



Bank Polski

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2024 roku

Oficjalne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2024 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami ESEF. Niniejszy dokument nie stanowi oficjalnej wersji skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2024 roku, ale został przygotowany na podstawie oryginału sporządzonego w formacie ESEF i stanowi jego odwzorowanie. Dokument ten nie był przedmiotem procedur atestacyjnych wykonywanych przez biegłego rewidenta.

WYBRANE DANE FINANSOWE DOTYCZĄCE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

WYBRANE DANE FINANSOWE	w mln PLN			w mln EUR		
	2024	2023	Zmiana % (A-B)/B	2024	2023	Zmiana % (D-E)/E
	A	B	C	D	E	F
Wynik z tytułu odsetek	22 153	18 318	20,9%	5 147	4 045	27,2%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	5 120	4 626	10,7%	1 190	1 022	16,4%
Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe oraz wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	(1 475)	(1 373)	7,4%	(343)	(303)	13,2%
Koszty działania	(8 487)	(7 635)	11,2%	(1 972)	(1 686)	17,0%
Zysk brutto	12 728	8 562	48,7%	2 957	1 891	56,4%
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)	9 304	5 505	69,0%	2 162	1 216	77,8%
Zysk netto przypadający na jednostkę dominującą	9 304	5 502	69,1%	2 162	1 215	77,9%
Zysk na jedną akcję - podstawowy z zysku za okres (w PLN/EUR)	7,44	4,40	69,1%	1,73	0,97	78,4%
Zysk na jedną akcję - rozwodniony z zysku za okres (w PLN/EUR)	7,44	4,40	69,1%	1,73	0,97	78,4%
Dochody całkowite netto	10 381	11 120	(6,7)%	2 412	2 456	(1,8)%
Przepływy pieniężne netto	(2 918)	3 652	(180)%	(678)	806	(184,1)%

WYBRANE DANE FINANSOWE	w mln PLN			w mln EUR		
	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana % (A-B)/B	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana % (D-E)/E
	A	B	C	D	E	F
Suma aktywów	525 225	495 389	6,0%	122 917	113 935	7,9%
Kapitał własny ogółem	52 370	45 227	15,8%	12 256	10 402	17,8%
Kapitał zakładowy	1 250	1 250	-	293	287	2,1%
Liczba akcji (w mln)	1 250	1 250	-	1 250	1 250	-
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	41,90	36,18	15,8%	9,81	8,32	17,9%
Rozwodniona liczba akcji (w mln)	1 250	1 250	-	1 250	1 250	-
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	41,90	36,18	15,8%	9,81	8,32	17,9%
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	18,58	18,84	(1,3)%	18,58	18,84	(1,3)%
Kapitał Tier 1	44 255	41 918	5,6%	10 357	9 641	7,4%
Kapitał Tier 2	3 039	2 080	46,1%	711	478	48,7%

WYBRANE POZYCJE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO PRZELICZONO NA EUR WEDŁUG NASTĘPUJĄCYCH KURSÓW	2024	2023
średnia kursów NBP na koniec miesięcznych okresów (pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów i sprawozdania z przepływów pieniężnych)	4,3042	4,5284
	31.12.2024	31.12.2023
kurs średni NBP na dzień (pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej)	4,2730	4,3480

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	11
INFORMACJE OGÓLNE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ	13
1. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ	13
2. ZMIANY W SPÓŁKACH WCHODZĄCYCH W SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ	16
3. INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADU OSOBOWEGO RADY NADZORCZEJ ORAZ ZARZĄDU	16
4. ZATWIERDZENIE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	17
5. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU	17
6. OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI	17
7. KONTYNUACJA DZIAŁALNOŚCI	17
8. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	17
ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	18
9. WALUTA FUNKCJONALNA, WALUTA PREZENTACJI I WALUTY OBCE	18
10. ZASADY KONSOLIDACJI	19
10.1. JEDNOSTKI ZALEŻNE	19
10.2. KONSOLIDACJA	19
10.3. NABYCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH (POŁĄCZENIA JEDNOSTEK)	20
10.4. JEDNOSTKI STOWARZYSZONE I WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA	20
11. OGÓLNE ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	20
11.1. UJMOWANIE TRANSAKCYJ W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	20
11.2. KOMPENSOWANIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	20
11.3. WYŁĄCZENIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ZE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	21
11.4. ZASADY KLASYFIKACJI INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	21
11.5. KATEGORIA WYCENY AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	23
11.6. KATEGORIA WYCENY AKTYWÓW FINANSOWYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE DOCHODY CAŁKOWITE	24
11.7. KATEGORIA WYCENY AKTYWÓW FINANSOWYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	24
11.8. INSTRUMENTY KAPITAŁOWE	25
11.9. ZMIANA KLASYFIKACJI AKTYWÓW FINANSOWYCH	25
11.10. MODYFIKACJE - ZMIANA KONTRAKTOWYCH PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	25
11.11. WYCENA AKTYWÓW FINANSOWYCH NABYTYCH LUB UDZIELONYCH Z UTRATĄ WARTOŚCI (POCI)	26
11.12. WYCENA ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	26
11.13. TRANSAKCYJE ZAKUPU PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z PRZYRZECZENIEM SPRZEDAŻY	26
12. KWESTIE ŚRODOWISKOWE	26
13. ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI OBOWIĄZUJĄCE OD 1 STYCZNIA 2024 ROKU I OBJAŚNIENIE RÓŻNIC MIĘDZY WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI SPRAWOZDANIAMI A NINIEJSZYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM	28
14. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE ORAZ ZMIANY DO STANDARDÓW	30
NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	32
15. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	32
16. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	37
17. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	39
18. WYNIK NA OPERACJACH FINANSOWYCH	41
19. WYNIK Z POZYCJI WYMIANY	41
20. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	42
21. WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE	43

22.	WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH.....	51
23.	KOSZT RYZYKA PRAWNEGO KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH.....	52
24.	KOSZTY DZIAŁANIA.....	55
25.	PODATEK OD NIEKTÓRYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH.....	57
26.	PODATEK DOCHODOWY.....	57
NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ – INSTRUMENTY FINANSOWE.....		63
27.	KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM.....	63
28.	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW.....	63
29.	RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ I POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE.....	64
29.1.	RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ – INFORMACJE FINANSOWE.....	66
29.2.	POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE – INFORMACJE FINANSOWE.....	74
30.	PAPIERY WARTOŚCIOWE.....	77
31.	KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM.....	78
32.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW.....	81
33.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW.....	81
34.	OTRZYMANE FINANSOWANIE.....	83
POZOSTAŁE NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....		85
35.	DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA.....	85
36.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	93
37.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	96
38.	INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE I WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA.....	97
38.1.	WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA.....	97
38.2.	JEDNOSTKI STOWARZYSZONE.....	99
39.	INNE AKTYWA.....	100
40.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA.....	101
41.	REZERWY.....	102
42.	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE I UDZIELONE.....	105
43.	SPRAWY SPORNE.....	108
44.	KAPITAŁ WŁASNY I AKCJONARIAT BANKU.....	116
WARTOŚĆ GODZIWA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH.....		117
45.	HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ.....	117
46.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE, KTÓRE W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ NIE SĄ PREZENTOWANE W WARTOŚCI GODZIWEJ.....	122
ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ.....		125
47.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ.....	125
48.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM.....	127
49.	RYZYKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE.....	130
49.1.	PODZIAŁ AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG FAZ.....	130
49.2.	ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO.....	135
49.3.	ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE.....	140
49.4.	POZOSTAŁE UJAWNIEŃ.....	146
50.	KOMPENSOWANIE AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH.....	152
51.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KONCENTRACJI KREDYTOWEJ W GRUPIE KAPITAŁOWEJ.....	152
52.	ZABEZPIECZENIA.....	157
53.	EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA.....	158
54.	PRAKTYKI FORBEARANCE.....	159
55.	INFORMACJE O PAKIETOWEJ SPRZEDAŻY WIERZYTELNOŚCI.....	160
56.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ.....	161

57.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYM	162
58.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOŚCI.....	165
58.1.	PRZEPŁYWY KONTRAKTOWE ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH GRUPY KAPITAŁOWEJ, W TYM POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	167
59.	AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ ORAZ PRZENIESIONE AKTYWA FINANSOWE	169
60.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM UBEZPIECZENIOWYM I FINANSOWYM W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ	171
	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM GRUPY KAPITAŁOWEJ	173
61.	ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	173
62.	DYWIDENDY I PODZIAŁ ZYSKU Z LAT UBIEGŁYCH	177
	POZOSTAŁE NOTY	177
63.	INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	177
64.	TRANSAKCJE ZE SKARBEM PAŃSTWA I JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI.....	179
65.	ŚWIADCZENIA DLA KLUCZOWEGO PERSONELU KIEROWNICZEGO PKO BANKU POLSKIEGO S.A.	181
66.	LEASING	183
66.1.	LEASING – LEASINGODAWCA.....	183
66.2.	LEASING – LEASINGOBIORCA.....	184
66.3.	LEASINGOBIORCA	185
66.4.	LEASINGODAWCA - LEASING OPERACYJNY	186
66.5.	LEASINGODAWCA - LEASING FINANSOWY	187
67.	INFORMACJE DOTYCZĄCE FIRMY AUDYTORSKIEJ PRZEPROWADZAJĄCEJ BADANIE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.....	188
68.	WPLYW SYTUACJI GEOPOLITYCZNEJ W UKRAINIE NA GRUPĘ KAPITAŁOWĄ PKO BANKU POLSKIEGO S.A.....	188
69.	REFORMA WSKAŹNIKÓW STÓP PROCENTOWYCH.....	189
70.	ZDARZENIA, KTÓRE WYSTĄPIŁY PO DNIU, NA KTÓRY SPORZĄDZONO SPRAWOZDANIE FINANSOWE	191

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Nota	2024	2023
Wynik z tytułu odsetek	16	22 153	18 318
Przychody z tytułu odsetek i przychody o charakterze zbliżonym do odsetek		32 139	31 217
w tym obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		31 733	30 668
Koszty z tytułu odsetek		(9 986)	(12 899)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	17	5 120	4 626
Przychody z tytułu prowizji i opłat		6 787	6 301
Koszty z tytułu prowizji i opłat		(1 667)	(1 675)
Wynik pozostały		1 463	1 188
Wynik z działalności ubezpieczeniowej, w tym:	35	669	711
Przychody z działalności ubezpieczeniowej (z wyłączeniem reasekuracji)		1 451	1 241
Koszty działalności ubezpieczeniowej (z wyłączeniem reasekuracji)		(629)	(389)
Przychody z tytułu dywidend		26	14
Wynik na operacjach finansowych	18	262	167
Wynik z pozycji wymiany	19	209	99
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych		124	57
w tym wycenianych według zamortyzowanego kosztu		46	24
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto, w tym:	20	173	140
pozostałe przychody operacyjne		454	414
pozostałe koszty operacyjne		(281)	(274)
Wynik na działalności biznesowej		28 736	24 132
Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe	21	(966)	(1 265)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	22	(509)	(108)
Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiernalnych	23	(4 899)	(5 430)
Koszty działania	24	(8 487)	(7 635)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	25	(1 270)	(1 231)
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	38	123	99
Zysk brutto		12 728	8 562
Podatek dochodowy	26	(3 424)	(3 057)
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli), w tym:		9 304	5 505
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli		-	3
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		9 304	5 502
Zysk/(strata) na jedną akcję podstawowy/rozwodniony za okres (PLN)		7,44	4,40
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w mln)*		1 250	1 250

* Zarówno w 2024 roku, jak i w 2023 roku nie występowały instrumenty rozładniające zysk przypadający na jedną akcję. W związku z powyższym wartość rozładnionego zysku przypadającego na jedną akcję pokrywa się z wartością podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	Nota	2024	2023
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)		9 304	5 505
Inne dochody całkowite		1 077	5 615
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		1 080	5 618
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych, netto	29	738	3 358
Zyski/straty odniesione na inne dochody całkowite w okresie		(797)	(425)
Kwota przeniesiona z innych dochodów całkowitych do rachunku zysków i strat		1 708	4 571
Podatek odroczony	26	(173)	(788)
Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, netto		352	2 440
Aktualizacja wartości godziwej, brutto		509	3 029
Zyski/straty przeniesione do rachunku zysków i strat (z tytułu zbycia)		(78)	(33)
Podatek odroczony	26	(79)	(556)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(35)	(124)
Udział w innych dochodach całkowitych jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć		23	(31)
Przychody i koszty finansowe z działalności ubezpieczeniowej, netto	35	2	(25)
Przychody i koszty finansowe z działalności ubezpieczeniowej, brutto		2	(31)
Podatek odroczony		-	6
Pozycje, które nie mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		(3)	(3)
Zyski i straty aktuarialne, netto		(3)	(3)
Zyski i straty aktuarialne, brutto	41	(3)	(4)
Podatek odroczony	26	-	1
Dochody całkowite netto, razem, w tym przypadające na:		10 381	11 120
akcjonariuszy jednostki dominującej		10 381	11 117
udziałowców niesprawujących kontroli		-	3

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31.12.2024	31.12.2023 (dane przekształcone)	01.01.2023 (dane przekształcone)
AKTYWA		525 225	495 389	417 797
Kasa, środki w Banku Centralnym	27	23 494	17 813	15 917
Należności od banków	28	5 089	13 353	10 701
Pochodne instrumenty zabezpieczające	29	120	355	893
Pozostałe instrumenty pochodne	29	1 999	4 183	5 061
Papiery wartościowe	30	210 531	197 484	135 632
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży		892	372	7
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	31	266 158	245 776	232 959
Aktywa z tytułu działalności ubezpieczeniowej	35	105	90	115
Rzeczowe aktywa trwałe oddane w leasing operacyjny	66	2 653	2 117	1 764
Rzeczowe aktywa trwałe	37	3 320	3 203	2 917
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		11	19	10
Wartości niematerialne	36	4 153	3 918	3 512
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	38	291	284	285
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		6	6	52
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	26	3 056	4 000	5 187
Inne aktywa	39	3 347	2 416	2 785
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY		525 225	495 389	417 797
Zobowiązania		472 855	450 162	382 090
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		11	10	9
Zobowiązania wobec banków	32	2 373	3 151	2 621
Pochodne instrumenty zabezpieczające	29	285	888	1 042
Pozostałe instrumenty pochodne	29	2 396	5 540	6 145
Zobowiązania wobec klientów	33	419 778	399 193	338 868
Zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej	35	2 449	2 915	2 878
Otrzymane kredyty i pożyczki	34	1 268	1 489	2 294
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	34	23 457	17 201	15 510
Zobowiązania podporządkowane	34	4 291	2 774	2 781
Pozostałe zobowiązania	40	8 188	11 145	7 129
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		899	1 117	765
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	26	809	712	77
Rezerwy	41	6 651	4 027	1 971
KAPITAŁ WŁASNY		52 370	45 227	35 707
Kapitał zakładowy		1 250	1 250	1 250
Kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite		30 503	27 676	22 239
Niepodzielony wynik finansowy		11 324	10 810	8 920
Wynik roku bieżącego		9 304	5 502	3 312
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej		52 381	45 238	35 721
Udziały niekontrolujące		(11)	(11)	(14)



SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2024 ROKU	Kapitał zakładowy	Kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite					Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej, razem	Udziały niekontrolujące, razem	Kapitał własny ogółem
		Kapitały rezerwowe			Skumulowane inne dochody całkowite	Kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite					
		Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe							
Wartość na początek okresu	1 250	22 860	1 070	7 138	(3 392)	27 676	10 810	5 502	45 238	(11)	45 227
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	5 502	(5 502)	-	-	-
Podział zysku z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy, w tym dywidendy zaliczkowej*	-	(2)	-	1 752	-	1 750	(1 750)	-	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	-	(3 238)	-	(3 238)	-	(3 238)
Dochody całkowite	-	-	-	-	1 077	1 077	-	9 304	10 381	-	10 381
Wartość na koniec okresu	1 250	22 858	1 070	8 890	(2 315)	30 503	11 324	9 304	52 381	(11)	52 370

* Informacja o podziale zysku za rok 2023 została zaprezentowana w nocie „Dywidendy i podział zysku z lat ubiegłych”

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2024 ROKU	Skumulowane inne dochody całkowite						
	Udział w innych dochodach całkowitych jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Przychody i koszty finansowe z działalności ubezpieczeniowej	Zyski i straty aktuarialne	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Razem
Wartość na początek okresu	(66)	(1 021)	(1 860)	(1)	(24)	(420)	(3 392)
Dochody całkowite	23	352	738	2	(3)	(35)	1 077
Wartość na koniec okresu	(43)	(669)	(1 122)	1	(27)	(455)	(2 315)



Bank Polski

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2023 ROKU	Kapitał zakładowy	Kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite					Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej, razem	Udziały niekontrolujące, razem	Kapitał własny ogółem
		Kapitały rezerwowe			Skumulowane inne dochody całkowite	Kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite					
		Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe							
Wartość na początek okresu	1 250	23 085	1 070	7 091	(9 007)	22 239	8 920	3 312	35 721	(14)	35 707
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	3 312	(3 312)	-	-	-
Podział zysku z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy, w tym dywidendy zaliczkowej	-	115	-	1 647	-	1 762	(1 762)	-	-	-	-
Dywidenda zaliczkowa	-	-	-	(1 600)	-	(1 600)	-	-	(1 600)	-	(1 600)
Dochody całkowite	-	-	-	-	5 615	5 615	-	5 502	11 117	3	11 120
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	(340)	-	-	-	(340)	340	-	-	-	-
Wartość na koniec okresu	1 250	22 860	1 070	7 138	(3 392)	27 676	10 810	5 502	45 238	(11)	45 227

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2023 ROKU	Skumulowane inne dochody całkowite						
	Udział w innych dochodach całkowitych jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstw	Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Przychody i koszty finansowe z działalności ubezpieczeniowej	Zyski i straty aktuarialne	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Razem
Wartość na początek okresu	(35)	(3 461)	(5 218)	24	(21)	(296)	(9 007)
Dochody całkowite	(31)	2 440	3 358	(25)	(3)	(124)	5 615
Wartość na koniec okresu	(66)	(1 021)	(1 860)	(1)	(24)	(420)	(3 392)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	2024	2023 (dane przekształcone)
Przepływ środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk brutto		12 728	8 562
Zapłacony podatek dochodowy		(2 854)	(1 793)
Korekty razem:		(15 772)	44 427
Amortyzacja	24, 17	1 532	1 371
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej		(60)	(87)
Wynik z tytułu odsetek (z rachunku zysków i strat)		(22 153)	(18 318)
Odsetki otrzymane	63	24 723	23 485
Odsetki zapłacone	63	(10 614)	(11 515)
Dywidendy otrzymane		(15)	(14)
Zmiana stanu:			
należności od banków		(1 045)	(1 282)
pochodnych instrumentów zabezpieczających		(135)	674
pozostałych instrumentów pochodnych		(960)	274
papierów wartościowych		(6 364)	(5 893)
kredytów i pożyczek udzielonych klientom		(19 679)	(12 011)
transakcji z przeznaczeniem sprzedaży		(519)	(365)
aktywa z tytułu działalności ubezpieczeniowej		(15)	24
rzeczowych aktywów trwałych oddanych w leasing operacyjny		(543)	(353)
aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		7	(8)
innych aktywów		(1 268)	360
skumulowanych odpisów na oczekiwane straty kredytowe		(1 134)	381
skumulowanych odpisów na aktywa niefinansowe i innych rezerw		3 176	2 203
zobowiązań wobec Banku Centralnego		1	1
zobowiązań wobec banków		(778)	543
zobowiązań wobec klientów		21 535	59 540
zobowiązań z tytułu działalności ubezpieczeniowej		(466)	37
otrzymanych kredytów i pożyczek		(88)	303
zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych		59	(784)
zobowiązań podporządkowanych		(2)	-
pozostałych zobowiązań		(1 073)	2 681
Inne korekty		106	3 180
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(5 898)	51 196

	Nota	2024	2023 (dane przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		758 951	788 046
Wykup papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		731 859	774 906
Wykup papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		19 353	6 371
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		4 695	4 396
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		2 844	2 139
Zbycie wartości niematerialnych, rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów do zbycia		137	142
Inne wpływy inwestycyjne (dywidendy)	63	63	92
Wydatki z działalności inwestycyjnej		(757 112)	(835 624)
Nabycie papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		(716 728)	(810 745)
Nabycie papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		(39 131)	(23 111)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(1 252)	(1 768)
Inne wydatki inwestycyjne		(1)	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		1 839	(47 578)

	Nota	2024	2023 (dane przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wypłata dywidendy		(4 837)	-
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	63	23 892	13 105
Wykup/umorzenie dłużnych papierów wartościowych	63	(17 892)	(10 914)
Wpływy z tytułu emisji obligacji podporządkowanych		1 500	-
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek	63	-	12
Spłata kredytów i pożyczek	63	(192)	(1 152)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu	63	(286)	(266)
Spłata odsetek od zobowiązań finansowych	63	(1 044)	(751)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		1 141	34
Przepływy pieniężne netto		(2 918)	3 652
w tym z tytułu różnic kursowych od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(137)	(872)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		30 212	26 560
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	63	27 294	30 212

INFORMACJE OGÓLNE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ

1. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (**PKO BANK POLSKI S.A.** albo **BANK**) został utworzony dekretem podpisanym 7 lutego 1919 roku przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, premiera Ignacego Paderewskiego oraz ministra poczt i telegrafów i jednocześnie pierwszego prezesa Huberta Lindego jako Poczta Kasa Oszczędnościowa. W 1950 roku Bank rozpoczął działalność jako Powszechna Kasa Oszczędności bank państwowy. Rozporządzeniem Rady Ministrów z 18 stycznia 2000 roku przekształcono Powszechną Kasę Oszczędności bank państwowy w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna.

12 kwietnia 2000 roku zarejestrowano Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski Spółkę Akcyjną i wpisano do Rejestru Handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawa, Sąd Gospodarczy XVI Wydział Rejestrowy. Obecnie właściwym sądem jest Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Bank został zarejestrowany pod numerem KRS 0000026438 oraz nadano mu numer statystyczny REGON 016298263.

Państwo rejestracji	Polska
Siedziba jednostki	Warszawa
Adres zarejestrowanego biura jednostki	ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa

Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

Grupa Kapitałowa Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej (**GRUPA KAPITAŁOWA PKO BANKU POLSKIEGO S.A.**, **GRUPA KAPITAŁOWA BANKU** lub **GRUPA KAPITAŁOWA**) prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz poprzez podmioty zależne: na terytorium Ukrainy, Szwecji i Irlandii, a także w formie Oddziału w Republice Federalnej Niemiec (Oddział w Niemczech), Republice Czeskiej (Oddział w Czechach) i Republice Słowackiej (Oddział w Słowacji) i nowo otwartego Oddziału w Rumunii.

PKO Bank Polski S.A. jako jednostka dominująca jest uniwersalnym bankiem depozytowo-kredytowym obsługującym osoby fizyczne, prawne oraz inne podmioty będące osobami krajowymi i zagranicznymi. Bank może posiadać wartości dewizowe i dokonywać obrotu tymi wartościami, jak również wykonywać operacje walutowe i dewizowe oraz otwierać i posiadać rachunki bankowe w bankach za granicą, a także lokować środki dewizowe na tych rachunkach.

Poprzez podmioty zależne Grupa Kapitałowa oferuje kredyty hipoteczne, świadczy specjalistyczne usługi finansowe w zakresie leasingu, faktoringu, windykacji, funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych i ubezpieczeń oraz świadczy usługi zarządzania flotą pojazdów, agenta transferowego, dostarczania rozwiązań technologicznych, outsourcingu specjalistów IT i wsparcia w zakresie prowadzenia działalności przez inne podmioty, zarządza nieruchomościami.

W 2024 roku oraz w 2023 roku Bank nie zmieniał nazwy jednostki sprawozdawczej lub innych danych identyfikacyjnych.

PKO BANK POLSKI S.A. – jednostka dominująca



W skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. wchodzi następujące jednostki zależne:

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI JEDNOSTKI ZALEŻNE BEZPOŚREDNIO	SIEDZIBA	DZIAŁALNOŚĆ	% UDZIAŁ W KAPITALE	
				31.12.2024	31.12.2023
1	PKO Bank Hipoteczny S.A.	Warszawa	działalność bankowa	100	100
2	PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Warszawa	zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	100	100
3	PKO Leasing S.A.	Łódź	działalność leasingowa i udzielanie pożyczek	100	100
4	PKO BP BANKOWY PTE S.A.	Warszawa	zarządzanie funduszami emerytalnymi	100	100
5	PKO BP Finat sp. z o.o.	Warszawa	działalność usługowa, w tym usługi agenta transferowego oraz outsourcing specjalistów IT	100	100
6	PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	Warszawa	ubezpieczenia na życie	100	100
7	PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	Warszawa	pozostałe ubezpieczenia osobowe i ubezpieczenia majątkowe	100	100
8	PKO Finance AB	Sollentuna, Szwecja	usługi finansowe	100	100
9	KREDOBANK S.A.	Lwów, Ukraina	działalność bankowa	100	100
	Merkury - fiz an ^{1,2}	Warszawa		100	100
10	NEPTUN - fizan ¹	Warszawa	lokowanie środków zebranych od uczestników funduszu	100	100
11	PKO VC - fizan ¹	Warszawa		100	100

¹ PKO Bank Polski S.A. posiada certyfikaty inwestycyjne funduszu; w pozycji udział w kapitale prezentowany jest procent posiadanych certyfikatów inwestycyjnych funduszu.

² Patrz nota „Zmiany w spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej”.

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI JEDNOSTKI ZALEŻNE POŚREDNIO	SIEDZIBA	DZIAŁALNOŚĆ	% UDZIAŁ W KAPITALE *	
				31.12.2024	31.12.2023
GRUPA PKO Leasing S.A.					
1	PKO Agencja Ubezpieczeniowa sp. z o.o.	Warszawa	działalność agencyjna w zakresie zawierania umów ubezpieczenia	100	100
	1.1 PKO Leasing Finanse sp. z o.o.	Warszawa	sprzedaż przedmiotów poleasingowych	100	100
2	PKO Leasing Sverige AB	Sztokholm, Szwecja	działalność leasingowa	100	100
3	Prime Car Management S.A.	Gdańsk	działalność leasingowa oraz usługi zarządzania flotą	100	100
	3.1 Futura Leasing S.A.	Gdańsk	sprzedaż przedmiotów poleasingowych	100	100
	3.2 Masterlease sp. z o.o.	Gdańsk	działalność leasingowa	100	100
	3.3 MasterRent24 sp. z o.o.	Gdańsk	wynajem krótkoterminowy pojazdów	100	100
4	PKO Faktoring S.A.	Warszawa	działalność faktoringowa	100	100
5	Polish Lease Prime 1 DAC ¹	Dublin, Irlandia	spółka celowa utworzona na potrzeby sekurytyzacji wierzytelności leasingowych	-	-
GRUPA PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.					
6	Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe sp. z o.o.	Warszawa	działalność usługowa	100	100
GRUPA KREDOBANK S.A.					
7	„KREDOLEASING” sp. z o.o.	Lwów, Ukraina	działalność leasingowa	100	100
NEPTUN - fizan					
8	Qualia sp. z o.o.	Warszawa	obsługa posprzedażowa produktów deweloperskich	100	100
9	Sarnia Dolina sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	działalność deweloperska	100	100
10	Bankowe Towarzystwo Kapitałowe S.A.	Warszawa	działalność usługowa	100	100
	10.1 „Inter-Risk Ukraina” spółka z dodatkową odpowiedzialnością ²	Kijów, Ukraina	działalność windykacyjna	99,90	99,90
	10.2 Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o. ³	Kijów, Ukraina	usługi finansowe	95,4676	95,4676
	10.2.1 Finansowa Kompania „Idea Kapitał” sp. z o.o.	Lwów, Ukraina	działalność usługowa	100	100
11	„Sopot Zdrój” sp. z o.o.	Sopot	zarządzanie nieruchomością	72,9769	72,9769
12	„Zarząd Majątkiem Górczewska” sp. z o.o.	Warszawa	zarządzanie nieruchomościami	100	100
13	Molina sp. z o.o. w likwidacji ⁴	Warszawa	komplementariusz w spółkach komandytowo-akcyjnych funduszu	100	100
14	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji 1 S.K.A. w likwidacji ⁴	Warszawa		100	100
	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 S.K.A. w likwidacji ⁴	Warszawa	kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek, zarządzanie nieruchomościami	-	100
15	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 4 S.K.A. w likwidacji ⁴	Warszawa		100	100
16	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 6 S.K.A. w likwidacji ⁴	Warszawa		100	100

* udział podmiotu bezpośrednio dominującego w kapitale jednostki

- ¹⁾ PKO Leasing S.A., zgodnie z MSSF 10, sprawuje kontrolę nad spółką, mimo że nie posiada w spółce zaangażowania kapitałowego.
- ²⁾ Drugim udziałowcem spółki jest Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o.
- ³⁾ Drugim udziałowcem spółki jest „Inter-Risk Ukraina” spółka z dodatkową odpowiedzialnością.
- ⁴⁾ Patrz nota „Zmiany w spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej”.

Grupa Kapitałowa posiada następujące jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia:

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	DZIAŁALNOŚĆ	% UDZIAŁ W KAPITAŁE*	
				31.12.2024	31.12.2023
Wspólne przedsięwzięcia PKO Banku Polskiego S.A.					
1	Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	Warszawa	usługi chmury obliczeniowej	50	50
2	Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	Warszawa	działalność wspomagająca usługi finansowe, w tym obsługa transakcji dokonywanych przy użyciu instrumentów płatniczych	34	34
	1 EVO Payments International s.r.o.	Praga, Czechy	działalność wspomagająca usługi finansowe	100	100
Wspólne przedsięwzięcie NEPTUN – fizan					
	2 „Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	Poznań	zarządzanie nieruchomością	41,45	41,45
Wspólne przedsięwzięcie PKO VC – fizan					
	3 BSAfer sp. z o.o.	Stalowa Wola	zarządzanie zgodami marketingowymi	35,06	35,06
Jednostki stowarzyszone PKO Banku Polskiego S.A.					
1	Bank Poczty S.A.	Bydgoszcz	działalność bankowa	25,0001	25,0001
2	„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	Poznań	poręczenia	33,33	33,33
3	System Ochrony Banków Komercyjnych S.A.	Warszawa	jednostka zarządzająca systemem ochrony, o której mowa w art. 130e prawa bankowego	21,11	21,11

* udział podmiotu sprawującego współkontrolę/mającego znaczący wpływ/bepośrednio dominującego w kapitale jednostki.

2. ZMIANY W SPÓŁKACH WCHODZĄCYCH W SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ

W 2024 roku w strukturze Grupy Kapitałowej Banku miały miejsca następujące zdarzenia:

- W styczniu 2024 roku nastąpiło połączenie funduszy inwestycyjnych NEPTUN - fizan (fundusz przejmujący) i Merkury - fiz an (fundusz przejmowany) przez przeniesienie majątku funduszu przejmowanego do istniejącego funduszu przejmującego oraz przydzielenie uczestnikowi funduszu przejmowanego certyfikatów inwestycyjnych funduszu przejmującego w zamian za certyfikaty inwestycyjne funduszu przejmowanego. Merkury - fiz an został wykreślony z listy podmiotów zależnych PKO Banku Polskiego S.A. Spółki funduszu Merkury - fiz an zostały przeniesione do funduszu NEPTUN fizan.;
- W maju i lipcu 2024 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) zostało zarejestrowane postawienie w stan likwidacji spółek: Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 1 S.K.A. oraz Sarnia Dolina sp. z o.o. Tym samym nastąpiła zmiana nazwy firm, pod którymi działają spółki na: Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji, Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 1 S.K.A. w likwidacji oraz Sarnia Dolina sp. z o.o. w likwidacji;
- We wrześniu 2024 roku ujawniono w KRS wpis z datą 8 sierpnia 2024 roku o uprawnieniu wykreślenia spółki Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 S.K.A. w likwidacji z Rejestru Przedsiębiorców.

3. INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADU OSOBOWEGO RADY NADZORCZEJ ORAZ ZARZĄDU

Skład Rady Nadzorczej Banku na 31 grudnia 2024 roku:

- Katarzyna Zimnicka-Jankowska - Przewodnicząca Rady Nadzorczej,
- Paweł Waniowski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Marek Panfil - Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Maciej Cieślukowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Jerzy Kalinowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Hanna Kuzińska - Członek Rady Nadzorczej,
- Andrzej Ośliżło - Członek Rady Nadzorczej,
- Jerzy Śledziewski - Członek Rady Nadzorczej.

Skład Zarządu Banku na 31 grudnia 2024 roku:

- Szymon Midera – Prezes Zarządu,
- Krzysztof Dresler – Wiceprezes Zarządu,
- Ludmiła Falak-Cyniak - Wiceprezes Zarządu,
- Piotr Mazur - Wiceprezes Zarządu,
- Marek Radzikowski - Wiceprezes Zarządu,
- Michał Sobolewski – Wiceprezes Zarządu
- Mariusz Zarzycki - Wiceprezes Zarządu.

Opis zmian w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej w 2024 roku został ujęty w punkcie 4 „ZMIANY W SKŁADZIE ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A.” SPRAWOZDANIA ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A. ZA 2024 ROK SPORZĄDZONEGO ŁĄCZNIE ZE SPRAWOZDANIEM ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

4. ZATWIERDZENIE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej (SPRAWOZDANIE FINANSOWE), podlegające przeglądowi przez Komitet Audytu zostało zaakceptowane do publikacji przez Zarząd 11 marca 2025 roku oraz przyjęte przez Radę Nadzorczą Banku 12 marca 2025 roku.

5. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd oświadcza, że wedle jego najlepszej wiedzy sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej i dane porównawcze zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy.

6. OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi przez Unię Europejską (UE) według stanu na 31 grudnia 2024 roku, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

7. KONTYNUACJA DZIAŁALNOŚCI

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Kapitałową Banku w okresie co najmniej 12 miesięcy od daty zaakceptowania przez Zarząd do publikacji, czyli od 11 marca 2025 roku. Zarząd Banku nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę Kapitałową Banku w okresie 12 miesięcy od daty publikacji na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez Grupę Kapitałową Banku dotychczasowej działalności.

Zarząd Banku rozważył wpływ obecnej sytuacji w Ukrainie oraz ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych i ocenił, że czynniki te nie powodują istotnej niepewności w zakresie zdolności Grupy Kapitałowej do kontynuacji działalności.

Zewnętrzne uwarunkowania działalności obejmujące otoczenie makroekonomiczne, sytuację na rynkach finansowych, sytuację polskiego sektora bankowego i pozabankowego, otoczenie regulacyjno – prawne, a także czynniki, które będą miały wpływ na przyszłe wyniki finansowe zostały szczegółowo opisane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za 2024 rok sporządzonym łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności PKO Banku Polskiego S.A. (nota „ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA DZIAŁALNOŚCI”).

Ujawnienia dotyczące: sytuacji w Ukrainie zaprezentowane zostały w nocie „[Wpływ sytuacji geopolitycznej w Ukrainie na Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego S.A.](#)”, zaś ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych w nocie „[Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych](#)”.

8. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKO Bank Polski S.A. obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2024 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2023 roku i na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Dane finansowe prezentowane są w milionach złotych polskich (PLN), chyba że wskazano inaczej. Dane zostały zaokrąglone do miliona złotych polskich i wszelkie różnice w stosunku do danych wcześniej opublikowanych mogą wynikać z zaokrągleń.

Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2024 roku zostanie opublikowane i zatwierdzone z tą samą datą, co skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2024 roku. Wymóg jego sporządzenia i publikacji wynika z przepisów prawa.

W sprawozdaniu finansowym Grupa Kapitałowa zastosowała koncepcję wartości godziwej dla aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite. Pozostałe składniki aktywów finansowych Grupa Kapitałowa wykazuje w wartości zamortyzowanego kosztu pomniejszonej o odpisy na oczekiwane straty kredytowe. Natomiast pozostałe zobowiązania finansowe Grupa Kapitałowa wykazuje w wartości zamortyzowanego kosztu. Składniki aktywów trwałych wykazywane są w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz o odpisy z tytułu utraty wartości. Składniki aktywów trwałych lub grupy aktywów zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wykazywane są w kwocie niższej z dwóch, tj. ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Grupa Kapitałowa podczas sporządzania sprawozdania finansowego dokonuje szacunków i przyjmuje założenia, które bezpośrednio mają wpływ zarówno na sprawozdanie finansowe, jak i na ujętą w nim informację uzupełniającą. Szacunki i założenia, które Grupa Kapitałowa przyjmuje do wykazywania wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dokonywane są przy wykorzystaniu danych historycznych oraz innych czynników, które są dostępne oraz uznawane za właściwe w danych okolicznościach. Założenia co do przyszłości oraz dostępne dane służą do szacowania wartości bilansowych aktywów oraz zobowiązań, których nie można jednoznacznie określić przy wykorzystaniu innych źródeł.

Przy dokonywaniu szacunków Grupa Kapitałowa uwzględnia przyczyny oraz źródła niepewności, które są przewidywane na koniec okresu sprawozdawczego. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Dokonywane przez Grupę Kapitałową szacunki oraz założenia poddaje się bieżącym przeglądom. Zmiany szacunków rozpoznaje się w tym okresie, którego dotyczą.

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Istotne zasady rachunkowości oraz szacunki i oceny zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego przedstawione zostały w niniejszym rozdziale oraz w poszczególnych notach w dalszej części sprawozdania finansowego. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych latach w sposób ciągły.

9. WALUTA FUNKCJONALNA, WALUTA PREZENTACJI I WALUTY OBCE

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i innych jednostek uwzględnionych w niniejszym sprawozdaniu finansowym, z wyjątkiem Oddziału w Niemczech, Czechach, Słowacji, Rumunii i jednostek prowadzących swoją działalność poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest złoty polski. Walutą funkcjonalną jednostek działających na terenie Ukrainy jest hrywna ukraińska (UAH), walutą funkcjonalną Oddziału w Niemczech i Oddziału w Słowacji oraz jednostek działających na terenie Szwecji i Irlandii jest euro (EUR), Oddziału w Czechach jest korona czeska (CZK) a Oddziału w Rumunii jest lej rumuński (RON).

• TRANSAKcje I SALDA W WALUTACH OBCYCH

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego Grupa Kapitałowa przelicza:

- pozycje pieniężne w walucie obcej przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia wyrażonej w walucie obcej, takie jak rzeczowe aktywa trwałe czy wartości niematerialne, przy zastosowaniu kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu transakcji,

- pozycje niepieniężne wyceniane do wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej, takie jak instrumenty kapitałowe zaliczone do aktywów finansowych, przeliczane są przy zastosowaniu kursów średnich ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych wynikające z tych transakcji oraz wyceny aktywów i zobowiązań pieniężnych oraz niepieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat w wyniku z pozycji wymiany.

	UAH/PLN		EUR/PLN		CZK/PLN		RON/PLN
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	0,0976	0,1037	4,2730	4,3480	0,1699	0,1759	0,8589
Kurs stanowiący średnią arytmetyczną kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu	0,0991	0,1153	4,3042	4,5284	0,1712	0,1889	0,8652
Najwyższy kurs w okresie	0,1069	0,1258	4,3530	4,7170	0,1753	0,1999	0,8750
Najniższy kurs w okresie	0,0926	0,1037	4,2678	4,3480	0,1688	0,1759	0,8576

10. ZASADY KONSOLIDACJI

10.1. JEDNOSTKI ZALEŻNE

Jednostki zależne są to podmioty kontrolowane przez Grupę Kapitałową (jednostkę dominującą), co oznacza, że Grupa Kapitałowa jednocześnie: posiada władzę nad tymi jednostkami, ponosi ryzyko oraz korzyści wynikające ze zmiennych wyników finansowych z jednostek zależnych, a poprzez sprawowaną nad tymi jednostkami władzę posiada możliwość wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

W przypadku spółki PKO Leasing S.A. (PKOL, Spółka) kontrola nad spółką Polish Lease Prime 1 DAC sprawowana jest pomimo nieposiadania zaangażowania kapitałowego. Polish Lease Prime 1 DAC jest spółką specjalnego przeznaczenia (SPV) mającą na celu sekurytyzację wierzytelności wynikających z udzielonych przez PKOL umów leasingu, obejmujących leasing samochodów, ciężarówek, urządzeń oraz sprzętów. SPV spełnia definicję jednostki strukturyzowanej podlegającej konsolidacji (zgodnie z MSSF 12). Władza PKOL przejawia się między innymi tym, że Spółka pełni rolę serwisera, a tym samym ma wpływ na kluczowe działania SPV (zapewnienie środków do bieżącej obsługi długu przez SPV). Wyniki działalności SPV, co do zasady, uzależnione są od wyników portfela będącego przedmiotem transakcji sekurytyzacji, o utrzymaniu rentowności którego decyduje PKOL poprzez prowadzone działania windykacyjne (Spółka samodzielnie decyduje o działaniach, w tym o podjęciu działań twardej windykacji). Dodatkowo szkodowość portfela wierzytelności nie przekracza udziału finansowania w formie Junior Funding otrzymanego od PKOL i w związku z tym ekspozycję na ryzyko kredytowe wynikające z wierzytelności ma PKOL.

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. nie spełnia definicji „jednostki inwestycyjnej”.

10.2. KONSOLIDACJA

Wszystkie jednostki zależne Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. konsolidowane są metodą pełną. Wyłączeniu podlegają w całości wzajemne należności i zobowiązania, przychody i koszty oraz wzajemne przepływy w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych, jednostek objętych konsolidacją, m.in. z tytułu zawartych umów z zakresu wzajemnego finansowania, lokowania środków pieniężnych, usług IT, transakcji dotyczących instrumentów pochodnych, umów leasingu środków trwałych, transferu pakietów wierzytelności kredytowych oraz rozrachunków dotyczących wynagrodzeń agencyjnych z tytułu sprzedaży ubezpieczeń.

Grupa ujmuje w innych dochodach całkowitych różnice kursowe powstałe z przeliczenia na walutę polską:

- aktywów i zobowiązań jednostek zagranicznych po kursie zamknięcia na dany dzień bilansowy,

- przychodów i kosztów jednostek zagranicznych po kursie wymiany zbliżonym do kursów wymiany obowiązujących w dniu zawarcia transakcji poprzez zastosowanie kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów walutowych na dzień kończący każdy miesiąc okresu obrotowego ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski.

Jednostki zależne sporządzają swoje sprawozdania finansowe za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej. W celu wyeliminowania jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości przez Bank oraz jednostki zależne Grupa Kapitałowa wprowadza korekty konsolidacyjne.

10.3. NABYCIA JEDNOSTEK ZALEŻNYCH (POŁĄCZENIA JEDNOSTEK)

Grupa Kapitałowa rozlicza nabycia jednostek zależnych metodą przejęcia.

W przypadku połączeń spółek Grupy Kapitałowej, czyli tzw. transakcji pod wspólną kontrolą, Grupa Kapitałowa stosuje metodę „wartości od poprzednika” („predecessor accounting”) czyli ujęcie przejmowanej jednostki zależnej według wartości bilansowej aktywów i zobowiązań ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej w odniesieniu do tej spółki zależnej, włączając w to również wartość firmy powstałą w wyniku nabycia tej jednostki zależnej.

10.4. JEDNOSTKI STOWARZYSZONE I WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach Grupa Kapitałowa ujmuje początkowo według ceny nabycia, a następnie rozlicza metodą praw własności. Każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego Grupa Kapitałowa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy wystąpiła utrata wartości inwestycji dokonanych w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa Kapitałowa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej, tj. wartości użytkowej inwestycji lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży składnika aktywów, w zależności od tego która z nich jest wyższa.

Wartość użytkową inwestycji ustala się na podstawie bieżącej wartości szacunkowej oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych z tytułu dalszego użytkowania tych aktywów, przy wykorzystaniu modeli dedykowanych indywidualnie dla każdej jednostki. Przepływy te dyskontuje się stopą dyskontową opartą o koszt kapitału własnego oszacowanego indywidualnie dla każdej z inwestycji. Za wartość godziwą inwestycji przyjmuje się otrzymaną bieżącą ofertę kupna lub wartość oszacowaną na podstawie technik wyceny powszechnie stosowanych przez uczestników rynku (w tym wycen sporządzonych przez wyspecjalizowany podmiot zewnętrzny).

W przypadku gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, Grupa Kapitałowa ujmuje w rachunku zysków i strat odpis z tytułu utraty wartości.

11. OGÓLNE ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

11.1. UJMOWANIE TRANSAKcji W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Aktywa finansowe oraz zobowiązania finansowe ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa Kapitałowa staje się związana postanowieniami umowy danego instrumentu. Aktywa finansowe zakupione lub sprzedane w drodze standaryzowanej transakcji kupna lub sprzedaży, w której zgodnie z umową składnik aktywów jest dostarczany w okresie wynikającym z obowiązujących regulacji lub konwencji przyjętych na danym rynku ujmuje się na dzień rozliczenia transakcji. Kredyty i pożyczki wykazywane są w momencie uruchomienia środków na rzecz kredytobiorcy. Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji.

11.2. KOMPENSOWANIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Grupa Kapitałowa kompensuje aktywa i zobowiązania finansowe i wykazuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

11.3. WYŁĄCZENIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ZE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Grupa Kapitałowa usuwa składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z aktywów finansowych lub gdy Grupa Kapitałowa nie ma uzasadnionych perspektyw na odzyskanie danego składnika aktywów finansowych w całości lub części lub w przypadku istotnej modyfikacji składnika aktywów finansowych lub gdy Grupa Kapitałowa przenosi składnik aktywów finansowych na inny podmiot w transakcji, w której przenoszone są zasadniczo wszystkie ryzyka i korzyści wynikające z posiadania aktywa finansowego lub w której Grupa Kapitałowa nie przenosi ani nie zatrzymuje zasadniczo wszystkich ryzyk i korzyści wynikających z posiadania i nie zachowuje kontroli nad aktywem finansowym.

Grupa Kapitałowa wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej składniki aktywów finansowych m.in. w sytuacji, gdy podlegają one unieważnieniu na bazie prawomocnego wyroku sądu, umorzeniu przedawnieniu lub są nieściągalne. Wyłączanie ze sprawozdania z sytuacji finansowej ww. składników następuje w ciężar utworzonych na nie odpisów na oczekiwane straty kredytowe lub korekty wartości bilansowej brutto z tytułu ryzyka prawnego (w przypadku unieważnień kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych).

W przypadku, gdy nie utworzono odpisów lub korekty wartości bilansowej brutto z tytułu ryzyka prawnego lub ich wartość jest mniejsza od wartości składnika aktywów finansowych, przed jego odpisaniem zwiększa się odpis na oczekiwane straty kredytowe lub korektę wartości bilansowej brutto na ryzyko prawne o różnicę pomiędzy wartością składnika, a dotychczas utworzoną kwotą odpisu lub korekty.

Grupa Kapitałowa wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej składnik zobowiązań finansowych lub jego część w przypadku, gdy zobowiązanie wygasło, tj. gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł termin jego dochodzenia.

11.4. ZASADY KLASYFIKACJI INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Grupa Kapitałowa klasyfikuje aktywa finansowe do jednej z następujących kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite,
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Grupa Kapitałowa klasyfikuje zobowiązania finansowe do jednej z następujących kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Klasyfikacja aktywów finansowych w dniu nabycia lub powstania zależy od modelu biznesowego przyjętego przez Grupę Kapitałową do zarządzania daną grupą aktywów oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych wynikających z pojedynczego aktywa lub grupy aktywów.

• MODEL BIZNESOWY

Grupa Kapitałowa dokonuje wyznaczenia modelu biznesowego przy początkowym ujęciu aktywów finansowych. Grupa Kapitałowa określa model biznesowy na poziomie poszczególnych grup aktywów w kontekście obszaru działalności, w związku z którą aktywa finansowe powstały lub zostały nabyte między innymi w oparciu o:

- cele biznesowe i polityki inwestycyjne, które określają zasady zarządzania i sposób generowania przepływów pieniężnych przez poszczególne grupy aktywów finansowych,
- sposób oceny i raportowania wyników portfela aktywów finansowych,
- sposób zarządzania ryzykiem związanym z tymi aktywami oraz zasady wynagradzania osób zarządzających tymi portfelami,
- wartość, częstotliwość, moment i przyczyny sprzedaży aktywów finansowych.

W modelu biznesowym „utrzymywane dla przepływów pieniężnych” Grupa wyznacza następujące kryteria klasyfikacyjne:

- sprzedaż nieznacząca (poniżej 5% portfela), nawet jeżeli jest częsta,
- sprzedaż nieczęsta – sporadyczna ilość transakcji sprzedaży w ciągu roku, nawet pomimo znaczącej wartości,

- sprzedaż blisko terminu zapadalności (okres nie dłuższy niż 5% pozostającego okresu do terminu zapadalności),
- „sprzedaży incydentalna” w przypadku wzrostu poziomu ryzyka kredytowego, zmiany prawa lub regulacji – sprzedaż realizowana w celu utrzymania zakładanego poziomu kapitału regulacyjnego, na zasadach opisanych w strategii zarządzania takimi portfelami.

Poziomy sprzedaży w modelu „utrzymywane dla przepływów pieniężnych i na sprzedaż” oraz w modelu „rezydualnym” są wyższe niż w modelu „utrzymywane dla przepływów pieniężnych”.

Grupa wyodrębnia następujące modele biznesowe:

- model „**UTRZYMYWANE DLA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH**” - model, w którym powstałe lub nabyte aktywa finansowe są utrzymywane w celu pozyskiwania korzyści z umownych przepływów pieniężnych – model typowy dla działalności kredytowej;
- model „**UTRZYMYWANE DLA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH I NA SPRZEDAŻ**” - model, w którym aktywa finansowe po powstaniu lub nabyciu są utrzymywane w celu pozyskiwania korzyści z umownych przepływów pieniężnych, ale mogą być również sprzedawane – często i w transakcjach o wysokim wolumenie – model typowy dla działalności zarządzania płynnością;
- **MODEL REZYDUALNY** - inny niż model „utrzymywane dla przepływów pieniężnych” oraz „utrzymywane dla przepływów pieniężnych i na sprzedaż” obejmuje portfele aktywów przeznaczonych do sprzedaży oraz portfele aktywów, w których wartość godziwa stanowi kluczowy wskaźnik oceny wyników portfela na potrzeby zarządcze.
- **OCENA CHARAKTERYSTYK WYNIKAJĄCYCH Z UMOWY PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH**

Ocena charakterystyk wynikających z umowy przepływów pieniężnych polega na ustaleniu, poprzez przeprowadzenie **TESTU UMOWNYCH PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (TEST SPPI, Z ANG. SOLELY PAYMENTS OF PRINCIPAL AND INTEREST TEST)**, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne z tego składnika aktywów są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty. Kwota główna oznacza wartość godziwą składnika aktywów finansowych na moment początkowego ujęcia, natomiast odsetki obejmują zapłatę za wartość pieniądza w czasie, za ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w określonym czasie i za inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzieleniem finansowania, a także marżę zysku.

Charakterystyka wynikająca z umownych przepływów pieniężnych pozostaje bez wpływu na klasyfikację składnika aktywów finansowych, jeśli:

- mogłaby mieć tylko niewielki wpływ na wynikające z umowy przepływy pieniężne z tytułu tego składnika (cecha de minimis). W celu potwierdzenia cechy de minimis Grupa Kapitałowa dokonuje kalkulacji procentowej zmiany przepływów pieniężnych dla każdego okresu sprawozdawczego oddzielnie, a także łącznie w całym okresie życia instrumentu finansowego,
- nie jest prawdziwa, tj. jeżeli wpływa na wynikające z umowy przepływy pieniężne z tytułu instrumentu tylko w przypadku wystąpienia zdarzenia niezwykle rzadkiego, wyjątkowo nietypowego i bardzo mało prawdopodobnego (cecha non genuine).

Grupa Kapitałowa uwzględnia potencjalny wpływ charakterystyki wynikającej z umowy przepływów pieniężnych w każdym okresie sprawozdawczym i łącznie w całym okresie życia instrumentu finansowego.

Test SPPI jest przeprowadzany dla każdego aktywa finansowego w modelu „utrzymywane dla przepływów pieniężnych” lub „utrzymywane dla przepływów pieniężnych i na sprzedaż” na dzień początkowego ujęcia (w tym dla modyfikacji istotnej po ponownym ujęciu aktywa finansowego).

W odniesieniu do aktywów finansowych posiadających cechy związane ze zrównoważonym rozwojem (tzw. zielone pożyczki – dla których dostarczenie przez klienta świadectwa charakterystyki energetycznej umożliwia skorzystanie z obniżonej marży na kredycie), podczas oceny zmienności przepływów brany jest pod uwagę możliwy wpływ cechy związanej ze zrównoważonym rozwojem w każdym okresie sprawozdawczym i łącznie przez cały okres kredytowania oraz czy wpływ tej cechy na umowne przepływy pieniężne jest powiązany z ryzykiem kredytowym. W przypadku, gdy wraz ze wzrostem lub spadkiem ryzyka kredytowego oprocentowanie ulega podwyższeniu lub obniżeniu, co wskazuje na dodatnią relację pomiędzy marżą kredytu a poziomem ryzyka kredytowego, kryteria SPPI nie są naruszone a tym samym samym kryterium testu SPPI zostaje spełnione.

Grupa Kapitałowa analizuje m.in. następujące cechy aktywów finansowych, które skutkują brakiem zdania testu SPPI:

- dźwignia w konstrukcji oprocentowania rozumiana jako mnożnik większy niż 1,
- prawo do udziału w zysku wierzyciela - przepływy pieniężne wynikające z umowy nie są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty,
- ograniczenie odpowiedzialności dłużnika (skutkujące powstaniem aktywa typu non recourse),
- opcja wcześniejszej spłaty i wydłużenia (prolongaty) warunkowana przyszłym zdarzeniem ekonomicznym niezwiązanym z umową, w szczególności niezwiązanym ze zmianą poziomu ryzyka kredytowego kredytobiorcy,
- kowenanty umowne skutkujące tym, że wraz ze wzrostem lub spadkiem ryzyka kredytowego oprocentowanie ulega obniżeniu lub podwyższeniu, co wskazuje na ujemną relację pomiędzy marżą kredytu a poziomem ryzyka kredytowego,
- stopy jednostronnie ustalane przez Grupę Kapitałową (stopy administrowane), o ile nie stanowią przybliżenia rynkowej stopy zmiennej.

Jeżeli na podstawie oceny jakościowej w ramach testu SPPI nie można ustalić czy przepływy pieniężne wynikające z umowy stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek, przeprowadzany jest test porównawczy (**OCENA ILOŚCIOWA**), tzw. test benchmarkowy w celu ustalenia jak różniłyby się (niezdyskontowane) przepływy pieniężne wynikające z umowy od (niezdyskontowanych) przepływów pieniężnych, które powstałyby, gdyby wartość pieniądza w czasie nie została zmieniona (poziom referencyjny przepływów pieniężnych). Grupa Kapitałowa wykonuje testy benchmarkowe głównie w sytuacji niedopasowania częstotliwości aktualizacji stopy procentowej do tenoru stopy procentowej, aktualizacji stopy procentowej w oparciu o uśredniane wartości stóp procentowych czy aktualizacji stopy procentowej w oparciu o wartości opóźnione (np. wartość obowiązująca na jeden miesiąc przed momentem przeszacowania). Kryterium istotności różnicy w przepływach między umową testowaną a benchmarkową na poziomie pojedynczego scenariusza zostało ustalone na poziomie 5% dla sumy niezdyskontowanych przepływów pieniężnych w horyzoncie trwania umowy oraz 5% dla sumy przepływów pieniężnych w kwartalnych okresach sprawozdawczych.

11.5. KATEGORIA WYCENY AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

Składnik aktywów finansowych (dotyczy dłużnych aktywów finansowych) wycenia się według zamortyzowanego kosztu, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym „utrzymywane dla przepływów pieniężnych”,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (zdany test SPPI).

Do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu Grupa kwalifikuje należności od banków, kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz dłużne papiery wartościowe.

Wartość bilansową tej kategorii aktywów Grupa Kapitałowa ustala przy użyciu efektywnej stopy procentowej, służącej do naliczenia przychodu odsetkowego wygenerowanego przez aktywo w danym okresie. Kalkulacja efektywnej stopy procentowej obejmuje płacone i otrzymywane prowizje, koszty transakcyjne, premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej (patrz nota „[Przychody i koszty z tytułu odsetek](#)”). Wartość bilansowa aktywa jest następnie korygowana o odpisy na oczekiwane straty kredytowe (patrz nota „[Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe](#)”).

Składniki aktywów finansowych, dla których nie można ustalić harmonogramu przyszłych przepływów pieniężnych niezbędnych dla obliczenia efektywnej stopy procentowej wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty obejmującej również odsetki od należności, z uwzględnieniem odpisów na oczekiwane straty kredytowe. Prowizje i opłaty związane z powstaniem lub decydujące o cechach finansowych tych aktywów podlegają liniowemu rozliczeniu w czasie w okresie życia aktywa i są zaliczane do przychodów prowizyjnych.

11.6. KATEGORIA WYCENY AKTYWÓW FINANSOWYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE DOCHODY CAŁKOWITE

Składnik aktywów finansowych (dotyczy dłużnych aktywów finansowych) Grupa Kapitałowa wycenia do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych, oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (zdany test SPPI).

Do kategorii wyceny aktywów finansowych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody Grupa Kapitałowa kwalifikuje dłużne papiery wartościowe.

Metody ustalania wartości godziwej opisane zostały w nocie „[Hierarchia wartości godziwej](#)”.

Skutki zmiany wartości godziwej tych aktywów finansowych do momentu zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych lub jego przeklasyfikowania odnosi się do innych dochodów całkowitych, z wyjątkiem przychodów odsetkowych, zysku lub straty z tytułu odpisu na oczekiwane straty kredytowe (patrz nota „[Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe](#)”) oraz zysków lub strat z tytułu różnic kursowych, które ujmuje się w wyniku finansowym.

Jeśli zaprzestano ujmowania składnika aktywów finansowych, skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych dochodach całkowitych zostają przeklasyfikowane z pozycji inne dochody całkowite do wyniku finansowego w formie korekty wynikającej z przeklasyfikowania.

11.7. KATEGORIA WYCENY AKTYWÓW FINANSOWYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Jeśli aktywa finansowe nie spełniają wymienionych powyżej kryteriów kwalifikacji do wyceny według zamortyzowanego kosztu albo do wyceny do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, są one klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

W sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej prezentacja aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat jest następująca:

- przeznaczone do obrotu - składniki aktywów finansowych które:
 - nabyto głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie,
 - w momencie początkowego ujęcia stanowią część portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieją dowody bieżącego faktycznego trybu generowania krótkoterminowych zysków lub
 - są instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowej lub wyznaczonymi i skutecznymi instrumentami zabezpieczającymi),
- aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - aktywa finansowe dla których test charakterystyki umownych przepływów pieniężnych nie został zdany (niezależnie od modelu biznesowego) oraz pozostałe aktywa finansowe zaklasyfikowane do modelu rezydualnego,
- aktywa finansowe desygnowane do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu (opcja wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat).

Do kategorii wyceny aktywów finansowych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat Grupa Kapitałowa kwalifikuje instrumenty pochodne, kredyty i pożyczki udzielone klientom niespełniające kryteriów testu SPPI (głównie pożyczki gotówkowe, karty kredytowe i kredyty odnawialne, które w zapisach umownych zawierały mnożnik w formule oprocentowania), dłużne papiery wartościowe oraz kapitałowe papiery wartościowe. Metody ustalania wartości godziwej opisane zostały w nocie „[Hierarchia wartości godziwej](#)”.

Zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaliczonych do aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz efekt ich wyceny do wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym w pozycji Wynik na operacjach finansowych.

Zysk lub stratę na aktywach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmuje się w wyniku finansowym. Zysk lub stratę z wyceny tego składnika aktywów finansowych do wartości godziwej stanowi różnica między jego wartością godziwą a wartością tego składnika według zamortyzowanego kosztu ustaloną na dzień wyceny.

Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmowane są w wyniku finansowym w pozycji „[Przychody i koszty z tytułu odsetek](#)”.

Do kategorii kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zaklasyfikowano następujące produkty: pożyczka gotówkowa, karty kredytowe i kredyty odnawialne, które w zapisach umownych zawierały mnożnik w formule oprocentowania.

11.8. INSTRUMENTY KAPITAŁOWE

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wycenia się do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

11.9. ZMIANA KLASYFIKACJI AKTYWÓW FINANSOWYCH

W 2024 roku i 2023 roku Grupa Kapitałowa nie dokonała żadnej zmiany modelu biznesowego aktywów finansowych i nie dokonywała reklasyfikacji aktywów finansowych.

11.10. MODYFIKACJE - ZMIANA KONTRAKTOWYCH PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Jeśli wynikające z umowy przepływy pieniężne związane ze składnikiem aktywów finansowych podlegają renegotjacji lub jakiegokolwiek innej modyfikacji na podstawie aneksu do umowy lub na podstawie ogólnych aktów prawnych, Grupa Kapitałowa ocenia czy przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo różnią się w sposób istotny od przepływów generowanych przed zmianą warunków umownych.

Przy dokonywaniu oceny czy zmiana warunków umownych stanowi modyfikację istotną czy nieistotną Grupa Kapitałowa analizuje kryteria jakościowe oraz ilościowe.

Grupa Kapitałowa przyjęła następujące **KRYTERIA JAKOŚCIOWE**:

- przewalutowanie,
- zmiana dłużnika, za wyjątkiem zmiany wynikającej ze śmierci dłużnika,
- wprowadzenie do umowy cechy umownej powodującej naruszenie testu charakterystyk przepływów pieniężnych (testu SPPI) lub usunięcie tej cechy.

Grupa Kapitałowa przyjęła następujące **KRYTERIA ILOŚCIOWE**:

- test 10% polegający na analizie zmiany warunków umownych składnika aktywów finansowych skutkującej powstaniem różnicy między wartością przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze zmienionego aktywa finansowego zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową a wartością analogicznych przyszłych przepływów wynikających z pierwotnego składnika aktywa finansowego zdyskontowanych tą samą stopą procentową,
- zwiększenie zaangażowania dłużnika, które obejmuje wartość zwiększenia kapitału i udzielonych zobowiązań pozabilansowych powyżej 10% w stosunku do kapitału i zobowiązań pozabilansowych sprzed podwyższenia dla każdej pojedynczej ekspozycji,
- wydłużenie pierwotnego okresu kredytowania pożyczek gotówkowych i kredytów gospodarczych o więcej niż 1 rok oraz o więcej niż dwukrotne zwiększenie okresu rezydualnego tj. okresu pozostałego do spłaty na dzień modyfikacji; pożyczek gotówkowych i kredytów gospodarczych w windykacji o więcej niż 1 rok; kredytów mieszkaniowych o więcej niż 4 lata.

Wystąpienie przynajmniej jednego z kryteriów jakościowych lub wystąpienie kryterium ilościowego (różnicy) powyżej 10% lub powyżej przyjętego okresu wydłużenia skutkuje uznaniem modyfikacji za istotną. Wystąpienie kryterium ilościowego co najwyżej 10% lub co najwyżej na poziomie przyjętego okresu wydłużenia skutkuje uznaniem modyfikacji za nieistotną.

W przypadku identyfikacji „**MODYFIKACJI NIEISTOTNEJ**” Grupa Kapitałowa nie zaprzestaje ujmowania danego składnika aktywów finansowych, dokonuje natomiast ponownego obliczenia wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych i ujmuje zysk lub stratę z tytułu modyfikacji w wyniku finansowym (w przychodach lub kosztach odsetkowych). Wynik na modyfikacji nieistotnej ustalany jest jako różnica między wartością przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze zmodyfikowanego aktywa finansowego, zdyskontowanego oryginalną efektywną stopą procentową a wartością przyszłych przepływów wynikających z pierwotnego składnika aktywa finansowego zdyskontowanego tą samą stopą procentową.

Korekta wartości bilansowej aktywa finansowego z tytułu modyfikacji podlega rozliczeniu w czasie w wynik odsetkowy metodą efektywnej stopy procentowej. Grupa Kapitałowa rozlicza w czasie metodą efektywnej stopy procentowej m.in. korektę wartości bilansowej z tytułu ujętych wakacji kredytowych.

„**MODYFIKACJA ISTOTNA**” istniejącego składnika aktywów finansowych powoduje zaprzestanie jego ujmowania, a następnie ujęcie zmodyfikowanego składnika aktywów, który zostaje uznany za „nowy” składnik aktywów finansowych. Następuje ujęcie nowego aktywa w wartości godziwej oraz kalkulacja nowej efektywnej stopy procentowej. W przypadku gdy charakterystyka zmodyfikowanego nowego aktywa finansowego (po zawarciu aneksu) odpowiada warunkom rynkowym, wartość bilansowa tego aktywa finansowego na dzień bilansowy stanowi jego wartość godziwą.

11.11. WYCENA AKTYWÓW FINANSOWYCH NABYTYCH LUB UDZIELONYCH Z UTRATĄ WARTOŚCI (POCI)

Aktywa finansowe nabyte lub udzielone z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (dalej „POCI” – ang. purchased or originated credit impaired asset) dotyczą aktywów finansowych o charakterze dłużnym, wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, tj. kredytów oraz dłużnych papierów wartościowych. W Grupie Kapitałowej aktywa POCI powstają głównie w wyniku procesu restrukturyzacji, tj. wydłużenia okresu obowiązywania umowy oraz istotnej modyfikacji warunków umowy, skutkującej usunięciem z bilansu i ponownym ujęciem „nowego” aktywa z utratą wartości.

Ujęcie początkowe tych aktywów następuje w wartości netto (tj. bez odpisu na oczekiwane straty kredytowe) odpowiadającej wartości godziwej. Przychody odsetkowe od aktywów POCI oblicza się od wartości bilansowej netto przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe rozpoznane dla całego okresu życia aktywa (patrz nota „[Przychody i koszty z tytułu odsetek](#)”). Zmiana szacunków w zakresie przyszłych odzysków w kolejnych okresach sprawozdawczych odnoszona jest jako strata lub zysk z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

11.12. WYCENA ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych oraz część zobowiązań z tytułu produktów ubezpieczeniowych wyceniane są do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przyszłych przepływów pieniężnych, a więc także ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

11.13. TRANSAKCJE ZAKUPU PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z PRZYRZECZENIEM SPRZEDAŻY

Transakcje zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem sprzedaży są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Różnica między ceną zakupu i odkupu (sprzedaży) stanowi przychód odsetkowy i podlega rozliczaniu w czasie według efektywnej stopy procentowej przez okres trwania umowy.

12. KWESTIE ŚRODOWISKOWE

Ze względu na charakter działalności gospodarczej bezpośrednie oddziaływanie Banku i Grupy Kapitałowej na środowisko naturalne jest ograniczone. Pośredni wpływ na środowisko dotyczy finansowania udzielanego przez Grupę Kapitałową oraz oferty produktowej Grupy. Grupa Kapitałowa ogranicza swój bezpośredni wpływ na środowisko i dostosowuje swoje polityki kredytowe odnośnie poszczególnych sektorów gospodarki.

Zagadnienia związane z oddziaływaniem Grupy Kapitałowej na środowisko oraz podejmowane przez Grupę Kapitałową inicjatywy pro-środowiskowe zostały opisane w [SPRAWOZDANIU ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A. ZA 2024 ROK SPORZĄDZONYM ŁĄCZNIE ZE SPRAWOZDANIEM ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI PKO BANKU POLSKIEGO S.A. W ROZDZIALE 13 „SPRAWOZDANIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A. ZA 2024 ROK”](#).

Ryzyko ESG zostało uwzględnione w strategii zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej (szczegółowe ujawnienia w raporcie „**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU W GRUPIE KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A.**”).

W niniejszej notce zaprezentowano wpływ czynników klimatycznych na poszczególne elementy niniejszego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, w tym w szczególności wpływ ryzyka klimatycznego na pomiar oczekiwanych strat kredytowych oraz koncentrację ryzyka kredytowego.

- **ŹRÓDŁA NIEPEWNOŚCI SZACUNKÓW I ZNACZĄCE OSĄDY ORAZ MOŻLIWOŚĆ KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI**

Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko klimatyczne, w tym:

- ryzyko fizyczne (np. ryzyko wynikające z częstszych/poważniejszych zdarzeń pogodowych); oraz
- ryzyko związane z transformacją gospodarczą (np. ryzyko związane z przejściem na mniej zanieczyszczającą i niskoemisyjną gospodarkę).

Ryzyko klimatyczne może mieć potencjalny wpływ na szacunki i oceny stosowane przez Grupę Kapitałową (w tym stosowane w kalkulacji odpisów na oczekiwane straty kredytowe).

Kwestie związane z klimatem nie stanowią zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę Kapitałową w okresie 12 miesięcy od daty zatwierdzenia przez Zarząd do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego.

- **KLASYFIKACJA I WYCENA DO WARTOŚCI GODZIWEJ ORAZ UTRATA WARTOŚCI INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH**

Ryzyko związane z klimatem może mieć wpływ na oczekiwane przepływy pieniężne z udzielonych kredytów, a tym samym na narażenie Grupy Kapitałowej na straty kredytowe. Atrybuty specyficzne dla kredytobiorcy, ryzyko fizyczne i ryzyko związane z przejściem, pojedynczo lub w połączeniu, mogą wpływać na oczekiwane przepływy pieniężne, jak również na zakres potencjalnych przyszłych scenariuszy ekonomicznych uwzględnianych przy pomiarze oczekiwanych strat kredytowych.

Wpływ czynników ryzyka związanych z klimatem na oczekiwane straty kredytowe będzie się różnić w zależności od dotkliwości i czasu przewidywanych zagrożeń klimatycznych, ich bezpośredniego i pośredniego wpływu na kredytobiorcę i portfel kredytowy kredytodawcy oraz czas trwania portfela kredytowego.

Grupa na ten moment nie wyodrębnia specyficznych scenariuszy dotyczących ryzyka klimatycznego, ponieważ wpływ czynników ryzyka związanych z klimatem na oczekiwane straty kredytowe w Grupie Kapitałowej jest ograniczony, ponieważ Grupa Kapitałowa, biorąc pod uwagę stosunkowo krótkoterminowy okres trwania wielu portfeli kredytów bankowych, oczekuje, że najbardziej znaczące skutki zmian klimatu pojawią się w perspektywie średnio- i długoterminowej potencjalnie ograniczając dzisiejszy wpływ na oczekiwane straty kredytowe. Równocześnie ważne jest monitorowanie tempa i skali tych zmian oraz ich możliwego wpływu na pomiar odpisów na oczekiwane straty kredytowe. Grupa jest w trakcie implementacji wewnętrznych narzędzi i metod pozwalających na ocenę wpływu ekstremalnych zjawisk klimatycznych na portfel klientów segmentu korporacyjnego oraz klientów segmentu firm oraz na portfel zabezpieczony hipotecznie. Grupa Kapitałowa zwraca szczególną uwagę na takie elementy jak ceny uprawnień do emisji gazów cieplarnianych (GHG), energochłonność budynków, powódzie oraz susze.

W procesie kredytowym dla klientów segmentu korporacyjnego oraz klientów segmentu firm ocenianych z wykorzystaniem metody ratingowej Grupa Kapitałowa każdorazowo ocenia wpływ czynników środowiskowych, społecznych oraz związanych z zarządzaniem (tzw. czynniki ESG) na zdolność kredytową Klienta oraz identyfikuje transakcje kredytowe z podwyższoną dźwignią finansową (tzw. transakcje lewarowane). Grupa Kapitałowa bada też wpływ transakcji kredytowych na kwestie ESG i klasyfikuje je do czterech kategorii, począwszy od transakcji z pozytywnym wpływem na kwestie ESG, a skończywszy na tych z istotnie negatywnym wpływem. W ocenie czynników ESG Grupa Kapitałowa uwzględnia m.in. ryzyko zmiany klimatu i jego wpływu na działalność klienta, możliwy wpływ klienta na zmianę klimatu, czynniki związane z kapitałem ludzkim czy dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa oraz czynniki związane z aspektami zarządzania (w tym kultury organizacji i nadzoru wewnętrznego).

Grupa Kapitałowa w pomiarach wartości godziwej instrumentów finansowych sklasyfikowanych na poziomie 3 wartości godziwej nie stosuje danych nieobserwowalnych dotyczących ryzyka związanego z klimatem:

- papiery dłużne - zasadniczo stanowią finansowanie podmiotów gospodarczych z branż nienarażonych na znaczące ryzyko klimatyczne (np. spółki finansowe, ubezpieczeniowe, developerzy),

- udzielone kredyty - zasadniczo stanowią finansowanie dla gospodarstw domowych, ich wartość godziwa jest szacowana metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej marży kredytowej,
- udziały i akcje w innych jednostkach nienotowane na giełdach - nie obejmują spółek z sektorów narażonych na znaczące ryzyko klimatyczne.
- **AKTYWA NIEFINANSOWE**

Kwestie dotyczące klimatu nie mają wpływu na amortyzację rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych ani na wartość bilansową zapasów w Grupie Kapitałowej według stanu na 31 grudnia 2024 i 2023 roku. Ponadto czynniki klimatyczne nie spowodowały wystąpienia przesłanek utraty wartości aktywów niefinansowych oraz nie miały wpływu na ich wartość odzyskiwalną według stanu na 31 grudnia 2024 i 2023 roku.

Należy jednak zauważyć, że potencjalny wpływ ryzyka zmian klimatu w rozumieniu nagłej, tj. skokowej transformacji gospodarki na bardziej niskoemisyjną (skokowa zmiana generacyjna istotnej klasy aktywów w finansowaniu) może być docelowo istotny dla podmiotów leasingowych Grupy Kapitałowej.

- **ZAPASY** - Kwestie związane z klimatem nie mają wpływu na wartość bilansową zapasów posiadanych przez Grupę Kapitałową według stanu na 31 grudnia 2024 i 2023 roku.
- **PODATKI** - Kwestie dotyczące klimatu nie mają wpływu na realizację aktywa z tytułu podatku odroczonego w Grupie Kapitałowej według stanu na 31 grudnia 2024 i 2023 roku.
- **REZERWY I SPRAWY SPORNE** - Na 31 grudnia 2024 roku oraz na 31 grudnia 2023 roku w Grupie Kapitałowej nie występowały postępowania dotyczące jakichkolwiek kwestii związanych z klimatem lub ochroną środowiska. W latach 2024-2023 roku w Grupie Kapitałowej nie toczyły się postępowania administracyjne związane z naruszeniem przepisów ochrony środowiska oraz dotyczące wpływu na klimat, które zakończyły się nałożeniem kar finansowych.
- **DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA**

Szczególnym przejawem ryzyka fizycznego dla działalności ubezpieczeniowej jest nasilenie ekstremalnych zjawisk pogodowych, a w szczególności ryzyko powodzi. Wpływ niniejszego ryzyka na wyniki finansowe oraz wypłacalność jest mitygowany przede wszystkim poprzez selekcję ryzyka oraz poprzez odpowiednio skonstruowany program reasekuracyjny. Spółki ubezpieczeniowe kalkulują wymóg kapitałowy na ryzyko katastroficzne oraz przeprowadzają analizę scenariusza warunków skrajnych dla ryzyka powodzi.

Obecnie spółki ubezpieczeniowe nie posiadają taksonomii środowiskowej dla aktywów inwestycyjnych z uwagi na brak oferowania nowych produktów o charakterze inwestycyjnym.

Dla działalności ubezpieczeniowej (ubezpieczenia majątkowe) ryzyko klimatyczne jest uwzględnione w wycenie zobowiązań poprzez uwzględnienie wskazanego ryzyka w wycenie składki (w zakresie ryzyka przyszłego) oraz w wycenie rezerw szkodowych. Rezerwę składki z tytułu ryzyka powodzi według stanu na 31 grudnia 2024 roku oszacowano na kwotę 7 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku - 5 milionów PLN), a rezerw szkodowych na kwotę 15 milionów PLN. Za wzrost wartości rezerwy składki odpowiada wzrost wolumenu portfela ubezpieczeń mieszkaniowych, natomiast utworzenie wartości rozpoznanych rezerw szkodowych odpowiada ostrożnościowej ocenie przyszłych wypłat z tytułu zdarzeń wynikających z przejścia niżu genueńskiego Borys przez Polskę we wrześniu 2024 roku. W momencie zajścia zdarzenia, będącego realizacją ryzyka klimatycznego, spółki ubezpieczeniowe tworzą również rezerwy szkodowe.

Dla działalności ubezpieczeniowej (ubezpieczenia na życie) wskazane ryzyko nie jest na tyle materialnym, żeby umożliwić kwantyfikację wyceny zobowiązań - te dokonywane są na bazie oceny łącznego prawdopodobieństwa zajść zdarzeń ubezpieczeniowych

13. ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI OBOWIĄZUJĄCE OD 1 STYCZNIA 2024 ROKU I OBJAŚNIENIE RÓŻNIC MIĘDZY WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI SPRAWOZDANIAMI A NINIEJSZYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM

Za wyjątkiem zmian wymaganych zmianami do standardów, które weszły w życie od 1 stycznia 2024 roku, Grupa Kapitałowa nie wdrożyła nowych zasad rachunkowości. Zmiany te nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

W celu zwiększenia przejrzystości ujawnień, lepszego odzwierciedlenia charakteru ekonomicznego zawartych transakcji oraz dostosowania do obserwowanych na rynku zmian praktyki rynkowej, Grupa podjęła decyzję o zmianie w prezentacji w zakresie:

- pochodnych instrumentów zabezpieczających oraz pozostałych instrumentów pochodnych – w przypadku instrumentów pochodnych na stopę procentową gdzie stroną transakcji jest izba rozliczeniowa (CCP) lub uczestnik rozliczający izby rozliczeniowej (clearing broker), Grupa dokonała skompensowania wyceny dodatniej i ujemnej instrumentów pochodnych z wartościami zmiennego depozytu zabezpieczającego (Variation Margin);
- rezerw na niewykorzystane urlopy – z pozycji „Rezerwy” do pozycji „Pozostałe zobowiązania”.
- przepływów pieniężnych z tytułu przychodów i kosztów odsetkowych dotyczących działalności operacyjnej - po zmianie odsetki otrzymane i odsetki zapłacone dotyczące działalności operacyjnej są prezentowane w osobnych liniach w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej.

Grupa dokonała odpowiednich zmian danych porównawczych. Zmiana nie miała wpływu na rachunek zysków i strat oraz aktywa netto.

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ – WYBRANE DANE	31.12.2023 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji instrumentów pochodnych	Zmiana prezentacji rezerw na niewykorzystane urlopy	31.12.2023 dane przekształcone
Należności od banków	14 438	(1 085)	-	13 353
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 174	(819)	-	355
Pozostałe instrumenty pochodne	8 406	(4 223)	-	4 183
SUMA AKTYWÓW	501 516	(6 127)	-	495 389
Zobowiązania wobec banków	3 423	(272)	-	3 151
Pochodne instrumenty zabezpieczające	2 992	(2 104)	-	888
Pozostałe instrumenty pochodne	9 291	(3 751)	-	5 540
Pozostałe zobowiązania	11 007	-	138	11 145
Rezerwy	4 165	-	(138)	4 027
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO	456 289	(6 127)	-	450 162

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ – WYBRANE DANE	31.12.2022 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji instrumentów pochodnych	Zmiana prezentacji rezerw na niewykorzystane urlopy	31.12.2022 dane przekształcone
Należności od banków	16 101	(5 400)	-	10 701
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 042	(149)	-	893
Pozostałe instrumenty pochodne	13 162	(8 101)	-	5 061
SUMA AKTYWÓW	431 447	(13 650)	-	417 797
Zobowiązania wobec banków	3 011	(390)	-	2 621
Pochodne instrumenty zabezpieczające	7 469	(6 427)	-	1 042
Pozostałe instrumenty pochodne	12 978	(6 833)	-	6 145
Pozostałe zobowiązania	7 010	-	119	7 129
Rezerwy	2 090	-	(119)	1 971
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO	395 740	(13 650)	-	382 090

PRZEPIŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH – WYBRANE DANE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	2023 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji przychodów i kosztów odsetkowych	Zmiana prezentacji rezerw na niewykorzystane urlopy	Zmiana prezentacji instrumentów pochodnych	2023 dane przekształcone
Korekty razem	40 108	-	-	4 319	44 427
Odsetki i dywidendy otrzymane (poprzednia pozycja)	(6 549)	6 549	-	-	-
Odsetki zapłacone (poprzednia pozycja)	754	(754)	-	-	-
Wynik z tytułu odsetek (z rachunku zysków i strat) (nowa pozycja)	-	(18 318)	-	-	(18 318)
Odsetki otrzymane (nowa pozycja)	-	23 485	-	-	23 485
Odsetki zapłacone (nowa pozycja)	-	(11 515)	-	-	(11 515)
Dywidendy otrzymane (nowa pozycja)	-	(14)	-	-	(14)
Zmiana stanu:					
należności od banków	(905)	(377)	-	-	(1 282)
pochodnych instrumentów zabezpieczających	(4 609)	291	-	4 992	674
pozostałych instrumentów pochodnych	1 069	-	-	(795)	274
papierów wartościowych	(6 360)	467	-	-	(5 893)
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(13 282)	1 267	-	4	(12 011)
skumulowanych odpisów na aktywa niefinansowe i innych rezerw	2 222	-	(19)	-	2 203
zobowiązań wobec banków	412	13	-	118	543
zobowiązań wobec klientów	60 325	(785)	-	-	59 540
otrzymanych kredytów i pożyczek	335	(32)	-	-	303
zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych	(500)	(284)	-	-	(784)
zobowiązań podporządkowanych	(7)	7	-	-	-
pozostałych zobowiązań	2 662	-	19	-	2 681
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	46 877	-	-	4 319	51 196
Przepływy pieniężne netto	(667)	-	-	4 319	3 652
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	31 995	-	-	(5 435)	26 560
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	31 328	-	-	(1 116)	30 212

14. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE ORAZ ZMIANY DO STANDARDÓW

• STANDARDY ORAZ ZMIANY DO STANDARDÓW OBOWIĄZUJĄCE OD 1 STYCZNIA 2024 ROKU

STANDARDY I INTERPRETACJE	OPIS ZMIAN	OBOWIĄZUJE OD
ZMIANY DO MSR 7 „SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŁYWÓW PIENIĘŻNYCH” ORAZ MSSF 7 „INSTRUMENTY FINANSOWE: UJAWNIANIE INFORMACJI”	Zmiany wprowadzają wymogi dotyczące ujawniania dodatkowych informacji związanych z finansowaniem dostawców (faktoringiem odwrotnym), m.in. informacji dotyczących przedłużonych warunków płatności, udzielonych zabezpieczeń i gwarancji. Celem zmian jest zwiększenie przejrzystości informacji w zakresie umów finansowania i ich wpływu na zobowiązania spółki, przepływy pieniężne i ryzyko płynności. Zmiany nie mają wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.	01.01.2024 roku (zatwierdzone przez UE 15.05.2024 roku)
ZMIANY DO MSR 1 – KLASYFIKACJA ZOBOWIĄZAŃ	Zmiany dotyczą klasyfikacji zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do krótkoterminowych lub długoterminowych. Doprecyzowują one, że klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe powinna uwzględniać na datę klasyfikacji istnienie prawa do prolongaty zobowiązania bez względu na intencję podmiotu do skorzystania z niej na okres dłuższy niż 12 miesięcy oraz powinna uwzględniać spełnienie na dzień	1.01.2024 roku (zatwierdzone)

	<p>przeprowadzenia oceny warunków takiej prolongaty, jeżeli jest ona warunkowa. Dodatkowo zmiany doprecyzowują, że kowenanty umowne, których spełnienie następuje po dniu bilansowym, nie mają wpływu na klasyfikację zobowiązań na dany dzień bilansowy.</p> <p>Grupa Kapitałowa nie posiada umów zawierających ww. zapisy, w związku z powyższym zmiana nie ma wpływu na Grupę Kapitałową.</p>	przez UE 19.12.2023 roku)
ZMIANY DO MSSF 16 „LEASING”	<p>Zmiany dotyczą ujęcia rachunkowego transakcji, w której jednostka dokonała sprzedaży składnika aktywów i jednocześnie ten sam składnik aktywów został objęty umową leasingu zawartą z nowym właścicielem (leasing zwrotny). Zmiany dotyczą sytuacji gdy płatności leasingowe w leasingu zwrotnym mają charakter zmienny, tj. inny niż w oparciu o stopę lub indeks.</p> <p>W Grupie Kapitałowej obecnie nie występują transakcje sprzedaży i leasingu zwrotnego ze zmiennymi ratami leasingowymi innymi niż opartymi o stopę lub indeks, w związku z powyższym zmiana nie ma wpływu na Grupę Kapitałową.</p>	1.01.2024 roku (zatwierdzone przez UE 20.11.2023 roku)

• **NOWE STANDARDY ORAZ ZMIANY DO STANDARDÓW, KTÓRE ZOSTAŁY ZATWIERDZONE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ**

STANDARDY I INTERPRETACJE	OPIS ZMIAN	OBOWIĄZUJE OD
ZMIANY DO MSR 21 „SKUTKI ZMIAN KURSÓW WYMIANY WALUT OBCYCH”	<p>Zmiany doprecyzowują kiedy waluta jest wymierna na inne waluty, jak jednostka ustala kurs wymiany gdy dana waluta nie jest wymierna oraz określa zakres ujawnień, które mają na celu pomóc użytkownikowi sprawozdania finansowego ocenić wpływ braku wymierności waluty na sytuację finansową, wyniki finansowe i przepływy pieniężne jednostki.</p> <p>Zmiany nie mają wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.</p>	01.01.2025 roku (zatwierdzone przez UE 12.11.2024 roku)

• **NOWE STANDARDY ORAZ ZMIANY DO STANDARDÓW, KTÓRE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE I NIE SĄ ZATWIERDZONE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ,**

STANDARDY I INTERPRETACJE	OPIS ZMIAN	OBOWIĄZUJE OD
ZMIANY DO MSSF 9 „INSTRUMENTY FINANSOWE” ORAZ MSSF 7 „INSTRUMENTY FINANSOWE: UJAWNIAJĄCE INFORMACJĘ”	<p>Zmienione zostały wytyczne w MSSF 9 dotyczące zaprzestania ujmowania zobowiązania finansowego rozliczonego za pośrednictwem systemu płatności elektronicznych. Wprowadzona zmiana pozwala uznać jednostce zobowiązanie finansowe, które zostało rozliczone z użyciem systemu płatności elektronicznych, za uregulowane przed dniem jego rozliczenia, jeżeli spełnione są określone kryteria (związane m.in. z brakiem możliwości anulowania płatności przez jednostkę, nieistotnym ryzykiem dot. rozliczenia płatności). Zmiana adresuje problem późniejszej daty rozliczenia płatności wykonywanych poprzez systemy płatności elektronicznych w porównaniu z datą zainicjowania takiej płatności przez jednostkę. Ponadto, wprowadzone zostały zmiany dotyczące klasyfikacji aktywów finansowych, tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> rozszerzenie wytycznych w zakresie oceny, czy charakterystyki umownych przepływów pieniężnych związane ze składnikiem aktywów finansowych są spójne z podstawową umową kredytową, uszczerłowanie zapisów dotyczących aktywów z „niepełną odpowiedzialnością dłużnika”, doprecyzowanie charakterystyk instrumentów powiązanych umownie. <p>Rozszerzone zostały obowiązkowe ujawnienia wynikające z MSSF 7.</p> <p>Grupa jest w trakcie weryfikacji wpływu zmian na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.</p>	01.01.2026 roku
ZMIANY DO MSSF 9 ORAZ MSSF 7 DOTYCZĄCE UMÓW NA DOSTAWĘ ENERGII ELEKTRYCZNEJ ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH (OZE)	<p>Zmiany dotyczą kontraktów na energię elektryczną ze źródeł odnawialnych (tzw. umowy PPA – <i>Power Purchase Agreement</i>) i mają na celu pomóc jednostkom w lepszym raportowaniu skutków finansowych związanych z tego rodzaju kontraktami. Zmiany obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> doprecyzowanie dla powyższych kontraktów wymogów w zakresie możliwości zastosowania zwolnienia na „użytek własny”, zezwoleń na stosowanie rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli umowy te są wykorzystywane jako instrumenty zabezpieczające, 	01.01.2026 roku

	<p>c) dodanie nowych wymogów dotyczących ujawniania informacji, aby umożliwić użytkownikom zrozumienie wpływu tych umów na wyniki finansowe i przepływy pieniężne spółki.</p> <p>Grupa jest w trakcie weryfikacji wpływu zmian na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.</p>	
MSSF 18 „PREZENTACJA I UJAWNIA W SPRAWOZDANIACH FINANSOWYCH”	<p>MSSF 18 zastąpi obecnie obowiązujący MSR 1. Zmiany w stosunku do zastępowanego standardu będą głównie widoczne w trzech obszarach:</p> <p>a) definicji obowiązkowych sum częściowych w rachunku zysków i strat,</p> <p>b) ujawnień dotyczących Alternatywnych Pomiarów Wyników (APM) wykorzystywanych przez zarząd,</p> <p>c) rozszerzenia wytycznych na temat agregacji informacji.</p> <p>Grupa jest w trakcie weryfikacji wpływu zmian na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.</p>	01.01.2027 roku
MSSF 19 „SPÓŁKI ZALEŻNE BEZ ODPOWIEDZIALNOŚCI PUBLICZNEJ: UJAWNIA NIE INFORMACJI”	<p>MSSF 19 wprowadza uproszczone wymogi raportowania oraz ogranicza ilość obowiązkowych ujawnień dla uprawnionych spółek zależnych w ich jednostkowych sprawozdaniach finansowych.</p> <p>Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.</p>	01.01.2027 roku
„ROCZNE ZMIANY MSSF - WERSJA 11” RADY MIĘDZYNARODOWYCH STANDARDÓW RACHUNKOWOŚCI	<p>18 lipca 2024 roku Rada opublikowała dokument, który zawiera wyjaśnienia, uproszczenia, poprawki i zmiany ukierunkowane na poprawę spójności szeregu standardów rachunkowości (MSSF 1, MSSF 7 i towarzyszące mu „Wytyczne dotyczące wdrożenia MSSF 7”; MSSF 9, MSSF 10 oraz MSR 7). Powyższe zmiany oraz poprawki głównie doprecyzowują lub uspójniają istniejące zapisy i nie wprowadzają nowych wymogów w MSR/ MSSF.</p> <p>Grupa jest w trakcie weryfikacji wpływu zmian na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.</p>	01.01.2026 roku z możliwością wcześniejszego zastosowania

NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Nota segmentacyjna została sporządzona na bazie wewnętrznego systemu sprawozdawczego, tj. informacji przekazywanych Zarządowi PKO Banku Polskiego S.A., które służą do oceny osiągniętych wyników oraz alokacji zasobów.

Zasady identyfikacji przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań stosowane w raporcie segmentacyjnym są zgodne z zasadami rachunkowości opisanymi w niniejszym sprawozdaniu. Prezentowane aktywa i zobowiązania segmentu są aktywami i zobowiązaniami operacyjnymi wykorzystywanymi przez segment w działalności operacyjnej. Wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dla poszczególnych segmentów oparte są o wewnętrzne informacje zarządcze. W wynikach, aktywach i zobowiązaniach segmentów wykazywane są także pozycje, które da się przypisać na podstawie racjonalnych przesłanek. Na tej podstawie w segmentach ujmowany jest wpływ istotnych zdarzeń o charakterze jednorazowym, takich jak ujemna wartość firmy powstała na nabyciu spółki, odpisy z tytułu utraty wartości firmy, odpisy z tytułu utraty wartości jednostek stowarzyszonych, koszt ryzyka prawnego portfela kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych.

Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć, zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli, obciążenie z tytułu podatku dochodowego w zakresie prezentacji wyniku oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego, zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie prezentacji sprawozdania z sytuacji finansowej zostały ujęte na poziomie Grupy (**AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA NIEALOKOWANE**).

Grupa Kapitałowa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych, przy zastosowaniu wewnętrznych stawek rozliczeniowych opartych na stawkach rynkowych dla danej waluty oraz terminie wymagalności/zapadalności z uwzględnieniem marż płynności. Transakcje pomiędzy segmentami odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach.

W związku ze zmianami organizacyjnymi w Banku w pierwszym półroczu 2024 roku związanymi z wprowadzeniem nowego przypisania nadzoru biznesowego nad grupami klientów oraz nad poszczególnymi spółkami Grupy Kapitałowej wprowadzono stosowne zmiany w notach segmentacyjnych. Zmiany obejmują w szczególności przeniesienie wyników i pozycji bilansowych dotyczących:

- klientów segmentu przedsiębiorstw z Segmentu Detalicznego do Segmentu Korporacyjnego i Inwestycyjnego,
- wybranych spółek niezwiązanych bezpośrednio z działalnością biznesową do Centrum Transferowego i Segmentu Pozostałego,
- inwestycji w instrumenty kapitałowe znajdujące się w portfelu bankowym (kapitałowe papiery wartościowe) z Segmentu Korporacyjnego i Inwestycyjnego do Centrum Transferowego i Pozostałego.

Grupa Kapitałowa prowadzi działalność biznesową w ramach segmentów oferujących określone produkty i usługi adresowane do określonych grup klientów. Sposób podziału segmentów działalności zapewnia spójność z modelem zarządzania sprzedażą i oferowania klientom kompleksowej oferty produktowej, która obejmuje zarówno tradycyjne produkty bankowe, jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym oraz usługi świadczone przez spółki Grupy Kapitałowej.

Przedstawiona poniżej nota segmentacyjna jest ujmowana w wewnętrznym systemie sprawozdawczym, tj. informacjach przekazywanych Zarządowi Banku służących do oceny osiągniętych wyników oraz alokacji zasobów.

Prezentowane poniżej zestawienie wyników segmentów odzwierciedla wewnętrzną strukturę organizacyjną Grupy.

Działalność Grupy Kapitałowej obejmuje trzy podstawowe segmenty sprawozdawcze:

<p>SEGMENT DETALICZNY</p>	<p>Segment detaliczny oferuje pełen zakres obsługi osób prywatnych w ramach bankowości detalicznej i prywatnej oraz bankowości hipotecznej, a także osób prawnych w ramach bankowości firm.</p> <p>Do produktów i usług oferowanych klientom tego segmentu należą m.in.: rachunki bieżące, rachunki oszczędnościowe, lokaty terminowe, usługi <i>private banking</i>, produkty ubezpieczeniowe i inwestycyjno-ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne, karty kredytowe i debetowe, usługi bankowości elektronicznej i mobilnej. W zakresie finansowania segment obejmuje kredyty konsumpcyjne, kredyty hipoteczne, w tym oferowane przez PKO Bank Hipoteczny S.A., a także kredyty gospodarcze dla firm, deweloperów, spółdzielni i zarządców nieruchomości oraz leasing i faktoring oferowany przez Grupę Kapitałową PKO Leasing S.A.</p> <p>Wyniki segmentu detalicznego obejmują ponadto wyniki spółek: PKO TFI S.A., PKO BP BANKOWY PTE S.A., PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. oraz PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.</p>
<p>SEGMENT KORPORACYJNY I INWESTYCYJNY</p>	<p>Segment korporacyjny i inwestycyjny obejmuje transakcje dokonywane z klientami korporacyjnymi, budżetowymi, przedsiębiorstwami i instytucjami finansowymi.</p> <p>Segment ten obejmuje m.in. następujące produkty i usługi: prowadzenie rachunków bieżących i lokat terminowych, usługi <i>cash management</i> i <i>trade finance</i>, produkty walutowe i pochodne, kredyty gospodarcze oraz leasing i faktoring oferowany przez Grupę Kapitałową PKO Leasing S.A.</p> <p>W ramach tego segmentu Grupa zawiera również samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy finansowania dużych projektów w formie kredytów oraz emisji nieskarbowych papierów wartościowych.</p> <p>Ponadto segment prowadzi działalność własną, w szczególności związaną z zarządzaniem ryzykiem płynności, walutowym i instrumentów pochodnych oraz działalność maklerską. Wyniki segmentu korporacyjnego i inwestycyjnego obejmują także wyniki Grupy KREDOBANK S.A. działającej na Ukrainie.</p>
<p>CENTRUM TRANSFEROWE I POZOSTAŁY</p>	<p>Centrum transferowe i segment pozostały obejmuje wynik z tytułu wewnętrznych rozliczeń cen transferowych funduszy, wynik na inwestycyjnym portfelu dłużnych papierów wartościowych Grupy, wynik z długoterminowych źródeł finansowania, wynik pozycji zaklasyfikowanych do rachunkowości zabezpieczeń oraz wyniki nieprzypisane do pozostałych segmentów. Wewnętrzny transfer funduszy oparty jest o stawki transferowe bazujące na stopach rynkowych. Długoterminowe finansowanie zewnętrzne obejmuje emisje papierów wartościowych, w tym emisje listów zastawnych, zobowiązania podporządkowane oraz kredyty otrzymane od instytucji finansowych.</p> <p>W ramach tego segmentu prezentowane są wyniki spółki PKO Finance AB, spółek prowadzących usługi technologiczne, działalność deweloperską i świadczących usługi zarządzania nieruchomościami oraz funduszy zajmujących się lokowaniem środków zebranych od uczestników.</p>

INFORMACJE FINANSOWE

Rachunek zysków i strat według segmentów	Działalność kontynuowana			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej
2024				
Wynik z tytułu odsetek	16 812	6 756	(1 415)	22 153
Wynik z tytułu prowizji i opłat	3 887	1 325	(92)	5 120
Wynik pozostały	1 031	307	125	1 463
Wynik z działalności ubezpieczeniowej	652	17	-	669
Przychody z tytułu dywidend	-	-	26	26
Wynik na operacjach finansowych	51	170	41	262
Wynik z pozycji wymiany	210	92	(93)	209
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania instrumentów finansowych	56	45	23	124
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	47	(2)	128	173
Przychody/koszty na rzecz klientów wewnętrznych	15	(15)	-	-
Wynik na działalności biznesowej	21 730	8 388	(1 382)	28 736
Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe	(550)	(416)	-	(966)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	(354)	(5)	(150)	(509)
Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	(4 899)	-	-	(4 899)
Koszty działania, w tym:	(6 864)	(1 476)	(147)	(8 487)
amortyzacja	(1 004)	(175)	(12)	(1 191)
z tytułu obciążeń regulacyjnych	(223)	(188)	(11)	(422)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(848)	(513)	91	(1 270)
Wynik segmentu (brutto)	8 215	5 978	(1 588)	12 605
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć				123
Zysk brutto				12 728
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)				(3 424)
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)				9 304
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej				9 304

Rachunek zysków i strat według segmentów	Działalność kontynuowana			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej
2023				
Wynik z tytułu odsetek	14 588	6 987	(3 257)	18 318
Wynik z tytułu prowizji i opłat	3 383	1 283	(40)	4 626
Wynik pozostały	949	43	196	1 188
Wynik z działalności ubezpieczeniowej	696	15	-	711
Przychody z tytułu dywidend	-	1	13	14
Wynik na operacjach finansowych	39	24	104	167
Wynik z pozycji wymiany	116	(7)	(10)	99
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania instrumentów finansowych	25	19	13	57
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	53	11	76	140
Przychody/koszty na rzecz klientów wewnętrznych	20	(20)	-	-
Wynik na działalności biznesowej	18 920	8 313	(3 101)	24 132
Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe	(932)	(333)	-	(1 265)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	(6)	(6)	(96)	(108)
Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	(5 430)	-	-	(5 430)
Koszty działania, w tym:	(6 152)	(1 336)	(147)	(7 635)
amortyzacja	(922)	(152)	(13)	(1 087)
z tytułu obciążeń regulacyjnych	(217)	(185)	(12)	(414)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(754)	(440)	(37)	(1 231)
Wynik segmentu (brutto)	5 646	6 198	(3 381)	8 463
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć				99
Zysk brutto				8 562
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)				(3 057)
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)				5 505
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli				3
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej				5 502

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK WEDŁUG SEGMENTÓW	2024			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty i inne należności od banków i Banku Centralnego	5	715	761	1 481
Dłużne papiery wartościowe	173	4 595	3 727	8 495
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (z wyłączeniem należności z tytułu leasingu finansowego)	15 307	5 250	-	20 557
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	21	-	21
Należności z tytułu leasingu finansowego	1 002	583	-	1 585
Razem	16 487	11 164	4 488	32 139

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK WEDŁUG SEGMENTÓW	2023			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty i inne należności od banków i Banku Centralnego	12	947	763	1 722
Dłużne papiery wartościowe	102	4 511	2 299	6 912
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (z wyłączeniem należności z tytułu leasingu finansowego)	15 109	5 856	1	20 966
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	40	-	40
Należności z tytułu leasingu finansowego	1 107	470	-	1 577
Razem	16 330	11 824	3 063	31 217

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT WEDŁUG SEGMENTÓW	2024			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty, ubezpieczenia, leasing operacyjny i zarządzanie flotą	703	567	12	1 282
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	846	146	-	992
Karty	2 161	65	-	2 226
Marże na transakcjach wymiany walut	584	271	-	855
Rachunki bankowe i pozostałe	1 022	410	-	1 432
Razem	5 316	1 459	12	6 787

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT WEDŁUG SEGMENTÓW	2023			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty, ubezpieczenia, leasing operacyjny i zarządzanie flotą	685	537	13	1 235
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	674	120	-	794
Karty ¹	1 976	59	-	2 035
Marże na transakcjach wymiany walut ¹	580	280	-	860
Rachunki bankowe i pozostałe	997	380	-	1 377
Razem	4 912	1 376	13	6 301

¹ W 2024 roku Grupa dokonała zmiany prezentacyjnej (nettowanie) dotyczącej prowizji z tytułu przewalutowania transakcji prezentowanej w pozycjach „Karty” oraz „Marże na transakcjach wymiany walut”. Dane za 2023 r. zostały przekształcone o 139 milionów PLN.

Aktywa i zobowiązania według segmentów	31.12.2024			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej
Aktywa	199 746	191 439	130 687	521 872
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia				291
Aktywa niealokowane				3 062
Suma aktywów				525 225
Zobowiązania	347 060	90 883	33 204	471 147
Zobowiązania niealokowane				1 708
Suma zobowiązań				472 855

Aktywa i zobowiązania według segmentów	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Działalność ogółem Grupy Kapitałowej
31.12.2023				
Aktywa	176 684	205 320	109 095	491 099
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia				284
Aktywa niealokowane				4 006
Suma aktywów				495 389
Zobowiązania	329 513	94 972	23 848	448 333
Zobowiązania niealokowane				1 829
Suma zobowiązań				450 162

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. prowadzi również działalność na terenie Ukrainy. Aktywa oraz zysk netto spółek ukraińskich stanowią ok 1% aktywów i zysku Grupy.

16. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Przychody i koszty z tytułu odsetek obejmują odsetki, w tym premię i dyskonto z tytułu instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz do wartości godziwej, której zmiany odnoszone są do innych dochodów całkowitych, a także przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym przychody i koszty odsetkowe od pochodnych instrumentów zabezpieczających.

Przychody i koszty z tytułu odsetek od instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Efektywna stopa procentowa to stopa procentowa, która dyskontuje szacowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne w ciągu całego oczekiwanego okresu życia składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego dokładnie do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych lub do zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego.

W przychodach i kosztach odsetkowych ujmowane są również rozliczane w czasie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej opłaty i prowizje otrzymane i zapłacone, wchodzące w skład wyceny instrumentu finansowego, w tym koszty wynagrodzeń agentów i pośredników za sprzedaż instrumentu finansowego oraz koszty premii pracowników w części dotyczącej bezpośrednio sprzedaży produktów kredytowych.

Grupa Kapitałowa konsekwentnie stosuje metodę prezentacji łącznego wyniku netto z tytułu odsetek na instrumentach zabezpieczających dla wszystkich strategii zabezpieczających w linii „Pochodne instrumenty zabezpieczające” w ramach pozycji „Wynik z tytułu odsetek”- dodatni łączny wynik odsetkowy danego okresu prezentowany jest w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”, a ujemny łączny wynik odsetkowy danego okresu prezentowany jest w pozycji „Koszty z tytułu odsetek”.

Przychody i koszty z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej od wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych za wyjątkiem:

- zakupionych lub udzielonych aktywów finansowych POCI. Przychody odsetkowe od tych aktywów oblicza się od wartości bilansowej netto przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, skorygowanej o ryzyko kredytowe rozpoznane dla całego okresu trwania aktywa,
- składników aktywów finansowych niebędących aktywami POCI na moment zakupu lub też udzielenia, które następnie stały się składnikami aktywów z rozpoznaną utratą wartości. Przychody odsetkowe od tych aktywów oblicza się od wartości bilansowej netto przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

W przychodach odsetkowych ujmowany jest również:

- efekt rozliczenia wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych przejętych w ramach połączeń jednostek zależnych;
- wpływ orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczącego prawa konsumenta do obniżenia kosztu kredytu w przypadku spłaty kredytu przed terminem poprzez pomniejszenie przychodów odsetkowych, w wartości szacowanej różnicy pomiędzy nierozliczoną prowizją według efektywnej stopy procentowej na dzień przewidywanej wcześniejszej spłaty kredytu a prowizją, która byłaby rozliczana liniowo, zgodnie z którą Bank dokonuje zwrotu prowizji. Oszacowanie opiera się na historycznych terminach przedpłat oraz ich prawdopodobieństwach;
- efekt ustawowych wakacji kredytowych wprowadzonych ustawą o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom, ujęty w korespondencji z wartością bilansową brutto kredytów hipotecznych udzielonych w PLN (nota „**KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM**”);
- wpływ zmiany Ustawy z dnia 23 marca 2017 roku o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami, dotyczącej zwrotu dodatkowego kosztu hipotecznego związanego z oczekiwaniem na wpis hipoteki do księgi wieczystej, ponoszonego przez klienta do czasu dokonania wpisu hipoteki do księgi wieczystej poprzez pomniejszenie przychodów odsetkowych, jako wartość szacowanego zwrotu marży dla klientów skalkulowanej do daty wpisu hipoteki do księgi wieczystej.

INFORMACJE FINANSOWE:

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK I PRZYCHODY O CHARAKTERZE ZBLIŻONYM DO ODSETEK	2024	2023
Kredyty i inne należności od banków i Banku Centralnego¹	1 481	1 722
Dłużne papiery wartościowe	8 495	6 912
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	3 586	2 239
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	4 876	4 629
wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	33	44
Kredyty i pożyczki udzielone klientom²	20 557	20 966
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	20 184	20 461
wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	373	505
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	21	40
Należności z tytułu leasingu finansowego	1 585	1 577
Razem	32 139	31 217
w tym: przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych z utratą wartości	821	601
w tym: wynik z tytułu modyfikacji nieistotnej	(250)	(29)
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej od instrumentów finansowych wycenianych	31 733	30 668
według zamortyzowanego kosztu	26 857	26 039
do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	4 876	4 629
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	406	549
Razem	32 139	31 217

¹ W tej pozycji Grupa ujęła w 2024 roku przychody odsetkowe od środków na rachunku bieżącym w NBP w wysokości 755 milionów PLN (w okresie porównawczym 762 miliony PLN).

² W tej pozycji uwzględniono efekt wpływu ustawowych wakacji kredytowych ujętych w 2024 roku (nota „[Kredyty i pożyczki udzielone klientom](#)”).

KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	2024	2023
Pochodne instrumenty zabezpieczające ¹	(1 970)	(3 817)
Zobowiązania wobec banków	(72)	(75)
Kredyty i pożyczki otrzymane	(60)	(93)
Leasing	(39)	(35)
Zobowiązania wobec klientów	(6 572)	(7 899)
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	(13)	(14)
Emisja papierów wartościowych	(1 032)	(739)
Zobowiązania podporządkowane	(228)	(227)
Razem	(9 986)	(12 899)

¹ Spadek kosztów odsetkowych związanych z pochodnymi instrumentami zabezpieczającymi o 1 847 milionów PLN w 2024 roku dotyczy głównie transakcji IRS i wynika z zawężania negatywnej różnicy między płaconą stopą zmienną a otrzymywaną stopą stałą.

17. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Przychody z tytułu prowizji i opłat bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych posiadających określone harmonogramy spłat są ujmowane w rachunku zysków i strat jako element efektywnej stopy procentowej i stanowią część przychodów odsetkowych. Przychody z tytułu prowizji i opłat niepodlegających rozliczeniu metodą efektywnej stopy procentowej ujmuje się w taki sposób, aby odzwierciedlić przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, do którego – zgodnie z oczekiwaniem Grupy Kapitałowej – będzie uprawniona w zamian za te dobra lub usługi zgodnie z pięciostopniowym modelem ujmowania przychodów.

Do przychodów prowizyjnych zaliczane są jednorazowo opłaty pobierane przez Grupę Kapitałową za wykonanie czynności niezwiązane bezpośrednio z powstaniem składnika aktywów finansowych, a także rozliczane liniowo opłaty za świadczenie usług przez Grupę Kapitałową. Do przychodów prowizyjnych zalicza się także opłaty i prowizje rozliczane w czasie metodą liniową otrzymane od udzielonych kredytów i pożyczek o nieustalonych harmonogramach przyszłych przepływów pieniężnych, dla których nie można ustalić efektywnej stopy procentowej.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia Grupa Kapitałowa ustala w momencie zawarcia umowy, czy będzie spełniać zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu czy też spełni je w określonym momencie.

W pozycji przychody z tytułu prowizji ujmowany jest również:

- wynik z tytułu leasingu operacyjnego, najmu krótkoterminowego, wynik na świadczeniu usług zarządzania flotą w linii „leasing operacyjny i zarządzanie flotą” - patrz nota „[Leasing](#)”;
- marża kursowa uwzględniona w kursach walut oferowanych klientom Banku w ramach świadczenia usług kupna/sprzedaży walut obcych w linii „marże na transakcjach wymiany walut”. Marża kursowa w transakcjach klientowskich jest kalkulowana jako różnica pomiędzy kursem, po którym transakcja wymiany walut została zrealizowana (kurs kupna/sprzedaży z tabeli kursów banku, kurs negocjowany, kurs z tabeli C NBP) a uśrednionym kursem kupna i sprzedaży z dnia bieżącego z tabeli kursów Banku, z wyjątkiem transakcji kantorowych oraz transakcji natychmiastowej wymiany walut, dla których marża kursowa jest kalkulowana jako różnica między kursem domknięcia pozycji walutowej a kursem transakcyjnym ustalonym przy zawieraniu transakcji.

INFORMACJE FINANSOWE

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	2024	2023
Kredyty, ubezpieczenia, leasing operacyjny i zarządzanie flotą	1 282	1 235
udzielanie kredytów i pożyczek	932	921
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	91	92
leasing operacyjny i zarządzanie flotą	259	222
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	992	794
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	502	440
prowadzenie działalności maklerskiej	486	350
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	4	4
Karty¹	2 226	2 035
Marże na transakcjach wymiany walut¹	855	860
Rachunki bankowe i pozostałe	1 432	1 377
obsługa rachunków bankowych	1 009	974
operacje kasowe	111	108
obsługa masowych operacji zagranicznych	151	136
zlecenia klientowskie	53	54
usługi powiernicze	12	9
inne	96	96
Razem, w tym:	6 787	6 301
z tytułu przychodów od instrumentów finansowych niewycenianych do wartości	6 215	5 808

¹ W 2024 rok Grupa dokonała zmiany prezentacyjnej (netowanie) dotyczącej prowizji z tytułu przewalutowania transakcji prezentowanych w pozycjach „Karty” oraz „Marże na transakcjach wymiany walut”. Dane porównawcze dla 2023 roku zostały odpowiednio zmienione o 139 milionów PLN.

DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA

Podmiot dominujący jest bezpośrednim uczestnikiem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych oraz Rejestru Papierów Wartościowych (NBP). Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych oraz obsługuje transakcje na rynku krajowym i rynkach zagranicznych, świadczy usługi powiernictwa i pełni funkcję depozytariusza dla funduszy emerytalnych i inwestycyjnych. Aktywa przechowywane przez Bank w ramach świadczenia usług powierniczych, ze względu na niespełnienie definicji składnika aktywów Banku, nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym. Przychody z tytułu świadczenia tych usług ujmowane są w przychodach z tytułu prowizji, linia „usługi powiernicze”.

KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	2024	2023
Kredyty i ubezpieczenia	(116)	(115)
kontrola inwestycji budowlanych i wycena nieruchomości	(47)	(41)
opłaty na rzecz Biura Informacji Kredytowej	(28)	(25)
provizje poniesione na rzecz podmiotów zewnętrznych za sprzedaż produktów	(21)	(24)
obsługa kredytów	(20)	(25)
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	(43)	(47)
Karty	(1 216)	(1 296)
Rachunki bankowe i pozostałe	(292)	(217)
z tytułu otrzymanych gwarancji	(95)	(46)
usługi rozliczeniowe	(77)	(62)
wysyłka SMS	(55)	(55)
obsługa masowych operacji zagranicznych	(25)	(22)
provizje za usługi operacyjne banków	(16)	(14)
inne	(24)	(18)
Razem	(1 667)	(1 675)

WYNIK Z TYTUŁU LEASINGU OPERACYJNEGO ORAZ ZARZĄDZANIA FLOTĄ	2024	2023
Przychody z tytułu leasingu operacyjnego oraz zarządzania flotą	673	574
Koszty z tytułu leasingu operacyjnego oraz zarządzania flotą	(73)	(68)
Koszty amortyzacji rzeczowego majątku trwałego oddanego w leasing operacyjny	(341)	(284)
Wynik z tytułu leasingu operacyjnego oraz zarządzania flotą	259	222

18. WYNIK NA OPERACJACH FINANSOWYCH

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Wynik na operacjach finansowych zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaliczonych do aktywów/zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz efekt ich wyceny do wartości godziwej. Przychody i koszty z tytułu odsetek oraz rozliczenia dyskonta bądź premii od instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmowane są w wyniku odsetkowym (patrz nota „Przychody i koszty z tytułu odsetek”).

W pozycji ujmowana jest również część nieefektywna zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych dla strategii zabezpieczających, w których instrumentem zabezpieczającym są kontrakty IRS, a także zyski i straty na instrumencie zabezpieczającym oraz na pozycji zabezpieczanej związane z zabezpieczanym ryzykiem (zabezpieczenie wartości godziwej).

NOTY POWIĄZANE: „[Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne](#)”, „[Papiery wartościowe](#)”, „[Kredyty i pożyczki udzielone klientom](#)”

INFORMACJE FINANSOWE

WYNIK NA OPERACJACH FINANSOWYCH	2024	2023
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	201	114
Instrumenty pochodne ¹	186	93
Instrumenty kapitałowe	2	4
Dłużne papiery wartościowe	14	16
Inne	(1)	1
Instrumenty finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	56	62
Instrumenty kapitałowe	28	99
Dłużne papiery wartościowe	57	10
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(29)	(47)
Rachunkowość zabezpieczeń	5	(9)
Razem	262	167

¹ W tym z tytułu opcji na akcje i indeksy giełdowe 78 milionów PLN (w 2023 roku - 86 milionów PLN) oraz IRS: 27 milionów PLN (w 2023 roku - (66) milionów PLN).

19. WYNIK Z POZYCJI WYMIANY

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Wynik z pozycji wymiany obejmuje dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane, jak i niezrealizowane, wynikające z wyceny aktywów i zobowiązań walutowych oraz z wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych (FX forward, FX swap, CIRS oraz opcje walutowe). W pozycji tej ujmowana jest również część nieefektywna zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych dla strategii zabezpieczających, w których instrumentem zabezpieczającym są kontrakty CIRS (szczegóły patrz nota „[Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne](#)”). Odpisy na oczekiwane straty kredytowe dla kredytów, pożyczek i innych należności wyrażonych w walutach obcych, które są tworzone w złotych podlegają aktualizacji wraz ze zmianą wartości wyceny aktywów walutowych, na które są tworzone. Efekt tej aktualizacji wynikający z różnic kursowych ujmowany jest w wyniku z pozycji wymiany.

Wzrost wyniku z pozycji wymiany dotyczy głównie poprawy wyniku na walutowych instrumentach pochodnych.

20. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością Grupy.

Grupa zawiera transakcje kupna i sprzedaży kontraktów commodity forward na uprawnienia do emisji CO₂. Wynik z wyceny do wartości godziwej oraz wynik z realizacji tych transakcji pochodnych są prezentowane w wyniku z operacji finansowych. Kontrakty te są rozliczane poprzez fizyczną dostawę towaru, tj. przeniesienie uprawnień do emisji CO₂ pomiędzy rachunkiem zbywcy a rachunkiem nabywcy w Rejestrze Unii w zamian za świadczenie pieniężne. Nabyte przez Grupę uprawnienia do emisji CO₂ jako towar handlowy przeznaczony do dalszej sprzedaży są zaliczane do zapasów i podlegają wycenie do wartości godziwej. Wynik z wyceny tych aktywów pomiędzy datą nabycia a datą sprzedaży oraz wynik z ich sprzedaży są ujmowane w pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych.

INFORMACJE FINANSOWE

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	2024	2023
Przychody ze sprzedaży produktów i usług spółek Grupy Kapitałowej	155	146
Zyski ze sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, rzeczowych aktywów trwałych oddanych w leasing operacyjny, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	75	95
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	44	51
Przychody uboczne	4	6
Odzyskane należności przedawnione, umorzone, nieściągalne	6	9
Rozwiązanie rezerwy na przyszłe płatności	3	5
Rozwiązanie rezerwy na sprawy sporne z wyłączeniem spraw spornych dotyczących spłaconych kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych, (nota „Rezerwy”)	13	3
Przychody z tytułu sprzedaży uprawnień do emisji CO ₂	13	17
Przychody z tytułu upustów przyznawanych przez dostawcę w zakresie rozwoju oprogramowania informatycznego	15	12
Przychody z tytułu sprzedaży monet na cele kolekcjonerskie	8	4
przychody z tytułu przedterminowego zakończenia umów	18	14
Przychody z rozliczeniu szkód i umów wygasłych w zakresie leasingu operacyjnego	11	8
Inne	89	44
Razem	454	414

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	2024	2023
Koszty sprzedanych produktów i usług spółek Grupy Kapitałowej	-	(1)
Straty na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych rzeczowych aktywów trwałych oddanych w leasing operacyjny, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(15)	(8)
Przekazane odszkodowania, kary i grzywny	-	(6)
Koszty przekazanych darowizn	(46)	(29)
Koszty uboczne	(19)	(19)
Utworzenie rezerwy na przyszłe płatności	(4)	(1)
Utworzenie rezerwy na sprawy sporne z wyłączeniem spraw spornych dotyczących spłaconych kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych, (nota „Rezerwy”)	(23)	(17)
Koszty z tytułu sprzedaży uprawnień do emisji CO ₂	(22)	(44)
Koszty usług zewnętrznych ponoszonych w związku z dochodzeniem wierzytelności	(34)	(36)
Inne	(118)	(113)
Razem	(281)	(274)

¹ w tym koszty remarketingu w wysokości 24 miliony PLN (w 2023 roku – 24 miliony PLN).

21. WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe są ujmowane w sprawozdaniu finansowym w następujący sposób:

- Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu: odpis pomniejsza wartość bilansową brutto aktywa finansowego (skorygowaną między innymi o korektę wartości bilansowej brutto z tytułu ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych, ustawowych wakacji kredytowych i z tytułu potencjalnych zwrotów kosztów dla klientów z tytułu przewidywanej przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich i hipotecznych); zmiany wysokości odpisów odnoszone są do rachunku zysków i strat;
- Zobowiązania pozabilansowe o charakterze finansowym oraz gwarancje finansowe: odpis prezentowany jest jako rezerwa po stronie zobowiązań; zmiany wysokości rezerw odnoszone są do rachunku zysków i strat;
- W przypadku dłużnych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite: w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie ujmuje się odpisu na oczekiwane straty kredytowe, ponieważ wartość bilansowa aktywa jest ich wartością godziwą. Jednakże odpis na oczekiwane straty kredytowe jest ujawniany i ujmowany w rachunku zysków i strat.

SZACUNKI I OSĄDY:

Grupa przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Metodologia i założenia na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one nastąpią są poddawane regularnym przeglądom.

• POMIAR I OCENA RYZYKA KREDYTOWEGO: OCZEKIWANE STRATY OCZEKIWANE KREDYTOWE

W obszarze utraty wartości Grupa Kapitałowa opiera się na koncepcji strat oczekiwanych.

Model utraty wartości ma zastosowanie do aktywów finansowych, które nie są wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, obejmujących:

- dłużne instrumenty finansowe obejmujące zaangażowania o charakterze kredytowym oraz papiery wartościowe,
- należności leasingowe,
- inne aktywa finansowe,
- zobowiązania pozabilansowe finansowe oraz gwarancyjne.

Utrata wartości jest mierzona jako 12 miesięczne albo dożywotnie oczekiwane straty kredytowe dla danego aktywa finansowego. Horyzont pomiaru oczekiwanej straty zależy od tego, czy od momentu początkowego ujęcia aktywa nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego. Ze względu na to kryterium, aktywa finansowe alokowane są do 3 faz (ang. stage):

- **FAZA 1** – ekspozycje, dla których ryzyko kredytowe nie jest istotnie wyższe niż na moment początkowego ujęcia i nie rozpoznaje się w odniesieniu do nich przesłanek utraty wartości,
- **FAZA 2** – ekspozycje, których ryzyko kredytowe jest istotnie wyższe od poziomu ryzyka kredytowego na moment początkowego ujęcia ekspozycji, ale nie rozpoznaje się w odniesieniu do nich przesłanki utraty wartości,
- **FAZA 3** – aktywa w odniesieniu do których rozpoznaje się przesłankę utraty wartości (w tym aktywa udzielone lub zakupione z rozpoznaną przesłanką utraty wartości).

• ISTOTNY WZROST RYZYKA KREDYTOWEGO

Istotny wzrost ryzyka kredytowego określa się z uwzględnieniem poziomu prawdopodobieństwa niewypłacalności oraz jego zmian w stosunku do poziomu z momentu początkowego ujęcia kredytu.

- **EKSPOZYCJE HIPOTECZNE ORAZ POZOSTAŁE EKSPOZYCJE DETALICZNE**

W celu oceny istotnego wzrostu ryzyka kredytowego dla ekspozycji hipotecznych oraz pozostałych ekspozycji detalicznych Grupa Kapitałowa stosuje model oparty na kalkulacji marginalnego PD, czyli prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w określonym miesiącu. Prawdopodobieństwo to uzależnione zostało od czasu, który upłynął od momentu uruchomienia ekspozycji. Dzięki temu możliwe jest odwzorowanie charakterystycznego dla ekspozycji wobec osób fizycznych zróżnicowania jakości kredytowej w czasie życia ekspozycji.

Krzywe marginalnego PD wyznaczone zostały na podstawie danych historycznych na poziomie homogenicznych portfeli, wydzielonych z uwzględnieniem m.in. rodzaju produktu, roku udzielenia, waluty kredytu oraz jakości kredytowej na moment udzielenia. Indywidualne przypisanie marginalnego PD do poszczególnych ekspozycji uzyskiwane jest poprzez skalowanie krzywej wyznaczonej na poziomie portfela do indywidualnej oceny ekspozycji/klienta uzyskiwanej z modeli aplikacyjnych (wykorzystujących dane z wniosków kredytowych) oraz behawioralnych. Grupa Kapitałowa identyfikuje przesłankę istotnego wzrostu ryzyka kredytowego dla danej ekspozycji w oparciu o porównanie indywidualnych krzywych prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w horyzoncie trwania ekspozycji na datę początkowego ujęcia oraz na datę raportową. Dla każdej daty raportowej porównywane są tylko te części oryginalnej i obecnej krzywej prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, które odpowiadają okresowi począwszy od daty raportowej do zapadalności ekspozycji. Porównanie opiera się na wartościach średniego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w horyzoncie życia kredytu w analizowanym okresie korygowanego o bieżące oraz prognozowane wskaźniki makroekonomiczne.

Rezultat tego porównania, określane mianem statystyki α , odnoszony jest do wartości progowej, powyżej której wzrost ryzyka kredytowego uznaje się za istotny. Wartość progowa ustalana jest w oparciu o historyczne powiązania pomiędzy wartościami statystyki α a wystąpieniem stanu niewykonania zobowiązania (default). W procesie tym minimalizuje się prawdopodobieństwo:

- zaklasyfikowania do zbioru ekspozycji kredytowych ze znaczącym wzrostem poziomu ryzyka kredytowego (na podstawie statystyki) ekspozycji kredytowej, w przypadku której w badanym okresie nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania (błąd typu I);
- niezaklasyfikowania do zbioru ekspozycji kredytowych ze znaczącym wzrostem poziomu ryzyka kredytowego (na podstawie statystyki) ekspozycji kredytowej, w przypadku której w badanym okresie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania (błąd typu II).

Według danych obowiązujących na koniec 2024 roku przesłanką istotnego pogorszenia jakości kredytowej jest – w zależności od daty udzielenia – co najmniej 2,3-krotny wzrost parametru PD w porównaniu do wartości na moment rozpoznania w księgach Grupy Kapitałowej w przypadku ekspozycji hipotecznych oraz co najmniej 2,5-krotny wzrost w przypadku pozostałych ekspozycji detalicznych.

W odniesieniu do ekspozycji kredytowych w przypadku których aktualne ryzyko niewypłacalności nie przekracza poziomu uwzględnionego w cenie udzielonego finansowania, wyniki porównania krzywych prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania na datę początkowego ujęcia oraz na datę raportową nie stanowią o rozpoznaniu znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego.

W celu identyfikacji pozostałych przesłanek istotnego wzrostu ryzyka kredytowego Grupa Kapitałowa wykorzystuje pełną dostępną informację jakościową i ilościową opisaną w punkcie poniżej.

- **EKSPOZYCJE KLIENTÓW INSTYTUCJONALNYCH**

W celu oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego dla klientów instytucjonalnych Grupa Kapitałowa stosuje model oparty na łańcuchach Markowa. Na podstawie danych historycznych konstruowane są macierze prawdopodobieństw migracji klientów pomiędzy poszczególnymi klasami ryzyka określonymi na podstawie modeli ratingowych oraz scoringowych Grupy. Migracje te wyznaczone są w obrębie homogenicznych portfeli wydzielonych z uwzględnieniem m.in. metodyki oceny klienta oraz segmentu klienta.

W dacie początkowego ujęcia ekspozycji kredytowej ustala się indywidualną dla każdej klasy ryzyka oraz portfela najwyższą akceptowalną wartość prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, której przekroczenie identyfikowane jest jako istotny wzrost ryzyka kredytowego. Wartość ta wyznaczana jest na podstawie średniego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania dla gorszych klas ryzyka niż klasa ryzyka z daty początkowego ujęcia ekspozycji kredytowej, ważonego prawdopodobieństwem przejścia do tych klas ryzyka w danym horyzoncie czasowym.

Według danych obowiązujących na koniec 2024 roku minimalne wartości pogorszenia klasy ryzyka będącego przesłanką istotnego wzrostu ryzyka kredytowego w relacji do aktualnej klasy ryzyka prezentowały się następująco:

Klasy ryzyka	Zakres PD	Minimalny zakres pogorszenia klasy ryzyka będący przesłanką istotnego wzrostu ryzyka kredytowego ¹
A-B	0,0 – 0,90%	2 klasy
C	0,90 – 1,78%	2 klasy
D	1,78 – 3,55%	2 klasy
E	3,55-7,07%	2 klasy
F	7,07-14,07%	1 klasa
G	14,07-99,99%	nie dotyczy ²

¹ wartości uśrednione (zakresy ustalane osobno na homogenicznych grupach klientów)

² pogorszenie klasy ryzyka jest bezpośrednią przesłanką utraty wartości

W celu identyfikacji pozostałych przesłanek istotnego wzrostu ryzyka kredytowego Grupa Kapitałowa wykorzystuje pełną dostępną informację jakościową i ilościową, w tym:

- oznaczenie ekspozycji kredytowej statusem POCI bez przesłanki utraty wartości,
- działania restrukturyzacyjne wprowadzające dla dłużnika udogodnienia wymuszone jego trudną sytuacją finansową (ang. forbearance), w okresie klasyfikacji tej ekspozycji kredytowej do kategorii sprawozdawczej forbearance, o ile nie spełnia przesłanki utraty wartości, (o ile nie spełnia przesłanki utraty wartości, w szczególności z tytułu karencji po ustaniu przesłanki utraty wartości),
- opóźnienie w spłacie materialnie istotnej kwoty kapitału lub odsetek lub opłat dłuższe niż 30 dni (rozumianej jako kwota przekraczająca 400 PLN w przypadku ekspozycji detalicznych albo 2 000 PLN w przypadku pozostałych ekspozycji kredytowych oraz 1% w odniesieniu do całkowitego łącznego kredytowego zaangażowania bilansowego dłużnika w Banku oraz pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku),
- zidentyfikowane sygnały wczesnego ostrzegania w ramach procesu monitoringu świadczące o istotnym wzroście ryzyka kredytowego (w tym zmiany zabezpieczenia, modyfikacji warunków umowy z klientem, w szczególności w zakresie harmonogramu wykorzystania lub spłaty kredytu, ograniczania zaangażowania Banku wobec klienta),
- istotne podwyższenie wskaźnika LTV,
- kwarantanna w Fazie 2 ekspozycji, dla których w ciągu minionych 3 miesięcy ustała przesłanka utraty wartości,
- złożenie wniosku o upadłość konsumencką przez któregokolwiek z współkredytobiorców,
- transfer ekspozycji kredytowej do zarządzania na zasadach ogólnych przez jednostki restrukturyzacyjno-wyndykacyjne Banku,
- korzystanie przez kredytobiorcę kredytu hipotecznego z ustawowego wsparcia w spłacie kredytu.
- **KREDYTY Z UTRATĄ WARTOŚCI I DEFINICJA NIWYKONANIA ZOBOWIĄZANIA**

Przesłanką utraty wartości ekspozycji kredytowej jest w szczególności:

- opóźnienie w spłacie materialnie istotnej kwoty kapitału lub odsetek lub opłat dłuższe niż 90 dni (rozumianej jako kwota przekraczająca 400 PLN w przypadku ekspozycji detalicznych albo 2 000 PLN w przypadku pozostałych ekspozycji kredytowych oraz 1% w odniesieniu do całkowitego łącznego kredytowego zaangażowania bilansowego dłużnika w Banku oraz pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej),
- pogorszenie się w okresie kredytowania sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika lub zagrożenie realizacji finansowanego projektu inwestycyjnego, wyrażające się zaklasyfikowaniem do klasy ratingowej lub klasy ryzyka wskazującej na istotne zagrożenie dla spłaty zadłużenia (rating H),
- zawarcie umowy restrukturyzacyjnej lub zastosowanie ulgi w spłacie wierzytelności wymuszone względami ekonomicznymi lub prawnymi wynikającymi z trudności finansowych klienta (do czasu uznania wierzytelności za uzdrowioną),
- wnioskowanie o ogłoszenie upadłości dłużnika, postawienie go w stan likwidacji lub wszczęcie wobec niego postępowania egzekucyjnego,

- ogłoszenie upadłości konsumenckiej przez któregokolwiek z współkredytobiorców,
- informacja o śmierci wszystkich kredytobiorców będących osobami fizycznymi lub przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą w formie jednoosobowej działalności gospodarczej albo spółki cywilnej (nie dotyczy sytuacji gdy działalność gospodarcza przedsiębiorcy jest kontynuowana przez zarządcę sukcesyjnego),
- wystąpienie innych zdarzeń wskazujących na brak możliwości spłacenia przez dłużnika w całości zobowiązania wynikającego z umowy.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych nr 575/2013 (rozporządzenie CRR) Grupa Kapitałowa definiuje **STAN NIETYKONANIA ZOBOWIĄZANIA (ANG. DEFAULT)** jeżeli ocenia, że dłużnik nie jest w stanie spłacić zobowiązania kredytowego bez sięgania do realizacji zabezpieczeń lub materialne przeterminowanie ekspozycji przekracza 90 dni. Przesłanki stanu niewykonania zobowiązania są tożsame z przesłankami utraty wartości ekspozycji.

Zarówno proces oceny istotnego wzrostu ryzyka kredytowego, jak i proces kalkulacji straty oczekiwanej realizowany jest w trybie miesięcznym na poziomie indywidualnej ekspozycji. Wykorzystuje się w nim dedykowane środowisko obliczeniowe umożliwiające dystrybucję wyników do jednostek wewnętrznych Grupy.

Grupa Kapitałowa wyodrębniła **PORTFEL AKTYWÓW FINANSOWYCH O NISKIM RYZYKU KREDYTOWYM**, klasyfikując do niego instrumenty finansowe, dla których średnia długoterminowa stopa niewypłacalności nie przekracza prawdopodobieństwa niewypłacalności ustalonego przez agencję ratingową dla najgorszej klasy ratingu inwestycyjnego. Do portfela tego zalicza się w szczególności ekspozycje wobec banków, rządów, jednostek samorządu terytorialnego oraz wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych.

- **OBLICZANIE OCZEKIWANEJ STRATY KREDYTOWEJ**

Model kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej oparty jest na zastosowaniu szczegółowej segmentacji portfela kredytowego uwzględniającej następujące charakterystyki na poziomie produktu oraz klienta:

- rodzaj produktu kredytowego,
- waluta produktu,
- rok udzielenia,
- ocena ryzyka niewypłacalności klienta,
- segment biznesowy klienta,
- metoda oceny ryzyka klienta.

W celu obliczenia oczekiwanej straty kredytowej Grupa Kapitałowa stosuje metodę zindywidualizowaną oraz metodę portfelową.

METODA ZINDYWIDUALIZOWANA jest stosowana w przypadku identyfikacji przesłanki utraty wartości ekspozycji znaczących indywidualnie. Oczekiwaną stratę kredytową z ekspozycji ustala się jako różnicę pomiędzy jej wartością bilansową brutto (w przypadku pozabilansowej ekspozycji kredytowej - wartością jej równoważnika bilansowego), a wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych ustalonych z uwzględnieniem możliwych scenariuszy dotyczących realizacji umowy i zarządzania ekspozycją kredytową ważonych prawdopodobieństwem ich realizacji.

METODA PORTFELOWA jest stosowana dla ekspozycji, które nie są indywidualnie znaczące oraz w przypadku braku identyfikacji przesłanki utraty wartości.

W metodzie portfelowej strata oczekiwana wyznaczana jest jako iloczyn parametrów ryzyka kredytowego: prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD), poziomu straty w momencie niewykonania zobowiązania (LGD) oraz wartości ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (EAD), przy czym każdy z powyższych parametrów ma postać wektora o wymiarze liczby miesięcy pokrywających horyzont szacowania straty kredytowej.

W odniesieniu do ekspozycji detalicznych bez harmonogramu spłat Grupa Kapitałowa wyznacza ten horyzont w oparciu o dane behawioralne na podstawie historycznych obserwacji. Strata oczekiwana zarówno w całym okresie trwania ekspozycji, jak i w okresie 12 miesięcy jest sumą strat oczekiwanych w poszczególnych okresach zdyskontowanych efektywną stopą procentową.

W celu wyznaczenia wartości aktywa na moment niewykonania zobowiązania w danym okresie Grupa Kapitałowa koryguje parametr określający wielkość ekspozycji na moment niewykonania zobowiązania o przyszłe spłaty wynikające z harmonogramu oraz potencjalne nadpłaty i niedopłaty.

W obliczeniach oczekiwanych strat kredytowych uwzględnia się szacunki dotyczące przyszłych **WARUNKÓW MAKROEKONOMICZNYCH**. W zakresie analizy portfelowej, wpływ **SCENARIUSZY MAKROEKONOMICZNYCH** jest uwzględniany w wysokości poszczególnych parametrów ryzyka. Metodyka kalkulacji parametrów ryzyka obejmuje badanie zależności wysokości tych parametrów od warunków makroekonomicznych w oparciu o dane historyczne. Na potrzeby kalkulacji straty oczekiwanej wykorzystuje się trzy scenariusze makroekonomiczne opracowane na podstawie własnych prognoz:

- bazowy z prawdopodobieństwem 75%
- oraz dwa scenariusze alternatywne, z prawdopodobieństwem odpowiednio 20% oraz 5%.

Zakres prognozowanych wskaźników obejmuje:

- wskaźnik dynamiki PKB,
- stopę bezrobocia,
- stopę WIBOR 3M,
- kurs CHF/PLN,
- indeks cen nieruchomości
- oraz stopę referencyjną NBP.

Ostateczna strata oczekiwana jest średnią ważoną prawdopodobieństwem scenariuszy ze strat oczekiwanych odpowiadających poszczególnym scenariuszom.

Grupa Kapitałowa zapewnia zgodność scenariuszy makroekonomicznych stosowanych na potrzeby kalkulacji parametrów ryzyka ze scenariuszami makroekonomicznymi wykorzystywanymi w procesach budżetowania ryzyka kredytowego.

SCENARIUSZ BAZOWY opiera się na bazowych prognozach makroekonomicznych. Prognozy są przygotowywane na podstawie modeli ilościowych przy uwzględnieniu korekt z tytułu występowania zdarzeń jednorazowych.

SCENARIUSZE SKRAJNE dotyczą przypadków tzw. szoku wewnętrznego, w związku z czym tzw. zmienne zewnętrzne (stopy procentowe za granicą) nie ulegają zmianie względem scenariusza bazowego. Scenariusze skrajne opracowywane są na podstawie analizy statystycznej i ekonometrycznej, tj. nie odzwierciedlają podlegających opisowi zdarzeń, ale prognozowaną ścieżkę. Identyfikowane są dwa scenariusze: optymistyczny i pesymistyczny.

Udział scenariuszy dla ścieżki PKB (**WSKAŹNIK DYNAMIKI PKB**), który mieści się między scenariuszem optymistycznym i pesymistycznym określony jest jako prawdopodobieństwo scenariusza bazowego. Przyjmując takie założenie prognozowana jest dynamika PKB przy założeniu zmiennego w czasie potencjalnego tempa wzrostu polskiej gospodarki obliczanego przy wykorzystaniu danych kwartalnych dostarczanych przez Główny Urząd Statystyczny. Po wyznaczeniu skrajnych ścieżek dynamiki PKB estymowane są wartości innych zmiennych makroekonomicznych wykorzystywanych w scenariuszach (stopa bezrobocia, indeks cen nieruchomości).

STOPA BEZROBOCIA obliczana jest na podstawie wyznaczonej ilościowo zależności od różnicy między dynamiką PKB, a potencjalnym tempem wzrostu gospodarczego. Wynik podlega korekcie ze względu na zachodzące w polskiej gospodarce istotne zmiany strukturalne, których nie obejmuje model ilościowy, w szczególności:

- starzenia się polskiego społeczeństwa (i pojawienia się niezaspokojonego popytu na pracę, co ograniczać będzie skalę wzrostu stopy bezrobocia w sytuacji spowolnienia wzrostu gospodarczego),
- osiągnięcia przez polski rynek pracy stanu bliskiego pełnemu zatrudnieniu (ze względu na ograniczenia podażowe przestrzeń do dalszego spadku stopy bezrobocia jest coraz mniejsza),
- napływu migrantów (tylko częściowo uwzględnionego w oficjalnych statystykach).

Poziom **INDEKSU CEN NIERUCHOMOŚCI** wyznaczany jest na podstawie zmian PKB przy uwzględnieniu uwarunkowań podażowych i popytowych na rynku w oparciu o dane i trendy prezentowane przez NBP w ramach publikacji „Informacja o cenach mieszkań i sytuacji na rynku nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych w Polsce” oraz własne analizy Banku.

Prognozy dla **STAWEK** depozytowych opracowywane są głównie w oparciu o założenia dotyczące kształtowania się stóp procentowych banków centralnych.

Kurs CHF/PLN jest kursem krzyżowym kursów EUR/PLN i EUR/CHF. Jego prognozy są kombinacją prognoz tych dwóch kursów. Prognozy EUR/PLN i EUR/CHF są przygotowywane w oparciu o analizę makroekonomiczną (bieżącą i historyczną) bazującą na metodach ekonometrycznych, a także w oparciu o analizę techniczną rynków finansowych.

W modelu makroekonomicznym uwzględniono również czynniki, które mają odzwierciedlić bieżące wydarzenia w kraju i na świecie - wpływ bieżącej sytuacji makroekonomicznej (utrzymujący się relatywnie wysoki poziom stóp procentowych) na zdolność do regulowania zobowiązań przez klientów, jak również napiętą sytuacją geopolityczną w związku z inwazją Rosji na Ukrainę i jej wpływ na ceny paliw, a w konsekwencji na kondycję przedsiębiorstw. Dodatkowe czynniki w modelu obejmują:

- uwzględnienie wpływu wysokiego poziomu stóp procentowych na jakość portfela kredytowego oraz wzrostu cen energii na kondycję przedsiębiorstw, wykorzystując obserwowaną historycznie zależność jakości portfela od poziomu stóp procentowych i cen energii,
- uwzględnienie zmienności kursu walutowego na jakość portfela kredytów mieszkaniowych walutowych, w wyniku eskalacji działań wojennych w Ukrainie.

Dodatkowo ze względu na istotny napływ uchodźców po inwazji Rosji na Ukrainę oraz niewiadomą co do jego wpływu na rynek pracy w modelu we wszystkich portfelach nie uwzględnia się spadku bezrobocia jako czynnika poprawiającego jakość portfela kredytowego.

Stosowane podejście do wpływu prognoz makroekonomicznych na parametry ryzyka opisuje sytuację jednocześnie we wszystkich gałęziach gospodarki i może nie uwzględniać problemów poszczególnych branż, dlatego Grupa Kapitałowa przeprowadziła dodatkowe analizy portfela kredytowego, w tym leasingowego. Analizy te wykonane przez ekspertów ryzyka objęły przede wszystkim ocenę wpływu specyficznych warunków makroekonomicznych nieuwzględnionych w podejściu portfelowym i pozwoliły na identyfikację klientów i branż szczególnie dotkniętych obecną sytuacją gospodarczą.

W przypadku portfela kredytów i pożyczek dotyczy to w szczególności branży budowlanej, motoryzacyjnej, wynajmu powierzchni biurowych i handlowych, branży produkcji nawozów organicznych, a także branż charakteryzujących się wysoką energochłonnością. Ekspozycje z najwyższymi wartościami PD (rating na poziomie D lub gorszym), które należą do zidentyfikowanych branż oznaczono przesłanką „istotnego wzrostu ryzyka kredytowego” i objęto w poprzednich okresach podwyższonymi odpisami. W 2024 roku, w wyniku ograniczonej realizacji ryzyka tych branż, Grupa zmniejszyła odpisy na oczekiwane straty kredytowe o 85 milionów PLN, co stanowi ok. 6% wartości odpisów na całym portfelu kredytów gospodarczych klasyfikowanych do Fazy 2.

W przypadku portfela należności z tytułu leasingu finansowego zostały utrzymane narzuty dla branż: transportowej, budowlanej, hotelarskiej, wykończeniowej, meblowej, motoryzacyjnej, papierniczej, rolniczej, nawozowej i stalowej. Dla tych sektorów Grupa dokonała podziału portfela na portfel klientów z podwyższonym poziomem ryzyka i portfel klientów standardowych, następnie dla obu tych grup wprowadziła korekty modelowego PD w celu zwiększenia pokrycia odpisem na tym portfelu, przy czym w przypadku klientów standardowych korekta była niższa niż w przypadku klientów z podwyższonym poziomem ryzyka. Wśród zidentyfikowanych grup najbardziej liczna jest branża transportowa, która stanowi 22,4% zdrowego portfela (w tym 3% zdrowego portfela ma podwyższony poziom ryzyka), pozostałe branże razem stanowią 10% zdrowego portfela. Nowo wprowadzone zmiany w narzutach branżowych spowodowały w 2024 roku zwiększenie odpisów aktualizujących o 40 milionów PLN dla branży transportowej oraz o 12 milionów PLN dla branży rolniczej. Parametryzacja narzutów dla pozostałych branż nie uległa zmianie w 2024 roku. Dodatkowo spółka utworzyła około 10 mln odpisów portfelowych dla klientów z terenów objętych stanem klęski żywiołowej z powodu powodzi, która miała miejsce we wrześniu 2024 roku.

Poniższe tabele prezentują przyjęte prognozy głównych wskaźników makroekonomicznych wraz z przyjętymi dla nich prawdopodobieństwami realizacji.

scenariusz na 31.12.2024	bazowy			optymistyczny			pesymistyczny		
prawdopodobieństwo	75%			5%			20%		
	2025	2026	2027	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Dynamika PKB r/r	3,4	3,3	3,1	8,8	8,3	4,7	(1,9)	(1,8)	1,6
Stopa bezrobocia	2,8	2,8	2,8	2,6	2,7	2,8	4,6	5,2	2,8
Indeks cen nieruchomości	100,2	102,6	105,7	107,3	118,5	124,0	93,5	88,5	89,8
WIBOR 3M (%)	5,5	4,3	3,8	6,5	5,9	4,9	4,4	2,7	2,7

scenariusz na 31.12.2023	bazowy			optymistyczny			pesymistyczny		
prawdopodobieństwo	75%			5%			20%		
	2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026
Dynamika PKB r/r	3,9	3,8	3,2	9,4	8,8	4,7	(1,7)	(1,7)	1,3
Stopa bezrobocia	2,7	2,7	2,5	2,4	2,5	2,7	4,3	4,4	3,0
Indeks cen nieruchomości	107,7	115,4	118,3	115,1	130,7	134,0	100,6	101,6	104,2
WIBOR 3M (%)	5,6	5,0	3,7	6,6	5,7	3,9	4,3	2,5	2,8

Poniższa tabela prezentuje oszacowanie wrażliwości poziomu odpisów na oczekiwane straty kredytowe na warunki makroekonomiczne, wyliczone jako zmiana poziomu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla ekspozycji bez utraty wartości w wyniku realizacji poszczególnych scenariuszy makroekonomicznych.

SZACUNKOWA ZMIANA POZIOMU ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE DLA EKSPOZYCJI BEZ UTRATY WARTOŚCI NA SKUTEK REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH SCENARIUSZY MAKROEKONOMICZNYCH	31.12.2024		31.12.2023	
	optymistyczny	pesymistyczny	optymistyczny	pesymistyczny
w milionach PLN	(967)	564	(702)	624

Poniższa tabela prezentuje oszacowanie wrażliwości poziomu odpisów na oczekiwane straty na skutek realizacji scenariuszy pogorszenia lub poprawy parametrów ryzyka.

SZACUNKOWA ZMIANA POZIOMU ODPISÓW OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE NA SKUTEK REALIZACJI SCENARIUSZY POGORSZENIA BĄDŹ POPRAWY PARAMETRÓW RYZYKA, W TYM: ¹	scenariusz +10%	scenariusz (10%)	scenariusz +10%	Scenariusz (10%)
	31.12.2024		31.12.2023	
zmiany wartości bieżącej szacowanych przepływów pieniężnych dla portfela kredytów i pożyczek Banku z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości ocenianych metodą zindywidualizowaną				
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (Faza 3)	(223)	260	(71)	107
Zmiany prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania				
Papiery wartościowe	11	(11)	9	(9)
Faza 1	9	(9)	8	(8)
Faza 2	2	(2)	1	(1)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	258	(288)	233	(256)
Faza 1	129	(129)	116	(116)
Faza 2	129	(159)	117	(140)
Zmiany stóp odzysku				
Papiery wartościowe	(12)	12	(9)	9
Faza 1	(10)	10	(7)	7
Faza 2	(2)	2	(2)	2
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(628)	630	(570)	571
Faza 1	(201)	201	(168)	168
Faza 2	(246)	247	(215)	215
Faza 3	(181)	182	(187)	188

¹ „()” spadek odpisów, „+” wzrost odpisów

NOTY POWIĄZANE: „[Należności od banków](#)”, „[Papiery wartościowe](#)”, „[Kredyty i pożyczki udzielone klientom](#)”, „[Ryzyko kredytowe - informacje finansowe](#)”, „[Inne aktywa](#)”, „[Rezerwy](#)”

INFORMACJE FINANSOWE

WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE	2024	2023
Należności od banków	7	(7)
Dłużne papiery wartościowe	(40)	(54)
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(20)	(50)
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(20)	(4)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(1 052)	(1 269)
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(1 052)	(1 269)
kredyty na nieruchomości	46	(168)
kredyty gospodarcze	(466)	(361)
kredyty konsumpcyjne	(505)	(681)
należności z tytułu faktoringu	(8)	(3)
należności z tytułu leasingu finansowego	(119)	(56)
Inne aktywa finansowe	2	(8)
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	117	73
Razem	(966)	(1 265)

22. WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH

SZACUNKI I OSĄDY:

Każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego Grupa Kapitałowa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują czy nastąpiła utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych, aktywów z tytułu prawa do użytkowania (lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne).

W momencie rozpoznania przesłanek oraz corocznie w przypadku wartości niematerialnych niepodlegających amortyzacji, a także składników wartości niematerialnych nie przekazanych jeszcze do użytkowania i wartości firmy dokonuje się oszacowania wartości odzyskiwalnej stanowiącej wyższą z dwóch kwot: wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży lub wartość użytkową składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), a w przypadku gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, Grupa Kapitałowa ujmuje w rachunku zysków i strat odpis z tytułu utraty wartości. Oszacowanie powyższych wartości wymaga przyjęcia założeń dotyczących m.in. przyszłych prognozowanych przepływów pieniężnych, które Grupa Kapitałowa może uzyskać z tytułu dalszego użytkowania lub sprzedaży danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Przyjęcie odmiennych założeń dotyczących wyceny przyszłych przepływów pieniężnych może mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych.

NOTY POWIĄZANE: „[Wartości niematerialne](#)”, „[Rzeczowe aktywa trwałe](#)”, „[Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia](#)”, „[Inne aktywa](#)”, „[Leasing](#)”

INFORMACJE FINANSOWE

WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	2024	2023
Rzeczowe aktywa trwałe oddane w leasing operacyjny	(7)	-
Rzeczowe aktywa trwałe ¹	(18)	(41)
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	(1)	(1)
Wartości niematerialne	-	(1)
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	(74)	(11)
Inne aktywa niefinansowe, w tym zapasy ²	(409)	(54)
Razem	(509)	(108)

¹ z czego 38 milionów PLN w 2023 roku dotyczy odpisu utworzonego na nieruchomości Grupy Kapitałowej.

² W 2024 roku Grupa rozpoznała odpis z tytułu utraty wartości innych aktywów niefinansowych w wysokości 326 milionów PLN dotyczący należności wobec klientów w przypadku których prawomocnie stwierdzono nieważność umów kredytowych z tytułu wypłaconego pierwotnie tym klientom kapitału. W tej pozycji ujmowane są również m.in. odpisy z tytułu kosztów obciążających klienta od klienta w wysokości 33 milionów PLN (w 2023 roku – 32 miliony PLN) oraz odpisy z tytułu niedoborów i szkód oraz pozostałych należności w wysokości 17 milionów PLN (w 2023 roku – 20 milionów PLN).

ZMIANY STANU SKUMULOWANYCH ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	Stan na początek okresu	Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	Inne	Stan na koniec okresu
2024				
Rzeczowe aktywa trwałe oddane w leasing operacyjny	(3)	(7)	-	(10)
Rzeczowe aktywa trwałe	(135)	(18)	13	(140)
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	-	(1)	-	(1)
Wartości niematerialne	(382)	-	-	(382)
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	(275)	(74)	-	(349)
Inne aktywa niefinansowe, w tym zapasy	(358)	(409)	64	(703)
Razem	(1 153)	(509)	77	(1 585)

ZMIANY STANU SKUMULOWANYCH ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	Stan na początek okresu	Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	Inne	Stan na koniec okresu
2023				
Rzeczowe aktywa trwałe oddane w leasing operacyjny	(3)	-	-	(3)
Rzeczowe aktywa trwałe	(102)	(41)	8	(135)
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	(1)	(1)	2	-
Wartości niematerialne	(382)	(1)	1	(382)
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	(264)	(11)	-	(275)
Inne aktywa niefinansowe, w tym zapasy	(337)	(54)	33	(358)
Razem	(1 089)	(108)	44	(1 153)

23. KOSZT RYZYKA PRAWNEGO KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ SZACUNKI I OSĄDY:

Grupa, w związku z toczącymi się sporami sądowymi dotyczącymi kredytów w walucie wymiennej, zidentyfikowała ryzyko, że planowane na bazie harmonogramów przepływy pieniężne z portfela kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych w walutach obcych mogą być nie w pełni odzyskiwalne i/lub powstanie zobowiązanie skutkujące przyszłym wypływem środków pieniężnych. Grupa, w związku z aktualizacją szacunków przepływów pieniężnych, pomniejsza wartość bilansową brutto kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych w walutach obcych zgodnie z wymogami MSSF 9 Instrumenty finansowe, paragraf B5.4.6, i/lub tworzy rezerwy na ryzyko prawne, zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe.

Koszt ryzyka prawnego został oszacowany z uwzględnieniem szeregu założeń, które istotnie wpływają na kwotę szacunku ujętą w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej.

Grupa Kapitałowa ujmuje jako pomniejszenie wartości bilansowej brutto kredytów hipotecznych wpływ ryzyka prawnego dotyczącego potencjalnych spraw spornych oraz ugód dla portfela kredytów hipotecznych w walutach wymiennych oraz istniejących spraw spornych dotyczących ekspozycji kredytowych ujętych na datę bilansową (kredyty aktywne) w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W przypadku, gdy szacowana strata z tytułu ryzyka prawnego przewyższa wartość brutto kredytu oraz dla kredytów spłaconych, jak również w odniesieniu do odsetek ustawowych oraz kosztów sądowych, Grupa Kapitałowa ujmuje rezerwy na ryzyko prawne zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe. Zgodnie z MSR 37 kwota stanowiąca rezerwę powinna odzwierciedlać najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy.

Koszty ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennych zostały oszacowane przy zastosowaniu metody statystycznej, uwzględniającej wpływ charakterystyk klientów, jako suma iloczynów:

- prawdopodobieństw wystąpienia unieważnienia i kwoty straty w przypadku przegranej Banku przy uwzględnieniu aktualnej oraz oczekiwanej liczby spraw sądowych w horyzoncie dożywotnym, w którym Bank narażony jest na takie ryzyko, oraz
- prawdopodobieństwa zawarcia ugody przez klienta i kwoty straty z tytułu ugody.

Grupa modelując statystycznie rezerwę na ryzyko prawne uwzględnia orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) oraz uchwałę Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 roku (szczegóły patrz nota „[SPRAWY SPORNE](#)”).

Grupa Kapitałowa szacuje również prawdopodobieństwa negatywnych rozstrzygnięć dla zgłoszonych i potencjalnych roszczeń. W opinii Grupy na poziom szacowanych kosztów ryzyka prawnego mają wpływ również takie czynniki jak: czas prowadzenia postępowań sądowych oraz wysokie koszty niezbędne dla rozpoczęcia postępowania sądowego i wsparcia procesowego.

Grupa Kapitałowa wzięła także pod uwagę, jako wpływ na prawdopodobieństwo zawierania ugód, preferencje podatkowe klientów objętych zakresem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 roku w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe (z późniejszymi zmianami).

Z uwagi na istotną niepewność w odniesieniu do przyjętych założeń metodyka szacowania strat z tytułu ryzyka prawnego, podlega okresowej weryfikacji w kolejnych okresach sprawozdawczych. Niepewność szacunków dotyczy zarówno liczby przyszłych pozwów, rozstrzygnięć sądów w tym zakresie, jak i spodziewanej liczby ugód, na co wpływ mogą mieć w szczególności zmiany w linii orzeczniczej w zakresie kredytów hipotecznych denominowanych lub indeksowanych do walut obcych, zmiana bazowych stóp procentowych lub też zmiana kursu PLN/CHF.

W wyroku wydanym w sprawie C-520/21 z 15 czerwca 2023 roku, TSUE wskazał m.in., że przepisy unijne stoją na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą instytucja kredytowa ma prawo żądać od konsumenta rekompensaty wykraczającej poza zwrot kapitału wypłaconego z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę ustawowych odsetek za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty.

TSUE we wskazanym wyżej wyroku wskazał również, że w odniesieniu do analogicznych roszczeń konsumentów w stosunku do banków, przepisy Dyrektywy nie stoją na przeszkodzie, aby konsumenci występowali z takimi roszczeniami do banków, pod warunkiem poszanowania celów dyrektywy 93/13 i zasady proporcjonalności. Zdaniem Grupy, na gruncie przepisów krajowych i zasady proporcjonalności, klientom nie przysługują dodatkowe roszczenia wobec Grupy, przede wszystkim dlatego, że nie świadczyli oni na rzecz Grupy usługi finansowej polegającej na udostępnianiu kapitału. Nie jest też uzasadnione stwierdzenie, że Grupa wzbogaciła się kosztem klienta, a konsument został zubożony. Dzięki uzyskanym środkom klient zaspokoił swoje potrzeby mieszkaniowe, a Grupa przez lata ponosiła koszty pozyskania tych środków, ich udostępnienia i obsługi technicznej kredytu.

W okresach kwartalnych Grupa prowadzi regularny monitoring adekwatności modelu, porównując rzeczywistą realizację kluczowych parametrów modelu z wartościami kalkulowanymi. Dodatkowo, wraz z pozyskiwaniem kolejnych danych empirycznych, bardziej aktualnych lub wydłużających okres obserwacji, modyfikują one lub zastępują wcześniejsze założenia. Model jest dostosowywany do bieżącej oferty zawieranych ugód i wprowadzanych w tym zakresie zmian. W trakcie 2024 roku Grupa zaktualizowała, w oparciu o dane empiryczne, prawdopodobieństwa podpisania ugody oraz złożenia pozwu.

Grupa na bieżąco monitoruje poziom napływu pozwów dotyczących kredytów spłaconych oraz dla tych klientów modeluje poziom oczekiwanej straty na ryzyko prawne. W pierwszej kolejności rozpatrywane jest prawdopodobieństwo scenariusza unieważnienia i koszt dla Grupy tego scenariusza. Wobec tych klientów Grupa każdorazowo występuje z ofertą zawarcia ugody. Oczekiwane poziomy konwersji z pozwu na ugodę są zawarte w modelu kalkulacji rezerw na ryzyko prawne i na bieżąco dostosowane do bieżącej sytuacji.

Grupa Kapitałowa przeprowadziła analizę wrażliwości modelu na zmianę kluczowych parametrów:

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI MODELU NA ZMIANĘ KLUCZOWYCH PARAMETRÓW	Wzrost/spadek kosztów ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	
	31.12.2024	31.12.2023
spadek o 1 p.p. prawdopodobieństwa wygranej Banku w sądzie (kosztem wzrostu o 1 p.p. prawdopodobieństwa unieważnienia)	105	101
spadek o 1 p.p. liczby ugód kosztem wzrostu liczby pozwów	9	25
wzrost o 1 p.p. liczby pozwów portfela aktywnego (kosztem klientów bezczynnych)	41	46
wzrost o 1 p.p. współczynnika konwersji pozwów na ugodę	(31)	(71)
wzrost o 1 p.p. liczby pozwów dla portfela spłaconego	54	34
wydłużenie okresu naliczania odsetek ustawowych o 90 dni	199	204

NOTY POWIĄZANE: [Kredyty i pożyczki udzielone klientom](#)”, [„Inne aktywa”](#), [„Rezerwy”](#) [„Sprawy sporne”](#).

INFORMACJE FINANSOWE

W grudniu 2020 roku Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: Przewodniczący KNF) przedstawił propozycję, która zmierzała do systemowego rozwiązania problemu kredytów mieszkaniowych we CHF. Rozwiązanie to zakładało, że banki dobrowolnie zaoferują klientom możliwość zawierania ugód, na mocy których klienci rozlicziliby się z bankiem tak, jak gdyby ich kredyty od początku były kredytami złotowymi oprocentowanymi według stawki referencyjnej WIBOR powiększonej o stosowaną historycznie dla takich kredytów marżę.

Grupa przeanalizowała korzyści i ryzyka związane z możliwymi wariantami postępowania w sprawie walutowych kredytów mieszkaniowych. W ocenie Grupy osiągnięcie kompromisu i zawarcie ugody jest zarówno dla Grupy, jak i dla jego klientów, korzystniejsze niż angażowanie się w długotrwałe procesy sądowe z niepewnym rozstrzygnięciem.

Począwszy od 4 października 2021 roku, po decyzji z 23 kwietnia 2021 roku Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia PKO Banku Polskiego S.A., Bank zawiera umowy z konsumentami, którzy zawarli z Bankiem umowy kredytu lub pożyczki zabezpieczone hipotecznie indeksowane do walut obcych lub denominowane w walutach obcych (dalej: umowy z konsumentami). Umowy są proponowane w toku postępowań mediacyjnych prowadzonych przez Centrum Mediacji przy Sądzie Polubownym przy KNF, w toku postępowań sądowych i postępowań wywołanych wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej.

(w sztukach)	31.12.2024	31.12.2023
Liczba zarejestrowanych wniosków o mediacje	64 990	57 036
Łączna liczba ugód zawartych, w tym zawartych:	47 757	36 822
w postępowaniu mediacyjnym	40 812	35 154
w toku postępowań sądowych	6 945	1 668

WPŁYW RYZYKA PRAWNEGO DOTYCZĄCEGO KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH	Wartość bilansowa brutto kredytów hipotecznych w walutach wymiennalych przed uwzględnieniem kosztu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalych	Skumulowany koszt ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalych	Wartość bilansowa brutto kredytów hipotecznych w walutach wymiennalych uwzględniająca koszt ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalych
na 31.12.2024			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom/korekta pomniejszająca wartość bilansową kredytów, w tym:	11 455	7 666	3 789
- dotycząca portfela kredytów hipotecznych w CHF	9 862	7 666	2 196
Rezerwy ¹		5 733	
Razem		13 399	
na 31.12.2023			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom/korekta pomniejszająca wartość bilansową kredytów, w tym:	14 945	8 306	6 639
- dotycząca portfela kredytów hipotecznych w CHF	13 096	8 306	4 790
Rezerwy		3 001	
Razem		11 307	

¹ Na 31 grudnia 2024 roku wartość rezerw obejmuje 212 milionów PLN z tytułu rezerwy na rozliczenia ugód i wyroków kredytów w EUR.

ZMIANA W OKRESIE SKUMULOWANEGO KOSZTU RYZYKA PRAWNEGO DOTYCZĄCEGO KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH	2024	2023
Wartość bilansowa na początek okresu	(11 307)	(8 323)
koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalych (rachunek zysków i strat)	(4 899)	(5 430)
wykorzystanie straty na rozliczenie ugód oraz wyroków za okres ¹	3 096	2 251
rewaluacja straty za okres i inne pozostałe zmiany ²	(289)	195
Wartość bilansowa na koniec okresu	(13 399)	(11 307)

¹ Pozycja obejmuje skutki realizacji prawomocnych wyroków unieważniających umowy kredytowe, które za rok zakończony 31 grudnia 2024 roku wynoszą 1 124 milionów PLN (w roku zakończonym 31 grudnia 2023 roku 717 milionów PLN).

² Rewaluacja straty z tytułu ryzyka prawnego związana jest z wpływem zmiany kursu walutowego na część straty ujmowanej w walucie wymiennalnej jako korekta wartości brutto kredytów.

24. KOSZTY DZIAŁANIA

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Świadczenia pracownicze obejmują obok kosztów wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych (w tym z tytułu rezerwy na świadczenia emerytalno – rentowe, które szczegółowo opisano w nocie „[Rezerwy](#)”) także koszty z tytułu pracowniczego programu emerytalnego stanowiącego program określonych składek oraz programu zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, którego część ujmowana jest jako zobowiązanie z tytułu płatności na bazie akcji rozliczonych w środkach pieniężnych zgodnie z MSSF 2 Płatności w formie akcji (szczegółowo program zmiennych wynagrodzeń został poniżej „[Świadczenia dla kluczowego personelu kierowniczego PKO Banku Polskiego S.A.](#)”).

Grupa Kapitałowa tworzy również w ciężar kosztów wynagrodzeń rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odszkodowań i odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom, z którymi zostaje rozwiązany stosunek pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, a także rozliczenia okresowe z tytułu kosztów przypadających na bieżący okres, które poniesione zostaną w przyszłym okresie, w tym z tytułu premii oraz z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych po uwzględnieniu wszystkich pozostających do wykorzystania zaległych dni urlopów.

KOSZTY RZECZOWE - Koszty rzeczowe obejmują koszty utrzymania majątku trwałego, koszty obsługi informatycznej i telekomunikacyjnej, koszty działalności administracyjnej, koszty promocji i reklamy, ochrony mienia, koszty szkoleń oraz opłaty sądowe i skarbowe, opłaty związane z kosztami mediacji przy KNF.

Opłaty leasingowe w odniesieniu do umów leasingu krótkoterminowego i niskocennego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową w okresie trwania leasingu.

AMORTYZACJA I UMORZENIE - Koszty amortyzacji wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, w tym aktywów z tytułu prawa do użytkowania ujmowane są w pozycji „Koszty działania”, pozycja „Amortyzacja”. Grunty nie podlegają amortyzacji.

Rozpoczęcie amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych następuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dany środek przyjęto do użytkowania, z zastrzeżeniem aktywów z tytułu prawa do użytkowania, dla których rozpoczęcie amortyzacji następuje w tym samym miesiącu, w którym je przyjęto, a jej zakończenie nie później niż z chwilą:

- zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową danego składnika aktywów, lub
- zakończenia okresu leasingu, lub
- przeznaczenia go do likwidacji, lub
- sprzedaży, lub
- stwierdzenia jego niedoboru, lub
- ustalenia w wyniku weryfikacji, że przewidywana wartość końcowa składnika aktywa przewyższa jego wartość bilansową (netto) z uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji wartości końcowej składnika aktywów (wartości „rezydualnej”), tj. kwoty netto, którą Grupa spodziewa się uzyskać na zakończenie okresu użytkowania, po odliczeniu oczekiwanych kosztów zbycia.

Koszty amortyzacji aktywów trwałych oddanych w leasing operacyjny ujmowane są w przychodach z tytułu prowizji i opłat w linii „leasing operacyjny i zarządzanie flotą” jako część składowa wyniku z tytułu leasingu operacyjnego oraz zarządzania flotą.

Dla niefinansowych aktywów trwałych przyjmuje się, że wartość końcowa wynosi zero, chyba że istnieje zobowiązanie strony trzeciej do ich odkupienia lub gdy będzie istniał pod koniec użytkowania składnika aktywny rynek i można określić jego wartość na tym rynku.

KOSZTY Z TYTUŁU OBCIĄŻEŃ REGULACYJNYCH – Grupa Kapitałowa prezentuje w tej pozycji przede wszystkim opłaty ponoszone przez Grupę, wynikające z przepisów prawnych regulujących działalność Grupy, które zgodnie z KIMS F 21 ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie zdarzenia obligującego, wnoszone na rzecz podmiotów takich jak Komisja Nadzoru Finansowego (KNF), Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) czy Fundusz Wsparcia Kredytobiorców (FWK). W pozycji tej Grupa ujmuje również pozostałe podatki inne niż obciążenia z tytułu podatku dochodowego oraz podatku od niektórych instytucji finansowych, który prezentowany jest w odrębnej pozycji:

- **SKŁADKI I WPŁATY NA BFG** - Grupa Kapitałowa wnosi składki na fundusz gwarancyjny banków (kwartalnie) i fundusz przymusowej restrukturyzacji banków (raz do roku), które nie stanowią kosztów uzyskania przychodów.
- **OPŁATY NA RZECZ KNF** - Opłata na pokrycie kosztów nadzoru bankowego oraz opłata na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym wnoszone są raz do roku i stanowią koszt uzyskania przychodu.
- **POZOSTAŁE PODATKI I OPŁATY** - zryczałtowany podatek dochodowy, podatek od nieruchomości, wpłaty dokonywane na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, podatek od środków transportowych, akcyza, składka na finansowanie działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura oraz opłaty komunalne i administracyjne.

SZACUNKI I OSĄDY:

Przy szacowaniu długości okresu użytkowania poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych, w tym oddanych w leasing operacyjny wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych uwzględniane są następujące czynniki:

- oczekiwane zużycie fizyczne szacowane w oparciu o dotychczasowe przeciętne okresy użytkowania, odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywność wykorzystania, itp.,
- utrata przydatności z przyczyn technologicznych lub rynkowych,
- prawne i inne ograniczenia dotyczące wykorzystania składnika aktywów,
- oczekiwane wykorzystanie składnika aktywów,
- kwestie związane z klimatem, tj. czynniki klimatyczne mające potencjalny wpływ na zmianę okresu użytkowania składnika aktywów (np. starzenie się, ograniczenia prawne lub niedostępność aktywów).

W przypadku, gdy okres korzystania ze składnika aktywów wynika z tytułów umownych, okres użytkowania odpowiada okresowi wynikającemu z tych tytułów umownych. W sytuacji, gdy szacowany okres użytkowania jest krótszy niż okres wynikający z tytułów umownych, przyjmuje się szacowany okres użytkowania. Co najmniej raz w roku weryfikowana jest przyjęta metoda amortyzacji oraz okresy użytkowania i w razie potrzeby dokonuje się ich zmiany.

Okresy amortyzacyjne stosowane w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.:

Środki trwałe	Okresy użytkowania
Budynki, lokale, spółdzielcze prawa do lokalu (w tym nieruchomości inwestycyjne)	od 25 do 60 lat
Ulepszenia w obcych środkach trwałych (budynkach, lokalach)	od 1 do 11 lat (lub okres najmu, jeśli jest krótszy)
Maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia i przyrządy	od 2 do 15 lat
Zespoły komputerowe	od 2 do 10 lat
Środki transportu	od 3 do 5 lat
Wartości niematerialne	Okresy użytkowania
Oprogramowanie	od 1 do 24 lat
Pozostałe wartości niematerialne	od 2 do 20 lat

Wpływ zmiany długości okresu użytkowania dla składników majątkowych podlegających amortyzacji z grupy grunty i budynki przedstawia poniższa tabela:

ZMIANA DŁUGOŚCI OKRESU UŻYTKOWANIA DLA SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH PODLEGAJĄCYCH AMORTYZACJI Z GRUPY GRUNTY I BUDYNKI	2024		2023	
	scenariusz +10 lat	scenariusz -10 lat	scenariusz +10 lat	scenariusz -10 lat
Koszty amortyzacji	(26)	145	(27)	145

NOTY POWIĄZANE: „Wartości niematerialne”, „Rzeczowe aktywa trwałe”, „Rezerwy”, „Świadczenia dla kluczowego personelu kierowniczego PKO Banku Polskiego S.A.”, „Leasing”

INFORMACJE FINANSOWE

KOSZTY DZIAŁANIA ¹	2024	2023
Świadczenia pracownicze	(4 737)	(4 140)
Wynagrodzenia, w tym:	(3 920)	(3 454)
koszty składek pracowniczego programu emerytalnego	(101)	(90)
Ubezpieczenia, w tym:	(660)	(570)
składki na świadczenia emerytalne i rentowe	(553)	(480)
Inne świadczenia na rzecz pracowników	(157)	(116)
Koszty rzeczowe, w tym: ¹	(2 137)	(1 994)
wynajmu	(111)	(102)
informatyczne	(462)	(455)
Amortyzacja	(1 191)	(1 087)
rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	(546)	(532)
informatyczne	(131)	(125)
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	(264)	(244)
wartości niematerialne, w tym:	(645)	(555)
informatyczne	(640)	(547)
Koszty z tytułu obciążeń regulacyjnych ¹	(422)	(414)
Składka i wpłaty na BFG (na fundusz przymusowej restrukturyzacji)	(272)	(280)
Opłaty na rzecz KNF	(64)	(55)
Pozostałe podatki i opłaty ¹	(86)	(79)
Razem	(8 487)	(7 635)

¹ Grupa dokonała reklasyfikacji z kosztów z tytułu obciążeń regulacyjnych do kosztów rzeczowych kosztów z tytułu opłat sądowych i skarbowych, w tym od apelacji, opłat związanych z mediacjami przy KNF oraz opłat związanych z pozwami przeciwko klientom. Dane porównawcze zostały skorygowane.

25. PODATEK OD NIEKTÓRYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH

Podatek od niektórych instytucji finansowych wynosi miesięcznie 0,0366%. Podstawę opodatkowania dla banków stanowi nadwyżka sumy aktywów wynosząca ponad 4 miliardów PLN dla banków, a w przypadku zakładów ubezpieczeń 2 miliardów PLN. Podstawa ta może dodatkowo podlegać obniżeniu zgodnie z przepisami ustawy z 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych. Zapłacony podatek nie stanowi kosztu uzyskania przychodu w podatku dochodowym od osób prawnych.

INFORMACJE FINANSOWE

PODATEK OD NIEKTÓRYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH	2024	2023
PKO Bank Polski S.A.	(1 212)	(1 166)
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	(3)	(3)
PKO Bank Hipoteczny S.A.	(51)	(58)
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	(4)	(4)
Razem	(1 270)	(1 231)

26. PODATEK DOCHODOWY

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Podatek dochodowy ujmowany jest jako podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek dochodowy bieżący ujmowany jest w rachunku zysków i strat. Podatek dochodowy odroczony w zależności od źródła pochodzenia różnic przejściowych ujmowany jest w rachunku zysków i strat lub w innych dochodach całkowitych.

- **PODATEK BIEŻĄCY**

Podatek dochodowy bieżący obliczany jest na podstawie zysku księgowego brutto skorygowanego o przychody, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie są zaliczane do przychodów podatkowych, przychody podatkowe niebędące przychodami księgowymi, koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów i koszty podatkowe niebędące kosztami księgowymi, zgodnie z właściwymi przepisami prawa podatkowego.

Główne kategorie trwale uznane za koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów to: koszty ryzyka prawnego, podatek od niektórych instytucji finansowych, składki i wpłaty na BFG oraz na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców, PFRON.

Grupa nie rozpoznaje w rachunku podatkowym kosztu ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych (szczegóły patrz tabela [UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STOPY PODATKOWEJ](#)).

Na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 roku w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe (z późniejszymi zmianami) Bank korzysta z zaniechania poboru podatku dochodowego z tytułu umorzenia kapitału kredytu w ramach zawieranych uгод na warunkach w tym rozporządzeniu przewidzianych.

W myśl zasad dotyczących przedawnienia zobowiązań podatkowych, kontrola prawidłowości rozliczeń z tytułu podatków może być przeprowadzona w okresie 5 lat licząc od końca roku, w którym upłynął termin złożenia odpowiedniej deklaracji podatkowej.

Spółki Grupy Kapitałowej są podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych. Wartość ustalonego bieżącego zobowiązania Spółek przekazywana jest na rzecz właściwych dla nich miejscowo urzędów administracji podatkowej z zachowaniem ustawowych terminów.

- **PODATEK DOCHODOWY ODROZCZONY**

Podatek dochodowy odroczony ujmowany jest w wysokości różnicy pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową dla celów raportowania finansowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa wykorzystana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na koniec okresu sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego kompensowane są ze sobą wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa Kapitałowa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Grupa Kapitałowa rozpoznaje aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wynikające z uprawnienia do skorzystania z zaniechania poboru podatku zgodnie z Rozporządzeniem oraz z tytułu prawa do korekty przychodów podatkowych w związku z wyrokami unieważniającymi umowy kredytowe.

INFORMACJE FINANSOWE:

- **OBCIĄŻENIE PODATKOWE**

OBCIĄŻENIE PODATKOWE	2024	2023
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(3 424)	(3 057)
Bieżące obciążenie podatkowe	(2 636)	(2 572)
Odroczony podatek dochodowy z tytułu różnic przejściowych	(788)	(485)
Obciążenie podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych z tytułu różnic przejściowych	(252)	(1 337)
Razem	(3 676)	(4 394)

- UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STOPY PODATKOWEJ

UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STOPY PODATKOWEJ	2024	2023
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	12 728	8 562
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce wynoszącej 19%	(2 418)	(1 627)
Efekt innych stawek podatkowych jednostek zagranicznych	(64)	(82)
Wpływ trwałych różnic pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:	(942)	(1 348)
odpisy na oczekiwane straty kredytowe od ekspozycji kredytowych niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(17)	(28)
składka i wpłaty na BFG	(52)	(53)
podatek od niektórych instytucji finansowych	(241)	(234)
koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	(599)	(993)
przychody z tytułu dywidend	3	3
rozwiązanie aktywa z tytułu reklasyfikacji różnic przejściowych do różnic trwałych	-	(37)
podatek od zagranicznych spółek kontrolowanych CIT-CFC ¹	(33)	-
pozostałe różnice trwałe	(3)	(6)
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(3 424)	(3 057)
Efektywna stopa podatkowa (w %)	26,90	35,70

¹Zgodnie z art. 24a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych podatnicy posiadający jednostki zagraniczne zobowiązani są do zapłaty podatku od dochodów zagranicznej jednostki kontrolowanej (podatek CIT-CFC, CFC - Controlled Foreign Corporation). Podatek CIT-CFC należny jest wyłącznie od dochodów jednostek zagranicznych, które w danym roku podatkowym spełniły warunki uznania ich za zagraniczne jednostki kontrolowane. Stawka podatku CIT-CFC wynosi 19% podstawy opodatkowania.

• REZERWA I AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO NETTO

REZERWA I AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO 2024	01.01.2024	Rachunek zysków i strat	Inne dochody całkowite	31.12.2024
Odsetki naliczone od należności (kredytów)	363	8	-	371
Odsetki od papierów wartościowych	230	198	-	428
Wycena papierów wartościowych	18	4	(4)	18
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	14	(3)	-	11
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, w tym leasingu	427	36	-	463
Przychód do opodatkowania z tytułu rozwiązania odpisu IBNR stanowiącego w przeszłości koszty uzyskania przychodów w związku z wdrożeniem MSSF 9	13	(13)	-	-
Koszty zapłacone z góry	5	1	-	6
Pozostała wartość dodatnich różnic przejściowych	99	5	-	104
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 169	236	(4)	1 401
Odsetki naliczone od zobowiązań	367	(173)	-	194
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	583	(213)	(173)	197
Wycena papierów wartościowych	281	(6)	(84)	191
Rezerwa na świadczenia pracownicze	120	31	-	151
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	1 572	(82)	-	1 490
Wycena kredytów do wartości godziwej	190	(8)	-	182
Prowizje do rozliczenia w czasie metodą liniową i efektywną stopą procentową	691	(248)	-	443
Pozostała wartość ujemnych różnic przejściowych	48	(8)	-	40
Rezerwa na koszty do poniesienia	74	3	-	77
Wpływ ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	109	174	-	283
Premia od papierów wartościowych	73	(73)	-	-
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, w tym leasingu	349	51	-	400
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	4 457	(552)	(257)	3 649
Łączny efekt różnic przejściowych	3 288	(788)	(252)	2 248
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)	712	101	(4)	809
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)	4 000	(687)	(257)	3 056

REZERWA i AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO 2023	01.01.2023	Rachunek zysków i strat	Inne dochody całkowite	31.12.2023
Odsetki naliczone od należności (kredytów)	368	(5)	-	363
Odsetki od papierów wartościowych	222	8	-	230
Wycena papierów wartościowych	-	12	6	18
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	40	(5)	(21)	14
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, w tym leasingu	383	44	-	427
Przychód do opodatkowania z tytułu rozwiązania odpisu IBNR stanowiącego w przeszłości koszty uzyskania przychodów w związku z wdrożeniem MSSF 9	26	(13)	-	13
Koszty zapłacone z góry	29	(24)	-	5
Pozostała wartość dodatnich różnic przejściowych	121	(16)	(6)	99
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 189	1	(21)	1 169
Odsetki naliczone od zobowiązań	214	153	-	367
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	1 389	3	(809)	583
Wycena papierów wartościowych	872	(41)	(550)	281
Rezerwa na świadczenia pracownicze	103	16	1	111
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	1 477	95	-	1 572
Wycena kredytów do wartości godziwej	157	33	-	190
Prowizje do rozliczenia w czasie metodą liniową i efektywną stopą procentową	1 133	(442)	-	691
Pozostała wartość ujemnych różnic przejściowych	38	10	-	48
Rezerwa na koszty do poniesienia	73	1	-	74
Strata podatkowa z lat ubiegłych	1	(1)	-	-
Wpływ ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	321	(212)	-	109
Premia od papierów wartościowych	122	(49)	-	73
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, w tym leasingu	399	(50)	-	349
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	6 299	(484)	(1 358)	4 458
Łączny efekt różnic przejściowych	5 110	(485)	(1 337)	3 288
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)	209	524	(21)	712
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)	5 319	39	(1 358)	4 000

- **PODATKOWA GRUPA KAPITAŁOWA**

Na podstawie umowy z 5 listopada 2024 roku PKO Bank Polski S.A., PKO Bank Hipoteczny S.A. oraz PKO Leasing S.A. przedłużyły na kolejne 3 lata podatkowe (2025 - 2027) funkcjonowanie Podatkowej Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej („PGK PKO Banku Polskiego S.A.”), która została utworzona na podstawie umowy z dnia 5 listopada 2018 roku. Wymienione umowy zostały zarejestrowane przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

Podatkowa grupa kapitałowa jest instytucją prawa podatkowego przewidzianą przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Jej utworzenie oznacza konsolidację dochodów spółek wchodzących w jej skład dla celów opodatkowania podatkiem dochodowym oraz umożliwia skorzystanie z innych zapewniających w szczególności ułatwienia operacyjne przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, które dedykowane są podatkowym grupom kapitałowym.

PKO Bank Polski S.A. jest w PGK PKO Banku Polskiego S.A. spółką dominującą. Rozrachunki z tytułu bieżącego podatku dochodowego prezentowane są w podziale na należności i zobowiązania Banku oraz należności i zobowiązania jednostek zależnych wchodzących w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej.

- **GLOBALNY PODATEK MINIMALNY**

Przepisy w zakresie globalnego podatku minimalnego (Pillar 2) obowiązują w Polsce od 1 stycznia 2025 roku. W jurysdykcjach podatkowych, gdzie Grupa prowadzi działalność przepisy w zakresie Pillar 2 obowiązują od 1 stycznia 2024 roku, w tym: w Niemczech, Czechach, Rumunii i Szwecji obowiązują przepisy w zakresie globalnego i krajowego podatku wyrównawczego, natomiast w Słowacji wyłącznie w zakresie krajowego podatku wyrównawczego. Przepisy w zakresie Pillar 2 nie zostały zaimplementowane w Ukrainie. W latach 2025-2026 Grupa planuje skorzystać z tymczasowej bezpiecznej przystani CbCR (Country by Country Reporting). W związku z wdrożeniem globalnych przepisów dotyczących minimalnego poziomu opodatkowania w ramach Pillar 2 OECD Grupa szacuje, że nie będą one miały istotnego wpływu na jego sytuację finansową.

- **POLITYKA PODATKOWA**

Bank posiada Strategię podatkową PKO Banku Polskiego S.A. przyjętą uchwałą Zarządu nr 392/C/2021 z dnia 5 października 2021 roku i zatwierdzoną uchwałą Rady Nadzorczej nr 154/2021 z dnia 14 października 2021 roku. 17 grudnia 2021 roku Strategia została opublikowana na stronie internetowej Banku pod adresem: <https://www.pkobp.pl/o-banku/odpowiedzialna-dzialalnosc/strategia-podatkowa>.

Celem wykonania ustawowego corocznego obowiązku wynikającego z art. 27c ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych PGK PKO Banku Polskiego S.A. przygotowała w 2024 roku Informację o realizowanej strategii podatkowej za rok 2023, która jest opublikowana na stronie internetowej Banku pod adresem: <https://www.pkobp.pl/grupa-pko-banku-polskiego/pko-bank-polski/strategia-podatkowa/> a także <https://www.pkobp.pl/o-banku/odpowiedzialna-dzialalnosc/strategia-podatkowa> lub: <https://www.pkobp.pl/informacja-o-realizowanej-strategii-podatkowej/>. Bank 17 grudnia 2024 roku poinformował właściwego naczelnika urzędu skarbowego o adresie strony internetowej, na której została zamieszczona Informacja.

Podatek dochodowy od osób prawnych od dochodów osiągniętych przez Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego S.A. w latach 2024 i 2023 w podziale na jurysdykcje podatkowe:

Podatek dochodowy od osób prawnych	2024	2023
Grupa Kapitałowa	2 637	2 572
Polska	2 514	2 426
Niemcy	4	9
Czechy	10	6
Ukraina	109	131

Systemy podatkowe krajów, w których Bank i podmioty Grupy Kapitałowej mają siedzibę lub oddziały, podlegają częstym zmianom legislacyjnym, m.in. w związku z działaniami służącymi uszczelnieniu systemu podatkowego na poziomie zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. Ponadto, rozumienie niektórych przepisów prawa podatkowego, z uwagi na ich niejednoznaczny charakter, może skutkować w praktyce indywidualnymi, niejednolitymi interpretacjami organów podatkowych, różniącymi się od interpretacji dokonywanej przez podatników, a spory w tym zakresie mogą być rozstrzygane wyłącznie w drodze orzecznictwa krajowych lub europejskich sądów. W związku z powyższym nie można wykluczyć, iż organy podatkowe zastosują interpretację przepisów prawa podatkowego, która będzie odmienna od zaimplementowanej w praktyce przez Bank lub podmioty Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A., co może wywrzeć znaczący, niekorzystny wpływ na ich działalność i sytuację finansową, pomimo systematycznie podejmowanych przez nie różnorodnych, dopuszczalnych prawem, działań na rzecz zminimalizowania tego ryzyka.

Standardowa stawka podatku dochodowego od osób prawnych w Ukrainie wynosi 18%, natomiast dla banków wynosi 25%. W grudniu 2024 roku weszła w życie ustawa z dnia 10 października 2024 roku nr 4015-IX „O zmianie Kodeksu podatkowego Ukrainy”, na mocy której banki zostały obciążone podatkiem w wysokości 50% całkowitego zysku uzyskanego w roku podatkowym 2024 roku. Od 1 stycznia 2025 roku stawka podatku dochodowego dla instytucji bankowych będzie wynosić 25% (szczegóły patrz tabela **UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STOPY PODATKOWEJ**).

NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ – INSTRUMENTY FINANSOWE

27. KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI: „[OGÓLNE ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH](#)”.

INFORMACJE FINANSOWE:

KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	31.12.2024	31.12.2023
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	19 567	9 679
Gotówka	3 927	4 382
Lokaty w Banku Centralnym	-	3 752
Razem	23 494	17 813

W ciągu dnia Grupa Kapitałowa może wykorzystywać środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Wartość rezerwy obowiązkowej na 31 grudnia 2024 roku wynosiła 13 605 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku: 12 566 milionów PLN).

28. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI: „[OGÓLNE ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH](#)”.

INFORMACJE FINANSOWE

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZYKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	31.12.2024	31.12.2023
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	5 091	13 362
Lokaty w bankach	2 674	10 909
Rachunki bieżące	1 210	1 676
Udzielone kredyty i pożyczki	1 206	776
Środki pieniężne w drodze	1	1
Wartość brutto	5 091	13 362
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(2)	(9)
Wartość netto	5 089	13 353

NALEŻNOŚCI OD BANKÓW WEDŁUG TERMINÓW ZAPADALNOŚCI	31.12.2024	31.12.2023
do 1 miesiąca	4 870	12 979
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	208	276
od 3 miesięcy do 1 roku	10	89
od 1 roku do 5 lat	-	8
powyżej 5 lat	1	1
Razem	5 089	13 353

29. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ I POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

W ramach swojej działalności Grupa Kapitałowa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe służące do celów zarządzania ryzykiem związanym z prowadzoną działalnością. Najczęściej wykorzystywanymi instrumentami pochodnymi w działalności Grupy Kapitałowej są: IRS, CIRS, FX Swap, opcje, commodity swap, FRA, Forward i Futures. Pochodne instrumenty finansowe ujmowane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji.

Instrument pochodny jest prezentowany w pozycji „Pochodne instrumenty zabezpieczające” (jeśli instrument jest zakwalifikowany do rachunkowości zabezpieczeń) lub „Pozostałe instrumenty pochodne” (jeśli instrument nie jest zakwalifikowany do rachunkowości zabezpieczeń) - jako aktyw, jeśli jego wartość godziwa jest dodatnia, albo zobowiązanie, jeżeli jego wartość godziwa jest ujemna.

W przypadku pozostałych instrumentów pochodnych (niezakwalifikowanych do rachunkowości zabezpieczeń) Grupa Kapitałowa zalicza zmiany wartości godziwej oraz wynik z rozliczenia tych instrumentów do wyniku na operacjach finansowych albo do wyniku z pozycji wymiany, w zależności od rodzaju instrumentu.

Grupa Kapitałowa stosuje rachunkowość zabezpieczeń do zabezpieczania ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego. Transakcje zabezpieczające zawiera się w celu ograniczenia ryzyka poniesienia strat w wyniku niekorzystnych zmian kursów walut i stóp procentowych. Zabezpieczaniu podlegają przepływy pieniężne związane z zawartymi transakcjami, wartość godziwa posiadanych aktywów i zobowiązań oraz udziały w aktywach netto podmiotu zagranicznego.

W Grupie Kapitałowej funkcjonuje system wartości progowych i limitów przypisanych poszczególnym rodzajom ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego, których celem jest określenie maksymalnego, dopuszczalnego poziomu ryzyka, zapewniającego niedopuszczenie do przekroczenia strategicznych limitów tolerancji.

Grupa Kapitałowa podjęła decyzję o dalszym stosowaniu przepisów MSR 39 i nie zastosowała standardu MSSF 9 w zakresie rachunkowości zabezpieczeń.

• ZABEZPIECZENIE PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH

Zmiany wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego wyznaczonego jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane są bezpośrednio w innych dochodach całkowitych w części stanowiącej efektywną część zabezpieczenia.

Kwoty odniesione bezpośrednio na inne dochody całkowite przenoszone są do rachunku zysków i strat w tym samym okresie lub okresach, w których zabezpieczana planowana transakcja wywiera wpływ na rachunek zysków i strat. Odsetki i różnice kursowe wykazywane są w rachunku zysków i strat odpowiednio w pozycjach „[Wynik z tytułu odsetek](#)” oraz „[Wynik z pozycji wymiany](#)”. Grupa Kapitałowa zabezpiecza zarówno pozycje aktywów generujące przychody odsetkowe, jak również pozycje zobowiązań generujące koszty odsetkowe, wykorzystując transakcje IRS lub CIRS. Grupa Kapitałowa konsekwentnie stosuje metodę prezentacji łącznego wyniku netto z tytułu odsetek na instrumentach zabezpieczających dla wszystkich strategii zabezpieczających w linii „pochodne instrumenty zabezpieczające” w ramach pozycji „[Wynik z tytułu odsetek](#)” - dodatni łączny wynik odsetkowy danego okresu prezentowany jest w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”, a ujemny łączny wynik odsetkowy danego okresu prezentowany jest w pozycji „Koszty z tytułu odsetek”.

Testy efektywności obejmują wycenę transakcji zabezpieczających po pomniejszeniu o wartość odsetek naliczonych oraz różnice kursowe od nominału transakcji zabezpieczających (w przypadku transakcji CIRS).

Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Testy wykonywane są z częstotliwością miesięczną.

Nieefektywna część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmowana jest w wyniku finansowym:

- jeżeli instrumentem zabezpieczającym jest CIRS, nieefektywność ujmowana jest w wyniku z pozycji wymiany,
- jeżeli instrumentem zabezpieczającym jest IRS, nieefektywność ujmowana jest w wyniku na operacjach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy,

- c) W przypadku wystąpienia sztucznej nieefektywności (efektywność poza przedziałem [80%,125%]), gdy instrumentem zabezpieczającym jest jednocześnie CIRS oraz IRS, jej wynik ujmowany jest w wyniku z pozycji wymiany. Sztuczna nieefektywność wynika z konstrukcji testu retrospektywnego jako ilorazu zmian wyceny instrumentów zabezpieczanych oraz zabezpieczających. W przypadku, gdy zmiany wyceny po jednej stronie powiązania zabezpieczającego (CIRS lub IRS) są relatywnie małe, ocena efektywności może wykazywać sztuczną nieefektywność, tzn. taką, która występuje pomimo dużej zgodności warunków instrumentów zabezpieczanych oraz zabezpieczających.

- **ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI GODZIWEJ**

Zmiany wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego wyznaczonego jako zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane są w pozycji „[Wynik na operacjach finansowych](#)” z wyłączeniem komponentu odsetkowego. Komponent odsetkowy prezentuje się w tej samej linii, co przychody/koszty odsetkowe z tytułu pozycji zabezpieczanej, tj. w pozycji „[Wynik z tytułu odsetek](#)”.

Grupa Kapitałowa zabezpiecza zarówno pozycje aktywów generujące przychody odsetkowe, jak również pozycje zobowiązań generujące koszty odsetkowe, wykorzystując transakcje IRS lub CIRS.

Zmianę korekty wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanej ujmuje się w pozycji „[Wynik na operacjach finansowych](#)”.

Testy efektywności obejmują wycenę transakcji zabezpieczających po pomniejszeniu o wartość odsetek naliczonych. Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Testy wykonywane są z częstotliwością miesięczną.

W pozycji papiery wartościowe, kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz zobowiązania wobec klientów zaprezentowano korektę z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej dla odpowiednio papierów wartościowych, kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz zobowiązań wobec klientów stanowiących pozycję zabezpieczaną.

SZACUNKI I OSĄDY

Wartość godziwą nieopcyjnych instrumentów pochodnych wyznacza się stosując modele wyceny bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych możliwych do otrzymania z danego instrumentu finansowego. Stosowane przez Grupę Kapitałową techniki wyceny nieopcyjnych instrumentów pochodnych opierają się na krzywych dochodowości konstruowanych na podstawie dostępnych danych rynkowych (stawki depozytów na rynku międzybankowym, kwotowania transakcji IRS). Opcje wyceniane są przy użyciu modeli wyceny opcji. Zmienne oraz założenia używane do wyceny obejmują, w miarę dostępności, dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych uwzględnia własne ryzyko kredytowe DVA (debit value adjustment), jak i ryzyko kredytowe kontrahenta CVA (credit value adjustment). Proces kalkulacji korekt CVA i DVA obejmuje wybór metody wyznaczenia spreadu na ryzyko kredytowe kontrahenta lub Grupy Kapitałowej (np. metoda ceny rynkowej oparta na płynnych notowaniach cen instrumentów dłużnych wyemitowanych przez kontrahenta, metoda spreadu implikowanego z kontraktów Credit Default Swap), oszacowanie prawdopodobieństwa niewypłacalności kontrahenta lub Grupy Kapitałowej oraz stopy odzysku, a także wyliczenie wysokości korekt CVA i DVA.

Grupa przeprowadziła symulację w celu ustalenia możliwego wpływu zmian krzywych dochodowości na wycenę.

SZACUNKOWA ZMIANA WYCENY NIEOPCYJNYCH POCHODNYCH INSTRUMENTÓW ZABEZPIECZAJĄCYCH PRZY PRZESUNIĘCIU RÓWNOLEGŁYM KRZYWYCH DOCHODOWOŚCI	31.12.2024		31.12.2023	
	scenariusz +50bp	scenariusz -50bp	scenariusz +50bp	scenariusz -50bp
IRS	(601)	610	(547)	556
CIRS	(80)	81	(12)	12
pozostałe instrumenty	(2)	2	(4)	4
Razem	(683)	693	(563)	572

SZACUNKOWA ZMIANA WYCENY NIEOPCYJNYCH INSTRUMENTÓW POCHODNYCH PRZY PRZESUNIĘCIU RÓWNOLEGŁYM KRZYWYCH DOCHODOWOŚCI	31.12.2024		31.12.2023	
	scenariusz +50bp	scenariusz -50bp	scenariusz +50bp	scenariusz -50bp
IRS	(591)	599	(529)	538
CIRS	(80)	81	(18)	18
pozostałe instrumenty	(3)	3	(4)	4
Razem	(674)	683	(551)	560

29.1. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ – INFORMACJE FINANSOWE

RODZAJE STRATEGII ZABEZPIECZAJĄCYCH STOSOWANYCH PRZEZ GRUPĘ KAPITAŁOWĄ

Na 31 grudnia 2024 roku Grupa Kapitałowa posiadała aktywne powiązania w ramach:

- 4 strategii zabezpieczających zmienność przepływów pieniężnych,
- 4 strategii zabezpieczających zmienność wartości godziwej.

W 2024 roku Grupa zaprzestała stosowanie 2 strategii zabezpieczających na skutek braku spełnienia testu prospektywnej efektywności:

- „Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w walutach wymienialnych o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych i ryzyka walutowego oraz zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych zobowiązań finansowych w walucie wymienialnej, wynikającej z ryzyka walutowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS”.
- „Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej papieru wartościowego w walucie wymienialnej o stałym oprocentowaniu, wycenianego do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS”.

oraz 2 strategii zabezpieczających na skutek wygaśnięcia powiązań zabezpieczających

- „Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu spółki z Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA, innej niż PKO Bank Polski S.A., wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych zobowiązania finansowego w walucie wymienialnej o stałym oprocentowaniu spółki z Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A., innej niż PKO Bank Polski S.A., wynikającej z ryzyka walutowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS lub CIRS-EP zawartych przez PKO Bank Polski S.A. z kontrahentem spoza Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.”.
- „Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu spółki z Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A., innej niż PKO Bank Polski S.A., wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych zobowiązań finansowych w walucie wymienialnej spółki z Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A., innej niż PKO Bank Polski SA, wynikającej z ryzyka walutowego, z wykorzystaniem dwóch transakcji CIRS zawartych przez PKO Bank Polski S.A. z kontrahentem spoza Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.”.

Łączny wpływ zaprzestania stosowania ww. strategii wyniósł około 2,4 miliona PLN.

W 2024 roku w odniesieniu do pozostałych strategii zabezpieczających nie wprowadzono zmian. W 2023 roku Grupa Kapitałowa wdrożyła nową strategię zabezpieczającą stanowiącą zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych.

W poniższych tabelach zaprezentowano podsumowanie rodzajów strategii stosowanych przez Grupę Kapitałową.

RODZAJ STRATEGII ZABEZPIEZAJĄCEJ	ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (NR STRATEGII: 5,9,14,19)
ZABEZPIEZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje CIRS float – float transakcje CIRS fixed – float
POZYCJA ZABEZPIECZANA	<ul style="list-style-type: none"> • portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu w walutach obcych oraz • portfel krótkoterminowych lokat negocjowanych w PLN łącznie z ich odnawianiem w przyszłości. Grupa desygnując pozycję zabezpieczaną zastosowała rozwiązania MSR 39 WS 99C w wersji przyjętej przez Unię Europejską lub • zobowiązanie finansowe o stałym oprocentowaniu w walutach obcych lub • portfel produktów bankowych regularnego oszczędzania o zmiennym oprocentowaniu w PLN lub • zobowiązanie finansowe w walutach obcych
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> • marża na instrumencie zabezpieczającym • różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego • korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
OKRES, W KTÓRYM OCZEKUJE SIĘ WYSTĄPIENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ORAZ KIEDY NALEŻY OCZEKIWAĆ WYWARCIA PRZEZ NIE WPŁYWU NA WYNIKI: styczeń 2025 – czerwiec 2028	
NR STRATEGII	NAZWA STRATEGII
5	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w walutach wymiernych o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych i ryzyka walutowego oraz zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych zobowiązania finansowego w walucie wymiernych o stałym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka walutowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS (nieaktywna).
9	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych zobowiązania finansowego w walucie wymiernych o stałym oprocentowaniu wynikającej z ryzyka walutowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS lub CIRS-EP (nieaktywna).
14	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych zobowiązań finansowych w walucie wymiernych wynikającej z ryzyka walutowego, z wykorzystaniem dwóch transakcji CIRS (nieaktywna).
19	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych zobowiązania finansowego w walucie wymiernych o stałym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka walutowego, z wykorzystaniem transakcji CIRS.

RODZAJ STRATEGII ZABEZPIEZAJĄCEJ	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych (nr strategii: 2,3,4)
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje IRS fixed - float
POZYCJA ZABEZPIECZANA	portfel kredytów w PLN lub innych walutach indeksowanych do stopy zmiennej
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> zmiana parametrów rynkowych pomiędzy momentem zawarcia transakcji zabezpieczającej a zawiązaniem powiązania zabezpieczającego różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
OKRES, W KTÓRYM OCZEKUJE SIĘ WYSTĄPIENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ORAZ KIEDY NALEŻY OCZEKIWAĆ WYWARCIA PRZEZ NIE WPŁYWU NA WYNIKI: styczeń 2025 – czerwiec 2032	
Nr STRATEGII	Nazwa Strategii
2	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS.
3	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w walutach wymienialnych o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS.
4	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w walutach wymienialnych o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS.
RODZAJ STRATEGII ZABEZPIEZAJĄCEJ	ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI WARTOŚCI GODZIWEJ (NR STRATEGII: 8,10,11,12,17,18)
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje IRS fixed - float
POZYCJA ZABEZPIECZANA	<p>komponent ryzyka stopy procentowej kredytu lub papieru wartościowego w walucie wymienialnej lub w PLN o stałym oprocentowaniu odpowiadający rynkowej stopie IRS,</p> <p>komponent ryzyka stopy procentowej portfela zobowiązań finansowych replikowanych portfelem instrumentów o stałym oprocentowaniu, wycenianych według zamortyzowanego kosztu, odpowiadający rynkowej stopie IRS.</p>
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> zmiana parametrów rynkowych pomiędzy momentem ustalenia warunków pozycji zabezpieczanej a momentem zawarcia transakcji zabezpieczającej, korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego, różnica pomiędzy wartością bieżącą zmiennej nogi transakcji IRS a wartością bieżącą nominału papieru wartościowego.
Nr STRATEGII	NAZWA STRATEGII
8	Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej kredytu w walucie wymienialnej o stałym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS.

10	Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej papieru wartościowego w walucie wymiennej o stałym oprocentowaniu wycenianego według zamortyzowanego kosztu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS.
11	Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej papieru wartościowego w walucie wymiennej o stałym oprocentowaniu, wycenianego do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS (nieaktywna).
12	Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej papieru FVOCI w PLN o stałym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS (nieaktywna).
17	Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej portfela zobowiązań finansowych w PLN wycenianych według zamortyzowanego kosztu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS.
18	Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej portfela zobowiązań finansowych w walucie wymiennej, wycenianych według zamortyzowanego kosztu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS.

• WARTOŚĆ BILANSOWA INSTRUMENTÓW ZABEZPIELAJĄCYCH

WARTOŚĆ BILANSOWA INSTRUMENTÓW ZABEZPIELAJĄCYCH	31.12.2024		31.12.2023	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	577	1 697	473	2 972
ryzyka stopy procentowej - IRS	478	1 466	147	2 167
IRS PLN (strategia 2)	410	1 457	112	2 127
IRS EUR (strategia 3,4)	68	9	35	40
ryzyka walutowego i stopy procentowej - CIRS	99	231	326	805
CIRS CHF/USD (strategia 5)	-	-	-	46
CIRS PLN/CHF (strategia 14)	-	-	271	-
CIRS CHF/EUR (strategia 14)	-	-	-	552
CIRS PLN/EUR (strategia 9,19)	99	231	55	207
Zabezpieczenie wartości godziwej	492	5	701	20
ryzyka stopy procentowej - IRS	492	5	701	20
IRS EUR (strategia 8,10,11,18)	88	3	92	19
IRS USD (strategia 11,18)	1	2	4	1
IRS PLN (strategia 17)	403	-	605	-
Razem (bez efektu kompensowania)	1 069	1 702	1 174	2 992
Efekt kompensowania	(949)	(1 417)	(819)	(2 104)
Razem	120	285	355	888

• ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

ZMIANA INNYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH Z TYTUŁU ZABEZPIECZEŃ PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	2024	2023
Inne dochody całkowite na początek okresu netto	(1 860)	(5 218)
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite brutto	911	4 146
Zyski/straty odniesione na inne dochody całkowite w okresie	(797)	(425)
Kwota przeniesiona z innych dochodów całkowitych do rachunku zysków i strat:	1 708	4 571
- wynik odsetkowy	1 938	3 758
- wynik z pozycji wymiany	(230)	813
Efekt podatkowy	(173)	(788)
Inne dochody całkowite na koniec okresu netto	(1 122)	(1 860)

NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	2024	2023
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat, w tym kwota odniesiona na:	(2)	(2)
Wynik z pozycji wymiany	(3)	(1)
CIRS PLN/EUR (strategia 9;19)	(3)	-
CIRS CHF/USD (strategia 5)	-	2
CIRS PLN/CHF (strategia 14)	-	(8)
CIRS CHF/EUR (strategia 14)	-	5
Wynik na operacjach finansowych	1	(1)
IRS PLN (strategia 2)	1	(1)

• ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI WARTOŚCI GODZIWEJ

ZABEZPIECZENIE RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ	31.12.2024	31.12.2023
Wycena do wartości godziwej instrumentu pochodnego zabezpieczającego	488	681
Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej – IRS fixed – float	488	681
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka	(267)	(461)
Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej, w tym:	(267)	(461)
Papiery wartościowe	(19)	(21)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(1)	(2)
Korekta wartości godziwej ujęta w innych dochodach całkowitych przed desygnacją do rachunkowości zabezpieczeń	(10)	(26)
Zobowiązania wobec klientów	(237)	(412)

KOREKTA DO WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTU ZABEZPIECZANEGO Z TYTUŁU ZABEZPIECZANEGO RYZYKA W PODZIALE NA RODZAJE INSTRUMENTÓW ZABEZPIECZAJĄCYCH	31.12.2024	31.12.2023
IRS EUR (strategia 8,10,11,18)	(56)	(41)
IRS USD (strategia 8; 11,18)	-	(4)
IRS PLN (strategia 12,17)	(211)	(416)
Razem	(267)	(461)



• WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH W PODZIALE NA TERMINY DO REALIZACJI

Numer strategii	Instrument pochodny zabezpieczający	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem	Zmiana wartości godziwej od momentu desygnacji	Średnia stała stopa procentowa ważona nominalnie / Średnia ważona nominalnie
31.12.2024									
Typ zabezpieczenia: Zabezpieczenie przepływów pieniężnych									
Zabezpieczane ryzyko: ryzyko stopy procentowej									
2	IRS PLN fixed - float	1 225	835	9 337	49 188	153	60 738	(1 442)	3,4333%
3,4	IRS EUR fixed - float	-	855	2 457	3 896	4	7 212	(1)	2,2635%
Zabezpieczane ryzyko: ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej									
19	CIRS float PLN/fixed EUR								
	float PLN	-	2 595	-	7 522	-	10 117		-
	fixed EUR	-	2 350	-	7 458	-	9 808	(200)	2,1708%
Typ zabezpieczenia: Zabezpieczenie wartości godziwej									
Zabezpieczane ryzyko: ryzyko stopy procentowej									
17	IRS PLN fixed - float	600	1 200	-	4 910	1 341	8 051	185	5,9261%
18	IRS USD fixed - float	-	-	123	123	-	246	-	4,1972%
8,10,18	IRS EUR fixed - float	94	188	656	2 380	308	3 626	51	2,5184%

Numer strategii	Instrument pochodny zabezpieczający	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem	Zmiana wartości godziwej od momentu desygnacji	Średnia stała stopa procentowa ważona nominalnie / Średnia ważona nominalnie
31.12.2023									
Typ zabezpieczenia: Zabezpieczenie przepływów pieniężnych									
Zabezpieczane ryzyko: ryzyko stopy procentowej									
2	IRS PLN fixed - float	705	4 950	6 796	30 840	177	43 468	(2 060)	2,7097%
3,4	IRS EUR fixed - float	-	630	130	4 944	222	5 926	(107)	2,0611%
Zabezpieczane ryzyko: ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej									
14	CIRS float CHF/float PLN								
	float CHF	-	-	2 702	-	-	2 702	254	0,3596%
	float PLN	-	-	2 418	-	-	2 418		0,5292%
5	CIRS fixed USD/float CHF								
	fixed USD	153	-	307	-	-	460	(43)	0,4142%
	float CHF	164	-	328	-	-	492		-
9	CIRS float PLN/float EUR								
	float PLN	2 101	-	-	-	-	2 101	65	-
	float EUR	2 170	-	-	-	-	2 170		0,7690%
19	CIRS float PLN/float EUR								
	float PLN	-	-	-	2 595	-	2 595	(226)	-
	float EUR	-	-	-	2 391	-	2 391		1,8935%
14	CIRS fixed EUR/float CHF								
	fixed EUR	-	-	2 174	-	-	2 174	(540)	0,7640%
	float CHF	-	-	2 702	-	-	2 702		-
Typ zabezpieczenia: Zabezpieczenie wartości godziwej									
Zabezpieczane ryzyko: ryzyko stopy procentowej									
17	IRS PLN fixed - float	-	-	-	5 960	2 091	8 051	386	5,9261%
11,18	IRS USD fixed - float	319	-	-	236	-	555	2	2,6551%
8,10,11,18	IRS EUR fixed - float	-	152	696	3 404	548	4 800	36	2,2604%

• INFORMACJE FINANSOWE DOTYCZĄCE POZYCJI ZABEZPIECZANYCH (W WALUTACH ORYGINALNYCH)

POZYCJA ZABEZPIECZANA 31.12.2024	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI ZABEZPIECZANEJ	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANEJ*	NR STRATEGII
Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych				
Kredyty w PLN	60 737	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 457	2
Kredyty w EUR	1 688	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1	3; 4
Kredyty w PLN	10 117	Kredyty i pożyczki udzielone klientom		
Zobowiązanie finansowe w EUR	2 295	Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	203	19
Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej				
Kredyty w EUR	9	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	-	8
Papier wartościowy w EUR	30	Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(4)	10
Papier wartościowy w PLN	-	Papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(10)	12
Portfel zobowiązań finansowych w PLN	8 051	Zobowiązania wobec klientów	(202)	17
Portfel zobowiązań finansowych w EUR	810	Zobowiązania wobec klientów	(8)	18
Portfel zobowiązań finansowych w USD	60	Zobowiązania wobec klientów	-	18

POZYCJA ZABEZPIECZANA 31.12.2023	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI ZABEZPIECZANEJ	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANEJ*	NR STRATEGII
Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych				
Kredyty w PLN	43 467	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 080	2
Kredyty w EUR	1 363	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	26	3; 4
Kredyty w CHF	105	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	43	5
Zobowiązanie finansowe w USD	116	Zobowiązania wobec klientów		
Kredyty w PLN	2 101	Kredyty i pożyczki udzielone klientom		
Zobowiązanie finansowe w EUR	499	Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	(61)	9
Kredyty w PLN	5 013	Kredyty i pożyczki udzielone klientom		
Zobowiązanie finansowe w EUR	1 050	Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	517	14
Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej				
Kredyty w EUR	11	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(1)	8
Papier wartościowy w EUR	30	Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(5)	10
Papier wartościowy w EUR	62	Papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(2)	11
Papier wartościowy w PLN	-	Papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(15)	12
Portfel zobowiązań finansowych w PLN	8 051	Zobowiązania wobec klientów	(403)	17
Portfel zobowiązań finansowych w EUR	1 001	Zobowiązania wobec klientów	(2)	18
Portfel zobowiązań finansowych w USD	60	Zobowiązania wobec klientów	(1)	18

* w przypadku zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej odzwierciedla zmianę wartości pozycji zabezpieczanej stosowanej jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie.

29.2. POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE – INFORMACJE FINANSOWE

POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE - RODZAJ KONTRAKTU	31.12.2024		31.12.2023	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
IRS	3 256	3 386	4 398	5 153
CIRS	39	20	46	49
FX Swap	687	747	1 648	1 942
Opcje	357	573	952	1 051
Commodity swap ¹	93	84	167	157
FRA	26	23	31	30
Forward	374	233	930	695
Commodity Forward ²	279	250	234	213
Inne	-	-	-	1
Razem (bez efektu kompensowania)	5 111	5 316	8 406	9 291
Efekt kompensowania	(3 112)	(2 920)	(4 223)	(3 751)
Razem	1 999	2 396	4 183	5 540

¹ Pozycja obejmuje wycenę kontraktów na udział w rynku paliw gazowych - aktywa w kwocie 31 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku 84 miliony PLN) i zobowiązania w kwocie 28 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku 81 milionów PLN).

² Pozycja obejmuje wycenę kontraktów z tytułu uprawnień do emisji CO₂.

	31.12.2024	31.12.2023
wartość korekty z tytułu CVA i DVA	2	4

WARTOŚCI NOMINALNE INSTRUMENTÓW BAZOWYCH (RAZEM KUPNO I SPRZEDAŻ) - pozostałe instrumenty pochodne						
31.12.2024	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
IRS	8 224	7 888	63 872	257 970	36 724	374 678
Zakup	4 112	3 944	31 936	128 985	18 362	187 339
Sprzedaż	4 112	3 944	31 936	128 985	18 362	187 339
CIRS	550	74	496	7 547	10	8 677
Zakup	282	37	248	3 774	5	4 346
Sprzedaż	268	37	248	3 773	5	4 331
FX Swap	43 219	15 077	16 015	14 040	-	88 351
Zakup walut	21 557	7 541	7 989	7 042	-	44 129
Sprzedaż walut	21 662	7 536	8 026	6 998	-	44 222
Opcje	16 456	28 734	30 837	22 407	-	98 434
Zakup	8 188	14 255	15 157	11 012	-	48 612
Sprzedaż	8 268	14 479	15 680	11 395	-	49 822
FRA	-	-	32 850	5 399	-	38 249
Zakup	-	-	16 496	2 685	-	19 181
Sprzedaż	-	-	16 354	2 714	-	19 068
Forward	8 488	10 425	21 694	11 645	-	52 252
Zakup walut	4 246	5 248	10 930	5 870	-	26 294
Sprzedaż walut	4 242	5 177	10 764	5 775	-	25 958
Inne, w tym commodity swap, commodity forward i futures	1 008	885	7 120	2 401	19	11 433
Zakup	508	448	3 564	1 182	10	5 712
Sprzedaż	500	437	3 556	1 219	9	5 721

WARTOŚCI NOMINALNE INSTRUMENTÓW BAZOWYCH (RAZEM KUPNO I SPRZEDAŻ) pozostałe instrumenty pochodne						
31.12.2023	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesiący	powyżej 3 miesiący do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
IRS	5 294	21 658	86 536	211 422	41 800	366 710
Zakup	2 647	10 829	43 268	105 711	20 900	183 355
Sprzedaż	2 647	10 829	43 268	105 711	20 900	183 355
CIRS	-	-	-	6 726	2 044	8 770
Zakup	-	-	-	3 368	1 022	4 390
Sprzedaż	-	-	-	3 358	1 022	4 380
FX Swap	34 259	23 842	26 558	15 460	-	100 119
Zakup walut	17 160	11 834	13 138	7 694	-	49 826
Sprzedaż walut	17 099	12 008	13 420	7 766	-	50 293
Opcje	25 382	18 646	51 054	17 100	1 053	113 235
Zakup	12 751	9 362	25 591	8 339	525	56 568
Sprzedaż	12 631	9 284	25 463	8 761	528	56 667
FRA	-	-	32 463	10 079	-	42 542
Zakup	-	-	16 697	5 191	-	21 888
Sprzedaż	-	-	15 766	4 888	-	20 654
Forward	8 527	14 466	19 030	7 238	-	49 261
Zakup walut	4 246	7 368	9 538	3 664	-	24 816
Sprzedaż walut	4 281	7 098	9 492	3 574	-	24 445
Inne, w tym commodity swap, commodity forward i futures	980	3 067	3 367	466	-	7 880
Zakup	494	1 591	1 636	234	-	3 955
Sprzedaż	486	1 476	1 731	232	-	3 925

30. PAPIERY WARTOŚCIOWE

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI „OGÓLNE ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH”.

INFORMACJE FINANSOWE

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „RYZYO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE”.

PAPIERY WARTOŚCIOWE 31.12.2024	przeznaczone do obrotu	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
Dłużne papiery wartościowe	328	612	98 029	110 561	209 530
bony pieniężne NBP	-	-	7 996	-	7 996
obligacje skarbowe PLN	243	109	60 920	73 532	134 804
obligacje skarbowe walutowe	1	288	10 725	1 394	12 408
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	24	103	8 426	13 974	22 527
obligacje komunalne PLN	9	-	5 221	10 399	15 629
obligacje korporacyjne PLN ¹	51	112	1 903	3 994	6 060
obligacje korporacyjne walutowe ²	-	-	2 838	7 268	10 106
Kapitałowe papiery wartościowe	36	984	-	-	1 020
Razem (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	364	1 596	98 029	110 561	210 550
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne ”)	-	-	-	(19)	(19)
Razem	364	1 596	98 029	110 542	210 531

¹ Pozycja obejmuje m.in. obligacje międzynarodowych organizacji finansowych w kwocie 4 013 miliony PLN.

² Pozycja obejmuje m.in. obligacje międzynarodowych organizacji finansowych w kwocie 7 599 miliony PLN.

PAPIERY WARTOŚCIOWE 31.12.2023	przeznaczone do obrotu	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
Dłużne papiery wartościowe	546	592	108 054	87 227	196 419
bony pieniężne NBP	-	-	28 974	-	28 974
obligacje skarbowe PLN	472	232	52 545	58 836	112 085
obligacje skarbowe walutowe	1	295	4 574	1 439	6 309
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	9	-	10 180	13 619	23 808
obligacje komunalne PLN	12	-	5 105	8 658	13 775
obligacje korporacyjne PLN ¹	52	65	2 609	2 413	5 139
obligacje korporacyjne walutowe ²	-	-	4 067	2 262	6 329
Kapitałowe papiery wartościowe	32	1 054	-	-	1 086
Razem (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	578	1 646	108 054	87 227	197 505
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne ”)	-	-	-	(21)	(21)
Razem	578	1 646	108 054	87 206	197 484

¹ Pozycja obejmuje m.in. obligacje międzynarodowych organizacji finansowych w kwocie 3 658 milionów PLN

² Pozycja obejmuje m.in. obligacje międzynarodowych organizacji finansowych w kwocie 4 376 milionów PLN.

	31.12.2024	31.12.2023
odpis nieobniżający wartości godziwej papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	116	101
PAPIERY WARTOŚCIOWE WEDŁUG TERMINÓW ZAPADALNOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.12.2024	31.12.2023
bez określonego terminu - kapitałowe papiery wartościowe	1 020	1 112
do 1 miesiąca	12 100	35 269
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	12 418	4 835
od 3 miesięcy do 1 roku	27 739	26 027
od 1 roku do 5 lat	105 482	81 628
powyżej 5 lat	51 791	48 634
Razem	210 550	197 505

31. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

„Ogólne istotne zasady rachunkowości dotyczące instrumentów finansowych”.

Grupa Kapitałowa koryguje wartość bilansową brutto kredytów mieszkaniowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu ujmując wpływ:

- ryzyka prawnego dotyczącego potencjalnych spraw spornych dla portfela kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych oraz istniejących spraw spornych dotyczących ekspozycji kredytowych ujętych na datę bilansową w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (patrz „Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych”)
- tzw. ustawowych wakacji kredytowych.

Zgodnie z nowelizacją ustawy z 12 kwietnia 2024 roku o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej oraz ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom z dnia 7 lipca 2022 roku z wakacji kredytowych mogli skorzystać kredytobiorcy, spełniający następujące kryteria:

- wartość udzielonego kredytu nie przekracza 1,2 miliona PLN oraz
- rata kredytu przekracza 30% dochodu gospodarstwa domowego, kalkulowanego jako średni dochód gospodarstwa z ostatnich trzech miesięcy lub kredytobiorca ma na utrzymaniu co najmniej troje dzieci (na dzień złożenia wniosku).

Ustawa zakładała, że w 2024 roku raty kredytu mieszkaniowego można było zawiesić czterokrotnie – dwukrotnie pomiędzy 1 czerwca a 31 sierpnia 2024 roku oraz dwukrotnie pomiędzy 1 września a 31 grudnia 2024 roku.

Grupa przyjęła osąd, że uprawnienia klientów do skorzystania przez nich z zawieszenia spłat kredytu stanowią ustawową modyfikację przepływów pieniężnych, co nastąpiło w dniu podpisania ustawy przez Prezydenta. Grupa dokonała w maju 2024 roku korekty wartości bilansowej brutto kredytów hipotecznych na kwotę 488 milionów PLN, ujmując ją jako pomniejszenie przychodu odsetkowego.

Wartość korekty została ustalona jako różnica wartości szacowanych przepływów pieniężnych wynikających z umów kredytowych uwzględniających zawieszenie płatności rat, zdyskontowanych efektywną stopą procentową sprzed modyfikacji oraz bieżącej wartości bilansowej brutto portfela kredytowego. Szacunek straty oparty o założenie, iż 24% straty maksymalnej zostanie zrealizowane podczas trwania programu (współczynnik partycypacji klientów).

Do końca grudnia 2024 roku 27,8 tysięcy klientów Grupy Kapitałowej złożyło wniosek o zawieszenie spłaty jednej lub więcej rat kredytu hipotecznego, co stanowiło 6% liczby oraz 11% wartości kredytów ogółem.

W czwartym kwartale 2024 roku Grupa Kapitałowa na podstawie danych empirycznych dotyczących faktycznego skorzystania przez klientów z wakacji kredytowych, dokonała aktualizacji poziomu straty z tego tytułu oraz proporcjonalnego zmniejszenia dotychczasowego rozliczenia straty. Łączny efekt ujęty przez Grupę Kapitałową z tego tytułu wyniósł 276 milionów PLN (w tym zmniejszenie straty ujętej w maju 2024 roku w wysokości 291 milionów PLN oraz proporcjonalne zmniejszenie dotychczasowej amortyzacji w kwocie 15 milionów PLN) – co przełożyło się na zwiększenie wyniku odsetkowego oraz zmniejszenie korekty wartości bilansowej brutto kredytów. Zrealizowana strata z tytułu ustawowych wakacji kredytowych bez efektu dotychczasowego rozliczenia, wyniosła 198 milionów PLN.

Ujęcia należności z tytułu leasingu finansowego opisano w nocie „Leasing”.

SZACUNKI I OSĄDY: „[Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe](#)”, „[Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych](#)”.

INFORMACJE FINANSOWE

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZYO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	31.12.2024	31.12.2023
na nieruchomości	123 195	112 514
konsumpcyjne	36 970	32 263
gospodarcze	79 003	76 515
należności z tytułu faktoringu	6 534	5 386
należności z tytułu leasingu finansowego	20 457	19 100
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	266 159	245 778
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne ”)	(1)	(2)
Razem	266 158	245 776

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM 31.12.2024	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
bankowości detalicznej i prywatnej	2 097	153 064	155 161
na nieruchomości	1	118 077	118 078
konsumpcyjne	2 096	34 874	36 970
należności z tytułu leasingu finansowego	-	113	113
firm	59	28 207	28 266
na nieruchomości	-	5 005	5 005
gospodarcze	59	10 769	10 828
należności z tytułu faktoringu	-	89	89
należności z tytułu leasingu finansowego	-	12 344	12 344
korporacyjne	15	82 717	82 732
na nieruchomości	-	112	112
gospodarcze	15	68 160	68 175
należności z tytułu faktoringu	-	6 445	6 445
należności z tytułu leasingu finansowego	-	8 000	8 000
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	2 171	263 988	266 159
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne ”)	-	(1)	(1)
Razem	2 171	263 987	266 158

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM 31.12.2023	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
bankowości detalicznej i prywatnej	2 790	136 903	139 693
na nieruchomości	1	107 333	107 334
konsumpcyjne	2 789	29 474	32 263
należności z tytułu leasingu finansowego	-	96	96
firm i przedsiębiorstw	52	25 794	25 846
na nieruchomości	-	5 055	5 055
gospodarcze	52	9 393	9 445
należności z tytułu faktoringu	-	61	61
należności z tytułu leasingu finansowego	-	11 285	11 285
korporacyjne	29	80 210	80 239
na nieruchomości	-	126	126
gospodarcze	29	67 041	67 070
należności z tytułu faktoringu	-	5 325	5 325
należności z tytułu leasingu finansowego	-	7 718	7 718
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	2 871	242 907	245 778
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne”)	-	(2)	(2)
Razem	2 871	242 905	245 776

Grupa Kapitałowa w sposób szczególny analizuje portfel walutowych kredytów hipotecznych dla osób prywatnych. Grupa Kapitałowa uwzględnia ryzyko walutowych kredytów hipotecznych dla osób prywatnych w zarządzaniu adekwatnością kapitałową i kapitałem własnym.

KREDYTY I POŻYCZKI NA NIERUCHOMOŚCI DLA OSÓB PRYWATNYCH (BANKOWOŚĆ DETALICZNA I PRYWATNA) WEDŁUG WALUT	31.12.2024			31.12.2023		
	brutto	odpis	netto	brutto	odpis	netto
w walutach lokalnych	116 069	(1 541)	114 528	102 957	(1 552)	101 405
PLN	115 927	(1 501)	114 426	102 752	(1 500)	101 252
UAH	142	(40)	102	205	(52)	153
w walutach obcych	3 789	(239)	3 550	6 639	(710)	5 929
CHF	2 196	(154)	2 042	4 790	(595)	4 195
EUR	1 567	(80)	1 487	1 818	(110)	1 708
USD	22	(5)	17	26	(5)	21
INNE	4	-	4	5	-	5
Razem	119 858	(1 780)	118 078	109 596	(2 262)	107 334

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WEDŁUG TERMINÓW ZAPADALNOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.12.2024	31.12.2023
do 1 miesiąca	14 105	12 418
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	13 340	11 516
od 3 miesięcy do 1 roku	38 056	39 599
od 1 roku do 5 lat	87 406	79 164
powyżej 5 lat	113 252	103 081
Razem	266 159	245 778

32. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI: „OGÓLNE ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH”.

INFORMACJE FINANSOWE

ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	31.12.2024	31.12.2023
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4	25
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	4	25
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2 369	3 126
Depozyty banków	597	848
Rachunki bieżące	1 758	2 240
Inne depozyty z rynku pieniężnego	14	38
Razem	2 373	3 151

ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW WEDŁUG OKRESÓW SPŁATY	31.12.2024	31.12.2023
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4	25
do 1 miesiąca	4	25
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2 369	3 126
do 1 miesiąca	2 369	3 120
od 3 miesięcy do 1 roku	-	6
Razem	2 373	3 151

33. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI: „OGÓLNE ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH”. Szczegółowe zasady dotyczące „Zobowiązań z tytułu produktów ubezpieczeniowych” opisane zostały w nocie „Działalność ubezpieczeniowa”.

INFORMACJE FINANSOWE

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	Zobowiązania wobec gospodarstw domowych ¹	Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	Razem
31.12.2024				
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	169	31	-	200
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	-	31	-	31
Zobowiązania z tytułu produktów ubezpieczeniowych	169	-	-	169
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	317 649	80 062	21 630	419 341
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N, w tym:	229 732	56 570	19 961	306 263
rachunki oszczędnościowe i inne środki oprocentowane	58 999	14 475	14 134	87 608
Depozyty terminowe	87 230	22 799	1 636	111 665
Pozostałe zobowiązania	668	693	33	1 394
Zobowiązania z tytułu produktów ubezpieczeniowych	19	-	-	19
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	317 818	80 093	21 630	419 541
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne”)	237	-	-	237
Razem	318 055	80 093	21 630	419 778

¹Gospodarstwa domowe obejmują osoby prywatne, przedsiębiorców indywidualnych oraz rolników indywidualnych.

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	Zobowiązania wobec gospodarstw domowych ¹	Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	Razem
31.12.2023				
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	165	277	-	442
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	-	277	-	277
Zobowiązania z tytułu produktów ubezpieczeniowych	165	-	-	165
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	306 450	76 372	15 517	398 339
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N, w tym:	201 238	55 097	14 551	270 886
rachunki oszczędnościowe i inne środki oprocentowane	49 845	18 765	9 956	78 566
Depozyty terminowe	104 689	20 450	927	126 066
Pozostałe zobowiązania	505	825	39	1 369
Zobowiązania z tytułu produktów ubezpieczeniowych ¹	18	-	-	18
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	306 615	76 649	15 517	398 781
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne ”)	412	-	-	412
Razem	307 027	76 649	15 517	399 193

¹Gospodarstwa domowe obejmują osoby prywatne, przedsiębiorców indywidualnych oraz rolników indywidualnych.

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW WEDŁUG OKRESÓW SPŁATY (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.12.2024	31.12.2023
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	200	442
do 1 miesiąca	31	277
powyżej 5 lat	169	165
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	419 341	398 339
do 1 miesiąca	347 182	308 655
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	35 432	35 935
od 3 miesięcy do 1 roku	24 100	39 428
od 1 roku do 5 lat	6 804	8 600
powyżej 5 lat	5 823	5 721
Razem	419 541	398 781

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW WEDŁUG SEGMENTU KLIENTA	31.12.2024	31.12.2023
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	419 541	398 781
bankowości detalicznej i prywatnej	287 779	275 458
korporacyjne	80 498	78 397
firm	51 076	44 741
pozostałe zobowiązania (w tym zobowiązania z tytułu produktów ubezpieczeniowych)	188	185
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne ”)	237	412
Razem	419 778	399 193

34. OTRZYMANE FINANSOWANIE

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI: „OGÓLNE ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH”.

INFORMACJE FINANSOWE

OTRZYMANE FINANSOWANIE	31.12.2024	31.12.2023
Otrzymane kredyty i pożyczki od:	1 268	1 489
międzynarodowych organizacji finansowych	1 258	1 478
innych instytucji finansowych	10	11
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych:	23 457	17 201
hipoteczne listy zastawne wyemitowane przez PKO Bank Hipoteczny S.A.	6 705	10 418
obligacje wyemitowane przez PKO Bank Hipoteczny S.A.	2 432	1 755
obligacje wyemitowane przez PKO Bank Polski S.A.	11 999	3 421
obligacje wyemitowane przez Grupę Kapitałową PKO Leasing S.A.	2 321	1 607
Zobowiązania podporządkowane	4 291	2 774
Razem	29 016	21 464

• OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI

W okresie roku zakończonym 31 grudnia 2024 roku Grupa nie zaciągała kredytów i pożyczek. W okresie zakończonym 31 grudnia 2023 roku Grupa zaciągnęła kredyt na kwotę 12 milionów PLN. Jednocześnie w okresie dwunastu miesięcy zakończonym odpowiednio 31 grudnia 2024 roku i 2023 roku Grupa dokonała odpowiednio spłaty kredytów na kwotę 192 miliony PLN i 1 152 miliony PLN.

• LISTY ZASTAWNE ORAZ OBLIGACJE WYEMITOWANE PRZEZ PKO BANK HIPOTECZNY S.A.

W okresie dwunastu miesięcy zakończonym 31 grudnia 2024 roku spółka przeprowadziła nowe emisje listów zastawnych na kwotę 1 970 milionów PLN i dokonała wykupu listów zastawnych na kwotę 5 626 milionów PLN oraz przeprowadziła nowe emisje obligacji na kwotę 5 156 milionów PLN i dokonała wykupu obligacji na kwotę 4 650 milionów PLN. W okresie dwunastu miesięcy zakończonym 31 grudnia 2023 roku spółka przeprowadziła nowe emisje listów zastawnych na kwotę 1 729 milionów PLN i dokonała wykupu listów zastawnych na kwotę 2 859 milionów PLN oraz przeprowadziła nowe emisje obligacji na kwotę 3 051 milionów PLN i dokonała wykupu obligacji na kwotę 2 668 milionów PLN.

• OBLIGACJE WYEMITOWANE PRZEZ PKO BANK POLSKI S.A.

W okresie dwunastu miesięcy zakończonym 31 grudnia 2024 roku Bank przeprowadził trzy emisje obligacji w ramach programu emisji obligacji własnych na rynku Euroobligacji na kwotę 1 750 milionów EUR oraz 2 emisje obligacji na rynku krajowym o łącznej wartości 2 500 milionów PLN, z czego jedna na kwotę 1 500 milionów PLN została zaklasyfikowana do zobowiązań podporządkowanych (w 2023 roku jednej emisji o wartości 750 milionów EUR). W okresie dwunastu miesięcy zakończonym 31 grudnia 2023 roku Bank wyemitował 3-letnie obligacje uprzywilejowane w formie „Senior Preferred Notes” o łącznej wartości 750 milionów EUR.

Obligacje ujęte w zobowiązaniach z tytułu emisji papierów wartościowych są zaliczone do zobowiązań kwalifikowalnych Banku w rozumieniu z art. 97a ust. 1 pkt. 2 ustawy z 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (wymóg MREL).

Rodzaj oprocentowania	Wartość nominalna	Waluta	Okres	Wartość bilansowa	
				31.12.2024	31.12.2023
Stałe 5,625%	750	EUR	01.02.2023 - 01.02.2026	3 369	3 421
WIBOR 6M+0,0159%	1 000	PLN	28.02.2024 - 28.02.2029	1 025	-
Stałe 4,5%	500	EUR	27.03.2024 - 27.03.2028	2 201	-
Stałe 4,5%	500	EUR	18.06.2024 - 18.06.2029	2 175	-
Stałe 3,875%	750	EUR	12.09.2024 - 12.09.2027	3 229	-
Obligacje wyemitowane przez PKO Bank Polski SA				11 999	3 421

• **OBLIGACJE WYEMITOWANE PRZEZ GRUPĘ KAPITAŁOWĄ PKO LEASING S.A.**

W okresie dwunastu miesięcy zakończonym 31 grudnia 2024 roku spółka przeprowadziła nowe emisje obligacji na kwotę 8 212 milionów PLN i dokonała wykupu obligacji na kwotę 7 616 milionów PLN. W okresie dwunastu miesięcy zakończonym 31 grudnia 2023 roku spółka przeprowadziła nowe emisje obligacji na kwotę 4 794 milionów PLN i dokonała wykupu obligacji na kwotę 5 387 milionów PLN.

Szczegóły dotyczące emisji przeprowadzonych przez Grupę zostały opisane w punkcie 1.3 „NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA I OSIĄGNIĘTE WYNIKI FINANSOWE W 2024 ROKU” SPRAWOZDANIA ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A. ZA 2024 ROK.

• **ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE**

Rodzaj oprocentowania	Wartość nominalna	Waluta	Okres	Wartość bilansowa	
				31.12.2024	31.12.2023
WIBOR 6M+0,0155	1 700	PLN	28.08.2017 - 28.08.2027	1 743	1 748
WIBOR 6M+0,0150	1 000	PLN	05.03.2018 - 06.03.2028	1 024	1 026
WIBOR 6M+0,0220	1 500	PLN	16.10.2024 - 16.10.2029	1 524	-
Razem obligacje podporządkowane				4 291	2 774

Obligacje podporządkowane zostały za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego przeznaczone na podwyższenie funduszy uzupełniających Grupy Kapitałowej (Tier 2). 26 listopada 2024 roku KNF wyraziła zgodę na zakwalifikowanie podporządkowanych obligacji kapitałowych wyemitowanych 16 października 2024 roku jako instrumentów w kapitale Tier II Banku.

OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI WEDŁUG OKRESÓW SPŁATY	31.12.2024	31.12.2023
do 1 miesiąca	341	-
od 3 miesięcy do 1 roku	176	-
od 1 roku do 5 lat	751	1 489
Razem	1 268	1 489

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI WEDŁUG OKRESÓW SPŁATY	31.12.2024	31.12.2023
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:		
do 1 miesiąca	1 685	2 703
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 412	1 749
od 3 miesięcy do 1 roku	4 554	4 594
od 1 roku do 5 lat	15 806	8 155
Razem	23 457	17 201

PROGNOZY KSZTAŁTOWANIA SIĘ ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH GRUPY KAPITAŁOWEJ 31.12.2024 (dane niepodlegające badaniu)	Wartość prognozowana	Rzeczywiste wykonanie	Różnica pomiędzy prognozą a wykonaniem	udział procentowy w sumie pasywów bilansu* (prognoza)	udział procentowy w sumie pasywów bilansu* (wykonanie)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	2 226	1 268	(43,04%)	0,49%	0,51%
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych (z uwzględnieniem zobowiązań podporządkowanych)	24 680	27 748	12,43%	5,46%	5,97%
Leasing	1 078	1 145	6,22%	0,24%	0,25%
Wartość zobowiązań finansowych	440 632	458 719	4,10%	n/d	n/d

* Suma pasywów bilansu rozumiana jest jako suma zobowiązań bez kapitału własnego.

POZOSTAŁE NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

35. DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZENIOWA

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

- **IDENTYFIKACJA ORAZ AGREGACJA UMÓW UBEZPIECZENIA**

W celu identyfikacji umów ubezpieczenia będących w zakresie MSSF 17, Grupa weryfikuje, czy w ramach danej umowy jednostka przyjmuje znaczące ryzyko ubezpieczeniowe od posiadacza polisy i zobowiązuje się do zrekompensowania posiadaczowi polisy niekorzystnego efektu określonego jako niepewne przyszłe zdarzenie ubezpieczeniowe.

Wszystkie produkty o charakterze ubezpieczeniowym oferowane przez spółki ubezpieczeniowe Grupy Kapitałowej zostały zaklasyfikowane do umów ubezpieczenia i tym samym objęte zakresem MSSF 17. Wyjątek stanowi jedynie niewielka część polis z umów typu UFK (ubezpieczenie z funduszem kapitałowym), które zostały zaklasyfikowane jako umowy inwestycyjne i są wyceniane zgodnie z MSSF 9. Grupa Kapitałowa ujmuje i wycenia gwarancje dobrego wykonania umowy zgodnie z MSSF 9.

W Grupie podział portfela na grupy umów ubezpieczenia ustalony został z uwzględnieniem powyższych wymiarów:

- wymiar portfela – na podstawie charakterystyki ryzyka poszczególnych umów ubezpieczenia oraz na podstawie istniejących procesów zarządzania portfelem ubezpieczeniowym;
- wymiar rentowności:
 - dla ubezpieczeń życiowych – na poziomie pojedynczej umowy poprzez dokonanie wyceny danej umowy ubezpieczenia;
 - dla ubezpieczeń majątkowych i osobowych – wszystkie umowy są traktowane jako zyskowe, chyba że zaistnieją fakty lub okoliczności, które wskazywały na ich nierentowność. Ocena rentowności jest dokonywana na poziomie portfela MSSF 17, przy czym dopuszczane jest przeniesienie oceny na poziom kohort z danego kwartału lub roku;
- wymiar kohorty – Grupa podjęła decyzję o zastosowaniu kohort kwartalnych zarówno dla ubezpieczeń życiowych jak i ubezpieczeń majątkowych oraz reasekuracji. Grupa nie przewiduje stosowania zwolnienia z obowiązku raportowania zgodnie z wymogiem odnośnie kohort rocznych.

Celem tej agregacji jest zapewnienie, aby zyski z poszczególnych portfeli były rozpoznawane w czasie proporcjonalnie do świadczonych usług ubezpieczeniowych, a straty były ujmowane niezwłocznie w momencie, w którym jednostka oceni, że zawarta umowa rodzi obciążenie. Powyższa agregacja uniemożliwia kompensowanie zysków i strat pomiędzy zidentyfikowanymi grupami umów ubezpieczenia, nawet w ramach pojedynczego portfela. Grupowanie umów ubezpieczenia następuje w momencie początkowego ujęcia i Grupa Kapitałowa nie będzie dokonywać ponownej oceny grup w kolejnych okresach, chyba że zajdą przesłanki do zaprzestania ujmowania umów określone w MSSF 17, takie jak:

- kiedy zobowiązanie określone w umowie ubezpieczenia wygasa, zostaje spełnione lub zostaje unieważnione; lub
- warunki umowy ubezpieczenia ulegają modyfikacji, na przykład w drodze porozumienia między stronami umowy lub zmiany przepisów, i tym samym Grupa zaprzestaje ujmowania pierwotnej umowy i ujmuje zmodyfikowaną umowę jako nową umowę.

- **GRANICE UMOWY**

W Grupie podejście do granicy umowy jest w znacznej mierze spójne z dotychczas stosowanym do wyceny według Wypłacalności II. Wyjątkiem są granice umowy zastosowane w produktach typu unit-linked, gdzie do wyceny na potrzeby Wypłacalności II stosowane są wytyczne dotyczące przyszłych przepływów wynikające ze „Stanowiska UKNF dotyczącego granicy umowy dla celów wyznaczania zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych”. Natomiast na potrzeby MSSF 17 w produktach typu unit-linked ze składką regularną przyszła składka modelowana jest zgodnie ze zobowiązaniami ubezpieczającego opisanymi w ogólnych warunkach ubezpieczenia oraz w polisie.

- **METODY WYCENY**

Grupa Kapitałowa stosuje **GMM – Model ogólny (ang. general measurement model)** – podstawowy model wyceny, gdzie łączną wartość zobowiązania ubezpieczeniowego kalkuluje się jako sumę:

- a) zdyskontowanej wartości najlepszego oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych,
- b) korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego (ang. risk adjustment for non-financial risk – „RA”),
- c) marży kontraktowej (ang. contractual service margin – „CSM”).

Dla umów ubezpieczenia z bezpośrednim udziałem w zysku Grupa stosuje VFA – Metodę zmiennej opłaty (ang. variable fee approach), gdzie wycena zobowiązań dokonywana jest analogicznie jak w podejściu GMM z tą różnicą, że zmiany składnika marży kontraktowej CSM w kolejnych okresach obejmują również wpływ zmian czynników ekonomicznych, a nie tylko ubezpieczeniowych.

- **NAJLEPSZE OSZACOWANIE PRZYSZYCH PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH**

Oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych jest aktualizowane przy okazji każdego wyliczenia, z uwzględnieniem wszystkich dostępnych na moment wyceny danych historycznych oraz ocen eksperckich dotyczących przyszłych przepływów. Poszczególne założenia, w szczególności współczynniki szkodowości, śmiertelności i rezygnacji, są wyznaczane na podstawie analizy danych historycznych, ale z jednoczesnym uwzględnieniem ich oczekiwanych zmian w przyszłości, np. na skutek modyfikacji taryfy, czy aktualnej sytuacji ekonomicznej. Grupa nie posiada aktualnie produktów ubezpieczeniowych z uznaniowym udziałem w zysku.

- **DYSKONTOWANIE**

Grupa używa krzywych stóp dyskontowych wyznaczonych w podejściu oddolnym, które zakłada, że krzywe dyskontowe są wyznaczane na podstawie płynnych krzywych stóp wolnych od ryzyka. Bazowe krzywe dyskontowe są ustalane na poziomie stóp dyskontowych wolnych od ryzyka publikowanych przez EIOPA (Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych). W ramach przyjętego uproszczenia, nie została zastosowana premia za niepłynność.

- **KOREKTA Z TYTUŁU RYZYKA NIEFINANSOWEGO**

Grupa uwzględnia w wycenie umów ubezpieczenia korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego. Ze względu na różne charakterystyki ryzyka dla portfela ubezpieczeń życiowych i majątkowych, a także dla przyszłych przepływów wynikających z zobowiązań z tytułu należnych odszkodowań oraz zobowiązań wynikających z pozostałego okresu ubezpieczeniowego, korekta z tytułu ryzyka niefinansowego dla tych portfeli i zobowiązań szacowana jest niezależnie.

Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego na poziomie jednostki jest wyznaczana jako prosta suma korekt wyznaczonych na poziomie pojedynczych grup umów lub linii biznesowych, a dywersyfikacja jest uwzględniana przy wyznaczaniu poziomu istotności na poziomie jednostki (podejście bottom-up). W celu ustalenia korekt z tytułu ryzyka niefinansowego z tytułu umów reasekuracji Grupa stosuje te techniki zarówno brutto, jak i netto od reasekuracji i wyprowadza kwotę ryzyka przenieszonego na reasekuratora jako różnicę między tymi dwoma wynikami.

Stosując technikę poziomu ufności, Grupa Kapitałowa szacuje rozkład prawdopodobieństwa oczekiwanej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu umów ubezpieczeniowych na każdy dzień sprawozdawczy i oblicza korektę z tytułu ryzyka niefinansowego jako nadwyżkę wartości zagrożonej na 75 percentylny (docelowy poziom ufności) nad oczekiwaną wartością bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych.

Stosując technikę kosztu kapitału, Grupa ustala korektę z tytułu ryzyka niefinansowego poprzez zastosowanie stopy kosztu kapitału do kwoty kapitału wymaganej na każdy przyszły dzień sprawozdawczy oraz dyskontowanie wyniku przy zastosowaniu stóp wolnych od ryzyka.

Na cele ujęcia zmiany korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego w rachunku zysków i strat, nie jest przeprowadzany podział na komponent usług ubezpieczeniowych oraz komponent finansowania ubezpieczenia, ale jest ona w całości prezentowana w pozycji wyniku z działalności ubezpieczeniowej.

- **MARŻA KONTRAKTOWA (ANG. CONTRACTUAL SERVICE MARGIN – „CSM”)**

Marża kontraktowa stanowi część zobowiązań (lub aktywów) z tytułu umów ubezpieczenia oraz umów reasekuracji. Marża kontraktowa odzwierciedla nierozliczony zysk dla grupy umów ubezpieczenia i z tego powodu jest uwalniana w kolejnych okresach jako przychód w rachunku zysków i strat.

Schemat jednostek świadczonych usług został oszacowany na podstawie sum ubezpieczenia (ubezpieczenia życiowe) lub składki zarobionej przy założeniu podejścia pro rata (ubezpieczenia majątkowe).

W przeciwieństwie do wyceny pozostałych komponentów zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług, CSM wyznaczany jest w sposób rekurencyjny, tzn. jego wartość na koniec danego okresu sprawozdawczego jest zależna od wartości na bilansie otwarcia.

Początkowa wartość marży kontraktowej dla grup umów nierodzających obciążenia jest wyznaczana w momencie początkowego ujęcia jako wartość bilansująca zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług, tzn. w takiej wysokości aby łączne zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług było równe 0 i tym samym nie generowało przychodów ani kosztów. W przypadku umów rodzących obciążenia, wartość CSM na moment początkowego ujęcia jest równa zero.

W przypadku umów ubezpieczenia niezawierających bezpośredniego udziału w zyskach, wartość bilansowa marży kontraktowej w odniesieniu do grupy umów na koniec okresu sprawozdawczego jest równa wartości bilansowej na początku okresu sprawozdawczego skorygowanej o:

- wpływ wszelkich nowych umów dodanych do grupy;
- odsetki naliczone od wartości bilansowej marży kontraktowej w okresie sprawozdawczym, wycenione według stóp dyskontowych z momentu początkowego ujęcia;
- zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związanych z przyszłą usługą, z wyjątkiem przypadków, gdy:
 - taki wzrost przepływów pieniężnych z realizacji umów przewyższa wartość bilansową marży kontraktowej, powodując powstanie straty; lub
 - taki spadek przepływów pieniężnych z realizacji umów jest przypisany do komponentu straty w ramach zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług;
- wpływ wszelkich różnic kursowych na marżę kontraktową; oraz
- kwotę ujętą jako przychody z ubezpieczeń w związku z usługami objętymi umową ubezpieczenia świadczonymi w danym okresie, ustaloną poprzez przypisanie marży kontraktowej pozostałej na koniec okresu sprawozdawczego (przed jakąkolwiek alokacją) do bieżącego i pozostałego okresu świadczenia usług.

Zmiany oczekiwanych przyszłych przepływów dotyczących przeszłej lub bieżącej usługi nie modyfikują CSM, ale są rozpoznawane od razu w rachunku zysków i strat.

- **PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ**
- **OPCJA OCI** - Grupa skorzystała z możliwości dokonania podziału przychodów i kosztów finansowych działalności ubezpieczeniowej na części ujmowane w rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodach dla wszystkich portfeli MSSF 17, za wyjątkiem portfeli umów zawierających bezpośredni udział w zysku.
- **KOMPONENT INWESTYCYJNY** - Głównym portfelem, w którym występuje nie dający wyodrębnić się komponent inwestycyjny jest portfel ubezpieczeń z funduszem kapitałowym. Składnik inwestycyjny wyłączony z przychodów z ubezpieczeń i kosztów usług ubezpieczeniowych ustala się jako hipotetyczną wartość wykupu (w tym wartość świadczenia z tytułu dożycia) określoną w warunkach umowy.
- **UMOWY REASEKURACJI BIERNEJ**

Grupa wycenia wszystkie umowy reasekuracji biernej modelem ogólnym GMM, na zasadach analogicznych do wyceny portfela ubezpieczeń. Kluczową różnicą w wycenie umów reasekuracji względem wyceny umów ubezpieczenia jest brak możliwości rozpoznania komponentu straty, a jednocześnie dopuszczone jest wykazywanie ujemnej marży kontraktowej.

Wynik z działalności ubezpieczeniowej obejmuje następujące elementy:

- **PRZYCHODY Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ**
- Przychody z działalności ubezpieczeniowej obejmują wyłącznie przychody z tytułu działalności brutto. Pozycja powstaje na skutek dekompozycji składki na poszczególne składowe koszty i zysku na:
- amortyzację marży kontraktowej,
 - korektę z tytułu ryzyka niefinansowego (dodatkowy narzut bezpieczeństwa),
 - przewidywane szkody i koszty (część składki, która przeznaczona jest na wypłatę odszkodowań i świadczeń oraz kosztów),
 - koszty akwizycji (część składki, która przeznaczona jest na koszty akwizycji),

- inne np. korekty związane z doświadczeniem (rozbieżności pomiędzy oczekiwaną składką a składką faktycznie zrealizowaną).
 - **KOSZTY Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ**

Koszty z działalności ubezpieczeniowej obejmują wyłącznie koszty z działalności brutto. Na pozycję tę składają się następujące komponenty:

- poniesione odszkodowania oraz koszty – wartość szkód i kosztów poniesionych w danym okresie (w przypadku szkód wykazywane są w tej pozycji szkody zaistniałe w danym okresie, niezależnie od tego, czy zostały wypłacone, czy pozostają w rezerwie szkodowej);
- poniesione koszty akwizycji – pozycja będąca lustrzanym odbiciem pozycji „Przypisanie części składek, które związane są z odzyskaniem przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia, wpływ kosztów akwizycji na wynik jest uwzględniony w amortyzacji marży kontraktowej;
- zmiany związane z przyszłą usługą – straty (oraz ich odwracanie), jeżeli dana grupa umów rodzi obciążenia np. oczekiwane składki będą niższe od oczekiwanych szkód (straty rozpoznawane są w rachunku wyników jednorazowo, a zyski są odraczane poprzez stopniową amortyzację marży);
- Zmiany związane z przeszłą usługą (wynik na rezerwie szkodowej) – różnica pomiędzy oszacowaniem rezerwy szkodowej na bilans otwarcia a jej realizacją w danym okresie sprawozdawczym.
 - **KOMPONENTY INWESTYCYJNE WYŁĄCZONE Z PRZYCHODÓW Z UBEZPIECZEŃ I KOSZTÓW USŁUG UBEZPIECZENIA (Z WYŁĄCZENIEM REASEKURACJI)**

Pozycja obejmuje przychody i koszty finansowe z tytułu działalności ubezpieczeniowej ujęte w rachunku zysków i strat. Pozycja zawiera przede wszystkim dwa składniki: zmiany na dyskontowaniu rezerw oraz w przypadku kontraktów z bezpośrednim udziałem w zyskach wynik inwestycyjny na aktywach bazowych.

- **WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI REASEKURACYJNEJ**

Wynik z działalności reasekuracyjnej odzwierciedla wynik na reasekuracji biernej

- **ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ AKTYWÓW BAZOWYCH DLA KONTRAKTÓW Z BEZPOŚREDNIM UDZIAŁEM W ZYSKU**

Zmiana wartości godziwej aktywów bazowych dla kontraktów z bezpośrednim udziałem w zysku – wynik na jednostkach uczestnictwa w fundusze inwestycyjne oraz certyfikaty inwestycyjne (kontrakty z bezpośrednim udziałem w zyskach).

INFORMACJE FINANSOWE

WYNIK Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ ORAZ PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE ROZPOZNANE W INNYCH DOCHODACH CAŁKOWITYCH Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ	2024	2023
Przychody z działalności ubezpieczeniowej	1 451	1 241
Zmiany zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (LRC)	1 390	1 210
Kwota marży kontraktowej ujęta w wyniku finansowym z powodu przeniesienia usług objętych umową ubezpieczenia w danym okresie (amortyzacja marży kontraktowej)	726	760
Zmiana korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	56	41
Przewidywane szkody i inne koszty obsługi ubezpieczeniowej w okresie	611	421
Inne np. korekty spowodowane doświadczeniem w odniesieniu do wpływów z tytułu składek innych niż związane z przyszłą usługą	(3)	(12)
Przypisanie części składek, które związane są z odzyskaniem przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia	61	31
Koszty działalności ubezpieczeniowej	(629)	(389)
Poniesione odszkodowania (z wyłączeniem komponentów inwestycyjnych) oraz inne poniesione koszty usług ubezpieczeniowych	(576)	(365)
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia	(61)	(31)
Zmiany związane z przyszłą usługą, tj. straty na grupach umów rodzących obciążenia oraz odwrócenia takich strat	(14)	(15)
Zmiany związane z przeszłą usługą, tj. zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związane ze zobowiązaniem z tytułu zaistniałych szkód, odszkodowaniami	22	22
Komponenty inwestycyjne wyłączone z przychodów z ubezpieczeń i kosztów usług ubezpieczenia	(147)	(187)
Przychody i koszty finansowe z tytułu działalności ubezpieczeniowej ujęte w rachunku zysków i strat	(147)	(187)
Zmiany wartości godziwej pozycji bazowych z kontraktów z bezpośrednim udziałem w zyskach	(31)	(92)
Odsetki naliczone (dyskonto)	(116)	(95)
Wynik z działalności reasekuracyjnej, w tym:	(37)	(47)
Odsetki naliczone	3	-
Zmiana wartości godziwej aktywów bazowych dla kontraktów z bezpośrednim udziałem w zysku	31	93
Wynik z działalności ubezpieczeniowej (Rachunek zysków i strat)	669	711
Przychody i koszty finansowe z tytułu działalności ubezpieczeniowej (bez reasekuracji)	2	(33)
Przychody i koszty finansowe z tytułu działalności reasekuracyjnej	-	2
Przychody i koszty finansowe z tytułu działalności ubezpieczeniowej ujęte w innych całkowitych dochodach¹:	2	(31)
Zmiany w okresie rozpoznane w rachunku zysków i strat oraz w innych całkowitych dochodach	671	680

¹ Przychody i koszty finansowe ujęte w innych dochodach całkowitych odzwierciedlają wpływ zmian stóp procentowych i innych założeń finansowych.

ZMIANA ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ W OKRESIE 12 MIESIĘCY ZAKOŃCZONYCH 31 GRUDNIA 2024	Zobowiązania z tytułu ochrony ubezpieczeniowej z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (LRC)		Zobowiązania z tytułu poniesionych szkód (LIC)	Razem
	z wyłączeniem komponentu straty	komponent straty		
Bilans otwarcia netto - 1 stycznia 2024 roku	2 706	19	190	2 915
Przychody z działalności ubezpieczeniowej	(1 451)	-	-	(1 451)
Koszty działalności ubezpieczeniowej	60	-	569	629
poniesione odszkodowania oraz inne poniesione koszty usług ubezpieczeniowych	-	(15)	591	576
amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia	61	-	-	61
straty na grupach umów rodzących obciążenia oraz ich odwrócenie	(1)	15	-	14
zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związane ze zobowiązaniem z tytułu zaistniałych szkód	-	-	(22)	(22)
Komponenty inwestycyjne wyłączone z przychodów z ubezpieczeń i kosztów usług ubezpieczenia	48	1	98	147
Wynik z działalności ubezpieczeniowej (Rachunek zysków i strat)	(1 343)	1	667	(675)
Przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczenia ujęte w innych dochodach całkowitych (brutto)	(2)	-	-	(2)
Zmiany w okresie rozpoznane w rachunku zysków i strat oraz w innych dochodach całkowitych razem	(1 345)	1	667	(677)
składki otrzymane z tytułu zawartych umów ubezpieczenia	917	-	-	917
płatności dokonane z tytułu zaistniałych szkód i inne koszty usług ubezpieczeniowych poniesione z tytułu zawartych umów ubezpieczenia	-	-	(622)	(622)
przepływy pieniężne z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia	(84)	-	-	(84)
Przepływy pieniężne razem	833	-	(622)	211
Bilans zamknięcia netto - 31 grudnia 2024 roku	2 194	20	235	2 449

ZMIANA AKTYWA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ (REASEKURACJA) W OKRESIE 12 MIESIĘCY ZAKOŃCZONYCH 31 GRUDNIA 2024	Aktywa z tytułu reasekuracji (z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług LRC)		Aktywa z tytułu poniesionych szkód (LIC)	Razem
	z wyłączeniem komponentu straty	komponent straty		
Bilans otwarcia netto - 1 stycznia 2024	59	-	31	90
Alokacja zapłaconych składek reasekuracyjnych	(133)	-	-	(133)
Kwoty możliwe do odzyskania od reasekuratorów	1	-	92	93
Komponenty inwestycyjne wyłączone z przychodów z ubezpieczeń i kosztów usług ubezpieczenia	3	-	-	3
Wynik z działalności ubezpieczeniowej (Rachunek zysków i strat)	(129)	-	92	(37)
Przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczenia ujęte w innych dochodach całkowitych (brutto)	-	-	-	-
Zmiany w okresie rozpoznane w rachunku zysków i strat oraz w innych dochodach całkowitych razem	(129)	-	92	(37)
składki otrzymane z tytułu zawartych umów reasekuracji	129	-	-	129
kwoty otrzymane	-	-	(77)	(77)
Przepływy pieniężne razem	129	-	(77)	52
Bilans zamknięcia netto - 31 grudnia 2024 roku	59	-	46	105

ZMIANA ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ W OKRESIE 12 MIESIĘCY ZAKOŃCZONYCH 31 GRUDNIA 2023	Zobowiązania z tytułu ochrony ubezpieczeniowej (z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług LRC)		Zobowiązania z tytułu poniesionych szkód (LIC)	Razem
	z wyłączeniem komponentu straty	komponent straty		
Bilans otwarcia netto – 1 stycznia 2023 roku	2 690	19	169	2 878
Przychody z działalności ubezpieczeniowej	(1 241)	-	-	(1 241)
Koszty działalności ubezpieczeniowej	31	(1)	359	389
poniesione odszkodowania oraz inne poniesione koszty usług ubezpieczeniowych	-	(16)	381	365
amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia	31	-	-	31
straty na grupach umów rodzących obciążenia oraz ich odwrócenia	-	15	-	15
zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związane ze zobowiązaniem z tytułu zaistniałych szkód, odszkodowaniami	-	-	(22)	(22)
Komponenty inwestycyjne wyłączone z przychodów z ubezpieczeń i kosztów usług ubezpieczenia	44	1	142	187
Wynik z działalności ubezpieczeniowej (Rachunek zysków i strat)	(1 166)	-	501	(665)
Przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczenia ujęte w innych dochodach całkowitych (brutto)	33	-	-	33
Zmiany w okresie rozpoznane w rachunku zysków i strat oraz w innych dochodach całkowitych razem	(1 133)	-	501	(632)
składki otrzymane z tytułu zawartych umów ubezpieczenia	1 185	-	-	1 185
płatności dokonane z tytułu zaistniałych szkód i inne koszty usług ubezpieczeniowych poniesione z tytułu zawartych umów ubezpieczenia	-	-	(480)	(480)
przepływy pieniężne z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia	(36)	-	-	(36)
Przepływy pieniężne razem	1 149	-	(480)	669
Bilans zamknięcia netto – 31 grudnia 2023 roku	2 706	19	190	2 915

ZMIANA AKTYWA Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ (REASEKURACJA) W OKRESIE 12 MIESIĘCY ZAKOŃCZONYCH 31 GRUDNIA 2023	Aktywa z tytułu reasekuracji (z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług LRC)		Aktywa z tytułu poniesionych szkód (LIC)	Razem
	z wyłączeniem komponentu straty	komponent straty		
Bilans otwarcia netto – 1 stycznia 2023 roku	86	-	29	115
Alokacja zapłaconych składek reasekuracyjnych	(102)	-	-	(102)
Kwoty możliwe do odzyskania od reasekuratorów	-	-	52	52
Komponenty inwestycyjne wyłączone z przychodów z ubezpieczeń i kosztów usług ubezpieczenia	3	-	-	3
Wynik z działalności ubezpieczeniowej (Rachunek zysków i strat)	(99)	-	52	(47)
Przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczenia ujęte w innych dochodach całkowitych (brutto)	2	-	-	2
Zmiany w okresie rozpoznane w rachunku zysków i strat oraz w innych dochodach całkowitych razem	(97)	-	52	(45)
składki otrzymane z tytułu zawartych umów reasekuracji	70	-	-	70
kwoty otrzymane	-	-	(50)	(50)
Przepływy pieniężne razem	70	-	(50)	20
Bilans zamknięcia netto – 31 grudnia 2023 roku	59	-	31	90

ZMIANA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ W OKRESIE 12 MIESIĘCY ZAKOŃCZONYCH 31 GRUDNIA 2024	Szacunki wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych	Korekta ryzyka niefinansowego	Marża kontraktowa	Suma
Bilans otwarcia netto – 1 stycznia 2024 roku	1 678	81	1 156	2 915
Zmiany związane z bieżącą usługą	136	(44)	(906)	(814)
zmiana marży kontraktowej	-	-	(725)	(725)
zmiana korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	-	(56)	-	(56)
korekty spowodowane doświadczeniem	136	12	(181)	(33)
Zmiany związane z przyszłą usługą	(528)	56	486	14
zmiany szacunków korygujące marżę kontraktową	260	(4)	(256)	-
straty na grupach umów rodzących obciążenia oraz ich odwrócenia	-	1	-	1
wpływ umów początkowo ujętych w danym okresie	(788)	59	742	13
Zmiany związane z przeszłą usługą, tj. zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związane z poniesionymi odszkodowaniami	(16)	(6)	-	(22)
Przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczenia rozpoznane w rachunków zysków i strat	72	-	75	147
Wynik z działalności ubezpieczeniowej (Rachunek zysków i strat)	(336)	6	(345)	(675)
Przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczenia ujęte w innych dochodach całkowitych (brutto)	(2)	-	-	(2)
Zmiany w okresie rozpoznane w rachunku zysków i strat oraz w innych dochodach całkowitych razem	(338)	6	(345)	(677)
Przepływy pieniężne	211	-	-	211
Bilans zamknięcia netto – 31 grudnia 2024 roku	1 551	87	811	2 449

ZMIANA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ (BEZ REASEKURACJI) W OKRESIE 12 MIESIĘCY ZAKOŃCZONYCH 31 GRUDNIA 2023	Szacunki wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych	Korekta ryzyka niefinansowego	Marża kontraktowa	Suma
Bilans otwarcia netto – 1 stycznia 2023 roku	1 466	73	1 339	2 878
Zmiany związane z bieżącą usługą	64	(36)	(875)	(847)
zmiana marży kontraktowej	-	-	(762)	(762)
zmiana korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	-	(42)	-	(42)
korekty spowodowane doświadczeniem	64	6	(113)	(43)
Zmiany związane z przyszłą usługą	(657)	49	625	17
zmiany szacunków korygujące marżę kontraktową	36	(3)	(32)	1
straty na grupach umów rodzących obciążenia oraz ich odwrócenia	3	-	-	3
wpływ umów początkowo ujętych w danym okresie	(696)	52	657	13
Zmiany związane z przeszłą usługą, tj. zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związane z poniesionymi odszkodowaniami	(17)	(5)	-	(22)
Przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczenia rozpoznane w rachunków zysków i strat	120	-	67	187
Wynik z działalności ubezpieczeniowej (Rachunek zysków i strat)	(490)	8	(183)	(665)
Przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczenia ujęte w innych dochodach całkowitych (brutto)	33	-	-	33
Zmiany w okresie rozpoznane w rachunku zysków i strat oraz w innych dochodach całkowitych razem	(457)	8	(183)	(632)
Przepływy pieniężne	669	-	-	669
Bilans zamknięcia netto – 31 grudnia 2023 roku	1 678	81	1 156	2 915

MARŻA KONTRAKTOWA DO ROZPOZNANIA W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	<1 roku	1-2 lata	2-3 lata	3-4 lata	4-5 lat	5-10 lat	>10 lat	Razem
31.12.2024								
Umowy ubezpieczenia	196	330	146	85	37	11	6	811
Umowy reasekuracji	6	12	4	3	2	1	1	29
31.12.2023								
Umowy ubezpieczenia	573	301	147	71	29	28	7	1 156
Umowy reasekuracji	19	7	2	1	-	1	1	31

36. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

OPROGRAMOWANIE - Nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są ujmowane w wysokości poniesionych kosztów nabycia i przygotowania do użytkowania, z uwzględnieniem umorzeń i odpisów z tytułu utraty wartości.

WARTOŚĆ FIRMY - Wartość firmy powstała na nabyciu spółek zależnych jest wykazywana w pozycji „[Wartości niematerialne](#)”, a wartość firmy powstała na nabyciu spółek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć jest wykazywana w pozycji „[Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia](#)”. Test na utratę wartości przeprowadza się co najmniej na koniec każdego roku.

POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE - Pozostałe wartości niematerialne nabywane przez Grupę Kapitałową wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH - Koszty zakończonych prac rozwojowych zalicza się do wartości niematerialnych w związku z oczekiwanym uzyskaniem korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem określonych warunków, tj. jeżeli istnieje możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, dostępne są stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowania wytwarzanego składnika oraz istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia wysokości nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzeniu składników wartości niematerialnych.

Grupa Kapitałowa zalicza do wartości niematerialnych efekty prowadzonych we własnym zakresie prac rozwojowych, które mogą być wykorzystane na potrzeby działalności Grupy Kapitałowej.

Grupa Kapitałowa użytkuje oprogramowanie w chmurze. Grupa Kapitałowa dokonuje każdorazowo oceny posiadania realnej kontroli nad tym zasobem, w tym spełnienia warunków: posiadania umownego prawa do przejęcia na własność oprogramowania w okresie użytkowania w chmurze bez ponoszenia znacznych kar, tj.:

- możliwości nabycia od dostawcy oprogramowania bez ponoszenia znacznych kosztów, oraz
- możliwości korzystania z oprogramowania samodzielnie bez znaczącego zmniejszenia użyteczności lub wartości oprogramowania,
- możliwości uruchomienia oprogramowania na własnym sprzęcie lub zawarcia umowy z inną stroną niezwiązaną z dostawcą w celu użytkowania oprogramowania.

Grupa Kapitałowa na podstawie ww. kryteriów klasyfikuje część oprogramowania do wartości niematerialnych, a część jako usługę, której koszty ujmowane są w kosztach działalności.

NOTY POWIĄZANE:

- Okresy użytkowania - nota „[Koszty działania](#)”;
- Odpisy z tytułu utraty wartości - nota „[Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych](#)”.

INFORMACJE FINANSOWE

WARTOŚCI NIEMATERIALNE 2024	Oprogramowanie	Wartość firmy	Przyszłe zyski z zawartych umów ubezpieczeniowych	Relacje z klientami	Inne, w tym nakłady	z tego na oprogramowanie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	7 366	1 407	45	94	803	670	9 715
Nabycie	59	-	-	-	767	766	826
Transfery z nakładów	830	-	-	-	(830)	(830)	-
Likwidacja i sprzedaż	(114)	-	-	(86)	(10)	(1)	(210)
Inne	22	-	-	(1)	52	50	73
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	8 163	1 407	45	7	782	655	10 404
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(5 179)	-	(45)	(92)	(99)	-	(5 415)
Amortyzacja okresu	(640)	-	-	(1)	(4)	-	(645)
Likwidacja i sprzedaż	111	-	-	86	8	-	205
Inne	(12)	-	-	-	(1)	(1)	(13)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(5 720)	-	(45)	(7)	(96)	(1)	(5 868)
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(18)	(354)	-	-	(10)	-	(382)
Inne	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Odpisy aktualizujące na koniec na koniec okresu	(19)	(354)	-	-	(10)	-	(383)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	2 169	1 053	-	2	694	670	3 918
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	2 424	1 053	-	-	676	654	4 153

WARTOŚCI NIEMATERIALNE 2023	Oprogramowanie	Wartość firmy	Przyszłe zyski z zawartych umów ubezpieczeniowych	Relacje z klientami	Inne, w tym nakłady	z tego na oprogramowanie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	6 439	1 407	45	94	802	671	8 787
Nabycie	55	-	-	-	853	853	908
Transfery z nakładów	894	-	-	-	(894)	(894)	-
Likwidacja i sprzedaż	(32)	-	-	-	-	-	(32)
Inne	10	-	-	-	42	40	52
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	7 366	1 407	45	94	803	670	9 715
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(4 663)	-	(44)	(90)	(96)	-	(4 893)
Amortyzacja okresu	(547)	-	(3)	(2)	(3)	-	(555)
Likwidacja i sprzedaż	30	-	2	-	-	-	32
Inne	1	-	-	-	-	-	1
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(5 179)	-	(45)	(92)	(99)	-	(5 415)
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(18)	(354)	-	-	(10)	-	(382)
Utworzenie w okresie	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Inne	1	-	-	-	-	-	1
Odpisy aktualizujące na koniec na koniec okresu	(18)	(354)	-	-	(10)	-	(382)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	1 758	1 053	1	4	696	671	3 512
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	2 169	1 053	-	2	694	670	3 918

Istotną wartością niematerialną z punktu widzenia Banku są nakłady poniesione na Zintegrowany System Informatyczny (ZSI). Łączna wartość nakładów poniesionych na ZSI w latach 2007–2024 wyniosła 1 345 milionów PLN (w latach 2007–2023 - 1 272 miliony PLN). Wartość bilansowa netto Zintegrowanego Systemu Informatycznego (ZSI) na 31 grudnia 2024 roku wyniosła 657 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku wyniosła 624 miliony PLN). Przewidywany okres eksploatacji systemu został określony na 25 lat. Na 31 grudnia 2024 roku pozostały okres użytkowania wynosi 7 lat.

• **WARTOŚĆ FIRMY**

Wartość firmy netto	31.12.2024	31.12.2023
Nordea Bank Polska S.A.	747	747
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	91	91
Raiffeisen - Leasing Polska SA i jej spółki zależne (PKO Leasing S.A.)	57	57
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	150	150
Aktywa przejęte od spółki CFP sp. z o.o.	8	8
Razem	1 053	1 053

WARTOŚĆ FIRMY	TEST NA UTRATĘ WARTOŚCI - METODA
NORDEA BANK POLSKA S.A.	<p>Na moment przejścia wyróżniono dwa ośrodki wypracowujące środki pieniężne („CGU”), do których przypisano wartość firmy powstałą z nabycia Nordea Bank Polska S.A. – detaliczny i korporacyjny, pokrywające się z segmentami działalności.</p> <p>Na wartość firmy przypisaną do CGU korporacyjnego w wysokości 117 milionów PLN, Bank dokonał odpisu 30 czerwca 2020 roku. Wartość firmy Nordea Bank Polska S.A w wysokości 747 milionów PLN dotyczy segmentu detalicznego.</p> <p>Test na utratę wartości przeprowadza się poprzez porównanie wartości bilansowej CGU z ich wartością odzyskiwalną. Wartość rezydualna CGU detalicznego została skalkulowana poprzez ekstrapolację projekcji przepływów pieniężnych poza okres prognozy przy zastosowaniu stopy wzrostu przyjętej na poziomie 2,8%. Prognozy przepływów pieniężnych w teście na utratę wartości obejmowały okres 10 lat i opierały się na założeniach zawartych w planie finansowym Banku na 2025 rok. Do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych Bank zastosował stopę dyskonta w wysokości 11,37%, uwzględniając stopę wolną od ryzyka oraz premię za ryzyko.</p> <p>Test na utratę wartości firmy powstałej z nabycia Nordea Bank Polska S.A. przypisanej do CGU detalicznego przeprowadzony na 31 grudnia 2024 roku oraz na 31 grudnia 2023 roku nie wskazał utraty wartości.</p>
PKO TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A.	<p>Test w oparciu o metodę zdyskontowanych dywidend na podstawie opracowanej przez spółkę 3-letniej prognozy finansowej, z uwzględnieniem wartości rezydualnej.</p> <p>Nie stwierdzono utraty wartości firmy.</p>
PKO ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ S.A.	<p>Test w oparciu o wartość bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dla Banku z uwzględnieniem wartości rezydualnej. Przepływy pieniężne oszacowano na podstawie przygotowanej przez spółkę 10-letniej prognozy finansowej.</p> <p>Nie stwierdzono utraty wartości firmy.</p>
RAIFFEISEN-LEASING POLSKA SA WRAZ Z JEJ SPÓŁKAMI ZALEŻNYMI (PKO LEASING S.A.)	<p>Wartość firmy z nabycia tych spółek została przypisana do wyodrębnionej ewidencyjnie części aktywów Grupy Kapitałowej PKO Leasing S.A., będących aktywami nabytej Grupy Kapitałowej Raiffeisen-Leasing Polska S.A. Test został przeprowadzony metodą zdyskontowanych dywidend na podstawie opracowanej przez spółkę 5-letniej prognozy finansowej, z uwzględnieniem wartości rezydualnej.</p> <p>Nie stwierdzono utraty wartości firmy.</p>

W wyżej opisanych testach na utratę wartości do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych zastosowano stopę dyskonta w wysokości 13,1390% (z wyjątkiem Nordea Bank Polska SA), uwzględniając stopę wolną od ryzyka równą rentowności 10-letnich obligacji skarbowych z dnia na jaki wykonywana jest wycena oraz premię za ryzyko rynkowe i współczynnik ryzyka ustalone dla przedsięwzięć PKO Banku Polskiego SA.

Metody wyceny i okresy prognozy zostały dostosowane do specyfiki działalności wycenianych aktywów lub spółek.

37. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE I WARTOŚCI NIEMATERIALNE - Wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, po pomniejszeniu o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe stanowią kontrolowane środki trwałe oraz nakłady na ich budowę. Do środków trwałych zaliczane są składniki rzeczowych aktywów trwałych o okresie wykorzystywania dłuższym niż rok, które są wykorzystywane na własne potrzeby lub w celu oddania ich do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu.

NAKLADY - Wartość bilansową rzeczowych aktywów trwałych powiększa się o dodatkowe nakłady poniesione w okresie ich użytkowania jeżeli spełnią kryteria rozpoznania jako środek trwały.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wykazywane są w ramach tej samej pozycji, w ramach której przedstawione zostałyby odpowiednie bazowe składniki aktywów, gdyby były własnością Grupy Kapitałowej (nota „[Leasing](#)”).

NOTY POWIĄZANE:

- Okresy użytkowania – nota „[Koszty działania](#)”;
- Odpisy z tytułu utraty wartości – nota „[Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych](#)”
- Rzeczowe aktywa trwałe z tytułu prawa – nota „[Leasing](#)”

INFORMACJE FINANSOWE

- **RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE**

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE 2024	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia, w tym sprzęt informatyczny	Środki trwałe w budowie	Inne, w tym środki transportu	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	4 486	1 908	285	958	7 637
Nabycie, w tym modyfikacje	318	15	340	68	741
Transfery z nakładów	55	147	(296)	94	-
Likwidacja i sprzedaż	(35)	(116)	-	(60)	(211)
Inne	(63)	(12)	(7)	(23)	(105)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	4 761	1 942	322	1 037	8 062
Skumulowana umorzenie na początek okresu	(2 271)	(1 474)	-	(554)	(4 299)
Amortyzacja okresu	(328)	(158)	-	(60)	(546)
Likwidacja i sprzedaż	25	115	-	50	190
Inne	37	9	-	7	53
Skumulowana umorzenie na koniec okresu	(2 537)	(1 508)	-	(557)	(4 602)
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(127)	(4)	(3)	(1)	(135)
Utworzenie w okresie	(17)	(1)	-	-	(18)
Inne	9	-	3	1	13
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	(135)	(5)	-	-	(140)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	2 088	430	282	403	3 203
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	2 089	429	322	480	3 320

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE 2023	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia, w tym sprzęt informatyczny	Środki trwałe w budowie	Inne, w tym środki transportu	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	4 121	1 832	154	903	7 010
Nabycie, w tym modyfikacje	467	26	343	36	872
Transfery z nakładów	39	138	(208)	31	-
Likwidacja i sprzedaż	(80)	(65)	-	(15)	(160)
Inne	(61)	(23)	(4)	3	(85)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	4 486	1 908	285	958	7 637
Skumulowana umorzenie na początek okresu	(2 056)	(1 398)	-	(537)	(3 991)
Amortyzacja okresu	(318)	(157)	-	(57)	(532)
Likwidacja i sprzedaż	69	64	-	35	168
Inne	34	17	-	5	56
Skumulowana umorzenie na koniec okresu	(2 271)	(1 474)	-	(554)	(4 299)
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(97)	(1)	(3)	(1)	(102)
Utworzenie w okresie	(38)	(4)	-	-	(42)
Rozwiązania w okresie	1	-	-	-	1
Inne	7	1	-	-	8
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	(127)	(4)	(3)	(1)	(135)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	1 968	433	151	365	2 917
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	2 088	430	282	403	3 203

38. INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE I WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA

38.1. WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA

INFORMACJE FINANSOWE

WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA	31.12.2024	31.12.2023
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	-	-
Cena nabycia	17	17
Zmiana w udziale w aktywach netto	(17)	(17)
Grupa Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	287	280
Wartość udziału na dzień objęcia współkontrolą	197	197
Zmiana w udziale w aktywach netto	154	139
Dywidenda	(64)	(57)
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	4	4
Wartość udziału na dzień objęcia współkontrolą	61	61
Zmiana w udziale w aktywach netto	(57)	(57)
BSafer sp. z o.o.	-	-
Cena nabycia	1	1
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1)	(1)
Razem	291	284

ZMIANA WARTOŚCI INWESTYCJI WE WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH	2024	2023
Wartość inwestycji we wspólnych przedsięwzięciach na początek okresu	284	285
Udział w zyskach i stratach	72	56
Dywidenda	(64)	(57)
Wartość inwestycji we wspólnych przedsięwzięciach na koniec okresu	291	284

SKRÓCONE INFORMACJE O WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych odrębnie dla każdego wspólnego przedsięwzięcia Grupy Kapitałowej. Wykazane kwoty pochodzą ze sprawozdań finansowych poszczególnych jednostek sporządzonych zgodnie z MSSF (Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o., lub polskimi standardami rachunkowości („Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o., Operator Chmury Krajowej sp. z o.o., BSAfer sp. z o.o.). W przypadku jednostek posiadających spółki zależne prezentowane dane pochodzą ze skonsolidowanych sprawozdań finansowych tych jednostek. Dane za rok 2023 pochodzą ze zaudytowanych sprawozdań finansowych.

Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	31.12.2024	31.12.2023
Aktywa obrotowe	486	449
Aktywa trwałe	159	164
Zobowiązania krótkoterminowe	252	245
Zobowiązania długoterminowe	26	28
	2024	2023
Przychody	673	644
Zysk (strata) za okres obrotowy	214	179
Pozostałe dochody całkowite	2	3
Całkowite dochody razem	216	182
Otrzymane dywidendy od spółki	64	57

„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	31.12.2024	31.12.2023
Aktywa obrotowe	12	7
Aktywa trwałe	70	72
Zobowiązania krótkoterminowe	86	85
Zobowiązania długoterminowe	-	1
	2024	2023
Przychody	37	39
Zysk (strata) za okres obrotowy	(1)	3

Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	31.12.2024	31.12.2023
Aktywa obrotowe	230	230
Aktywa trwałe	41	62
Zobowiązania krótkoterminowe	203	182
Zobowiązania długoterminowe	42	32
	2024	2023
Przychody	474	353
Zysk (strata) za okres obrotowy	1	(13)

BSafer sp. z o.o. (w tysiącach PLN)	31.12.2024	31.12.2023
Aktywa obrotowe	11	10
Zobowiązania krótkoterminowe	167	160
	2024	2023
Przychody	-	1
Zysk (strata) za okres obrotowy	(5)	(30)

W 2024 roku oraz w 2023 roku Grupa Kapitałowa nie utworzyła dodatkowych odpisów na utratę wartości firmy i inwestycji w wspólne przedsięwzięcia.

38.2. JEDNOSTKI STOWARZYSZONE

INFORMACJE FINANSOWE

JEDNOSTKI STOWARZYSZONE	31.12.2024	31.12.2023
Bank Pocztowy S.A.	-	-
Cena nabycia	184	184
Zmiana w udziale w aktywach netto	157	84
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(341)	(268)
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	-	-
Cena nabycia	2	2
Zmiana w udziale w aktywach netto	6	5
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(8)	(7)
Razem	-	-

ZMIANA WARTOŚCI INWESTYCJI W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	2024	2023
Udział w zyskach i stratach	51	41
Wynik z tytułu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	(74)	(11)
Udział w zmianie w pozostałych dochodach całkowitych	23	(30)
Wartość inwestycji w jednostkach stowarzyszonych na koniec okresu	-	-

Na 31 grudnia 2024 roku oraz na 31 grudnia 2023 roku jednostka dominująca nie posiadała udziału w zobowiązanych warunkowych jednostek stowarzyszonych nabytych wspólnie z innym inwestorem.

SKRÓCONE INFORMACJE O JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych odrębnie dla każdej jednostki stowarzyszonej Grupy Kapitałowej. Wykazane kwoty pochodzą ze sprawozdań finansowych poszczególnych jednostek sporządzonych zgodnie z MSSF (Bank Pocztowy S.A.) lub polskimi standardami rachunkowości (Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o., System Ochrony Banków Komercyjnych S.A.). W przypadku jednostek posiadających spółki zależne prezentowane dane pochodzą ze skonsolidowanych sprawozdań finansowych tych jednostek. Dane za rok 2023 pochodzą ze zaudytowanych sprawozdań finansowych.

Bank Pocztowy S.A. (dane publikowane przez spółkę)	30.06.2024	31.12.2023
Aktywa ogółem	10 028	8 986
Zobowiązania ogółem	8 982	8 170
	2024	2023
Przychody	679	682
Zysk (strata) za okres obrotowy	181	224
Pozostałe dochody całkowite	48	175
Całkowite dochody razem	230	399

„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	31.12.2024	31.12.2023
Aktywa obrotowe	25	33
Aktywa trwałe	10	5
Zobowiązania krótkoterminowe	5	5
Zobowiązania długoterminowe	7	12
	2024	2023
Przychody	4	4
Zysk (strata) za okres obrotowy	3	2

System Ochrony Banków Komercyjnych S.A.	31.12.2024	31.12.2023
Aktywa obrotowe	11	12
Zobowiązania krótkoterminowe	10	11
	2024	2023
Przychody	-	1

39. INNE AKTYWA

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI: „[OGÓLNE ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH](#)”.

INNE AKTYWA FINANSOWE ujęte w tej pozycji wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, obejmującej również ewentualne odsetki od tych aktywów z uwzględnieniem odpisów na oczekiwane straty kredytowe. **INNE AKTYWA NIEFINANSOWE** wycenia się zgodnie z zasadami wyceny obowiązującymi dla poszczególnych kategorii aktywów ujętych w tej pozycji. **ZAPASY** są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

INFORMACJE FINANSOWE

Informacje dotyczące innych aktywów finansowych w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZYO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

INNE AKTYWA	31.12.2024	31.12.2023
Inne aktywa finansowe	2 482	1 474
Rozrachunki z tytułu transakcji zrealizowanych przy użyciu kart	1 533	480
Rozliczenie instrumentów finansowych	178	143
Należności z tytułu rozliczeń gotówkowych	395	408
Należności i rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	9	28
Rozliczenia z tytułu sprzedaży walutowych znaków pieniężnych	93	30
Należności od odbiorców	238	273
Pozostałe	36	112
Inne aktywa niefinansowe	865	942
Zapasy	214	206
Aktywa do zbycia	165	183
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	166	163
Należności z tytułu podatku VAT	41	33
Należności wobec klientów w przypadku których prawomocnie stwierdzono nieważność umów z tytułu wypłaconego pierwotnie tym klientom kapitału	129	217
Pozostałe	150	140
Razem	3 347	2 416

INNE AKTYWA FINANSOWE (Wartość bilansowa)	31.12.2024	31.12.2023
krótkoterminowe	2 482	1 437
długoterminowe	-	37
Razem	2 482	1 474

INNE AKTYWA NIEFINANSOWE	31.12.2024	31.12.2023
Wartość brutto	1 568	1 300
Odpisy ¹	(703)	(358)
Wartość netto	865	942

¹ W 2024 roku Grupa rozpoznała odpis z tytułu utraty wartości innych aktywów niefinansowych w wysokości 326 milionów PLN dotyczący należności wobec klientów w przypadku których prawomocnie stwierdzono nieważność umów z tytułu wypłaconego pierwotnie tym klientom kapitału (patrz nota „Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych”).

40. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI: „OGÓLNE ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH”

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE ujęte w tej pozycji wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty obejmującej ewentualne odsetki od tych zobowiązań, natomiast rezerwy na przyszłe płatności w uzasadnionej wiarygodnie oszacowanej wartości niezbędnej do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego.

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA NIEFINANSOWE wycenia się zgodnie z zasadami wyceny obowiązującymi dla poszczególnych kategorii zobowiązań ujętych w tej pozycji. Rezerwa na niewykorzystane urlopy tworzona jest w wysokości oczekiwanego wypływu środków, bez uwzględniania dyskontowania, na podstawie pozostających do wykorzystania zaległych dni urlopów wypoczynkowych przysługujących pracownikom Banku oraz średniego miesięcznego wynagrodzenia.

INFORMACJE FINANSOWE

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	31.12.2024	31.12.2023
Inne zobowiązania finansowe	4 227	5 673
Koszty do zapłacenia	411	406
Rozliczenia międzybankowe	520	1 011
Zobowiązania w zakresie działalności inwestycyjnej i gospodarki własnej	249	395
Zobowiązania wobec dostawców	310	226
Zobowiązania i rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	506	745
Rozliczenia instrumentów finansowych	22	68
Zobowiązania z tytułu działalności dewizowej	746	721
Zobowiązania z tytułu kart płatniczych	305	980
Zobowiązania z tytułu leasingu	1 145	1 088
Pozostałe	13	33
Inne zobowiązania niefinansowe	3 961	5 472
Przychody pobierane z góry	701	620
Zobowiązanie wobec akcjonariuszy z tytułu dywidendy	-	1 600
Zobowiązanie z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych	111	111
Zobowiązania z tytułu składki na BFG utrzymywane w formie zobowiązań do zapłaty	929	847
na fundusz przymusowej restrukturyzacji	543	461
na fundusz gwarancyjny banków	386	386
Rozliczenia publiczno-prawne	596	1 057
Zobowiązania dotyczące zwrotu wpłaconych przez klientów rat kapitałowo-odsetkowych od unieważnionych umów kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych	396	165
Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	146	138
Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	585	411
Pozostałe	497	523
Razem	8 188	11 145

W pozycji „Zobowiązania z tytułu składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny” zawarte zostały zobowiązania do zapłaty z tytułu składek wnoszonych na rzecz BFG (patrz nota „[Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań oraz przeniesione aktywa finansowe](#)”).

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE (Wartość bilansowa)	31.12.2024	31.12.2023
krótkoterminowe	3 333	4 843
długoterminowe	894	830
Razem	4 227	5 673

41. REZERWY

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

- REZERWY NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE**

Rezerwę na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne tworzy się w wysokości oczekiwanych strat kredytowych (szczegóły patrz nota „[Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe](#)”).

W analizie portfelowej przy ustalaniu rezerwy wykorzystuje się parametry portfelowe oszacowane z wykorzystaniem metod statystycznych na bazie historycznych obserwacji ekspozycji o takiej samej charakterystyce, określające marginalne prawdopodobieństwo wystąpienia przesłanki utraty wartości, średni poziom wykorzystania zobowiązania pozabilansowego oraz poziom oczekiwanej straty w przypadku wystąpienia przesłanki utraty wartości w kolejnych miesiącach z przedziału czasowego od daty sprawozdawczej do horyzontu w kalkulacji oczekiwanej straty.

W odniesieniu do ekspozycji indywidualnie znaczących podlegających ocenie metodą zindywidualizowaną rezerwę ustala się indywidualnie - jako różnicę pomiędzy oczekiwaną wartością bilansowej ekspozycji kredytowej, która powstanie z udzielonego zobowiązania pozabilansowego w dacie wystąpienia utraty wartości, a wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych uzyskanych z tej ekspozycji.

- REZERWY NA NIEROZSTRZYgniĘTE SPRAWY SPORNE, Z WYŁĄCZENIEM SPRAW SPORNYCH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH**

Rezerwy na sprawy sporne obejmują sprawy sporne z kontrahentami, klientami oraz instytucjami zewnętrznymi (np. UOKiK), które tworzone są na podstawie oceny prawdopodobieństwa przegrania przez Grupę Kapitałową sprawy sądowej i spodziewanej kwoty wypłaty (sprawy sporne szczegółowo zostały opisane w nocie „[Sprawy sporne](#)”). Rezerwy na sprawy sporne tworzone są w wysokości oczekiwanych przepływów korzyści ekonomicznych.

- REZERWY NA POTENCJALNE SPRAWY SPORNE PRZECIWKO BANKOWI DOTYCZĄCE KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUCIE WYMIENIALNEJ**

Rezerwy opisane zostały w nocie „[Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych](#)”.

- REZERWY NA ZWROT KOSZTÓW DLA KLIENTÓW Z TYTUŁU PRZEDTERMINOWEJ SPŁATY KREDYTÓW KONSUMENCKICH**

Na wartość rezerw na zwrot kosztów dla klientów z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich wpływa wskaźnik przedpłaconych kredytów konsumenckich, oczekiwana liczba reklamacji klientów w zakresie zwrotu kosztów dla kredytów przedpłaconych przed datą bilansową oraz średnia wartość zwrotu. Oczekiwana liczba reklamacji oraz średnia wartość zwrotu opierają się na historycznych danych dotyczących liczby złożonych reklamacji i średnich kwot zwrotu dla klientów.

- REZERWA NA ODPRAWY EMERYTALNE I INNE ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ZDEFINIOWANYCH ŚWIADCZEŃ PO OKRESIE ZATRUDNIENIA**

Rezerwa na wynikające z Kodeksu pracy odprawy emerytalne i rentowe tworzona jest indywidualnie dla każdego pracownika na podstawie wyceny aktuarialnej. Podstawę do wyznaczania wartości rezerw na świadczenia pracownicze stanowią przepisy wewnętrzne Grupy Kapitałowej. Grupa tworzy rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe zgodnie z MSR 19 jako program określonych świadczeń.

Wycena rezerw na świadczenia pracownicze dokonywana jest z zastosowaniem technik i założeń aktuarialnych. W kalkulacji rezerwy uwzględniono wszystkie odprawy emerytalne i rentowe, które mogą być w przyszłości wypłacone. Rezerwę utworzono na podstawie listy osób zawierającej wszystkie niezbędne dane o pracownikach, ze szczególnym uwzględnieniem stażu pracy, wieku oraz płci. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia.

Zyski i straty aktuarialne ujmowane są w całości w innych dochodach całkowitych. Natomiast koszty zatrudnienia oraz odsetki netto od zobowiązania z tytułu określonych świadczeń Grupa ujmuje w rachunku zysków i strat.

- INNE REZERWY**

Inne rezerwy obejmują głównie rezerwę na darowizny dla Fundacji PKO Banku Polskiego S.A. oraz rezerwy na potencjalne roszczenia z tytułu sprzedaży wierzytelności, które opisano w nocie „[Informacje o pakietowej sprzedaży wierzytelności](#)”.

Rezerwy na przyszłe płatności są wyceniane w uzasadnionej wiarygodnie oszacowanej wartości niezbędnej do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego. Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat, oprócz zysków i strat aktuarialnych odnoszonych do innych dochodów całkowitych.

W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualne oceny rynkowe co do wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

SZACUNKI I OCENY:

Grupa Kapitałowa dokonała aktualizacji szacunków rezerwy na odprawy emerytalne i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia wykorzystując kalkulacje przeprowadzone przez zewnętrznego niezależnego aktuarium.

ELEMENTY WPŁYWAJĄCE NA WYSOKOŚĆ REZERWY (%)	31.12.2024	31.12.2023
przyjęta stopa dyskonta finansowego	5,85	5,20
średni ważony współczynnik mobilności pracowniczey	8,94	9,33
średni pozostały okres zatrudnienia w latach	7,51	7,45
dziesięcioletni średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji odpraw emerytalno- rentowych	2,69	2,83

Wpływ zwiększenia/zmniejszenia stopy dyskonta finansowego oraz planowanych wzrostów podstawy rezerwy o 1 p.p. na zmniejszenie/zwiększenie wartości rezerwy na odprawy emerytalne i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia przedstawia poniższa tabela:

SZACUNKOWA ZMIANA REZERWY na odprawy emerytalne i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia	31.12.2024		31.12.2023	
	scenariusz +1pp	scenariusz - 1pp	scenariusz +1pp	scenariusz - 1pp
Stopa dyskonta finansowego	(4)	5	(4)	5
Planowane wzrosty podstaw	6	(5)	6	(5)



INFORMACJE FINANSOWE

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2024 ROKU	Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne ¹	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne, z wyłączeniem spraw spornych dotyczących kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	Rezerwy na sprawy sporne przeciwko Bankowi dotyczące kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych ^{2,3}	Rezerwy na zwrot kosztów dla klientów z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich i hipotecznych	Rezerwy na odpisy emerytalne i inne zobowiązania z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	Restrukturyzacja	Inne rezerwy, w tym rezerwy na sprawy sporne pracownicze	Razem
Wartość na początek okresu	751	114	3 001	10	72	29	50	4 027
Zwiększenia, w tym zwiększenia istniejących rezerw	26	23	4 266	5	12	-	47	4 379
Wykorzystane kwoty	-	(5)	(956)	(8)	(4)	(6)	(34)	(1 013)
Niewykorzystane kwoty rozwiązane w okresie	(143)	(13)	-	-	(1)	-	(5)	(162)
Inne zmiany i reklasyfikacje	(1)	-	(578)	(1)	-	-	-	(580)
Wartość na koniec okresu	633	119	5 733	6	79	23	58	6 651
Rezerwa krótkoterminowa	479	6	-	5	15	23	41	528
Rezerwa długoterminowa	154	113	5 733	1	64	-	17	6 123

¹ Patrz nota „Ryzyko kredytowe – Informacje finansowe”.

² Patrz nota „KOSZT RYZYKA PRAWNEGO KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH”.

³ Wartość 578 milionów PLN w wierszu „inne zmiany i reklasyfikacje” w kolumnie „Rezerwy na sprawy sporne przeciwko Bankowi dotyczące kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych” dotyczy reklasyfikacji (alokacji) rezerwy z tytułu ryzyka prawnego kredytów hipotecznych do pozycji kredytów i pożyczek udzielonych klientom (kredyty na nieruchomości bankowości detalicznej i prywatnej) jako pomniejszenie ich wartości bilansowej brutto.

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2023 ROKU	Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne ¹	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne, z wyłączeniem spraw spornych dotyczących kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	Rezerwy na sprawy sporne przeciwko Bankowi dotyczące kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych ²	Rezerwy na zwrot kosztów dla klientów z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich i hipotecznych	Rezerwy na odpisy emerytalne i inne zobowiązania z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	Restrukturyzacja	Inne rezerwy, w tym rezerwy na sprawy sporne pracownicze	Razem
Wartość na początek okresu	833	103	851	18	66	35	65	1 971
Zwiększenia, w tym zwiększenia istniejących rezerw	9	17	2 384	-	14	-	29	2 453
Wykorzystane kwoty	-	(2)	(234)	(9)	(6)	(6)	(39)	(296)
Niewykorzystane kwoty rozwiązane w okresie	(82)	(3)	-	-	(2)	-	(6)	(93)
Inne zmiany i reklasyfikacje	(9)	(1)	-	1	-	-	1	(8)
Wartość na koniec okresu	751	114	3 001	10	72	29	50	4 027
Rezerwa krótkoterminowa	595	7	-	9	13	29	8	661
Rezerwa długoterminowa	156	107	3 001	1	59	-	42	3 366

¹ Patrz nota „Ryzyko kredytowe – Informacje finansowe”.

² Patrz nota „KOSZT RYZYKA PRAWNEGO KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH”.

Rezerwy emerytalne i rentowe (rezerwa aktuarialna)	2024	2023
Zobowiązanie na początek okresu	69	63
Koszt bieżącego zatrudnienia	3	2
Koszt odsetkowy	3	4
(Zyski) i straty aktuarialne ujmowane w innych dochodach całkowitych	3	4
Świadczenia wypłacone	(3)	(4)
Zobowiązanie na koniec okresu (netto)	75	69

Rozbicie zysków i strat aktuarialnych (rezerwa aktuarialna)	Całkowita kwota rezerw	
	2024	2023
Zmiana założeń finansowych	(6)	7
Zmiana założeń demograficznych	1	1
Pozostałe zmiany	8	(4)
(Zyski) i straty aktuarialne razem	2	4

42. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE I UDZIELONE

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Zasady tworzenia rezerw na udzielone zobowiązania pozabilansowe opisane są w nocie „[Rezerwy](#)”.

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się do wartości godziwej. W kolejnych okresach na dzień bilansowy gwarancje finansowe wyceniane są w kwocie wyższej z dwóch:

- kwocie odpisu na oczekiwane straty kredytowe, lub
- kwocie rozpoznanej w momencie początkowym prowizji amortyzowanej w czasie zgodnie z MSSF 15.

INFORMACJE FINANSOWE

ZOBOWIĄZANIA UMOWNE

WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ UMOWNYCH DOTYCZĄCYCH	31.12.2024	31.12.2023
wartości niematerialnych	66	85
rzeczowych aktywów trwałych	131	98
Razem	197	183

• UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE 31.12.2024	Wartość nominalna	Rezerwy według MSSF 9	Wartość pomniejszona o rezerwy
Linie i limity kredytowe	87 106	(553)	86 553
na nieruchomości	6 816	(30)	6 786
gospodarcze	62 638	(409)	62 229
konsumpcyjne	11 792	(114)	11 678
z tytułu faktoringu	5 116	-	5 116
z tytułu leasingu finansowego	744	-	744
Pozostałe	3 940	-	3 940
Razem udzielone zobowiązania finansowe, w tym:	91 046	(553)	90 493
zobowiązania nieodwołalne	34 498	(306)	34 192
Udzielone gwarancje i poręczenia			
gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	10 390	(77)	10 313
dla podmiotów finansowych	2 543	(1)	2 542
dla podmiotów niefinansowych	7 817	(76)	7 741
dla podmiotów budżetowych	30	-	30
obligacje komunalne krajowe (podmioty budżetowe)	138	-	138
akredytywy	1 488	(3)	1 485
dla podmiotów finansowych	31	-	31
dla podmiotów niefinansowych	1 457	(3)	1 454
gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	82	-	82
Razem udzielone gwarancje i poręczenia, w tym:	12 098	(80)	12 018
zobowiązania nieodwołalne	5 681	(74)	5 607
gwarancje dobrego wykonania umowy	3 788	(46)	3 742
Razem udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	103 144	(633)	102 511

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE 31.12.2023	Wartość nominalna	Rezerwy według MSSF ⁹	Wartość pomniejszona o rezerwy
Linie i limity kredytowe	79 038	(641)	78 397
na nieruchomości	6 898	(20)	6 878
gospodarcze	56 333	(498)	55 835
konsumpcyjne	10 780	(123)	10 657
z tytułu faktoringu	4 289	-	4 289
z tytułu leasingu finansowego	738	-	738
Pozostałe	3 884	-	3 884
Razem udzielone zobowiązania finansowe, w tym:	82 922	(641)	82 281
zobowiązania nieodwołalne	31 406	(415)	30 991
Udzielone gwarancje i poręczenia			
gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	10 615	(107)	10 508
dla podmiotów finansowych	2 679	-	2 679
dla podmiotów niefinansowych	7 807	(107)	7 700
dla podmiotów budżetowych	129	-	129
obligacje komunalne krajowe (podmioty budżetowe)	243	-	243
akredytywy	1 277	(3)	1 274
dla podmiotów finansowych	30	-	30
dla podmiotów niefinansowych	1 247	(3)	1 244
gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	101	-	101
Razem udzielone gwarancje i poręczenia, w tym:	12 236	(110)	12 126
zobowiązania nieodwołalne	5 503	(94)	5 409
gwarancje dobrego wykonania umowy	3 592	(57)	3 535
Razem udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	95 158	(751)	94 407

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZYO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

• **ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE W WARTOŚCI NOMINALNEJ WEDŁUG TERMINÓW WYMAGALNOŚCI**

ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE WEDŁUG TERMINÓW WYMAGALNOŚCI NA 31.12.2024	do 1 miesiąca łącznie	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy łącznie	powyżej 3 miesięcy do 1 roku łącznie	powyżej 1 roku do 5 lat łącznie	powyżej 5 lat	Razem
zobowiązania udzielone – finansowe	18 078	5 711	30 553	24 802	11 902	91 046
zobowiązania udzielone – gwarancje i poręczenia	848	1 086	3 498	5 079	1 587	12 098
Razem	18 926	6 797	34 051	29 881	13 489	103 144

ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE WEDŁUG TERMINÓW WYMAGALNOŚCI NA 31.12.2023	do 1 miesiąca łącznie	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy łącznie	powyżej 3 miesięcy do 1 roku łącznie	powyżej 1 roku do 5 lat łącznie	powyżej 5 lat	Razem
zobowiązania udzielone – finansowe	17 208	4 606	32 016	17 464	11 628	82 922
zobowiązania udzielone – gwarancje i poręczenia	930	1 404	3 600	4 495	1 807	12 236
Razem	18 138	6 010	35 616	21 959	13 435	95 158

• **POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE**

POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE WEDŁUG WARTOŚCI NOMINALNEJ	31.12.2024	31.12.2023
Finansowe	106	132
Gwarancyjne	20 616	19 361
Razem	20 722	19 493

28 marca 2024 roku Grupa zawarła aneks do umowy gwarancji z 27 lutego 2023 roku zapewniającej nieruchomością ochronę kredytową w odniesieniu do portfela wyselekcjonowanych korporacyjnych wierzytelności kredytowych Grupy zgodnie z rozporządzeniem CRR („Gwarancja”). Na skutek zawarcia aneksu warunki Gwarancji zmieniły się w ten sposób, że maksymalna wartość portfela wierzytelności Grupy objętego Gwarancją wynosi 17 017 milionów PLN, a portfel składa się z portfela obligacji o wartości maksymalnej 1 844 miliony PLN („Portfel A”) oraz portfela pozostałych wierzytelności o wartości maksymalnej 15 173 miliony PLN („Portfel B”). Wskaźnik pokrycia Gwarancją wynosi 100% - w odniesieniu do Portfela A oraz 80% - w odniesieniu do Portfela B.

Na 31 grudnia 2023 roku całkowita wartość portfela wierzytelności Grupy objętego Gwarancją wynosiła 12 292 miliony PLN (odpowiednio Portfel A 1 515 milionów PLN oraz Portfel B 10 777 milionów PLN). Wskaźnik pokrycia Gwarancją wynosił 100% - w odniesieniu do Portfela A oraz 80% - w odniesieniu do Portfela B, w związku z czym całkowita maksymalna kwota Gwarancji na 31 grudnia 2023 roku wynosiła 10 137 milionów PLN.

43. SPRAWY SPORNE

Na 31 grudnia 2024 roku łączna wartość przedmiotu sporu w postępowaniach sądowych (procesach) w toku, w których spółki Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. są pozwany, wynosiła 15 587 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku: 13 110 milionów PLN), a łączna wartość przedmiotu sporu w postępowaniach sądowych (procesach) w toku z powództwa spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. na 31 grudnia 2024 roku wynosiła 7 313 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku: 4 519 milionów PLN).

• **POSTĘPOWANIA SĄDOWE PRZECIWKO BANKOWI DOTYCZĄCE KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH**

Na 31 grudnia 2024 roku przeciwko Bankowi toczyło się 36 004 postępowań sądowych (na 31 grudnia 2023 roku: 30 498) dotyczących kredytów hipotecznych udzielonych w ubiegłych latach w walucie obcej o łącznej wartości przedmiotu sporu 14 764 miliony PLN (na 31 grudnia 2023 roku: 11 948 milionów PLN), w tym jedno postępowanie grupowe, w którym liczba umów kredytowych wynosi 47. Przedmiotem wystąpień klientów Banku są przede wszystkim roszczenia o stwierdzenie nieważności umowy lub o zapłatę kwot zapłaconych przez klienta Bankowi w wykonaniu nieważnej umowy. Klienci zarzucają abuzywność postanowień lub sprzeczność umów z przepisami prawa. Żadna z klauzul stosowanych przez Bank w umowach nie została wpisana do rejestru klauzul niedozwolonych. Na liczbę pozwów wnoszonych przez klientów przeciwko Bankowi istotny wpływ ma intensywna kampania reklamowa kancelarii prawnych, która zachęca kredytobiorców do zlecenia im – za wynagrodzeniem – usług prowadzenia spraw przeciwko bankom.

Grupa monitoruje na bieżąco stan orzecznictwa sądowego w sprawach kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty obcej pod kątem kształtowania się i ewentualnych zmian linii orzeczniczych.

Do 31 grudnia 2024 roku w sprawach przeciwko Bankowi sądy wydały 6 223 prawomocne orzeczenia. Orzeczenia te są w przeważającej mierze korzystne dla kredytobiorców.

29 stycznia 2021 roku, w związku z rozbieżnościami w wykładni przepisów prawa w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych i aby zapewnić jednolitość orzecznictwa, Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego, przedstawiła wniosek o rozstrzygnięcie przez skład całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego zagadnień prawnych dotyczących tematyki kredytów denominowanych i indeksowanych w walutach obcych. 25 kwietnia 2024 roku Sąd Najwyższy (dalej SN) w składzie pełnej Izby Cywilnej wydał uchwałę o treści:

1. W razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów.
2. W razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

3. Jeżeli w wykonaniu umowy kredytu, która nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bank wypłacił kredytobiorcy całość lub część kwoty kredytu, a kredytobiorca dokonywał spłat kredytu, powstają samodzielne roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia na rzecz każdej ze stron.
4. Jeżeli umowa kredytu nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bieg przedawnienia roszczenia banku o zwrot kwot wypłaconych z tytułu kredytu rozpoczyna się co do zasady od dnia następującego po dniu, w którym kredytobiorca zakwestionował względem banku związanie postanowieniami umowy.
5. Jeżeli umowa kredytu nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, nie ma podstawy prawnej do żądania przez którąkolwiek ze stron odsetek lub innego wynagrodzenia z tytułu korzystania z jej środków pieniężnych w okresie od spełnienia nienależnego świadczenia do chwili popadnięcia w opóźnienie co do zwrotu tego świadczenia.

Na podstawie art. 87 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym uchwała ma moc zasady prawnej i wiąże wszystkie składy SN. Uchwała zapadła większością głosów.

Mając na uwadze treść ww. uchwały SN, a także treść uchwały SN z 7 maja 2021 roku (sygn. akt III CZP 6/21), Bank kierował pozwy przeciwko klientom, których umowy zostały prawomocnie unieważnione, albo których pozwy, wezwania do zapłaty, inne pozasądowe wystąpienia względem Banku oparte na przesłance nieważności zostały doręczone przed 31 grudnia 2021 roku. Z uwagi na treść zapadłych orzeczeń Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej TSUE, w tym w szczególności wyroku TSUE z 15 czerwca 2023 r. w sprawie C-520/21 i postanowienia TSUE z 12 stycznia 2024 roku w sprawie C-488/23, Bank ograniczył roszczenia do kwot wypłaconych w wykonaniu umowy i odsetek ustawowych za opóźnienie.

W latach 2021-2024 Grupa wniosła 18 827 pozwołów restytucyjnych. Łączna wartość przedmiotu sporu w sprawach restytucyjnych w toku oraz zawieszonych na 31 grudnia 2024 roku wynosiła 5 693 miliony PLN. Dodatkowo Grupa zgłasza roszczenia restytucyjne, jako ewentualne na wypadek uznania umowy za nieważną, w sprawach dotyczących zapłaty z tytułu umowy kredytu walutowego (sprawach windykacyjnych).

Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie z powództwa Banku skierował w 2024 roku do TSUE pytanie prejudycjalne zarejestrowane pod sygn. akt C-753/24 o treści: „Czy art. 7 ust. 1 Dyrektywy 93/13 oraz zasady skuteczności, proporcjonalności, pewności prawa i prawa do sądu należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisom krajowym, które pozwalają sądowi krajowemu na uwzględnienie przedawnionego roszczenia przedsiębiorcy przeciwko konsumentowi o zwrot świadczeń nienależnych spełnionych na podstawie umowy, która stała się nieważna na skutek zawarcia w niej nieuczciwych warunków umownych, jeżeli wymagają tego względy słuszności lub zasady współżycia społecznego?” Sąd krajowy dąży do ustalenia, czy można uwzględnić przedawnione roszczenie Banku wobec konsumenta o zwrot świadczenia wypłaconego w wykonaniu nieważnej umowy jeżeli wymagają tego względy słuszności.

- **POSTĘPOWANIA SĄDOWE PRZECIWKO BANKOWI DOTYCZĄCE KREDYTÓW HIPOTECZNYCH OPARTYCH O ZMIENNĄ STOPĘ PROCENTOWĄ**

Na 31 grudnia 2024 roku przeciwko Grupie toczyło się 347 postępowań sądowych (na 31 grudnia 2023 roku: 147 pozwołów), w których klienci kwestionują oparcie umowy kredytu hipotecznego na konstrukcji oprocentowania zmiennego oraz zasady ustalania stopy referencyjnej WIBOR. Grupa kwestionuje zasadność roszczeń podnoszonych w tych sprawach. Na 31 grudnia 2024 roku i 2023 roku Grupa nie utworzyła rezerwy z tego tytułu.

Postanowieniem z 31 maja 2024 roku w sprawie z powództwa kredytobiorcy przeciwko Bankowi Sąd Okręgowy w Częstochowie, na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zwrócił się do TSUE o udzielenie odpowiedzi na pytania:

1. czy art. 1 ust. 2 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że pozwala on na badanie postanowień umownych dotyczących zmiennego oprocentowania w oparciu o wskaźnik referencyjny WIBOR;
2. w przypadku pozytywnej odpowiedzi na pytanie pierwsze, czy art. 4 ust. 2 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że pozwala on na badanie postanowień umownych dotyczących zmiennego oprocentowania w oparciu o wskaźnik referencyjny WIBOR;

3. w przypadku pozytywnej odpowiedzi na pytanie pierwsze i drugie, czy art. 3 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że zapisy umowy dotyczące zmiennego oprocentowania w oparciu o wskaźnik referencyjny WIBOR można traktować jako stojące w sprzeczności z wymogami dobrej wiary i powodujące znaczącą nierównowagę wynikających z umowy praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta, z uwagi na niewłaściwe poinformowanie konsumenta odnośnie narażenia na ryzyko zmiennej stopy procentowej, w tym w szczególności niewskazaniu w jaki sposób ustala się wskaźnik referencyjny będący podstawą ustalania zmiennego oprocentowania i jakie wątpliwości są związane z jego nietransparentnością oraz nierównomiernym rozkładem tego ryzyka na strony umowy;
4. w przypadku pozytywnej odpowiedzi na wcześniejsze pytania, czy art. 6 ust 1 w zw. z art. 3 ust. 1 i 2 zdanie 2 oraz art. 2 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, iż w przypadku uznania za nieuczciwe postanowienia umownego dotyczącego zmiennego oprocentowania w oparciu o wskaźnik referencyjny WIBOR możliwym jest dalsze funkcjonowanie umowy, w której wysokość oprocentowania kwoty kapitału kredytu będzie się opierała na drugim składniku ustalającym wysokość oprocentowania zawartym w umowie, to jest stałej marży banku, co spowoduje zmianę oprocentowania kredytu ze zmiennego na stałe.

Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą akt C-471/24. Wniosek stanowiący podstawę wszczęcia postępowania został doręczony do Banku przez TSUE. Bank złożył w tej sprawie stanowisko pisemne

- **POSTĘPOWANIA SĄDOWE PRZECIWKO BANKOWI DOTYCZĄCE SANKCJI KREDYTU DARMOWEGO**

Na 31 grudnia 2024 roku przeciwko Grupie toczyło się 4 214 postępowań sądowych dotyczących sankcji kredytu darmowego o wartości przedmiotu sporu 100 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku: 1 159 postępowań o wartości przedmiotu sporu 20,7 miliona PLN). Postępowania te są inicjowane przez klientów lub podmioty, które nabyły od klientów wierzytelności i dotyczą postanowień umów pożyczek gotówkowych. Grupa Kapitałowa kwestionuje zasadność roszczeń podnoszonych w tych sprawach. Dotychczasowe orzecznictwo w przeważającej części jest korzystne dla Grupy. Na 31 grudnia 2024 roku i 2023 roku Grupa nie utworzyła rezerwy z tego tytułu.

Postanowieniem z 25 stycznia 2024 roku w sprawie z powództwa nabywcy wierzytelności przeciwko Bankowi Sąd Rejonowy dla Warszawy-Sródmięcia w Warszawie, na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zwrócił się do TSUE o udzielenie odpowiedzi na pytania

1. Czy art. 22 ust. 2 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz. Urz. UE L z 2008 r., nr 133, s. 66) należy rozumieć w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przepisom prawa krajowego, które umożliwiają konsumentowi zbycie uprawnień przyznanych mu na mocy przepisów prawa krajowego wprowadzających w życie dyrektywę na rzecz podmiotu trzeciego niebędącego konsumentem?
2. Czy art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (wersja skonsolidowana Dz. Urz. UE L z 1993 r., nr 95, s. 29) należy interpretować w ten sposób, że obowiązek sądu zbadania z urzędu nieuczciwego charakteru warunku umownego dotyczy również warunku umowy cesji wierzytelności zawartej pomiędzy konsumentem a podmiotem trzecim, jeśli w postępowaniu przed sądem podmiot trzeci powołuje się na tę umowę jako podstawę swojej legitymacji w występowaniu przeciwko przedsiębiorcy będącemu pierwotnym kontrahentem konsumenta?

Postępowanie toczy się pod sygn. akt C-80/24. Pismem z 3 czerwca 2024 roku Bank skierował do TSUE pisemne stanowisko w sprawie. Na dzień 30 kwietnia 2025 roku zaplanowano posiedzenie jawne, na którym zostanie przedstawiona opinia Rzecznika Generalnego.

Postanowieniem z 19 lipca 2024 roku w sprawie z powództwa nabywcy wierzytelności przeciwko Bankowi Sąd Okręgowy w Poznaniu (sygn. akt II Ca 825/24) zdecydował o przedstawieniu do rozstrzygnięcia SN zagadnienia prawnego w zakresie:

1. Czy sąd z urzędu ma obowiązek zbadania wszystkich przyczyn uzasadniających zastosowanie sankcji kredytu darmowego, o których stanowi art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim, również tych niewymienionych przez kredytobiorcę w jego pisemnym oświadczeniu, czy też sąd jest związany w tym zakresie treścią oświadczenia kredytobiorcy?

2. Czy uprawnienie do złożenia pisemnego oświadczenia o skorzystaniu przez kredytobiorcę z sankcji kredytu darmowego wygasa – zgodnie z art. 45 ust. 5 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim – po upływie roku od dnia wykonania umowy przez kredytodawcę, czy też od dnia wykonania umowy przez obie strony, tj. i kredytodawcę, i kredytobiorcę?
3. Czy stwierdzenie, że postanowienia umowy kredytu konsumenckiego, których dotyczą przepisy wymienione w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim, są abuzywne i przez to nie wiążą kredytobiorcy, jest podstawą do zastosowania sankcji kredytu darmowego?
4. Czy w świetle przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim dopuszczalne jest zastrzeżenie w umowie kredytu konsumenckiego oprocentowania kapitałowego również w odniesieniu do tej części udzielonego kredytu, która została przeznaczona na zapłatę przez kredytobiorcę prowizji, a więc pozaodsetkowych kosztów kredytu?
5. Czy w sytuacji, gdy rzeczywista roczna stopa oprocentowania oraz całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta zostały błędnie wyliczone i podane w umowie kredytu, czego jedyną przyczyną jest niedopuszczalne objęcie oprocentowaniem kredytowanych pozaodsetkowych kosztów kredytu, takie uchybienie stanowi podstawę do zastosowania sankcji kredytu darmowego na podstawie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim?

Sąd Okręgowy w Poznaniu sporządza uzasadnienie postanowienia, sprawa nie została jeszcze przekazana do SN.

Postanowieniem z 19 listopada 2024 roku w sprawie z powództwa konsumenta przeciwko Bankowi Sąd Rejonowy w Białymstoku, na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zwrócił się do TSUE o udzielenie odpowiedzi na pytania

1. Czy artykuł 23 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U.UE.L.2008.133.66) należy interpretować w ten sposób, że nakłada on na sąd krajowy, przy rozpoznawaniu sprawy, w której konsument powołuje się na obowiązek zwrotu przez kredytodawcę nadpłaconej należności wskutek skorzystania z konsumenta z sankcji przewidzianej w prawie krajowym, polegającej na prawie skierowania do kredytodawcy pisemnego oświadczenia, na mocy którego wygasają obowiązki konsumenta do zapłaty odsetek kapitałowych i innych kosztów kredytu, obowiązek zbadania z urzędu, czy kredytodawca naruszył przepisy krajowe, inne niż te, na które powołał się konsument w skierowanym do kredytodawcy pisemnym oświadczeniu, a których naruszenie również uprawnia konsumenta do skorzystania z powyższej sankcji?
2. Czy artykuł 10 ustęp 2 litera r) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U.UE.L.2008.133.66) należy rozumieć w ten sposób, że wymóg jasnego określenia procedury przedterminowej spłaty nakłada na kredytodawcę obowiązek zredagowania opisu sposobu postępowania, w taki sposób, aby konsument w toku wykonywania umowy miał możliwość bez zasięgnięcia dodatkowych informacji u kredytodawcy (lub czynienia z nim dodatkowych uzgodnień), stwierdzić punkt po punkcie, kto, w jaki sposób i w jakiej kolejności wykonać ma czynności związane z przedterminową spłatą, z wyraźnym oznaczeniem zdarzenia stanowiącego ostatni element tej procedury?
3. Czy artykuł 23 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U.UE.L.2008.133.66) należy interpretować w ten sposób, że brak dopełnienia obowiązku jasnego i zwięzłego opisanie procedury przedterminowej spłaty w rozumieniu artykułu 10 ustęp 2 litera r) tej Dyrektywy, rodzi zawsze konieczność zastosowania sankcji wobec kredytodawcy, czy też zastosowanie sankcji zależy może od stopnia naruszenia wskazanego obowiązku, w szczególności, czy dopuszczalne jest odstąpienie od zastosowania sankcji w sytuacji, gdy procedura przedterminowej spłaty została przedstawiona w sposób niepełny i nie ma to negatywnego wpływu na sferę praw i obowiązków konsumenta w okolicznościach konkretnej sprawy?

Postępowanie toczy się pod sygn. akt C-831/24. Wniosek stanowiący podstawę wszczęcia postępowania nie został jeszcze doręczony do Banku przez TSUE.

W sprawie (dotyczącej innej banku) toczącej się pod sygn. akt sprawa C-472/23 TSUE w dniu 13 lutego 2025 roku wydał wyrok, w którym stwierdził, że:

1. wskazanie w umowie kredytu RRSO w zawyżonej wysokości, co jest konsekwencją uznania niektórych warunków tej umowy za nieuczciwe, nie jest samo w sobie naruszeniem obowiązku informacyjnego:

2. wskazanie w umowie kredytu okoliczności uzasadniających zwiększenie opłat, których wystąpienia i wpływu dostatecznie uważny i rozsądny konsument nie jest w stanie zweryfikować, stanowi naruszenie obowiązku informacyjnego, o ile podważa to możliwość oceny przez konsumenta zakresu jego zobowiązania;
3. w przypadku naruszenia obowiązku informacyjnego, bank może być pozbawiony prawa do odsetek i kosztów, o ile to naruszenie wpływa na zdolność konsumenta do dokonania oceny zakresu jego zobowiązania, przy czym weryfikacja należy do sądu krajowego.

- **POSTĘPOWANIA PROWADZONE PRZED PREZESEM URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW (UOKiK)**

Wobec Grupy toczą się następujące postępowania wszczęte z urzędu przez Prezesa UOKiK:

- **POSTĘPOWANIE DOTYCZĄCE KLAUZUL MODYFIKACYJNYCH**

Postępowanie wszczęte 12 marca 2019 roku o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Postępowanie dotyczy klauzul modyfikacyjnych wskazujących okoliczności, w których Bank jest uprawniony do zmiany warunków umownych, w tym wysokości opłat i prowizji. W ocenie Prezesa UOKiK stosowane przez Bank klauzule modyfikacyjne umożliwiają Bankowi jednostronną, nieograniczoną i dowolną możliwość zmiany sposobu wykonania umowy. W konsekwencji, Prezes UOKiK stoi na stanowisku, że klauzule stosowane przez Bank kształtują prawa i obowiązki konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają ich interesy, co uzasadnia stwierdzenie ich abuzywności. Pismem z 31 maja 2019 roku Bank ustosunkował się do zarzutów Prezesa UOKiK wskazując, że są one bezzasadne. Bank zwrócił uwagę m.in. na fakt, że zakwestionowane klauzule są skonkretyzowane oraz precyzyjnie określają okoliczności uprawniające Bank do zmiany wzorca. Postanowieniem z 7 czerwca 2022 roku UOKiK wezwał Bank do przedstawienia szeregu informacji dotyczących spornych klauzul, obrotu Banku oraz przychodu uzyskanego tytułem zmian opłat i prowizji w oparciu o kwestionowane klauzule. Wezwanie UOKiK zostało wykonane 11 lipca i 30 września 2022 roku. Pismem z dnia 19 kwietnia 2024 roku UOKiK wezwał Bank do przedstawienia dalszych informacji i materiałów. Wezwanie UOKiK zostało wykonane pismami z dnia 24 maja 2024 roku i 27 czerwca 2024 roku. Aktualny termin zakończenia postępowania wskazany przez UOKiK to 30 czerwca 2025 roku. Na 31 grudnia 2024 roku Grupa nie utworzyła rezerwy na to postępowanie.

- **POSTĘPOWANIE DOTYCZĄCE NIEAUTORYZOWANYCH TRANSAKCYJ**

Postępowanie wszczęte postanowieniem Prezesa UOKiK z dnia 2 lutego 2024 roku. Postępowanie dotyczy zarzutu stosowania przez PKO BP praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

- przekazywaniu konsumentom – w odpowiedziach na zgłoszenie nieautoryzowanych transakcji płatniczych – informacji o ustaleniu odpowiedzialności konsumenta za zgłaszaną transakcję przez Bank w oparciu o stwierdzenie prawidłowości przeprowadzonego procesu uwierzytelniającego i przywołanie postanowień Ogólnych warunków prowadzenia rachunków bankowych i świadczenia usług dla klientów indywidualnych przez PKO Bank Polski S.A. dotyczących rażącego niedbalstwa i umyślności, bez wskazania konsumentowi podstaw faktycznych rażącego niedbalstwa lub umyślności, a więc domniemania rażącego niedbalstwa lub umyślności bez jego wykazania, co wprowadza konsumentów w błąd odnośnie obowiązków przedsiębiorcy wynikających z art. 45 ust. 2 ustawy o usługach płatniczych w zakresie ciężaru udowodnienia rażącego niedbalstwa konsumenta, a także dalszego dochodzenia roszczeń w tym zakresie, co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową i godzić w zbiorowe interesy konsumentów,
- dokonywaniu na rzecz konsumenta, będącego klientem Banku, zwrotu kwoty transakcji płatniczej zgłoszonej przez tego konsumenta jako nieautoryzowanej, na czas rozpatrzenia przez Bank reklamacji, a następnie, w razie uznania przez Bank w postępowaniu reklamacyjnym, że transakcja była przez konsumenta autoryzowana albo, że konsument ponosi odpowiedzialność za nieautoryzowaną transakcję płatniczą, wycofywaniu warunkowego zwrotu i pobieraniu tej kwoty z rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowego albo z rachunku karty kredytowej konsumenta, z wyłączeniem sytuacji w której to doszło do jednoczesnego zwrotu konsumentowi tej kwoty w ramach tzw. chargeback, co może naruszać art. 46 ust. 1 ustawy o usługach płatniczych oraz godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Pismem z 27 marca 2024 roku Bank odniósł się do zarzutów UOKiK uznając je za bezzasadne. Pismem 26 czerwca 2024 roku Bank wyraził wolę podjęcia rozmów z UOKiK ukierunkowanych na wypracowanie rozwiązania uwzględniającego interesy klientów i Banku. Termin zakończenia postępowania wskazany przez UOKiK to 31 stycznia 2025 roku. Na 31 grudnia 2024 roku Grupa nie utworzyła rezerwy na to postępowanie.

- **POSTĘPOWANIE DOTYCZĄCE KLAUZUL ZMIANY OPROCENTOWANIA**

Postanowieniem z 5 kwietnia 2024 roku Prezes UOKiK wszczął wobec Banku postępowanie o uznanie postanowień wzorca za niedozwolone postanowienia umowne. Postępowanie dotyczy zawartych we wzorcach umownych stosowanych przez Bank klauzul pozwalających Bankowi na zmianę oprocentowania limitu odnawialnego w sytuacji, odpowiednio wzrostu albo spadku, wysokości:

- którejkolwiek z podstawowych stóp procentowych NBP ustalanych przez Radę Polityki Pieniężnej publikowanych na stronie internetowej NBP o co najmniej 0,25 punktu procentowego - zakres zmiany wynosi od 0,25 punktu procentowego do trzykrotności wartości, o którą została zmieniona określona stopa procentowa
- ustalonych jako średnia arytmetyczna notowań z miesiąca kalendarzowego, którejkolwiek z następujących stawek referencyjnych dla depozytów złotych udzielanych na polskim rynku międzybankowym: WIBOR 1M, WIBOR 3M, WIBOR 6M, WIBOR 9M, WIBOR 12M publikowanych w serwisie informacyjnym GPW Benchmark S.A. o co najmniej 0,10 punktu procentowego w dowolnym okresie w ciągu ostatnich 6 miesięcy - zakres zmiany wynosi od 0,10 punktu procentowego do trzykrotności wartości o jaką została zmieniona określona stawka referencyjna.

UOKiK kwestionuje również klauzulę pozwalającą Bankowi na dokonanie zmiany oprocentowania w okresie sześciu miesięcy od zajścia wskazanych powyżej okoliczności. Pismem z 29 maja 2024 roku Bank odniósł się do zarzutów UOKiK uznając je za bezzasadne. Prowadzona jest korespondencja z UOKiK w zakresie możliwości złożenia zobowiązania. Termin zakończenia postępowania wskazany przez UOKiK to 28 lutego 2025 roku. Na 31 grudnia 2024 roku Grupa nie utworzyła rezerwy na to postępowanie.

- **POSTĘPOWANIA PROWADZONE PRZED SĄDEM OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów toczą się dwa postępowania z udziałem Banku:

- **POSTĘPOWANIE DOTYCZĄCE KLAUZUL SPREADOWYCH**

Postępowanie zostało zainicjowane odwołaniem Banku (złożonym 13 listopada 2020 roku) od decyzji Prezesa UOKiK z 16 października 2020 roku. Przedmiotową decyzją Prezes UOKiK uznał postanowienia wzorca umowy „Aneks do umowy kredytu mieszkaniowego/pożyczki hipotecznej” w części „Załącznik do aneksu Zasady ustalania spreadu walutowego w PKO BP S.A.” za postanowienia niedozwolone i zakazał ich wykorzystywania. Dodatkowo, Prezes UOKiK nakazał poinformować wszystkich konsumentów będących stronami ocenianych aneksów o uznaniu ich za niedozwolone i skutkach z tego wynikających, najpóźniej w terminie trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji oraz nakazał złożyć oświadczenie, o treści wskazanej w decyzji, w terminie najpóźniej 1 miesiąca od uprawomocnienia się decyzji, utrzymywanego na stronie internetowej przez okres 4 miesięcy. Ponadto Prezes UOKiK nałożył na Bank karę w wysokości 41 milionów PLN, płatną na rzecz Funduszu Edukacji Finansowej. W odwołaniu od wskazanej decyzji Bank wniósł o jej zmianę poprzez uznanie, że nie doszło do naruszenia zakazu stosowania niedozwolonych klauzul umownych, względnie poprzez umorzenie postępowania. Wniesiono również o uchylenie decyzji lub jej zmianę poprzez odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej znaczące obniżenie. W odwołaniu podniesiono szereg zarzutów materialnych i procesowych. Zasadnicze argumenty Banku sprowadzają się do zwrócenia uwagi, że decyzja Prezesa UOKiK stanowi przejaw niezgodnej z prawem i pozbawionej podstaw ingerencji w politykę cenową Banku, wskazania na brak merytorycznych podstaw do ingerencji Prezesa UOKiK, to jest brak podstaw do uznania, iż Bank stosował niedozwolone postanowienia umowne oraz wskazania, że nałożona na Bank kara jest rażąco wysoka. W odpowiedzi na odwołanie, Prezes UOKiK podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Wyrokiem z dnia 10 października 2023 roku SOKiK uchylił w całości decyzję UOKiK. Od wyroku apelację złożył Prezes UOKiK oraz prokurator. 5 lipca 2024 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił wyrok SOKiK i oddalił odwołanie Banku. Bank złożył wniosek o uzasadnienie oraz wniosek o wstrzymanie wykonalności wyroku i decyzji UOKiK a 4 listopada 2024 roku Bank złożył skargę kasacyjną. Postanowieniem z dnia 12 lipca 2024 r., wydanym na wniosek Banku, Sąd Apelacyjny wstrzymał wykonanie wyroku i decyzji do czasu ukończenia postępowania kasacyjnego. 11 grudnia 2024 roku wpłynęła odpowiedź UOKiK na skargę kasacyjną. Pismem z 14 lutego 2025 roku Sąd Najwyższy zawiadomił o składzie rozpoznającym sprawę oraz o nadaniu sygnatury. Na 31 grudnia 2024 roku Grupa ujmuje rezerwę na to postępowanie w wysokości 41 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku: 41 milionów PLN).

- **POSTĘPOWANIE DOTYCZĄCE STOSOWANIA PRAKTYK OGRANICZAJĄCYCH KONKURENCJĘ NA RYNKU PŁATNOŚCI ZA POMOCĄ KART PŁATNICZYCH W POLSCE**

Bank jest stroną postępowania wszczętego przez Prezesa UOKiK postanowieniem z 23 kwietnia 2001 roku na wniosek Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji – Związek Pracodawców przeciwko operatorom systemu płatniczego Visa, Europay oraz bankom – emitentom kart Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard. Postępowanie dotyczy praktyk ograniczających konkurencję na rynku płatności za pomocą kart płatniczych w Polsce, mających polegać na wspólnym ustalaniu opłaty interchange za transakcje dokonane kartami systemu Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard, a także ograniczaniu dostępu do rynku podmiotom zewnętrznym. 29 grudnia 2006 roku UOKiK uznał praktyki polegające na wspólnym ustalaniu opłaty interchange za ograniczające konkurencję oraz nakazał ich zaniechania, jednocześnie nakładając m.in. na Bank karę pieniężną w kwocie 16,6 miliona PLN. Bank odwołał się od wyżej wymienionej decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK). Wyrokiem z 21 listopada 2013 roku SOKiK zmniejszył karę wymierzoną Bankowi do kwoty 10,4 miliona PLN. Strony postępowania wniosły apelacje. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 6 października 2015 roku przywrócił pierwotną wysokość nałożonych kar pieniężnych określonych w decyzji UOKiK, tj. karę w kwocie 16,6 miliona PLN (kara nałożona na PKO Bank Polski S.A.) i karę w kwocie 4,8 miliona PLN (kara nałożona na Nordea Bank Polska S.A., której PKO Bank Polski S.A. jest następcą prawnym w drodze połączenia w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych). Kara została zapłacona przez Bank w październiku 2015 roku. Na skutek wniesionej przez Bank skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy wyrokiem z 25 października 2017 roku uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Kara zapłacona przez Bank została zwrócona Bankowi 21 marca 2018 roku. 23 listopada 2020 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok, w którym uchylił do ponownego rozpoznania wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 21 listopada 2013 roku. Aktualnie, postępowanie w sprawie prowadzone jest w I instancji przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Na 31 grudnia 2024 roku Grupa ujmuje rezerwę na to postępowanie w wysokości 21 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku: 21 milionów PLN).

- **POSTĘPOWANIA PRZED KOMISJĄ NADZORU FINANSOWEGO**

- 1) KNF prowadzi postępowanie w sprawie nałożenia na Bank, prowadzący działalność maklerską poprzez wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę - Biuro Maklerskie, kary administracyjnej w związku z podejrzeniem niedopełnienia obowiązku w zakresie przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (dalej: „AML”). Bank odpowiedział na wezwanie KNF do złożenia pisemnych wyjaśnień w zakresie skali korzyści osiągniętych lub strat unikniętych przez Bank w związku z naruszeniami ustawy AML, strat poniesionych przez osoby trzecie w związku z naruszeniem ustawy AML, ewentualnych kar administracyjnych nałożonych na podstawie przepisów ustawy AML. Ponadto, KNF przekazała do wiadomości Banku pismo skierowane do GIIF z prośbą o przekazanie informacji dotyczących dotychczasowych naruszeń przepisów ustawy AML przez Bank. 26 sierpnia 2024 roku KNF przekazała zawiadomienie, że z uwagi na konieczność dokonania pogłębionej analizy zebranego materiału dowodowego. Zakończenie postępowania administracyjnego planowane jest do 27 lutego 2025 roku. Na 31 grudnia 2024 roku Grupa nie utworzyła rezerwy z tego tytułu.
- 2) KNF prowadzi postępowanie w sprawie nałożenia na Bank kary pieniężnej na podstawie art. 176i ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi, w związku z podejrzeniem naruszenia przez Bank wymogów w zakresie zarządzania i kontroli, określonych w art. 16 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 roku w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniającego dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (Dz. U. UE. L. 2016 r. Nr 171, str. 1 ze zm.). Pismem z 19 grudnia 2024 roku KNF poinformowała, że zakończenie postępowania administracyjnego planowane jest w kwietniu 2025 roku. Na 31 grudnia 2024 roku Grupa nie utworzyła rezerwy z tego tytułu.
- 3) KNF prowadzi postępowanie w sprawie nałożenia na Bank sankcji administracyjnej na podstawie art. 3c ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym w związku z podejrzeniem naruszenia przez Bank wymogów art. 5 ust. 1 oraz 14 w zw. z art. 4 pkt 1 i 3 oraz pkt 4 i 5 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z 26 listopada 2014 roku w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów (PRIIP). 16 stycznia 2025 roku KNF przekazał zawiadomienie o przedłużeniu terminu postępowania do 16 marca 2025 roku. Na 31 grudnia 2024 roku Grupa nie utworzyła rezerwy z tego tytułu.
- 4) Wobec PKO TFI S.A. (dalej: Spółka) toczy się, wszczęte z urzędu, postępowanie administracyjne prowadzone przez KNF w sprawie nałożenia na Spółkę kary administracyjnej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (dalej: „ustawa”), w związku z podejrzeniem niedopełnienia obowiązku określonego w ustawie poprzez: (i) brak prawidłowego zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego

w postaci identyfikacji oraz weryfikacji klienta przy nawiązywaniu stosunków gospodarczych kanałem zdalnym; (ii) brak prawidłowego zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego w postaci identyfikacji oraz weryfikacji klienta przy nawiązywaniu stosunków gospodarczych i nieuzyskanie danych dotyczących państwa urodzenia klienta; (iii) brak prawidłowego zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego w postaci ustalenia danych dotyczących beneficjenta rzeczywistego przy nawiązywaniu stosunków gospodarczych; brak zapewnienia, że posiadane dokumenty, dane lub informacje dotyczące stosunków gospodarczych są na bieżąco aktualizowane; (iv) niezastosowanie wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego w przypadkach wyższego ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz w przypadkach, o których mowa w art. 44 i 46 ustawy; (v) brak wprowadzania wszystkich niezbędnych elementów w wewnętrznej procedurze instytucji obowiązaney. Pismem z 20 kwietnia 2023 roku Spółka udzieliła odpowiedzi na wezwanie KNF. Zawiadomieniem z 21 lutego 2025 roku KNF poinformowała o kolejnym przedłużeniu postępowania do 28 kwietnia 2025 roku. Na 31 grudnia 2024 roku Grupa ujmuje rezerwę na to postępowanie w wysokości 2 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku: 2 miliony PLN).

- **INNE POSTĘPOWANIA**

- 1. **POSTĘPOWANIE PRZED GENERALNYM INSPEKTOREM INFORMACJI FINANSOWEJ (GIIF)**

GIIF prowadzi wobec Banku postępowanie administracyjne w przedmiocie nałożenia kary administracyjnej za niedopełnienie obowiązków wynikających z ustawy z 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (ALM). Niedopełnienie obowiązków zostało stwierdzone przez KNF podczas kontroli prowadzonej w Banku w dniach od 22 grudnia 2022 r. do 9 marca 2023 r., obejmującej: (a) okres od 13 lipca 2018 r. do 22 grudnia 2022 r. w zakresie realizacji obowiązku wskazanego w art. 72 ustawy AML, (b) okres od 20 lipca 2021 r. do 22 grudnia 2022 r. w zakresie realizacji pozostałych obowiązków wskazanych w ustawie AML.

GIIF stwierdził niedopełnienie przez Bank następujących obowiązków: (1) stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 33 i art. 43 ustawy AML, (2) zapewnienia udziału osób wykonujących obowiązki związane z AML w programach szkoleniowych, o których mowa w art. 52 ustawy AML, (3) przekazania lub udostępnienia informacji, o których mowa w art. 72 i 76 ustawy AML. Pismem z 9 września 2024 r. Bank udzielił odpowiedzi na pismo GIIF wnioskując również o odstąpienie od wymierzenia kary administracyjnej z uwagi na podjęte działania naprawcze. 11 grudnia 2024 r. Bank odpowiedział na pismo GIIF o przekazanie wyjaśnień i uzupełnień w sprawie. Postanowieniem z 9 stycznia 2025 r. wydłużono postępowanie do 31 marca 2025 roku. Na 31 grudnia 2024 roku Grupa nie utworzyła rezerwy z tego tytułu.

- 2. **POSTĘPOWANIE PRZED NACZELNIKIEM URZĘDU CELNO-SKARBOWEGO**

Naczelnik Mazowieckiego Urzędu Celno-Skarbowego w Warszawie wszczął postępowanie w sprawie nałożenia na Bank kary pieniężnej w związku z naruszeniem art. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz art. 1 pkt 1 Rozporządzenia Rady nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy. Postanowieniem Naczelnika Mazowieckiego Urzędu Celno-Skarbowego w Warszawie z 23 grudnia 2024 roku termin załatwienia sprawy wyznaczono na 26 lutego 2025 roku. Na 31 grudnia 2024 roku Grupa ujmuje rezerwę na to postępowanie w wysokości 2 milionów PLN.

- **ROSZCZENIA ODSZKODAWCZE ZWIĄZANE Z OPŁATĄ INTERCHANGE**

Bankowi doręczono osiem wezwań do wzięcia udziału w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanej w sprawach dotyczących opłaty interchange. Po stronie pozwanej występują inne banki, a w części spraw także organizacje kartowe. Roszczenia wobec pozwanych banków opiewają aktualnie na łączną kwotę 832 milionów PLN i dochodzone są tytułem odszkodowania za różnice w wysokości opłat interchange wynikających z zastosowania praktyk ograniczających konkurencję oraz skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie. Bank wstąpił do tych postępowań w charakterze interwenienta ubocznego. Ponieważ postępowania te nie toczą się przeciwko Bankowi, ich wartość nie została uwzględniona w łącznej wartości przedmiotu sporu spraw przeciwko Bankowi.

Konsekwencją uznania przez sądy roszczeń za zasadne może być wystąpienie przez pozwanych w odrębnym procesie z roszczeniami regresowymi przeciwko innym bankom, w tym PKO Bankowi Polskiemu S.A.

Na 31 grudnia 2024 roku w pięciu z tych postępowań zapadły korzystne dla pozwanych prawomocne wyroki oddalające roszczenia powodów, z zastrzeżeniem że jeden z nich był wyrokiem częściowym i w pozostałym zakresie postępowanie będzie prowadzone przez Sąd I instancji. W jednej sprawie została natomiast wniesiona skarga kasacyjna przez stronę powodową. W jednym postępowaniu zapadł nieprawomocny wyrok oddalający roszczenia powodów. W dwóch postępowaniach nie zostały jeszcze wydane wyroki. We wszystkich sprawach, w których dotychczas oddalono roszczenia w całości lub części, został uwzględniony zarzut przedawnienia.

44. KAPITAŁ WŁASNY I AKCJONARIAT BANKU

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z przepisami prawa. Podział na poszczególne pozycje opisane poniżej wynika z Kodeksu spółek handlowych, ustawy Prawo bankowe oraz wymogów MSR 1.

Pozycje kapitałów własnych jednostek zależnych inne niż kapitał zakładowy w części w jakiej jednostka dominująca jest właścicielem jednostki zależnej dodaje się do odpowiednich pozycji kapitałów własnych jednostki dominującej. Do kapitałów własnych Grupy Kapitałowej włącza się tylko te części kapitałów własnych jednostek zależnych, które powstały po dniu nabycia udziałów lub akcji przez jednostkę dominującą. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w Polsce podziałowi i dystrybucji podlegają jedynie kapitały własne jednostki dominującej i poszczególnych spółek zależnych – ustalone na podstawie jednostkowych sprawozdań finansowych.

Wybrane składniki kapitałów własnych:

- Kapitał zakładowy stanowi kapitał jednostki dominującej i wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru przedsiębiorców według wartości nominalnej.
- Kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutami Spółek Grupy Kapitałowej z corocznych odpisów z zysku netto, dokonywanych dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego i przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Spółek Grupy Kapitałowej. Kapitał zapasowy może być także przeznaczony na inne cele, w szczególności na podwyższenie kapitału zakładowego.
- Fundusz ogólnego ryzyka bankowego w PKO Banku Polskim S.A. tworzony jest zgodnie z ustawą Prawo bankowe z odpisów z zysku netto i przeznaczony jest na niezidentyfikowane ryzyka działalności Banku.
- Kapitały rezerwowe są tworzone z odpisów z zysku netto. Kapitały rezerwowe przeznaczone są na pokrycie mogących powstać strat bilansowych lub na inne cele, w szczególności na wypłatę dywidendy, dywidendy zaliczkowej lub nabycie akcji własnych w celu umorzenia.

INFORMACJE FINANSOWE

• AKCJONARIAT BANKU

Według informacji posiadanych na 31 grudnia 2023 roku akcjonariat Banku jest następujący:

NAZWA PODMIOTU	liczba akcji	liczba głosów %	Wartość nominalna 1 akcji	Udział w kapitale podstawowym %
Na 31 grudnia 2024 roku				
Skarb Państwa	367 918 980	29,43%	1 zł	29,43%
Nationale Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	98 669 361	7,89%	1 zł	7,89%
Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	83 713 383	6,70%	1 zł	6,70%
Pozostali akcjonariusze ²	699 698 276	55,98%	1 zł	55,98%
Razem	1 250 000 000	100%	---	100%
Na 31 grudnia 2023 roku				
Skarb Państwa	367 918 980	29,43%	1 zł	29,43%
Nationale Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	115 594 152	9,25%	1 zł	9,25%
Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	101 787 594	8,14%	1 zł	8,14%
Pozostali akcjonariusze ²	664 699 274	53,18%	1 zł	53,18%
Razem	1 250 000 000	100%	---	100%

¹ Wyliczenia według stanów posiadania akcji na koniec danego okresu publikowanych przez PTE w informacjach półrocznych lub rocznych o strukturze aktywów funduszu i kursu z Bloombergu.

² W tym Bank Gospodarstwa Krajowego, który na 31 grudnia 2024 roku i na 31 grudnia 2023 roku posiadał 24 487 297 akcji, co stanowi 1,96% udziału w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Ze wszystkich akcji PKO Banku Polskiego S.A. wynikają te same prawa i obowiązki. Żadna z akcji nie jest uprzywilejowana (z 1 akcji wynika 1 głos), w szczególności w zakresie prawa głosu czy dywidendy. Statut PKO Banku Polskiego S.A. ogranicza prawa głosu przysługujące akcjonariuszom dysponującym powyżej 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu i zakazuje wykonywania więcej niż 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu przez takich akcjonariuszy. Powyższe ograniczenie nie dotyczy:

- akcjonariuszy, którzy w dniu podjęcia uchwały Walnego Zgromadzenia wprowadzającej ograniczenie prawa głosu byli uprawnieni z akcji reprezentujących więcej niż 10% ogólnej liczby głosów w Banku (tj. Skarb Państwa i BGK),
- akcjonariuszy, którzy są uprawnieni z akcji imiennych serii A (Skarb Państwa) oraz
- akcjonariuszy działających wspólnie z akcjonariuszami, o których mowa w tiret drugim na podstawie porozumienia dotyczącego wspólnego wykonywania prawa głosu z akcji. Ponadto, ograniczenie praw głosu wygasa, kiedy udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym Banku spadnie poniżej 5%.

Zgodnie z § 6 ust. 2 Statutu PKO Banku Polskiego S.A. zamiana akcji imiennych serii A na akcje na okaziciela oraz przeniesienie tych akcji wymaga zgody wyrażonej w uchwale Rady Ministrów. Zamiana na akcje na okaziciela lub przeniesienie akcji imiennych serii A po uzyskaniu powyższej zgody powoduje wygaśnięcie ograniczeń przewidzianych w zdaniu poprzednim w stosunku do akcji będących przedmiotem zamiany na akcje na okaziciela lub przeniesienia, w zakresie w jakim zgoda została udzielona.

Zgodnie z treścią art. 13 ust.1 pkt 26 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 roku o zasadach zarządzania mieniem państwowym (poza ustawowo przewidzianymi wyjątkami) nie mogą być zbyte akcje PKO Banku Polskiego S.A. należące do Skarbu Państwa.

Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

• STRUKTURA KAPITAŁU AKCYJNEGO PKO BANKU POLSKIEGO S.A.:

Seria	Rodzaj akcji	Ilość akcji	Wartość nominalna 1 akcji	Wartość serii według wartości nominalnej
Seria A	akcje zwykłe imienne	312 500 000	1 zł	312 500 000
Seria A	akcje zwykłe na okaziciela	197 500 000	1 zł	197 500 000
Seria B	akcje zwykłe na okaziciela	105 000 000	1 zł	105 000 000
Seria C	akcje zwykłe na okaziciela	385 000 000	1 zł	385 000 000
Seria D	akcje zwykłe na okaziciela	250 000 000	1 zł	250 000 000
Razem	---	1 250 000 000	---	1 250 000 000

W 2024 roku i w 2023 roku nie wystąpiły zmiany w wysokości kapitału zakładowego Banku. Wyemitowane akcje Banku nie są uprzywilejowane i są w pełni opłacone.

WARTOŚĆ GODZIWA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

45. HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

W zależności od kategorii klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych do danego poziomu hierarchii stosuje się różne metody ustalania ich wartości godziwej.

• POZIOM 1: CENY KWOTOWANE NA AKTYWNYCH RYNKACH

Do tej kategorii Grupa Kapitałowa klasyfikuje instrumenty finansowe, dla których istnieje aktywny rynek i dla których wartość godziwa ustalana jest w oparciu o wartość rynkową będącą ceną kupna:

- dłużne papiery wartościowe wyceniane do cen z „Fixingu Skarbowych Papierów Wartościowych” organizowanego przez NBP (i publikowanego przez Treasury BondSpot Poland), kwotowań transakcyjnych z platformy Bondspot lub wycen publikowanych w serwisach informacyjnych Bloomberg i London Securities Exchange Group (jeżeli wyceny publikowane w tych serwisach stanowią kwotowania rynkowe dotyczące bezpośrednio danego dłużnego papieru wartościowego),

- dłużne i kapitałowe papiery wartościowe będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, w tym w portfelu Biura Maklerskiego PKO BP,
- instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym.
- POZIOM 2: TECHNIKI WYCENY OPARTE NA OBSERWOWALNYCH DANYCH RYNKOWYCH**

Do tej kategorii Grupa Kapitałowa klasyfikuje instrumenty finansowe dla których brak jest aktywnego rynku:

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ	METODA (TECHNIKA) WYCENY	OBSERWOWALNE DANE WEJŚCIOWE
CIRS, IRS, FRA	Model wyceny metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o dane rynkowe: stawki rynku pieniężnego, FRA, IRS, OIS, basis swap
TRANSAKcje FX FORWARD ORAZ FX SWAP	Model wyceny metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o dane rynkowe: kursy walutowe, punkty swapowe, basis swap
OPCJE WALUTOWE	Model wyceny dla danego typu opcji walutowej.	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o dane rynkowe: kursy walutowe, punkty swapowe, basis swap; powierzchnie zmienności dla właściwych par walutowych
OPCJE NA STOPE PROCENTOWĄ	Model wyceny dla danego typu opcji walutowej	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o dane rynkowe: stawki rynku pieniężnego, FRA, IRS, OIS, basis swap; powierzchnie zmienności caplet/floorlet dla właściwych tenorów
OPCJE EQUITY	Model wyceny dla danego typu opcji Equity	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o dane rynkowe: stawki rynku pieniężnego, FRA, IRS, OIS, basis swap; powierzchnie zmienności wyznaczone za pomocą modelu zmienności lokalnej w oparciu o ceny i zmienności właściwych instrumentów bazowych
TRANSAKcje COMMODITY SWAP, COMMODITY FORWARD	Model wyceny metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o dane rynkowe: stawki rynku pieniężnego, FRA, IRS, OIS, basis swap; krzywe terminowe dla właściwych towarów skonstruowane w oparciu o ceny kontraktów futures oraz terminowe kursy walutowe (tj. wyznaczone w oparciu o kursy walutowe, punkty swapowe)
OPCJE TOWAROWE	Model wyceny dla danego typu opcji towarowej	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o dane rynkowe: stawki rynku pieniężnego, IRS; powierzchnie zmienności dla właściwych towarów
TRANSAKcje EQUITY SWAP	Model wyceny metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o dane rynkowe: stawki rynku pieniężnego, FRA, IRS, OIS, basis swap; krzywe terminowe dla właściwych instrumentów bazowych w oparciu o ceny kontraktów futures
OBLIGACJE KOMUNALNE PLN, OBLIGACJE KORPORACYJNE	Model krzywej rentowności oraz marży ryzyka.	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o stawki rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego, rynku transakcji IRS.
	Wyceny publikowane w serwisach informacyjnych Bloomberg i London	Dane dotyczące porównywalnych aktywów lub zobowiązań (niebędące płynnymi kwotowaniami bezpośrednio obserwowalnymi dla danego papieru

	Securities Exchange Group (jeżeli są one wyznaczone na podstawie danych dotyczących porównywalnych aktywów lub zobowiązań).	wartościowego), w tym: rentowności obligacji skarbowych, rentowności porównywalnych obligacji nieskarbowych, stawki rynku pieniężnego, stawki swapów stopy procentowej.
BONY PIENIĘŻNE NBP	Metoda krzywej rentowności	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o dane rynku pieniężnego oraz rynku transakcji OIS.
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PRODUKTÓW UBEZPIECZENIOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ	Wartość zobowiązań jest równa liczbie jednostek zgromadzonych w ramach indywidualnego stanu ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego na dzień sprawozdawczy przemnożonej przez cenę jednostki funduszu z dnia wyceny	Liczba jednostek funduszu, cena jednostki funduszu.

• **POZIOM 3: POZOSTAŁE TECHNIKI WYCENY**

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne). Do tej kategorii Bank zaklasyfikował instrumenty finansowe, które są wyceniane według wewnętrznych modeli wyceny. Wartość godziwą papierów wartościowych kapitałowych i dłużnych zaliczonych do aktywów finansowych ustalają zarządzające nimi komórki organizacyjne Centrali, w tym Departament Produktów Skarbowych, Departament Nadzoru Właścicielskiego oraz Biuro Maklerskie. W projektowanych przez siebie przepisach wewnętrznych określają szczegółowy sposób dokonywania wyceny, w tym określenie źródeł danych pozyskiwanych do wyceny i sposobu jej wyliczenia.

Założenia modelu wartości godziwej dla aktywów finansowych wynikających z udzielonych kredytów, pożyczek lub innych umów o finansowanie będących substytutem kredytu opracowuje Departament Ryzyka Kredytowego. Model wartości godziwej dla ekspozycji kredytowych zatwierdza Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ	METODA (TECHNIKA) WYCENY	CZYNNIK NIEOBSERWOWALNY
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	Metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych.	Efektywna marża kredytowa.
AKCJE VISA INC. SERII C UPRIWILEJOWANE	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość rynkową notowanych akcji zwykłych Visa Inc. z uwzględnieniem dyskonta biorącego pod uwagę ograniczoną płynność akcji serii C oraz warunki zamiany akcji serii C na akcje zwykłe.	Dyskonto uwzględniające ograniczoną płynność akcji serii C oraz warunki zamiany akcji serii C na akcje zwykłe.
OBLIGACJE KORPORACYJNE	Model krzywej rentowności oraz marż ryzyka. Krzywa rentowności zbudowana jest w oparciu o stawki rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego oraz rynku transakcji IRS.	Spread kredytowy (marże kredytowe wyznaczone w oparciu o marże pierwotne zmodyfikowane przez kwotowania indeksów kredytowych przypisanych do emitentów na podstawie ich ratingów oraz sektorów działalności).
AKCJE BIURA INFORMACJI KREDYTOWEJ SA	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Prognozowane wyniki spółki. Stopa dyskontowa.

UDZIAŁY W POLSKIM STANDARDZIE PŁATNOŚCI SP. Z O.O.	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki.	Prognozowane wyniki spółki. Stopa dyskontowa.
UDZIAŁY W SOCIETY FOR WORLDWIDE INTERBANK FINANCIAL TELECOMMUNICATION (SWIFT)	Wartość rynkowa udziałów oszacowana przez spółkę.	Wartość rynkowa oszacowana przez spółkę. Stopa dyskontowa.
AKCJE KRAJOWEJ IZBY ROZLICZENIOWEJ SA	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki.	Prognozowane wyniki spółki. Stopa dyskontowa.
UDZIAŁY W WAŁBRZYSKIEJ SPECJALNEJ STREFIE EKONOMICZNEJ „INVEST-PARK” SP Z O.O.	Ustalenie wartości godziwej przez rzeczoznawcę majątkowego metodą skorygowanych aktywów netto.	Wartość aktywów netto spółki.

INFORMACJE FINANSOWE

AKTYWA WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ 31.12.2024	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	120	-	120	-
Pozostałe instrumenty pochodne	1 999	1	1 998	-
Papiery wartościowe	99 989	75 773	23 547	669
przeznaczone do obrotu	364	364	-	-
dłużne papiery wartościowe	328	328	-	-
kapitałowe papiery wartościowe	36	36	-	-
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 596	944	225	427
dłużne papiery wartościowe	612	398	114	100
kapitałowe papiery wartościowe	984	546	111	327
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite (dłużne papiery wartościowe)	98 029	74 465	23 322	242
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 171	-	-	2 171
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 171	-	-	2 171
kredyty na nieruchomości	1	-	-	1
kredyty gospodarcze	74	-	-	74
kredyty konsumpcyjne	2 096	-	-	2 096
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	104 279	75 774	25 665	2 840

ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
31.12.2024	Wartość bilansowa	Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	285	-	285	-
Pozostałe instrumenty pochodne	2 396	1	2 395	-
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	35	35	-	-
Zobowiązania z tytułu produktów ubezpieczeniowych	169	-	169	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	2 885	36	2 849	-

AKTYWA WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ 31.12.2023		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
	Wartość bilansowa	Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	355	-	355	-
Pozostałe instrumenty pochodne	4 183	2	4 181	-
Papiery wartościowe	110 278	62 975	46 641	662
przeznaczone do obrotu	578	578	-	-
dłużne papiery wartościowe	546	546	-	-
kapitałowe papiery wartościowe	32	32	-	-
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 646	1 132	128	386
dłużne papiery wartościowe	592	526	20	46
kapitałowe papiery wartościowe	1 054	606	108	340
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite (dłużne papiery wartościowe)	108 054	61 265	46 513	276
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 871	-	-	2 871
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 871	-	-	2 871
kredyty na nieruchomości	1	-	-	1
kredyty gospodarcze	81	-	-	81
kredyty konsumpcyjne	2 789	-	-	2 789
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	117 687	62 977	51 177	3 533

ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
31.12.2023	Wartość bilansowa	Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	888	-	888	-
Pozostałe instrumenty pochodne	5 540	-	5 540	-
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	302	302	-	-
Zobowiązania z tytułu produktów ubezpieczeniowych	165	-	165	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	6 895	302	6 593	-

WPŁYW PARAMETRÓW ESTYMOWANYCH NA WYCENĘ DO WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NA POZIOMIE 3	31.12.2024		31.12.2023	
	Wartość godziwa według		Wartość godziwa według	
	scenariusza pozytywnego	scenariusza negatywnego	scenariusza pozytywnego	scenariusza negatywnego
Akcje Visa Inc. ¹	56	52	86	77
Pozostałe inwestycje kapitałowe ²	262	237	238	215
Obligacje korporacyjne ³	339	338	326	325
Kredyty i pożyczki udzielone klientom ⁴	2 280	2 062	3 015	2 727

¹ scenariusz zakładający współczynnik z tytułu dyskonta dotyczącego przyszłych warunków zamiany akcji serii C na akcje zwykłe na poziomie odpowiednio 0%/100%

² scenariusz zakładający zmianę wartości wyceny o +/-5%

³ scenariusz zakładający zmianę spreadu kredytowego o +/- 10%

⁴ scenariusz zakładający zmianę stopy dyskontowej o +/- 0,5 p.p.

UZGODNIENIE ZMIAN W TRAKCIE OKRESÓW WARTOŚCI GODZIWEJ NA POZIOMIE 3 HIERARCHII	2024	2023
Bilans otwarcia na początek okresu	3 533	4 634
Nabycie instrumentów kapitałowych	1	-
Sprzedaż instrumentów kapitałowych	-	(7)
Wykup obligacji korporacyjnych	(36)	(366)
Udzielenie i zwiększenia zaangażowania w kredyty i pożyczki udzielone klientom	524	694
Spłata kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(975)	(1 144)
Zaprzestanie ujmowania kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(209)	(177)
Spisania kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(253)	(62)
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	51	18
Zmiana wyceny ujęta w innych dochodach całkowitych	2	-
Inne, w tym różnice kursowe ¹	202	(57)
Stan na koniec okresu	2 840	3 533

¹ W pozycji "Inne, w tym różnice kursowe" wykazano zmniejszenie z tytułu konwersji akcji Visa Inc. serii C na akcje Visa serii A Preferred

46. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE, KTÓRE W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ NIE SĄ PREZENTOWANE W WARTOŚCI GODZIWEJ

Grupa Kapitałowa jest w posiadaniu instrumentów finansowych, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane w wartości godziwej.

Dla wielu instrumentów finansowych wartości rynkowe są niedostępne, stąd wartości godziwe są oszacowane przy zastosowaniu szeregu technik wyceny. Wszystkie wyliczenia modelowe zawierają pewne uproszczenia i są wrażliwe na przyjmowane założenia. W przypadku pewnych grup instrumentów finansowych, ze względu na brak oczekiwanych istotnych różnic pomiędzy wartością bilansową a wartością godziwą wynikających z charakterystyki tych grup (np. krótkoterminowy charakter, wysoka korelacja z parametrami rynkowymi, unikalność instrumentu) przyjęto, że wartość bilansowa jest w przybliżeniu zgodna z wartością godziwą.

POZYCJA	GŁÓWNE METODY I ZAŁOŻENIA WYKORZYSTYWANE PODCZAS SZACOWANIA WARTOŚCI GODZIWYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NIETYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ
NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA OD BANKÓW	<ul style="list-style-type: none"> lokaty i depozyty międzybankowe - model oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami rynku międzybankowego, depozyty i lokaty międzybankowe o terminie zapadalności do 7 dni lub o zmiennym oprocentowaniu, kredyty lub pożyczki udzielone i zaciągnięte na rynku międzybankowym o zmiennym oprocentowaniu (zmiana oprocentowania maksymalnie co 3 miesiące) - wartość godziwa równa się ich wartości bilansowej..
PAPIERY WARTOŚCIOWE	<ul style="list-style-type: none"> obligacje skarbowe - kwotowania rynkowe obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa - metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych liczona przy wykorzystaniu krzywych

	<p>rentowności, ceny udostępniane w serwisach informacyjnych Bloomberg (BVAL - Bloomberg Valuation Service) oraz Refinitiv Eikon</p> <ul style="list-style-type: none"> obligacje korporacyjne i komunalne – metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych, liczona przy wykorzystaniu krzywych rentowności i marż kredytowych
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	<ul style="list-style-type: none"> bez rozpoznanej utraty wartości: model oparty o szacowanie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych uwzględniających wysokość marży na ryzyko kredytowe oraz urealnione terminy spłaty wynikające z umów kredytowych. Bieżący poziom marż został wyznaczony dla transakcji zawartych w ostatnich 6 miesiącach poprzedzających dzień bilansowy na instrumentach o podobnym ryzyku kredytowym. W przypadku kredytów walutowych zastosowano bieżącą marżę dla kredytów w PLN skorygowaną o koszt pozyskania waluty w transakcjach basis-swap. należności z tytułu leasingu finansowego, pożyczek bez rozpoznanej utraty wartości: wartość godziwa należności z tytułu leasingu finansowego, pożyczek została oszacowana przy zastosowaniu modelu opartego o kontraktową wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu bieżących stóp procentowych uwzględniających marżę na ryzyko kredytowe. Marże uwzględnione zostały przy zachowaniu podziału na główne grupy produktowe, tj. należności z tytułu leasingu finansowego i pożyczek o zmiennej stopie procentowej, należności z tytułu leasingu finansowego i pożyczek o stałej stopie procentowej, należności z tytułu leasingu finansowego nieruchomości. Model zastosowany do wyznaczenia wartości godziwej należności z tytułu leasingu, pożyczek oraz faktoringu wykorzystuje techniki wyceny oparte na parametrach nie pochodzących z rynku, w związku z tym zaliczany jest do trzeciej kategorii wyceny, z rozpoznaną utratą wartości: wartość bilansowa jest równa wartości godziwej, kredyty i pożyczki udzielone klientom: część portfela kredytów mieszkaniowych („stary” portfel kredytów mieszkaniowych), kredyty i pożyczki z brakiem określonego harmonogramu spłaty, kredyty wymagalne na moment wyceny, należności z tytułu faktoringu - wartość godziwa równa się ich wartości bilansowej.
ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	<ul style="list-style-type: none"> depozyty oraz inne zobowiązania wobec klientów innych niż banki o ustalonym terminie wymagalności: model oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi właściwymi dla poszczególnych produktów depozytowych. Wartość godziwa obliczana jest dla każdego depozytu oraz zobowiązania, następnie wartości godziwe dla całego portfela depozytowego grupowane są według rodzaju produktu oraz segmentu klienta, zobowiązania wobec klientów: zobowiązania bez określonego harmonogramu spłaty, inne specyficzne produkty, dla których nie można mówić o istnieniu rynku - wartość godziwa równa się ich wartości bilansowej.
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	PKO Bank Hipoteczny S.A. - model oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami rynku międzybankowego albo kwotowania rynkowe.
	PKO Bank Polski S.A. - model oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami rynku międzybankowego albo kwotowania rynkowe.
	PKO Leasing S.A. - model oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami kwotowania rynkowego.
ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Model oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o krzywą rentowności.

W przypadku kasy i środków w Banku Centralnym, zobowiązań wobec Banku Centralnego oraz innych aktywów i zobowiązań finansowych Grupa przyjmuje, że wartość godziwa równa się ich wartości bilansowej.

31.12.2024	wartość bilansowa	wartość godziwa			Razem wartość godziwa
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Kasa, środki w Banku Centralnym	23 494	3 927	19 567	-	23 494
Należności od banków	5 089	-	5 089	-	5 089
Papiery wartościowe (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	110 561	74 557	29 113	3 938	107 608
obligacje skarbowe PLN	73 532	71 021	-	-	71 021
obligacje skarbowe walutowe	1 394	1 391	-	-	1 391
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	13 974	2 145	11 461	-	13 606
obligacje komunalne PLN	10 399	-	10 432	-	10 432
obligacje korporacyjne PLN	3 994	-	-	3 938	3 938
obligacje korporacyjne walutowe	7 268	-	7 220	-	7 220
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	892	-	892	-	892
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	263 988	-	-	265 521	265 521
kredyty na nieruchomości	123 194	-	-	121 376	121 376
kredyty gospodarcze	78 929	-	-	80 615	80 615
kredyty konsumpcyjne	34 874	-	-	36 503	36 503
należności z tytułu faktoringu	6 534	-	-	6 534	6 534
należności z tytułu leasingu finansowego	20 457	-	-	20 493	20 493
Inne aktywa finansowe	2 482	-	-	2 482	2 482
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	11	-	11	-	11
Zobowiązania wobec banków	2 373	-	2 373	-	2 373
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	419 341	-	-	419 898	419 898
zobowiązania wobec gospodarstw domowych	317 649	-	-	318 176	318 176
zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	80 062	-	-	80 092	80 092
zobowiązania wobec jednostek budżetowych	21 630	-	-	21 630	21 630
Otrzymane kredyty i pożyczki	1 268	-	-	1 268	1 268
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	23 457	-	21 340	2 321	23 661
Zobowiązania podporządkowane	4 291	-	4 335	-	4 335
Pozostałe zobowiązania finansowe	4 227	-	-	4 227	4 227

31.12.2023	wartość bilansowa	wartość godziwa			Razem wartość godziwa
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Kasa, środki w Banku Centralnym	17 813	4 382	13 431	-	17 813
Należności od banków	13 353	-	13 353	-	13 353
Papiery wartościowe (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	87 227	57 150	23 804	2 285	83 239
obligacje skarbowe PLN	58 836	55 709	-	-	55 709
obligacje skarbowe walutowe	1 439	1 441	-	-	1 441
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	13 619	-	12 868	-	12 868
obligacje komunalne PLN	8 658	-	8 803	-	8 803
obligacje korporacyjne PLN	2 413	-	-	2 285	2 285
obligacje korporacyjne walutowe	2 262	-	2 133	-	2 133
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	372	-	372	-	372
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	242 907	-	-	245 291	245 291
kredyty na nieruchomości	112 514	-	-	111 723	111 723
kredyty gospodarcze	76 434	-	-	78 801	78 801
kredyty konsumpcyjne	29 474	-	-	30 285	30 285
należności z tytułu faktoringu	5 386	-	-	5 386	5 386
należności z tytułu leasingu finansowego	19 099	-	-	19 096	19 096
Inne aktywa finansowe	1 474	-	-	1 474	1 474
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	10	-	10	-	10
Zobowiązania wobec banków	3 126	-	3 126	-	3 126
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	398 339	-	-	398 708	398 708
zobowiązania wobec gospodarstw domowych	306 450	-	-	306 817	306 817
zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	76 372	-	-	76 375	76 375
zobowiązania wobec jednostek budżetowych	15 517	-	-	15 516	15 516
Otrzymane kredyty i pożyczki	1 489	-	-	1 489	1 489
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	17 201	10 330	5 237	1 607	17 174
Zobowiązania podporządkowane	2 774	-	2 804	-	2 804
Pozostałe zobowiązania finansowe	5 673	-	-	5 673	5 673

ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

47. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych zarówno w Banku, jak i w pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej.

Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie (przy zmieniającym się otoczeniu) rentowności działalności biznesowej, przy jednoczesnej kontroli i utrzymaniu poziomu ryzyka w ramach systemu limitów i przyjętej przez Bank i Grupę Kapitałową tolerancji na ryzyko w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym. Poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego.

Grupa Kapitałowa identyfikuje ryzyka w swojej działalności oraz analizuje wpływ poszczególnych rodzajów ryzyka na swoją działalność biznesową. Wszystkie ryzyka podlegają zarządzaniu, część z nich ma istotny wpływ w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich pokrycia.

Za istotne ryzyka Grupa Kapitałowa uznaje ryzyko kredytowe, ryzyko walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności (w tym ryzyko finansowania), ryzyko operacyjne, ryzyko biznesowe, ryzyko zmian makroekonomicznych oraz ryzyko modeli.

Regularnie, co najmniej w cyklu rocznym, Grupa Kapitałowa przeprowadza ocenę istotności wszystkich zidentyfikowanych ryzyk.

Celem zarządzania ryzykiem poprzez dążenie do utrzymywania poziomu ryzyka w ramach przyjętego poziomu tolerancji jest:

- ochrona wartości kapitału akcjonariuszy,
- ochrona depozytów klientów,
- wsparcie Grupy Kapitałowej w prowadzeniu efektywnej działalności.

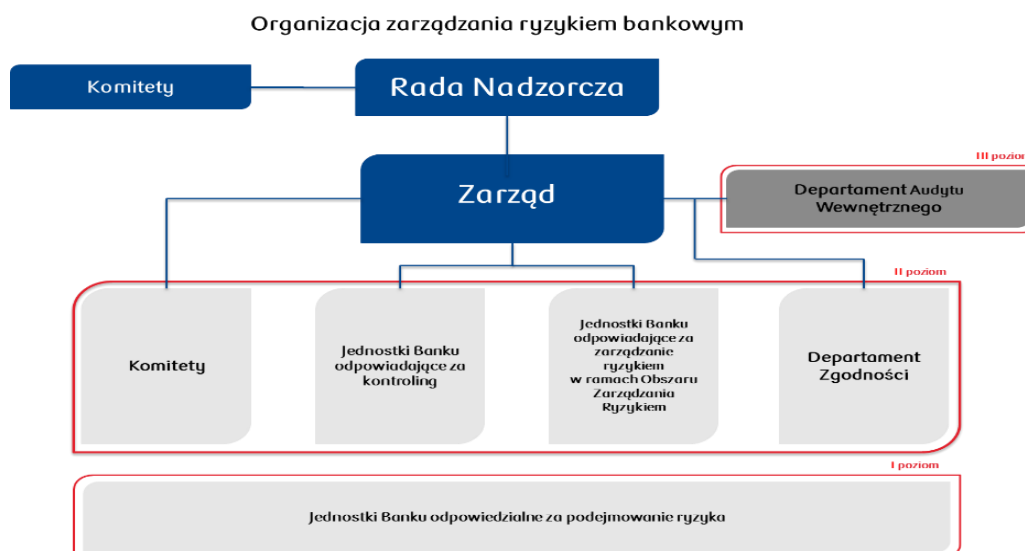
Grupa Kapitałowa zarządza ryzykiem stosując w szczególności następujące zasady:

- zarządzanie obejmuje wszystkie zidentyfikowane rodzaje ryzyka,
- proces zarządzania ryzykiem jest odpowiedni do skali działalności oraz do istotności, skali i złożoności danego ryzyka i na bieżąco dostosowywany do nowych czynników i źródeł ryzyka,
- metody zarządzania ryzykiem (w szczególności modele i ich założenia) oraz systemy pomiaru lub oceny ryzyka Grupa dostosowuje do skali i złożoności ryzyka, aktualnie prowadzonej i planowanej działalności i otoczenia, w którym Grupa Kapitałowa działa oraz okresowo je weryfikuje i waliduje,
- obszar zarządzania ryzykiem zachowuje niezależność organizacyjną od działalności biznesowej,
- zarządzanie ryzykiem integruje się z systemami planistycznymi i kontrolingowymi,
- podmioty Grupy Kapitałowej na bieżąco monitorują i kontrolują poziom ryzyka,
- proces zarządzania ryzykiem wspiera realizację strategii Banku przy zachowaniu zgodności ze strategią zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie poziomu tolerancji na ryzyko.

Na proces zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej składają się następujące elementy:

- identyfikacja ryzyka,
- pomiar i ocena ryzyka,
- kontrola ryzyka,
- prognozowanie i monitorowanie ryzyka,
- raportowanie ryzyka,
- działania zarządcze: Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów Grupy.

Organizacja zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. przedstawiona jest na poniższym schemacie:



System zarządzania ryzykiem jest realizowany na trzech niezależnych wzajemnie uzupełniających się poziomach.

Szczegółowy opis zasad zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka oraz specyficznych działań podejmowanych przez Grupę w zakresie zarządzania ryzykiem w 2024 roku zawarty jest w raporcie [ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2024 ROKU I SPRAWOZDANIU ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ SPORZĄDZONEGO ŁĄCZNIE ZE SPRAWOZDANIEM Z DZIAŁALNOŚCI PKO BANKU POLSKIEGO S.A. ZA 2024 ROK.](#)

48. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się klienta z zobowiązań wobec Grupy Kapitałowej lub jako ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzytelności Grupy Kapitałowej w wyniku pogorszenia się zdolności klienta do obsługi zobowiązań.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczenie strat na portfelu kredytowym oraz minimalizacja ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfela kredytowego.

Podmioty Grupy Kapitałowej, w których występuje istotny poziom ryzyka kredytowego (Grupa Kapitałowa KREDOBANK SA, Grupa Kapitałowa PKO Leasing SA, PKO Bank Hipoteczny SA i Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o.) zarządzają ryzykiem kredytowym indywidualnie, przy czym stosowane metody oceny i pomiaru ryzyka kredytowego dostosowane są do metod stosowanych w PKO Banku Polskim SA, przy uwzględnieniu specyfiki działalności.

Zmiana rozwiązań stosowanych przez podmioty Grupy Kapitałowej jest każdorazowo uzgadniana z jednostkami odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem w Banku.

Ww. spółki cyklicznie dokonują pomiaru ryzyka kredytowego, a wyniki tego pomiaru przekazują do Banku.

W strukturach organizacyjnych PKO Banku Hipotecznego SA, Grupy Kapitałowej KREDOBANK SA i Grupy Kapitałowej PKO Leasing SA funkcjonują komórki organizacyjne w obszarze ryzyka, które odpowiadają w szczególności za:

- opracowywanie metod oceny ryzyka kredytowego, tworzenia rezerw i odpisów,
- kontrolę i monitorowanie ryzyka kredytowego w procesie kredytowym,
- jakość oraz efektywność restrukturyzacji i procesu windykacji wierzytelności klientów.

Limity podejmowania decyzji kredytowych uzależnione są w tych spółkach w szczególności od: kwoty zaangażowania kredytowego wobec klienta, kwoty jednostkowej transakcji kredytowej oraz okresu transakcji kredytowej.

Proces podejmowania decyzji kredytowych w PKO Banku Hipotecznym SA, Grupie Kapitałowej KREDOBANK SA, Grupie Kapitałowej PKO Leasing SA wspierają komitety kredytowe, które są aktywowane w przypadku transakcji kredytowych generujących podwyższony poziom ryzyka kredytowego.

Opis szacowania oczekiwanych strat kredytowych został zawarty w nocie [„Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe”](#).

- **POMIAR I OCENA RYZYKA KREDYTOWEGO: METODY POMIARU I OCENY RYZYKA KREDYTOWEGO**

W celu określenia poziomu ryzyka kredytowego oraz opłacalności portfeli kredytowych Grupa Kapitałowa wykorzystuje różne metody pomiaru i wyceny ryzyka kredytowego, w tym:

- prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (*probability of default* PD),
- stratę z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD),
- współczynnik konwersji kredytowej (CCF),
- oczekiwaną stratę kredytową (ECL),
- wartość zagrożoną ryzykiem kredytowym (CVaR),
- udział i strukturę ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości,
- wskaźnik pokrycia odpisami kredytów z utratą wartości (Coverage Ratio),

- koszt ryzyka kredytowego,
- testy warunków skrajnych.

Grupa Kapitałowa systematycznie rozwija zakres wykorzystywanych mierników ryzyka kredytowego z uwzględnieniem wymagań metody wewnętrznych ratingów (IRB), jak również rozszerza zakres stosowania miar ryzyka w celu pełnego pokrycia portfela kredytowego Grupy Kapitałowej tymi metodami.

Metody pomiaru portfelowego ryzyka kredytowego pozwalają m.in. na uwzględnienie ryzyka kredytowego w cenie produktów, ustalanie optymalnych warunków dostępności finansowania oraz wyznaczanie poziomu odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

Grupa Kapitałowa przeprowadza analizy oraz testy warunków skrajnych dotyczące wpływu potencjalnych zmian w otoczeniu makroekonomicznym na jakość portfela kredytowego Grupy Kapitałowej, a wyniki prezentuje w raportach dla organów Banku. Powyższe informacje umożliwiają identyfikowanie i podejmowanie działań ograniczających negatywne skutki wpływu niekorzystnych sytuacji rynkowych na wynik Grupy Kapitałowej.

Proces oceny ryzyka kredytowego w Grupie Kapitałowej uwzględnia wymagania KNF określone w Rekomendacjach KNF.

- **POMIAR I OCENA RYZYKA KREDYTOWEGO: METODY RATINGOWE I SCORINGOWE**

Grupa Kapitałowa dokonuje oceny ryzyka pojedynczych transakcji kredytowych z wykorzystaniem metod scoringowych i ratingowych. Funkcjonowanie tych metod wspierają specjalistyczne aplikacje informatyczne. Sposób dokonywania oceny określony został w przepisach wewnętrznych Grupy Kapitałowej, których głównym celem jest zapewnienie jednolitej i obiektywnej oceny ryzyka kredytowego w procesie kredytowania.

Grupa Kapitałowa ocenia ryzyko kredytowe klientów indywidualnych w dwóch wymiarach: zdolności kredytowej klienta w ujęciu ilościowym i jakościowym. Ocena zdolności kredytowej w ujęciu ilościowym polega na zbadaniu sytuacji finansowej klienta, zaś ocena w ujęciu jakościowym obejmuje ocenę scoringową oraz ocenę informacji o historii kredytowej klienta pozyskanych z wewnętrznych baz danych Grupy Kapitałowej oraz zewnętrznych baz danych.

W przypadku niektórych klientów instytucjonalnych z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw spełniających określone kryteria Grupa Kapitałowa ocenia ryzyko kredytowe z wykorzystaniem metody scoringowej. Ocena ta dotyczy niskokwotowych, nieskomplikowanych transakcji kredytowych i odbywa się w dwóch wymiarach: zdolności kredytowej oraz wiarygodności kredytowej klienta. Ocena zdolności kredytowej polega na zbadaniu sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, zaś ocena wiarygodności kredytowej klienta obejmuje ocenę scoringową oraz ocenę informacji o historii kredytowej klienta pozyskanych z wewnętrznych baz danych Grupy Kapitałowej oraz zewnętrznych baz danych.

W pozostałych przypadkach dla klientów instytucjonalnych stosowana jest metoda ratingowa.

Grupa Kapitałowa dokonuje oceny ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych w dwóch wymiarach: klienta oraz transakcji. Miarami tej oceny jest ocena wiarygodności klienta, czyli rating oraz ocena ryzyka transakcji, tj. zdolności do spłaty zobowiązania w określonej wysokości i terminach.

Grupa Kapitałowa opracowuje modele ratingowe dla klientów instytucjonalnych z wykorzystaniem wewnętrznych danych, co zapewnia, że są one dostosowane do profilu ryzyka klientów Grupy Kapitałowej. Modele są oparte na statystycznej analizie zależności między niewykonaniem zobowiązania a punktową oceną ryzyka klienta. Ocena punktowa obejmuje ocenę wskaźników finansowych, czynników jakościowych oraz ocenę czynników behawioralnych. Ocena ryzyka klienta jest uzależniona od wielkości przedsiębiorstwa, dla którego dokonywana jest analiza. Dodatkowo Grupa Kapitałowa stosuje model oceny przedsiębiorców kredytowanych w formule finansowania specjalistycznego pozwalający na adekwatną ocenę ryzyka kredytowego dużych przedsięwzięć polegających na finansowaniu nieruchomości (np. lokale biurowe, powierzchnie sklepowe, powierzchnie przemysłowe) oraz projektów infrastrukturalnych (np. infrastruktura telekomunikacyjna, przemysłowa, użyteczności publicznej).

Grupa Kapitałowa wprowadziła modele ratingowe do narzędzia informatycznego wspierającego ocenę ryzyka kredytowego Grupy Kapitałowej związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych.

W celu zbadania poprawności funkcjonowania metod stosowanych w Grupie Kapitałowej metodyki oceny ryzyka kredytowego związanego z jednostkowymi ekspozycjami kredytowymi podlegają okresowym przeglądom.

Proces oceny ryzyka kredytowego w Grupie Kapitałowej uwzględnia wymagania KNF określone w Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie oraz Rekomendacji T dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

W procesie kredytowym dla klientów segmentu korporacyjnego oraz klientów segmentu firm i przedsiębiorstw ocenianych z wykorzystaniem metody ratingowej Grupa Kapitałowa każdorazowo ocenia wpływ czynników środowiskowych, społecznych oraz związanych z zarządzaniem (tzw. czynniki ESG) na zdolność kredytową klienta oraz identyfikuje transakcje kredytowe z podwyższoną dźwignią finansową (tzw. transakcje lewarowane). Grupa Kapitałowa bada też wpływ transakcji kredytowych na kwestie ESG i klasyfikuje je do czterech kategorii, począwszy od transakcji z pozytywnym wpływem na kwestie ESG, a skończywszy na tych z istotnie negatywnym wpływem. W ocenie czynników ESG Grupa Kapitałowa uwzględnia m.in. ryzyko zmiany klimatu i wpływu na działalność Klienta, możliwy wpływ klienta na zmianę klimatu, czynniki związane z kapitałem ludzkim czy dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa oraz czynniki związane z aspektami zarządzania (w tym kultury organizacji i nadzoru wewnętrznego).

Informację o ocenach ratingowych i scoringowych Grupa Kapitałowa szeroko wykorzystuje w zarządzaniu ryzykiem kredytowym, w systemie kompetencji do podejmowania decyzji kredytowych, przy ustalaniu warunków aktywacji służb oceny ryzyka kredytowego oraz w systemie pomiaru i raportowania ryzyka kredytowego.

- **POMIAR I OCENA RYZYKA KREDYTOWEGO: PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE RYZYKA KREDYTOWEGO**

Prognozowanie i monitorowanie ryzyka kredytowego polega na sporządzaniu prognoz poziomu ryzyka kredytowego oraz monitorowaniu odchyłeń realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, rekomendacji i zaleceń wydanych przez zewnętrzny organ nadzoru i kontroli), a także przeprowadzania testów warunków skrajnych (specyficznych i kompleksowych). Prognozy poziomu ryzyka Grupa Kapitałowa poddaje regularnej weryfikacji (ang. *backtesting*).

Grupa Kapitałowa monitoruje ryzyko kredytowe na poziomie pojedynczych klientów, grup klientów powiązanych, transakcji kredytowych i ich zabezpieczeń oraz na poziomie portfelowym.

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie pojedynczych transakcji kredytowych określone jest w szczególności w przepisach wewnętrznych Grupy Kapitałowej dotyczących:

- oceny ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem klientów,
- metody oceny klientów,
- identyfikacji grup podmiotów powiązanych,
- oceny zabezpieczeń oraz kontroli inwestycji,
- tworzenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe,
- Systemu Wczesnego Ostrzegania,
- procedur operacyjnych.

W celu skrócenia czasu reakcji na zaobserwowane sygnały ostrzegawcze sygnalizujące wzrost poziomu ryzyka kredytowego Grupa Kapitałowa wykorzystuje informatyczny System Wczesnego Ostrzegania (SWO).

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie portfelowym polega na:

- nadzorowaniu poziomu portfelowego ryzyka kredytowego na podstawie przyjętych narzędzi pomiaru ryzyka kredytowego z uwzględnieniem zidentyfikowanych źródeł ryzyka kredytowego oraz analizy skutków i działań podjętych w ramach zarządzania systemowego,
- rekomendowaniu działań zaradczych w przypadku stwierdzenia podwyższonego poziomu ryzyka kredytowego.
- **STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO – ZABEZPIECZENIA**

Szczególną rolę w ustalaniu warunków transakcji kredytowej stanowi polityka zabezpieczeń. Prowadzona przez Bank i spółki Grupy Kapitałowej polityka zabezpieczeń ma na celu należyte zabezpieczenie ryzyka kredytowego, na jakie narażona jest Grupa Kapitałowa, w tym przede wszystkim ustanowienie najbardziej płynnych zabezpieczeń. Zabezpieczenie może zostać uznane za płynne, jeśli możliwe jest jego zbycie bez istotnego obniżenia jego ceny i w czasie, który nie naraża Banku na zmianę wartości zabezpieczenia ze względu na właściwą danemu zabezpieczeniu fluktuację cen.

Grupa Kapitałowa dąży do dywersyfikacji zabezpieczeń w zakresie form, jak i przedmiotów zabezpieczenia.

Grupa Kapitałowa ocenia zabezpieczenia pod kątem faktycznej możliwości ich wykorzystania jako ewentualne źródło dochodzenia swoich roszczeń.

Ponadto, w ocenie zabezpieczenia uwzględnia się w szczególności:

- sytuację majątkową, ekonomiczno-finansową albo społeczno-finansową podmiotów udzielających zabezpieczenia osobistego,
- stan i wartość rynkową przedmiotów zabezpieczenia rzeczowego oraz ich podatność na deprecjację w okresie utrzymywania zabezpieczenia (wpływ zużycia technologicznego przedmiotu zabezpieczenia na jego wartość),
- potencjalne korzyści ekonomiczne Grupy Kapitałowej wynikające z określonego sposobu zabezpieczenia wiarytelności, w tym w szczególności możliwość pomniejszenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe,
- sposób ustanowienia zabezpieczenia, w tym typowy czas trwania i złożoność czynności formalnych, jak również niezbędne koszty (koszty utrzymania zabezpieczenia i egzekucji z zabezpieczenia), z wykorzystaniem przepisów wewnętrznych Grupy Kapitałowej dotyczących oceny zabezpieczeń,
- złożoność, czasochłonność oraz uwarunkowania ekonomiczne i prawne skutecznej realizacji zabezpieczenia, w kontekście ograniczeń egzekucyjnych oraz obowiązujących zasad podziału sum uzyskanych z egzekucji indywidualnej lub w postępowaniu upadłościowym, kolejność zaspakajania się z zabezpieczenia,
- ustanawianie określonych form zabezpieczeń uzależnione jest od poziomu ryzyka klienta lub poziomu ryzyka transakcji.

Przy udzielaniu kredytów przeznaczonych na finansowanie nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych zabezpieczenie obligatoryjnie ustanawiane jest w postaci hipoteki na finansowanej nieruchomości. Do czasu skutecznego ustanowienia zabezpieczenia (w zależności od rodzaju kredytu oraz jego kwoty) Grupa Kapitałowa może przyjąć zabezpieczenie przejściowe w innej formie. Przy udzielaniu kredytów konsumpcyjnych przyjmuje się najczęściej zabezpieczenie osobiste (poręczenie cywilne, poręczenie wekslowe) albo ustanawia się zabezpieczenia na rachunku bankowym, na samochodzie lub papierach wartościowych. Grupa Kapitałowa ustanawia zabezpieczenie kredytów przeznaczonych na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw oraz klientów korporacyjnych m.in.: na wiarytelnościach gospodarczych, rachunkach bankowych, rzeczach ruchomych, nieruchomościach czy papierach wartościowych. Polityka w zakresie zabezpieczeń określona została w przepisach wewnętrznych spółek zależnych Grupy Kapitałowej. Przy zawieraniu umów leasingowych Grupa Kapitałowa PKO Leasing SA, jako właściciel oddawanych w leasing przedmiotów, traktuje je jako zabezpieczenie transakcji (patrz również informacje w nocie „ZABEZPIECZENIE”).

49. RYZYKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE

49.1. PODZIAŁ AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG FAZ

• NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

Na 31 grudnia 2024 roku i 31 grudnia 2023 roku wszystkie należności od banków znajdowały się w Fazie 1.

• PAPIERY WARTOŚCIOWE

PAPIERY WARTOŚCIOWE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2024	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite				
Wartość bilansowa brutto/netto – wartość godziwa	97 612	407	10	98 029
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu				
Wartość bilansowa brutto	109 417	1 236	-	110 653
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(66)	(26)	-	(92)
Wartość bilansowa netto	109 351	1 210	-	110 561
Papiery wartościowe razem				
Wartość bilansowa brutto	207 029	1 643	10	208 682
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(66)	(26)	-	(92)
Wartość bilansowa netto	206 963	1 617	10	208 590

PAPIERY WARTOŚCIOWE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2023	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite				
Wartość bilansowa brutto/netto – wartość godziwa	107 649	393	12	108 054
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu				
Wartość bilansowa brutto	86 900	399	-	87 299
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(54)	(18)	-	(72)
Wartość bilansowa netto	86 846	381	-	87 227
Papiery wartościowe razem				
Wartość bilansowa brutto	194 549	792	12	195 353
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(54)	(18)	-	(72)
Wartość bilansowa netto	194 495	774	12	195 281

• **KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM**

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2024	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość brutto	223 999	38 734	9 860	580	273 173
kredyty na nieruchomości	113 771	9 782	1 393	75	125 021
kredyty gospodarcze	58 832	18 889	4 969	405	83 095
kredyty konsumpcyjne	31 793	3 389	1 915	99	37 196
należności z tytułu faktoringu	6 376	84	113	-	6 573
należności z tytułu leasingu finansowego	13 227	6 590	1 470	1	21 288
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(1 173)	(3 398)	(4 705)	91	(9 185)
kredyty na nieruchomości	(71)	(974)	(795)	13	(1 827)
kredyty gospodarcze	(489)	(1 453)	(2 204)	(20)	(4 166)
kredyty konsumpcyjne	(505)	(742)	(1 173)	98	(2 322)
należności z tytułu faktoringu	(1)	-	(38)	-	(39)
należności z tytułu leasingu finansowego	(107)	(229)	(495)	-	(831)
Wartość bilansowa netto	222 826	35 336	5 155	671	263 988
kredyty na nieruchomości	113 700	8 808	598	88	123 194
kredyty gospodarcze	58 343	17 436	2 765	385	78 929
kredyty konsumpcyjne	31 288	2 647	742	197	34 874
należności z tytułu faktoringu	6 375	84	75	-	6 534
należności z tytułu leasingu finansowego	13 120	6 361	975	1	20 457

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2023	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość brutto	203 571	40 590	8 629	324	253 114
kredyty na nieruchomości	99 844	13 351	1 605	84	114 884
kredyty gospodarcze	59 458	17 651	3 512	158	80 779
kredyty konsumpcyjne	26 079	3 570	2 379	79	32 107
należności z tytułu faktoringu	5 303	25	88	-	5 416
należności z tytułu leasingu finansowego	12 887	5 993	1 045	3	19 928
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(1 072)	(3 863)	(5 322)	50	(10 207)
kredyty na nieruchomości	(95)	(1 135)	(1 135)	(5)	(2 370)
kredyty gospodarcze	(450)	(1 739)	(2 157)	1	(4 345)
kredyty konsumpcyjne	(443)	(752)	(1 493)	55	(2 633)
należności z tytułu faktoringu	(1)	-	(29)	-	(30)
należności z tytułu leasingu finansowego	(83)	(237)	(508)	(1)	(829)
Wartość bilansowa netto	202 499	36 727	3 307	374	242 907
kredyty na nieruchomości	99 749	12 216	470	79	112 514
kredyty gospodarcze	59 008	15 912	1 355	159	76 434
kredyty konsumpcyjne	25 636	2 818	886	134	29 474
należności z tytułu faktoringu	5 302	25	59	-	5 386
należności z tytułu leasingu finansowego	12 804	5 756	537	2	19 099

• **INNE AKTYWA FINANSOWE**

INNE AKTYWA FINANSOWE 31.12.2024	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Wartość bilansowa brutto	2 480	1	130	2 611
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	-	(129)	(129)
Wartość bilansowa netto	2 480	1	1	2 482

INNE AKTYWA FINANSOWE 31.12.2023	Faza 1	Faza 3	Razem
Wartość bilansowa brutto	1 469	141	1 610
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	(136)	(136)
Wartość bilansowa netto	1 469	5	1 474



• UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE 31.12.2024	FAZA 1		FAZA 2		FAZA 3		POCI		Wartość nominalna razem	Rezerwy według MSSF 9 razem	Wartość netto razem
	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa			
Linie i limity kredytowe	76 584	(165)	10 206	(328)	312	(60)	4	-	87 106	(553)	86 553
na nieruchomości	6 670	(18)	142	(10)	4	(2)	-	-	6 816	(30)	6 786
gospodarcze	53 839	(123)	8 546	(234)	253	(52)	-	-	62 638	(409)	62 229
konsumpcyjne	10 274	(24)	1 498	(84)	16	(6)	4	-	11 792	(114)	11 678
z tytułu faktoringu	5 057		20		39		-	-	5 116	-	5 116
z tytułu leasingu finansowego	744						-	-	744	-	744
Pozostałe	3 940						-	-	3 940	-	3 940
Razem udzielone zobowiązania finansowe, w tym:	80 524	(165)	10 206	(328)	312	(60)	4	-	91 046	(553)	90 493
zobowiązania nieodwołalne	28 998	(92)	5 407	(199)	91	(15)	2	-	34 498	(306)	34 192
Udzielone gwarancje i poręczenia											
Razem udzielone gwarancje i poręczenia, w tym:	10 254	(10)	1 406	(39)	101	(30)	337	(1)	12 098	(80)	12 018
zobowiązania nieodwołalne	4 003	(8)	1 580	(38)	98	(28)	-	-	5 681	(74)	5 607
gwarancje dobrego wykonania umowy	2 900	(4)	740	(28)	28	(13)	120	(1)	3 788	(46)	37 42
Razem udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	90 778	(175)	11 612	(367)	413	(90)	341	(1)	103 144	(633)	102 511



Bank Polski

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE 31.12.2023	FAZA 1		FAZA 2		FAZA 3		POCI		Wartość nominalna razem	Rezerwy według MSSF 9 razem	Wartość netto razem
	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa			
Linie i limity kredytowe	71 102	(137)	7 773	(476)	161	(28)	2	-	79 038	(641)	78 397
na nieruchomości	6 722	(11)	170	(6)	6	(3)	-	-	6 898	(20)	6 878
gospodarcze	50 189	(101)	6 055	(377)	89	(20)	-	-	56 333	(498)	55 835
konsumpcyjne	9 220	(25)	1 541	(93)	17	(5)	2	-	10 780	(123)	10 657
z tytułu faktoringu	4 233		7		49		-	-	4 289	-	4 289
z tytułu leasingu finansowego	738						-	-	738	-	738
Pozostałe	3 884						-	-	3 884	-	3 884
Razem udzielone zobowiązania finansowe, w tym:	74 986	(137)	7 773	(476)	161	(28)	2	-	82 922	(641)	82 281
zobowiązania nieodwołalne	26 720	(73)	4 621	(329)	65	(13)			31 406	(415)	30 991
Udzielone gwarancje i poręczenia											
Razem udzielone gwarancje i poręczenia, w tym:	9 655	(18)	1 796	(62)	333	(28)	452	(2)	12 236	(110)	12 126
zobowiązania nieodwołalne	3 275	(7)	1 479	(58)	331	(27)	418	(2)	5 503	(94)	5 409
gwarancje dobrego wykonania umowy	2 682	(4)	711	(43)	75	(9)	124	(1)	3 592	(57)	3 535
Razem udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	84 641	(155)	9 569	(538)	494	(56)	454	(2)	95 158	(751)	94 407

49.2. ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO

• PAPIERY WARTOŚCIOWE

Pozycja „Inne zmiany” uwzględnia efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę, dyskonto i premię.

PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE DOCHODY CAŁKOWITE - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 2024	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	107 649	393	12	108 054
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	15	(15)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(64)	64	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	716 723	5	-	716 728
Modyfikacje nieistotne	4	-	-	4
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaż	(731 830)	(27)	(2)	(731 859)
Inne zmiany	5 164	(62)	-	5 102
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	97 612	407	10	98 029

PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE DOCHODY CAŁKOWITE - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 2023	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	64 413	422	15	359	65 209
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	2	(2)	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(304)	304	-	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	810 744	1	-	-	810 745
Modyfikacje nieistotne	2	-	-	-	2
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaż	(774 215)	(319)	(3)	(369)	(774 906)
Spisania	-	-	(1)	-	(1)
Inne zmiany	7 007	(13)	1	10	7 005
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	107 649	393	12	-	108 054

PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 2024	Faza 1	Faza 2	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	86 900	399	87 299
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	236	(236)	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(872)	872	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	38 906	225	39 131
Modyfikacje nieistotne	(1)	-	(1)
Zaprzestanie ujmowania, w tym wykup w dacie zapadalności	(19 254)	(99)	(19 353)
Inne zmiany	3 502	75	3 577
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	109 417	1 236	110 653

PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 2023	Faza 1	Faza 2	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	68 290	336	68 626
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	70	(70)	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(161)	161	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	23 111	-	23 111
Modyfikacje nieistotne	(1)	-	(1)
Zaprzestanie ujmowania, w tym wykup w dacie zapadalności	(6 328)	(43)	(6 371)
Inne zmiany	1 919	15	1 934
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	86 900	399	87 299

• **KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU**

Pozycja „Inne zmiany” uwzględnia efekt różnic kursowych, odsetek oraz koszt ryzyka prawnego dotyczący kredytów hipotecyjnych w walutach wymiernych.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE 2024 KREDYTY NA NIERUCHOMOŚCI	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	99 844	13 351	1 605	84	114 884
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	4 706	(4 683)	(23)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(4 090)	4 307	(217)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(67)	(251)	318	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	16 599	427	8	37	17 071
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	8 354	483	201	5	9 043
Spląty	(12 340)	(2 071)	(154)	(26)	(14 591)
Modyfikacje nieistotne	236	2	1	-	239
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaż	(564)	(32)	(18)	(45)	(659)
Spisania	-	-	(199)	(5)	(204)
Inne zmiany	1 093	(1 751)	(129)	25	(762)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	113 771	9 782	1 393	75	125 021

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE 2023 KREDYTY NA NIERUCHOMOŚCI	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	98 542	11 003	1 795	94	111 434
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	3 327	(3 314)	(13)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(7 785)	7 908	(123)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(77)	(316)	393	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	17 935	93	3	25	18 056
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	1 791	107	183	6	2 087
Spląty	(10 785)	(3 027)	(196)	(22)	(14 030)
Modyfikacje nieistotne	24	(3)	-	-	21
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaż	(1 075)	(56)	(16)	(34)	(1 181)
Spisania	-	-	(302)	(2)	(304)
Inne zmiany	(2 053)	956	(119)	17	(1 199)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	99 844	13 351	1 605	84	114 884

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE 2024 KREDYTY GOSPODARCZE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	59 458	17 651	3 512	158	80 779
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	2 814	(2 790)	(24)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(7 623)	7 999	(376)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(340)	(2 515)	2 855	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	16 864	2 525	331	353	20 073
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	13 618	3 073	848	10	17 549
Spląty	(26 338)	(3 564)	(1 123)	(60)	(31 085)
Modyfikacje nieistotne	(68)	(126)	(39)	-	(233)
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaż	(2 196)	(494)	(69)	(167)	(2 926)
Spisania	-	-	(743)	(3)	(746)
Inne zmiany	2 643	(2 870)	(203)	114	(316)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	58 832	18 889	4 969	405	83 095

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE 2023 KREDYTY GOSPODARCZE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	57 136	14 283	4 062	58	75 539
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	1 506	(1 491)	(15)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(5 856)	6 188	(332)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(340)	(229)	569	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	18 926	3 184	252	23	22 385
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	20 325	2 960	414	4	23 703
Spląty	(29 292)	(2 663)	(663)	(25)	(32 643)
Modyfikacje nieistotne	1 141	(17)	(32)	1	1 093
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaż	(1 434)	(1 104)	(10)	(152)	(2 700)
Spisania	-	-	(642)	2	(640)
Inne zmiany	(2 654)	(3 460)	(91)	247	(5 958)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	59 458	17 651	3 512	158	80 779

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
2024					
KREDYTY KONSUMPCYJNE					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	26 079	3 570	2 379	79	32 107
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	960	(927)	(33)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(1 640)	1 724	(84)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(386)	(419)	805	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	19 416	491	206	63	20 176
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	1 429	182	330	7	1 948
Spląty	(14 584)	(561)	(292)	(39)	(15 476)
Modyfikacje nieistotne	(10)	(2)	(2)	-	(14)
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaż	130	(35)	(695)	(125)	(725)
Spisania	-	-	(661)	(14)	(675)
Inne zmiany	399	(634)	(38)	128	(145)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	31 793	3 389	1 915	99	37 196

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
2023					
KREDYTY KONSUMPCYJNE					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	24 447	3 244	1 825	57	29 573
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	783	(757)	(26)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(1 847)	1 906	(59)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(511)	(484)	995	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	12 885	478	140	40	13 543
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	1 230	170	316	6	1 722
Spląty	(11 130)	(620)	(273)	(23)	(12 046)
Modyfikacje nieistotne	(8)	(2)	(2)	-	(12)
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaż	144	(41)	(51)	(77)	(25)
Spisania	-	-	(522)	(7)	(529)
Inne zmiany	86	(324)	36	83	(119)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	26 079	3 570	2 379	79	32 107

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE 2024 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	12 887	5 993	1 045	3	19 928
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	706	(684)	(22)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(3 636)	3733	(97)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(591)	(524)	1115	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	7178	1295	129	-	8 602
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	94	5	48	-	147
Spląty	(3 186)	(2 130)	(377)	(2)	(5 695)
Modyfikacje nieistotne	(222)	(1 046)	(236)	-	(1 504)
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaż	(9)	(57)	(8)	-	(74)
Spisania	-	-	(127)	-	(127)
Inne zmiany	6	5	-	-	11
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	13 227	6 590	1 470	1	21 288

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE 2023 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	12 554	5 398	1 006	3	18 961
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	575	(553)	(22)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(3 081)	3 198	(117)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(184)	(420)	604	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	6 795	1 085	82	-	7 962
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	91	6	33	-	130
Spląty	(3 613)	(1 780)	(334)	(1)	(5 728)
Modyfikacje nieistotne	(241)	(883)	(161)	-	(1 285)
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaż	(11)	(54)	(6)	-	(71)
Spisania	-	-	(34)	-	(34)
Inne zmiany	2	(4)	(6)	1	(7)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	12 887	5 993	1 045	3	19 928

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE 2024 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU FAKTORINGU	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	5 303	25	88	5 416
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	4	(3)	(1)	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(84)	84	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(44)	(1)	45	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	901	-	-	901
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	831	53	14	898
Spląty	(537)	(74)	(33)	(644)
Inne zmiany	2	-	-	2
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	6 376	84	113	6 573

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE 2023 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU FAKTORINGU	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	3 562	19	38	3 619
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	7	(4)	(3)	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(18)	18	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(49)	(10)	59	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	2 089	7	-	2 096
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	(49)	(2)	(1)	(52)
Spląty	(161)	(1)	-	(162)
Inne zmiany	(78)	(2)	5	(85)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	5 303	25	88	5 416

• **INNE AKTYWA FINANSOWE:**

INNE AKTYWA FINANSOWE - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE 2024	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	1 469	-	141	1 610
Udzielenie lub nabycie aktywów finansowych	2 318	-	62	2 380
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	14	-	-	14
Spląty	(1 334)	-	(63)	(1 397)
Spisania	-	-	(9)	(9)
Inne zmiany ¹	13	1	(1)	13
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	2 480	1	130	2 611

¹ Inne zmiany uwzględniają efekt różnic kursowych i odsetek.

INNE AKTYWA FINANSOWE - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE 2023	Faza 1	Faza 3	Razem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	1 850	146	1 996
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(3)	3	-
Udzielenie lub nabycie aktywów finansowych	1 368	60	1 428
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	1	-	1
Spląty	(1 674)	(50)	(1 724)
Spisania	-	(16)	(16)
Inne zmiany ¹	(73)	(2)	(75)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	1 469	141	1 610

¹ Inne zmiany uwzględniają efekt różnic kursowych i odsetek.

49.3. ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE

Pozycje „Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem”, „Zmiany ryzyka kredytowego (netto)”, „Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania” i „Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)” wchodzą w skład linii „Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe”.

Pozycja „Zmiany ryzyka kredytowego (netto)” uwzględnia wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty kredytowe, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognozowanych danych makroekonomicznych.

Pozycje transferów pomiędzy fazami 1, 2 i 3 prezentowane są w wysokości odpisów na oczekiwane straty kredytowe na koniec okresu sprawozdawczego w korespondencji z pozycją „Zmiana ryzyka kredytowego- transfery”. Pozycja

„Inne korekty” uwzględnia efekt różnic kursowych oraz odsetek a także w przypadku aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite efekt wyceny do wartości godziwej.

• PAPIERY WARTOŚCIOWE

PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE DOCHODY CAŁKOWITE- ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2024	Faza 1	Faza 2	Razem
Wartość na początek okresu	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	1	(1)	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	(1)	1	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(85)	-	(85)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto)	54	7	61
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	4	-	4
Inne korekty	27	(7)	20
Wartość na koniec okresu	-	-	-

PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE DOCHODY CAŁKOWITE-- ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2023	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Wartość na początek okresu	-	-	2	2
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	5	(5)	-	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	(5)	5	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(53)	-	-	(53)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto)	(3)	3	(1)	(1)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	-	5	-	5
Spisania	-	-	1	1
Inne korekty	56	(8)	(2)	46
Wartość na koniec okresu	-	-	-	-

PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU- ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2024	Faza 1	Faza 2	Razem
Wartość na początek okresu	(54)	(18)	(72)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(1)	1	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	16	(16)	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	(15)	15	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(21)	(3)	(24)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto)	8	(5)	3
Inne korekty	1	-	1
Wartość na koniec okresu	(66)	(26)	(92)

PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU- ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2023	Faza 1	Faza 2	Razem
Wartość na początek okresu	(45)	(25)	(70)
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	3	(3)	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	(3)	3	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(17)	-	(17)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto)	7	6	13
Inne korekty	1	1	2
Wartość na koniec okresu	(54)	(18)	(72)

• **KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU**

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2024 KREDYTY NA NIERUCHOMOŚCI	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość na początek okresu	(95)	(1 135)	(1 135)	(5)	(2 370)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(8)	8	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	281	(307)	26	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	23	114	(137)	-	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	(296)	185	111	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(41)	(4)	-	(29)	(74)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto)	(25)	(67)	126	4	38
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	45	7	7	25	84
Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	1	(2)	1	-	-
Spisania	-	-	199	5	204
Inne korekty	44	227	7	13	291
Wartość na koniec okresu	(71)	(974)	(795)	13	(1 827)

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2023 KREDYTY NA NIERUCHOMOŚCI	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość na początek okresu	(117)	(864)	(1 301)	(14)	(2 296)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(11)	11	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	439	(458)	19	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	29	143	(172)	-	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	(457)	304	153	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(17)	(6)	(2)	(24)	(49)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto)	(33)	(256)	118	(3)	(174)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	19	10	8	20	57
Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	-	(3)	1	-	(2)
Spisania	-	-	302	2	304
Inne korekty	53	(16)	(261)	14	(210)
Wartość na koniec okresu	(95)	(1 135)	(1 135)	(5)	(2 370)

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2024 KREDYTY GOSPODARCZE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość na początek okresu	(450)	(1 739)	(2 157)	1	(4 345)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(38)	36	2	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	280	(290)	10	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	119	730	(849)	-	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	(361)	(476)	837	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(233)	(149)	(99)	(218)	(699)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto)	214	372	(558)	(29)	(1)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	34	77	22	44	177
Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	(3)	2	59	-	58
Spisania	-	-	742	3	745
Inne korekty	(51)	(16)	(213)	179	(101)
Wartość na koniec okresu	(489)	(1 453)	(2 204)	(20)	(4 166)

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2023 KREDYTY GOSPODARCZE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość na początek okresu	(397)	(1 590)	(2 443)	(4)	(4 434)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(28)	27	1	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	490	(518)	28	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	68	86	(154)	-	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	(530)	405	125	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(242)	(229)	(74)	(140)	(685)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto)	165	(115)	57	(5)	102
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	35	144	10	42	231
Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	(9)	(12)	2	-	(19)
Aktualizacji stosowanej metody dokonywania oszacowań (netto)	-	-	3	-	3
Spisania	-	-	649	(2)	647
Inne korekty	(2)	63	(361)	110	(190)
Wartość na koniec okresu	(450)	(1 739)	(2 157)	1	(4 345)

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2024 KREDYTY KONSUMPCYJNE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość na początek okresu	(443)	(752)	(1 493)	55	(2 633)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(16)	16	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	343	(355)	12	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	214	210	(424)	-	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	(541)	129	412	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(260)	(18)	(98)	(93)	(469)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto)	195	20	(354)	4	(135)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	1	12	5	61	79
Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	2	-	(1)	21	22
Spisania	-	-	661	14	675
Inne korekty	-	(4)	107	36	139
Wartość na koniec okresu	(505)	(742)	(1 173)	98	(2 322)

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2023 KREDYTY KONSUMPCYJNE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość na początek okresu	(356)	(659)	(1 210)	34	(2 191)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(14)	14	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	377	(390)	13	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	290	252	(542)	-	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	(653)	124	529	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(188)	(14)	(58)	(58)	(318)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto)	90	(105)	(419)	(4)	(438)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	2	12	7	39	60
Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	(1)	(5)	-	-	(6)
Aktualizacji stosowanej metody dokonywania oszacowań (netto)	-	-	8	5	13
Spisania	6	1	522	7	536
Inne korekty	4	18	(343)	32	(289)
Wartość na koniec okresu	(443)	(752)	(1 493)	55	(2 633)

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2024 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość na początek okresu	(83)	(237)	(508)	(1)	(829)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(30)	24	6	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	25	(51)	26	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	6	64	(70)	-	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	(1)	(37)	38	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(71)	(81)	(77)	-	(229)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto)	26	(29)	(122)	-	(125)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	20	81	132	1	234
Spisania	-	-	122	-	122
Inne korekty	1	37	(42)	-	(4)
Wartość na koniec okresu	(107)	(229)	(495)	-	(831)

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2023 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość na początek okresu	(82)	(210)	(505)	(1)	(798)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(26)	19	7	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	22	(56)	34	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	2	48	(50)	-	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	2	(11)	9	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(50)	(93)	(65)	-	(208)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto)	23	(26)	(80)	-	(83)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	27	80	128	-	235
Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	1	-	-	-	1
Spisania	-	-	33	-	33
Inne korekty	(2)	12	(19)	-	(9)
Wartość na koniec okresu	(83)	(237)	(508)	(1)	(829)

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2024 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU FAKTORINGU	Faza 1	Faza 3	Razem
Wartość na początek okresu	(1)	(29)	(30)
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	6	(6)	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	(6)	6	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(1)	-	(1)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto)	(4)	(3)	(7)
Inne korekty	5	(6)	(1)
Wartość na koniec okresu	(1)	(38)	(39)

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE 2023 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU FAKTORINGU	Faza 1	Faza 3	Razem
Wartość na początek okresu	(6)	(22)	(28)
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	9	(9)	-
Zmiana ryzyka kredytowego - transfery	(9)	9	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(1)	-	(1)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	(5)	2	(3)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	-	1	1
Inne korekty	11	(10)	1
Wartość na koniec okresu	(1)	(29)	(30)

• **INNE AKTYWA FINANSOWE:**

INNE AKTYWA FINANSOWE - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE – Faza 3	2024	2023
Wartość na początek okresu	(136)	(146)
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	-	(1)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	2	(7)
Spisania	9	16
Inne korekty	(4)	2
Wartość na koniec okresu	(129)	(136)

49.4. POZOSTAŁE UJAWNIECIA

Dla instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, tj. instrumentów pochodnych, papierów wartościowych i kredytów i pożyczek udzielonych klientom maksymalne narażenie na ryzyko równe jest ich wartości bilansowej prezentowanej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

AKTYWA FINANSOWE, KTÓRE PODLEGAŁY MODYFIKACJI	2024		2023	
	Faza 2	Faza 3	Faza 2	Faza 3
Aktywa finansowe, które podlegały modyfikacji w okresie:				
wartość wyceny według zamortyzowanego kosztu przed modyfikacją		778	507	476
zysk (strata) rozpoznana na modyfikacji		10	(1)	2
Aktywa finansowe, które podlegały modyfikacji od momentu początkowego ujęcia:	31.12.2024		31.12.2023	
wartość bilansowa brutto aktywów finansowych, które podlegały modyfikacji, dla których strata była kalkulowana w okresie dożywoć i które po modyfikacji ujmowane są w fazie 1		267		1 341

W poniższej tabeli zaprezentowano kwoty pozostałe do spłaty z tytułu aktywów finansowych, które zostały odpisane w trakcie okresu sprawozdawczego i w dalszym ciągu są przedmiotem działań służących odzyskaniu należności.

SPISANE NALEŻNOŚCI	2024		2023	
	Częściowo spisane	Całkowicie spisane	Częściowo spisane	Całkowicie spisane
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	147	1 645	141	719
kredyty na nieruchomości	21	128	16	168
kredyty gospodarcze	41	850	20	441
kredyty konsumpcyjne	85	545	105	77
należności z tytułu leasingu finansowego	-	122	-	33
Inne aktywa finansowe	-	1	-	-
Razem	147	1 646	141	719

Grupa Kapitałowa stosuje następujące kryteria spisania wierzytelności:

- wierzytelność jest wymagalna w całości i wynika w szczególności z kredytu, pożyczki, debetu umownego, gwarancji lub poręczenia spłaty kredytu lub pożyczki, obligacji,
- zgodnie z MSSF odpis na oczekiwane straty kredytowe:
- pokrywa 100% wartości bilansowej brutto aktywa albo przekracza 90% wartości bilansowej brutto aktywa i: wobec wierzytelności podejmowane były lub nadal są prowadzone działania, które nie doprowadziły do odzyskania wierzytelności, a przeprowadzona ocena możliwości odzyskania wierzytelności, uwzględniająca w szczególności ustalenia komornika lub syndyka, zbywalność zabezpieczeń, kategorię zaspokojenia, pozycję wpisu hipoteki wskazuje na brak możliwości odzyskania całej wierzytelności, albo w ostatnich 12 miesiącach kalendarzowych wpływy na spłatę wierzytelności nie pokryły bieżąco naliczanych odsetek.

PRZETERMINOWANE AKTYWA FINANSOWE PODLEGAJĄCE UTRACIE WARTOŚCI LUB KTÓRE UTRACIŁY WARTOŚĆ

PRZETERMINOWANE AKTYWA FINANSOWE PODLEGAJĄCE UTRACIE WARTOŚCI LUB KTÓRE UTRACIŁY WARTOŚĆ (netto) – Kredyty i pożyczki udzielone klientom	do 30 dni	powyżej 30 do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM
31.12.2024				
Faza 1	3 714	174	-	3 888
Faza 2	2 551	421	140	3 112
Faza 3	438	562	1 536	2 536
Razem	6 703	1 157	1 676	9 536

PRZETERMINOWANE AKTYWA FINANSOWE PODLEGAJĄCE UTRACIE WARTOŚCI LUB KTÓRE UTRACIŁY WARTOŚĆ (netto) – Kredyty i pożyczki udzielone klientom	do 30 dni	powyżej 30 do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM
31.12.2023				
Faza 1	3 788	90	-	3 878
Faza 2	3 017	544	138	3 699
Faza 3	526	377	1 457	2 360
Razem	7 331	1 011	1 595	9 937

Na potrzeby określenia przeterminowania kredytu Grupa Kapitałowa uwzględnia minimalne progi kwoty przekraczającej 400 PLN w przypadku eskpozycji detalicznych albo 2 000 PLN w przypadku pozostałych ekspozycji kredytowych oraz 1% w odniesieniu do całkowitego łącznego kredytowego zaangażowania bilansowego dłużnika w Banku oraz pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku.

• JAKOŚĆ PORTFELA OBJĘTEGO MODELEM RATINGOWYM DLA KREDYTÓW I POŻYCZEK UDZIELONYCH KLIENTOM

RYZYKO KREDYTOWE EKSPOZYCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2024 Wartość bilansowa brutto	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
KREDYTY NA NIERUCHOMOŚCI	113 771	9 782	1 393	75	125 021
0,00 - 0,02%	13 012	129	-	-	13 141
0,02 - 0,07%	62 394	549	-	3	62 946
0,07 - 0,11%	14 777	223	-	2	15 002
0,11 - 0,18%	9 461	521	-	1	9 983
0,18 - 0,45%	6 976	2 267	-	3	9 246
0,45 - 1,78%	2 379	3 270	-	7	5 656
1,78 - 99,99%	231	2 797	-	8	3 036
100%	-	-	1 393	51	1 444
brak ratingu wewnętrznego	4 541	26	-	-	4 567
KREDYTY GOSPODARCZE, NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU I NALEŻNOŚCI FAKTORINGOWE	78 435	25 563	6 552	406	110 956
0,00 - 0,45%	10 402	345	-	-	10 747
0,45 - 0,90%	6 888	342	-	-	7 230
0,90 - 1,78%	16 313	2 707	22	-	19 042
1,78 - 3,55%	27 073	6 407	-	1	33 481
3,55 - 7,07%	10 922	6 860	-	5	17 787
7,07 - 14,07%	5 881	6 441	-	4	12 326
14,07 - 99,99%	374	2 436	-	4	2 814
100%	-	-	6 530	391	6 921
brak ratingu wewnętrznego	582	25	-	1	608
KREDYTY KONSUMPCYJNE	31 793	3 389	1 915	99	37 196
0,00 - 0,45%	10 685	134	-	1	10 820
0,45 - 0,90%	5 655	140	-	1	5 796
0,90 - 1,78%	5 434	313	-	3	5 750
1,78 - 3,55%	4 184	528	-	2	4 714
3,55 - 7,07%	2 341	581	-	2	2 924
7,07 - 14,07%	914	508	-	3	1 425
14,07 - 99,99%	220	1 126	-	4	1 350
100%	-	-	1 915	80	1 995
brak ratingu wewnętrznego	2 360	59	-	3	2 422
Razem	223 999	38 734	9 860	580	273 173

RYZYKO KREDYTOWE EKSPOZYCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2023 Wartość bilansowa brutto	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
KREDYTY NA NIERUCHOMOŚCI	99 844	13 351	1 605	84	114 884
0,00 - 0,02%	1 107	28	-	-	1 135
0,02 - 0,07%	31 957	223	-	1	32 181
0,07 - 0,11%	19 341	260	-	1	19 602
0,11 - 0,18%	17 912	250	-	2	18 164
0,18 - 0,45%	16 113	3 057	-	2	19 172
0,45 - 1,78%	6 251	5 669	-	8	11 928
1,78 - 99,99%	654	3 831	-	10	4 495
100%	-	-	1 605	61	1 666
brak ratingu wewnętrznego	6 509	33	-	-	6 542
KREDYTY GOSPODARCZE, NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU I NALEŻNOŚCI FAKTORINGOWE	77 648	23 669	4 645	161	106 123
0,00 - 0,45%	13 435	118	-	1	13 553
0,45 - 0,90%	10 682	330	-	-	11 012
0,90 - 1,78%	12 263	1 233	-	-	13 496
1,78 - 3,55%	23 021	6 115	-	1	29 137
3,55 - 7,07%	13 172	8 507	-	-	21 679
7,07 - 14,07%	4 637	4 526	-	-	9 163
14,07 - 99,99%	199	2 812	-	3	3 014
100%	-	-	4 645	156	4 801
brak ratingu wewnętrznego	239	28	-	-	267
KREDYTY KONSUMPCYJNE	26 079	3 570	2 379	79	32 107
0,00 - 0,45%	4 870	43	-	-	4 913
0,45 - 0,90%	6 845	148	-	-	6 993
0,90 - 1,78%	6 391	392	-	-	6 783
1,78 - 3,55%	3 908	603	-	1	4 512
3,55 - 7,07%	1 806	554	-	1	2 361
7,07 - 14,07%	749	521	-	1	1 271
14,07 - 99,99%	175	1 256	-	2	1 433
100%	-	-	2 379	73	2 452
brak ratingu wewnętrznego	1 336	53	-	1	1 389
Razem	203 571	40 590	8 629	324	253 114

• JAKOŚĆ PORTFELA OBJĘTEGO MODELEM RATINGOWYM DLA ZOBOWIĄZAŃ POZABILANSOWYCH

RYZYKO KREDYTOWE EKSPZYCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2024 Wartość nominalna	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
0,00 - 0,45%	32 713	206	-	1	32 920
0,45 - 0,90%	13 721	587	-	1	14 309
0,90 - 1,78%	14 497	2 019	30	-	16 546
1,78 - 3,55%	14 379	2 498	-	-	16 877
3,55 - 7,07%	5 148	2 728	-	-	7 876
7,07 - 14,07%	2 028	2 170	-	338	4 536
14,07 - 99,99%	51	172	-	-	223
100%	-	-	383	1	384
brak ratingu wewnętrznego	8 241	1 232	-	-	9 473
Razem	90 778	11 612	413	341	103 144

RYZYKO KREDYTOWE EKSPZYCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2023 Wartość nominalna	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
0,00 - 0,45%	23 916	107	-	-	24 023
0,45 - 0,90%	11 919	272	-	-	12 191
0,90 - 1,78%	11 504	825	-	-	12 329
1,78 - 3,55%	12 319	1 712	-	-	14 031
3,55 - 7,07%	7 772	2 928	-	-	10 700
7,07 - 14,07%	3 300	2 415	-	-	5 715
14,07 - 99,99%	47	209	-	-	256
100%	-	-	494	454	948
brak ratingu wewnętrznego	13 864	1 101	-	-	14 965
Razem	84 641	9 569	494	454	95 158

• JAKOŚĆ PORTFELA OBJĘTEGO MODELEM RATINGOWYM DLA NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

Nota została przygotowana przy założeniu, że w przypadku braku ratingów zewnętrznych dokonano translacji ratingów wewnętrznych na zewnętrzne z wykorzystaniem wewnętrznej skali Grupy.

RYZYKO KREDYTOWE EKSPZYCJI WEDŁUG PARAMETRU PD – Faza 1	31.12.2024	31.12.2023
Wartość bilansowa brutto		
NALEŻNOŚCI OD BANKÓW		
RATINGI ZEWNĘTRZNE		
AAA	-	1 288
AA	1 188	4 252
A	2 271	5 236
BBB	136	1 041
BB	1	18
B	1	1
CCC	3	7
CC	1 491	1 519
Razem	5 091	13 362

• JAKOŚĆ PORTFELA OBJĘTEGO MODELEM RATINGOWYM DLA DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

RYZYKO KREDYTOWE EKSPozyCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2024	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto					
DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE					
RATINGI ZEWNĘTRZNE					
AAA	11 658	-	-	11 658	11 658
AA	9 108	-	-	9 108	9 108
A	163 985	-	-	163 985	163 985
BBB	1 994	-	-	1 994	1 994
BB	560	485	-	1 045	560
brak ratingu wewnętrznego	4 696	85	-	4 781	4 696
RATINGI WEWNĘTRZNE					
0,00-0,45%	6 873	-	-	6 873	6 873
0,45-0,90%	6 200	791	-	6 991	6 200
0,90-1,78%	89	82	-	171	89
1,78-3,55%	1 844	66	-	1 910	1 844
3,55-7,07%	3	-	-	3	3
7,07-14,07%	19	1	-	20	19
100%	-	-	10	10	-
brak ratingu wewnętrznego	-	133	-	133	-
Razem	207 029	1 643	10	208 682	207 029

RYZYKO KREDYTOWE EKSPozyCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2023	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Wartość bilansowa brutto				
DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE				
RATINGI ZEWNĘTRZNE				
AAA	8 037	-	-	8 037
AA	2 791	-	-	2 791
A	147 728	-	-	147 728
BBB	260	-	-	260
BB	1 483	-	-	1 483
RATINGI WEWNĘTRZNE				
0,00-0,45%	13 230	-	-	13 230
0,45-0,90%	4 090	166	-	4 256
0,90-1,78%	308	267	-	575
1,78-3,55%	620	-	-	620
3,55-7,07%	167	-	-	167
7,07-14,07%	-	161	-	161
100%	-	-	12	12
brak ratingu wewnętrznego	15 835	198	-	16 033
Razem	194 549	792	12	195 353

50. KOMPENSOWANIE AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

Grupa Kapitałowa kompensuje i wykazuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto aktywa i zobowiązania finansowe, jeżeli posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie.

Przed wszystkim Grupa kompensuje wartość wyceny dodatniej i ujemnej instrumentów pochodnych z wartościami zmiennego depozytu zabezpieczającego (Variation Margin) w przypadku instrumentów pochodnych na stopę procentową gdzie stroną transakcji jest izba rozliczeniowa (CCP) lub uczestnik rozliczający izby rozliczeniowej (clearing broker).

Grupa Kapitałowa zawiera porozumienia dotyczące kompensowania, czyli umowy ISDA (International Swaps and Derivatives Association Master Agreements) oraz GMRA (Global Master Repurchase Agreement), które umożliwiają kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (końcowe potrącenie i rozliczenie transakcji, tzw. close out netting) w przypadku zaistnienia przypadku naruszenia w stosunku do którejś ze stron umowy. Umowy te mają szczególne znaczenie dla ograniczania ryzyka związanego z instrumentami pochodnymi, gdyż umożliwiają kompensowanie zarówno wymagalnych (redukcja ryzyka rozliczeniowego), jak i niewymagalnych zobowiązań stron (redukcja ryzyka przedrocznicowego). Umowy te nie spełniają jednak wymogów określonych w MSR 32, gdyż tytuł kompensaty uwarunkowany jest wystąpieniem określonego zdarzenia w przyszłości (przypadki naruszenia).

Dodatковым zabezpieczeniem ekspozycji wynikającej z instrumentów pochodnych są depozyty zabezpieczające składane przez kontrahentów w ramach realizacji umów CSA (Credit Support Annex).

KOMPENSOWANIE AKTYWA - Instrumenty pochodne zabezpieczające i pozostałe instrumenty pochodne	31.12.2024	31.12.2023
Kwoty brutto ujętych aktywów finansowych	6 180	9 580
Kwoty brutto zobowiązań finansowych, które są kompensowane	(4 061)	(5 042)
Wartość netto aktywów finansowych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	2 119	4 538
Kwoty objęte egzekwowalnym porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania, w tym związane z:	881	911
(i) ujętymi instrumentami finansowymi, które nie spełniają kryteriów kompensowania	447	467
(ii) zabezpieczeniami finansowymi (w tym gotówkowymi)	434	444
Kwota netto	1 238	3 627

KOMPENSOWANIE ZOBOWIĄZANIA - Instrumenty pochodne zabezpieczające i pozostałe instrumenty pochodne	31.12.2024	31.12.2023
Kwoty brutto ujętych zobowiązań finansowych	7 019	12 283
Kwoty brutto aktywów finansowych, które są kompensowane	(4 338)	(5 855)
Wartość netto zobowiązań finansowych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	2 681	6 428
Kwoty objęte egzekwowalnym porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania, w tym związane z:	743	2 978
(i) ujętymi instrumentami finansowymi, które nie spełniają kryteriów kompensowania	447	912
(ii) zabezpieczeniami finansowymi (w tym gotówkowymi)	296	2 066
Kwota netto	1 938	4 110

51. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KONCENTRACJI KREDYTOWEJ W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

Grupa Kapitałowa definiuje ryzyko koncentracji kredytowej jako ryzyko wynikające z istotnego zaangażowania wobec pojedynczych klientów lub grup powiązanych klientów, których zdolność spłaty zadłużenia zależna jest od wspólnego czynnika ryzyka. Grupa Kapitałowa analizuje ryzyko koncentracji m.in. wobec:

- największych podmiotów (klientów),
- największych grup powiązanych klientów,
- branż,
- regionów geograficznych,

- walut,
- ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

Celem zarządzania ryzykiem koncentracji jest zapewnienie bezpiecznej struktury portfela kredytowego poprzez ograniczanie zagrożeń wynikających z nadmiernych koncentracji z tytułu ekspozycji charakteryzujących się potencjałem do generowania istotnych strat w Grupie Kapitałowej.

Grupa Kapitałowa dokonuje pomiaru i oceny ryzyka koncentracji przez badanie rzeczywistego łącznego zaangażowania wobec klienta lub grupy powiązanych klientów oraz rzeczywistego łącznego zaangażowania w poszczególne grupy portfeli kredytowych.

Rzeczywiste zaangażowanie Grupy Kapitałowej jest rozumiane zgodnie z definicją ekspozycji określonej w rozporządzeniu CRR, która oznacza wszystkie pozycje aktywów lub pozycje pozabilansowe, w tym ekspozycje w portfelach bankowym i handlowym oraz pośrednie ekspozycje wynikające ze stosowanych zabezpieczeń (otrzymanych gwarancji).

Identyfikacja ryzyka koncentracji polega na rozpoznaniu czynników, które mogą wpływać na jego powstanie lub zmianę wysokości zaangażowania Grupy Kapitałowej, w tym potencjalnych czynników ryzyka wynikających np. z planowanej działalności Grupy Kapitałowej. W procesie identyfikacji ryzyka koncentracji Grupa Kapitałowa:

- rozpoznaje i aktualizuje strukturę grupy powiązanych klientów,
- agreguje ekspozycje wobec klienta lub grup klientów powiązanych,
- stosuje wyłączenia spod regulacyjnych limitów dużych ekspozycji i uwzględnia uznane techniki ograniczania ryzyka kredytowego w zakresie zgodnym z Rozporządzeniem CRR.

Poziom tolerancji Grupy Kapitałowej na ryzyko koncentracji określają:

- zewnętrzne limity nadzorcze wynikające z art. 395 rozporządzenia CRR oraz z art. 79a Prawa bankowego,
- wewnętrzne limity Grupy Kapitałowej: strategiczne limity tolerancji na ryzyko koncentracji oraz limity określające apetyt na ryzyko koncentracji.

W pomiarze ryzyka koncentracji Grupa Kapitałowa wykorzystuje:

- wskaźnik koncentracji zaangażowania Grupy Kapitałowej wobec klienta lub grup powiązanych klientów w relacji do wartości kapitału Tier 1 Grupy Kapitałowej;
- współczynnik Giniego,
- graficzne miary koncentracji portfela (krzywa koncentracji Lorenza).

W ramach pomiaru ryzyka koncentracji i oceny wpływu czynników z otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego Banku na ryzyko koncentracji przeprowadzone są testy warunków skrajnych na ryzyko koncentracji podmiotowej dużych ekspozycji.

Grupa Kapitałowa monitoruje ryzyko koncentracji na poziomie:

- jednostkowym poprzez weryfikację wskaźnika koncentracji zaangażowań wobec klienta lub grupy klientów powiązanych każdorazowo przed wystąpieniem z wnioskiem o podjęcie decyzji o udzielenie finansowania albo zwiększenie kwoty zaangażowania oraz przed podjęciem innych działań powodujących zwiększenie zaangażowania Banku z innych tytułów,
- systemowym, poprzez:
 - codzienną kontrolę przestrzegania przez Bank zewnętrznego limitu koncentracji oraz identyfikację dużych ekspozycji,
 - miesięczną kontrolę przestrzegania przez Bank limitu wynikającego z art. 79a Prawa bankowego,
 - miesięczną lub kwartalną kontrolę przestrzegania wewnętrznych limitów Grupy Kapitałowej na ryzyko koncentracji,
 - monitorowanie wskaźników wczesnego ostrzeżenia w zakresie koncentracji,

Grupa Kapitałowa prognozuje zmiany poziomu ryzyka koncentracji w ramach analiz i przeglądu limitów wewnętrznych i polityki zarządzania ryzykiem koncentracji oraz w procesie przeprowadzania testów warunków skrajnych na ryzyko koncentracji.

Grupa Kapitałowa przeprowadza testy warunków skrajnych badające np. wpływ czynników makroekonomicznych na indywidualne koncentracje, wpływ skutków decyzji innych uczestników rynku finansowego, decyzji o fuzji klientów, zależności od innych ryzyk, np. od ryzyka walutowego, które mogą przyczynić się do materializacji ryzyka koncentracji oraz wpływ innych czynników z otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego na ryzyko koncentracji.

Ryzyko koncentracji jest elementem kompleksowych testów warunków skrajnych, które umożliwiają ocenę prognozowanego wpływu skorelowanych ze sobą czynników ryzyka kredytowego, stopy procentowej, walutowego, operacyjnego, płynności i ryzyka koncentracji na poziom oczekiwanej straty kredytowej Grupy Kapitałowej.

KONCENTRACJA WOBEC NAJWIĘKSZYCH PODMIOTÓW (KLIENTÓW)

Ryzyko koncentracji zaangażowani wobec pojedynczych klientów oraz grup powiązanych klientów monitorowane jest zgodnie z rozporządzeniem CRR, które ma przełożenie na Grupę Kapitałową Banku. Grupa Kapitałowa nie przyjmuje na siebie ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, której wartość, po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399-403 CRR przekracza 25% wartości kapitału skonsolidowanego Tier 1.

Na 31 grudnia 2024 roku oraz 31 grudnia 2023 roku limity koncentracji nie były przekroczone.

Największe zaangażowanie wobec pojedynczego podmiotu niebędącego rządem centralnym ani bankiem (bez uwzględnienia skutku ograniczenia ryzyka kredytowego) wyniosło odpowiednio: 32,12%² kapitału skonsolidowanego Tier 1 na 31 grudnia 2024 roku (na 31 grudnia 2023 roku: 41,28%² kapitału skonsolidowanego Tier 1).

Zaangażowanie Grupy Kapitałowej stanowiące sumę zaangażowania bilansowego brutto z tytułu udzielonych instrumentów dłużnych (w tym kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych, skupionych wierzytelności) oraz zaangażowania pozabilansowego, zaangażowania wynikającego z transakcji pochodnych w kwocie równej ich ekwiwalentowi bilansowemu (zgodnie z postanowieniami art. 274 ust.2 rozporządzenia CRR) oraz zaangażowania kapitałowego (udziały i akcje) wobec 5 największych klientów niebędących bankiem z wyłączeniem ekspozycji wobec rządów centralnych i banków centralnych) przedstawia poniższa tabela:

31.12.2024				31.12.2023			
Lp.	Zaangażowanie Grupy	Udział w portfelu	Wskaźnik koncentracji ¹	Lp.	Zaangażowanie Grupy	Udział w portfelu	Wskaźnik koncentracji ¹
1 ²	14 215	3,27%	32,12%	1 ²	17 224	4,29%	41,28%
2 ²	5 675	1,31%	12,82%	2	3 457	0,86%	8,29%
3 ²	3 151	0,73%	7,12%	3 ²	3 360	0,84%	8,05%
4 ²	2 755	0,63%	6,22%	4	3 151	0,78%	7,55%
5	2 497	0,58%	5,64%	5	2 755	0,69%	6,22%
Razem	28 293	6,52%	63,92%	Razem	29 786	7,46%	71,39%

¹ Relacja zaangażowania Grupy Kapitałowej Banku do wartości kapitału Tier 1 Grupy Kapitałowej Banku

² Zaangażowanie wyłączone lub częściowo wyłączone spod limitu koncentracji zaangażowań na mocy rozporządzenia CRR

• KONCENTRACJA WOBEC NAJWIĘKSZYCH GRUP POWIĄZANYCH KLIENTÓW

Największa koncentracja zaangażowania Grupy Kapitałowej w grupę powiązanych klientów wynosiła 3,57% portfela instrumentów finansowych Grupy Kapitałowej (na 31 grudnia 2023 roku 4,68%).

Największa koncentracja zaangażowania Grupy Kapitałowej wobec grup powiązanych klientów bez uwzględnienia ekspozycji wobec rządów oraz banków oraz bez skutku ograniczenia ryzyka kredytowego wyniosła odpowiednio: 34,99%² kapitału skonsolidowanego Tier 1 na 31 grudnia 2024 roku (na 31 grudnia 2023 roku: 44,94%² kapitału skonsolidowanego Tier 1).

Zaangażowanie Grupy Kapitałowej stanowiące sumę zaangażowania bilansowego brutto z tytułu udzielonych instrumentów dłużnych (w tym kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych, skupionych wierzytelności) oraz zaangażowania pozabilansowego, zaangażowania wynikającego z transakcji pochodnych w kwocie równej ich ekwiwalentowi bilansowemu (zgodnie z postanowieniami art. 274 ust.2 rozporządzenia CRR) oraz zaangażowania kapitałowego (udziały i akcje) wobec 5 największych grup powiązanych klientów (z wyłączeniem ekspozycji wobec rządów centralnych i banków centralnych) przedstawia poniższa tabela:

31.12.2024				31.12.2023			
Lp.	Zaangażowanie Grupy	Udział w portfelu	Wskaźnik koncentracji ¹	Lp.	Zaangażowanie Grupy	Udział w portfelu	Wskaźnik koncentracji ¹
1 ²	15 485	3,57%	34,99%	1 ²	18 751	4,68%	44,94%
2 ²	5 698	1,31%	12,87%	2	4 331	1,08%	10,38%
3	4 285	0,99%	9,68%	3 ²	4 034	1,00%	9,67%
4	3 472	0,80%	7,84%	4	3 464	0,86%	8,30%
5	3 455	0,80%	7,81%	5	3 423	0,85%	8,20%
Razem	32 395	7,47%	73,19%	Razem	34 003	8,47%	81,49%

¹ Relacja zaangażowania Grupy Kapitałowej Banku do wartości kapitału Tier 1 Grupy Kapitałowej Banku

² Zaangażowanie wyłączone lub częściowo wyłączone spod limitu koncentracji zaangażowań na mocy rozporządzenia CRR

• KONCENTRACJA WOBEC SEKCJI BRANŻOWYCH

Portfel ekspozycji gospodarczych Grupy jest zdywersyfikowany pod względem sekcji branżowych. W tabeli poniżej przedstawiono strukturę portfela kredytowego oraz papierów wartościowych brutto wobec podmiotów gospodarczych według sekcji branżowych.

SEKCJA	NAZWA SEKCJI	31.12.2024		31.12.2023	
		ZAANGAŻOWANIE	LICZBA PODMIOTÓW	ZAANGAŻOWANIE	LICZBA PODMIOTÓW
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	22,91	1,70	22,75	1,74
C	Przetwórstwo przemysłowe	15,16	10,11	15,63	10,28
L	Działalność związana z obsługą nieruchomości	7,12	9,73	8,47	10,44
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów	9,29	19,81	10,53	20,23
O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16,25	1,49	12,92	1,61
Pozostałe zaangażowania		29,27	57,16	29,70	55,70
Razem		100,00	100,00	100,00	100,00

• KONCENTRACJA WOBEC REGIONÓW GEOGRAFICZNYCH

Portfel kredytowy Grupy Kapitałowej jest zdywersyfikowany pod względem koncentracji geograficznej.

Struktura portfela kredytowego brutto według regionów geograficznych różni się w Grupie Kapitałowej ze względu na obszar klienta Banku – odrębna jest dla Obszaru Rynku Detalicznego (ORD), odrębna dla Obszaru Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej (OKI)

KONCENTRACJA GEOGRAFICZNA RYZYKA KREDYTOWEGO W OBSZARZE KLIENTA DETALICZNEGO	31.12.2024	31.12.2023
Warszawski	16,77	16,37
Katowicki	10,90	11,04
Poznański	10,30	10,26
Krakowski	8,62	8,42
Łódzki	8,57	8,59
Wrocławski	10,81	10,97
Gdański	10,20	10,31
Lubelski	7,34	7,11
Białostocki	6,51	6,39
Szczeciński	8,07	8,16
Centrala	0,60	0,67
Pozostałe	0,51	0,57
Zagranica	0,80	1,14
Razem	100,00	100,00

KONCENTRACJA GEOGRAFICZNA RYZYKA KREDYTOWEGO W OBSZARZE KLIENTA INSTYTUCJONALNEGO	31.12.2024	31.12.2023
Centrala	3,70	3,44
makroregion centralny	45,02	45,17
makroregion północny	8,02	7,87
makroregion zachodni	10,89	11,02
makroregion południowy	10,08	9,58
makroregion południowo-wschodni	9,92	9,42
makroregion północno-wschodni	3,91	4,78
makroregion południowo-zachodni	6,38	6,53
pozostałe	-	-
zagranica	2,08	2,19
Razem	100,00	100,00

• **KONCENTRACJA WALUTOWA RYZYKA KREDYTOWEGO**

KONCENTRACJA WALUTOWA RYZYKA KREDYTOWEGO	31.12.2024	31.12.2023
PLN	86,66	85,24
Waluty obce, w tym:	13,34	14,76
CHF	0,72	1,70
EUR	11,37	11,76
USD	0,83	0,83
UAH	0,34	0,03
GBP	0,02	0,42
Inne	0,06	0,03
Razem	100,00	100,00

- INNE RODZAJE KONCENTRACJI**

Grupa Kapitałowa analizuje strukturę portfela kredytów mieszkaniowych względem poziomów LTV.

STRUKTURA PORTFELA KREDYTÓW MIESZKANIOWYCH GRUPY WEDŁUG LTV	31.12.2024	31.12.2023
0% - 40%	49,32	48,03
41%-60%	24,52	31,77
61% - 80%	17,74	14,05
81% - 90%	6,52	3,03
91% - 100%	1,71	2,65
powyżej 100%	0,19	0,47
Razem	100,00	100,00

	31.12.2024	31.12.2023
średnie LTV dla portfela kredytów mieszkaniowych w CHF	40,94	43,73
średnie LTV dla całego portfela kredytów mieszkaniowych	44,71	43,80

52. ZABEZPIECZENIA

W okresie zakończonym 31 grudnia 2024 roku i 31 grudnia 2023 roku Grupa nie dokonywała zmian w polityce dotyczącej zabezpieczeń.

Grupa Kapitałowa uwzględniła posiadane zabezpieczenia ekspozycji kredytowych przy szacowaniu oczekiwanej straty kredytowej dla ekspozycji istotnych indywidualnie. W odniesieniu do ekspozycji indywidualnie znaczących, które spełniają przesłankę utraty wartości, przyszłe odzyski z zabezpieczeń szacowane są indywidualnie i uwzględnianie przy ustalaniu oczekiwanej straty, z wagą odpowiadającą ocenie prawdopodobieństwa realizacji scenariusza windykacyjnego. Wartość odzysków z zabezpieczeń szacowanych w ramach scenariusza windykacyjnego dla ekspozycji dotkniętych na dzień bilansowy utratą wartości wynosiła 1 422 miliony PLN (na 31 grudnia 2023 roku 917 milionów PLN). W odniesieniu do kredytów i pożyczek udzielonych klientom ustanowione były na rzecz Grupy następujące zabezpieczenia: hipoteka, zastaw rejestrowy, przeniesienie prawa własności, blokada rachunku lokaty, ubezpieczenie ekspozycji kredytowej oraz gwarancje i poręczenia.

Grupa Kapitałowa nie posiada ekspozycji, które ze względu na wartość zabezpieczenia nie zostały objęte odpisem na oczekiwane straty kredytowe.

Patrz również informacje w nocie „[ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM](#)”.



53. EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA

KONCENTRACJA RYZYKA KREDYTOWEGO – RYNEK MIĘDZYBANKOWY I POZAHURTOWY - ZAANGAŻOWANIE									
Kontrahent	Kraj	Rating	Rynek międzybankowy - hurtowy			Rynek pozahurtowy			Razem
			Lokaty (wartość nominalna)	Instrumenty pochodne (wycena rynkowa, w przypadku dodatniej bez uwzględnienia zabezpieczenia)	Papiery wartościowe (wartość nominalna)	Nominalna kwota zaangażowania bilansowego	Nominalna kwota zaangażowania pozabilansowego	Środki na rachunkach NOSTRO	
31.12.2024									
Kontrahent 1	Luksemburg	AAA	-	-	11 799	-	-	-	11 799
Kontrahent 2	Polska	A	55	18	9 693	-	-	-	9 766
Kontrahent 3	Belgia	A	427	(9)	-	-	-	218	645
Kontrahent 4	Szwajcaria	AA	598	-	-	-	-	-	598
Kontrahent 5	Szwajcaria	AA	299	-	-	-	-	-	299
Kontrahent 6	Niemcy	AA	-	128	-	-	32	4	164
Kontrahent 7	Francja	A	-	161	-	-	-	-	161
Kontrahent 8	Polska	A	-	6	-	150	-	-	156
Kontrahent 9	Niemcy	A	60	81	-	-	-	4	145
Kontrahent 10	Stany Zjednoczone Ameryki Północnej	AA	-	-	-	-	15	93	108
31.12.2023									
Kontrahent 2	Polska	A	63	-	9 177	-	-	-	9 240
Kontrahent 1	Luksemburg	AAA	-	-	8 038	-	-	-	8 038
Kontrahent 99	Szwajcaria	AAA	1 287	17	-	-	-	-	1 304
Kontrahent 100	Francja	A	783	-	-	-	-	-	783
Kontrahent 64	Norwegia	AA	674	-	-	-	-	1	675
Kontrahent 101	Szwajcaria	AA	642	-	-	-	-	-	642
Kontrahent 75	Austria	BBB	531	-	-	-	-	-	531
Kontrahent 3	Belgia	A	304	(8)	-	-	-	199	503
Kontrahent 102	Niderlandy	A	500	-	-	-	-	-	500
Kontrahent 55	Szwajcaria	AA	492	-	-	-	-	3	495

* Bez uwzględnienia zaangażowania wobec Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego transakcji pochodnych oraz transakcji na papierach wartościowych Grupa Kapitałowa zawiera z kontrahentami umowy ramowe (na standardzie ZBP, ISDA i ICMA). Umowy ramowe umożliwiają kompensację wzajemnych wymagalnych (redukcja ryzyka rozliczeniowego) oraz niewymagalnych zobowiązań stron (redukcja ryzyka przedrozliczeniowego) wynikających z transakcji, jak również skorzystanie z mechanizmu nettingu upadłościowego (close-out netting) w momencie rozwiązywania umowy ramowej na skutek wystąpienia przypadku naruszenia lub przypadku uzasadniającego rozwiązanie w stosunku do jednej lub dwóch stron umowy.

Dodatkowo Grupa Kapitałowa zawiera z kontrahentami umowy zabezpieczające (CSA – Credit Support Annex na standardzie ISDA lub Umowę zabezpieczającą według standardów ZBP), na podstawie których każda ze stron, po spełnieniu przesłanek określonych w tej umowie, zobowiązuje się do ustanowienia stosownego zabezpieczenia wraz z prawem do jego potrącenia. Wyjątek stanowią transakcje na instrumentach pochodnych zawierane pomiędzy podmiotami Grupy Kapitałowej: PKO Bank Polski S.A. i PKO Bank Hipoteczny S.A., które zostały zwolnione z obowiązków nałożonych przez Rozporządzenie EMIR dotyczących wymiany zabezpieczeń.

Grupa Kapitałowa posiada dostęp do dwóch izb rozliczeniowych (CCP), za pośrednictwem których rozlicza określone w Rozporządzeniu EMIR transakcje pochodne na stopę procentową z wybranymi kontrahentami krajowymi i zagranicznymi.

W związku z wymogiem wymiany początkowych depozytów zabezpieczających (IM - Initial Margin) w odniesieniu do określonych typów transakcji pochodnych nierozliczanych w CCP, wynikającym z Rozporządzenia EMIR, Bank podpisuje z kontrahentami umowy IM, opierające się na standardzie ISDA. Początkowy depozyt zabezpieczający składany jest u depozytariusza przez dwie strony transakcji, w formie akceptowalnych papierów wartościowych lub w formie gotówki, w momencie przekroczenia tzw. thresholdu IM (kwota, o którą obniżany jest wymóg IM). Do momentu przekroczenia thresholdu IM odbywa się monitorowanie wysokości wyliczonego wymogu IM.

54. PRAKTYKI FORBEARANCE

Grupa Kapitałowa jako forbearance traktuje działania mające na celu dokonanie uzgodnionych z dłużnikiem lub emitentem zmian warunków umowy wymuszonych jego trudną sytuacją finansową (działania restrukturyzacyjne wprowadzające udogodnienia, które w innym przypadku nie byłyby przyznane). Celem działań forbearance jest przywrócenie dłużnikowi lub emitentowi zdolności wywiązania się z zobowiązań wobec Grupy Kapitałowej oraz maksymalizacja efektywności zarządzania wierzytelnościami trudnymi, tj. uzyskanie możliwie najwyższych odzysków, przy jednoczesnym ograniczaniu do minimum ponoszonych w związku z tym kosztów.

Zmiany warunków spłaty dokonywane w ramach forbearance mogą dotyczyć:

- rozłożenia zadłużenia wymagalnego na raty,
- zmiany formuły spłaty (raty annuitetowe, raty malejące),
- wydłużenia okresu kredytowania,
- zmiany oprocentowania,
- zmiany wysokości marży,
- redukcji wierzytelności.

W wyniku zawarcia i terminowej obsługi umowy *forbearance* wierzytelność staje się wierzytelnością niewymagalną.

Udzielenie w ramach forbearance udogodnień uznawanych jako przesłanki utraty wartości skutkuje rozpoznaniem przesłanki utraty wartości i zaklasyfikowaniem ekspozycji kredytowej do portfela ekspozycji z utratą wartości.

Włączenie takich ekspozycji do portfela ekspozycji obsługiwanych (zaprzestanie rozpoznawania umowy forbearance jako przesłanki utraty wartości) następuje nie wcześniej niż po 12 miesiącach od wprowadzenia forbearance, o ile uregulowane zostaną przez klienta wszystkie zaległości w spłacie oraz co najmniej 6 rat wynikających z umownego harmonogramu, a aktualna sytuacja klienta nie stanowi w ocenie Grupy Kapitałowej zagrożenia dla wywiązania się przez niego z warunków umowy restrukturyzacyjnej (z wyjątkiem sytuacji, gdy *forbearance* obejmuje redukcję wierzytelności kapitał, odsetki lub opłaty) o więcej niż 1%).

Ekspozycje przestają spełniać kryteria ekspozycji ze statusem forbearance, gdy spełnione są łącznie warunki:

- upłynęły przynajmniej 24 miesiące od włączenia ekspozycji forborne do portfela ekspozycji obsługiwanych (okres warunkowy),
- na koniec okresu warunkowego, o którym mowa powyżej, klient nie posiada zadłużenia przeterminowanego wobec Grupy Kapitałowej przekraczającego 30 dni,
- nastąpiła terminowa spłata przynajmniej 12 rat w docelowej wysokości.

Ekspozycje ze statusem forbearance są na bieżąco monitorowane. W całym okresie rozpoznawania statusu forbearance odpis aktualizujący jest równy wysokości oczekiwanej straty w horyzoncie życia ekspozycji.

Za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje bilansowe wobec dłużnika, które są przeterminowane o ponad 90 dni, a wartość bilansowa ekspozycji przeterminowanych brutto stanowi ponad 20% wartości bilansowej brutto wszystkich ekspozycji bilansowych wobec tego dłużnika.

31.12.2024	Instrumenty, których warunki zostały zmienione	Refinansowa nie	Razem brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Razem netto
Ekspozycje obsługiwane					
Papiery wartościowe	100	-	100	-	100
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 106	2	1 108	(11)	1 097
Ekspozycje nieobsługiwane					
Papiery wartościowe	10	-	10	-	10
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	3 342	21	3 363	(950)	2 413
RAZEM EKSPOZYCJE OBJĘTE FORBEARANCE	4 558	23	4 581	(961)	3 620

31.12.2023	Instrumenty, których warunki zostały zmienione	Refinansowa nie	Razem brutto	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	Razem netto
Ekspozycje obsługiwane					
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	644	1	645	(51)	594
Ekspozycje nieobsługiwane					
Papiery wartościowe – obligacje korporacyjne	58	-	58	-	58
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 618	32	1 650	(707)	943
RAZEM EKSPOZYCJE OBJĘTE FORBEARANCE	2 320	33	2 353	(758)	1 595

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM PODLEGAJĄCE FORBEARANCE	2024	2023
Kwota ujętych przychodów z tytułu odsetek związanych z kredytami i pożyczkami udzielonymi klientom, które podlegały forbearance	384	200

55. INFORMACJE O PAKIETOWEJ SPRZEDAŻY WIERZYTELNOŚCI

W 2024 roku Grupa Kapitałowa przeprowadziła pakietowe sprzedaże (wierzytelności bilansowych i pozabilansowych) ok. 74 tysięcy sztuk wierzytelności od klientów detalicznych oraz gospodarczych o łącznym zadłużeniu ogółem w wysokości 1 756 milionów PLN (w 2023 roku 21 tysiące sztuk na 770 milionów PLN). Łączna wartość bilansowa rezerw na potencjalne roszczenia z tytułu sprzedaży wierzytelności na 31 grudnia 2024 roku wynosiła 5 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku wynosiła 2 miliony PLN). W wyniku sprzedaży wierzytelności zostały przeniesione wszystkie ryzyka i korzyści, w związku z powyższym Grupa Kapitałowa zaprzestała ujmowania tych aktywów.

56. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ

Ryzyko stopy procentowej to ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych i pozabilansowych Grupy Kapitałowej wrażliwych na zmiany stóp procentowych w wyniku zmian stóp procentowych na rynku.

Ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian rynkowych stóp procentowych do akceptowalnego poziomu odbywa się poprzez odpowiednie kształtowanie struktury pozycji bilansowych i pozabilansowych.

Grupa Kapitałowa wykorzystuje takie miary ryzyka stopy procentowej jak: wrażliwość dochodu odsetkowego, wrażliwość wartości ekonomicznej, wartość zagrożona (VaR), testy warunków skrajnych i luki przeszacowań.

Kontrola ryzyka stopy procentowej obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej limitów i wartości progowych dotyczących ryzyka stopy procentowej, w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko stopy procentowej.

Grupa Kapitałowa regularnie monitoruje:

- poziom miar ryzyka stopy procentowej,
- stopień wykorzystania strategicznych limitów tolerancji na ryzyko stopy procentowej,
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko stopy procentowej.

W Grupie Kapitałowej zostały ustanowione limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej m.in. na wrażliwość dochodu odsetkowego, wrażliwość wartości ekonomicznej oraz straty.

Ekspozycja Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA na ryzyko stopy procentowej kształtowała się na 31 grudnia 2024 roku i 31 grudnia 2023 roku w ramach przyjętych limitów. Grupa Kapitałowa była głównie narażona na ryzyko złotej stopy procentowej. Ryzyko stopy procentowej generowane przez spółki Grupy Kapitałowej nie wpływało w istotny sposób na ryzyko stopy procentowej całej Grupy Kapitałowej i tym samym nie zmieniało istotnie jej profilu ryzyka.

Grupa Kapitałowa stosuje podział na portfele z punktu widzenia zarządzania ryzykiem stopy procentowej:

- bankowy - obejmuje pozycje bilansowe oraz pozabilansowe niezaliczone do portfela handlowego, w szczególności pozycje wynikające z działalności podstawowej Grupy, transakcje zawierane w celach inwestycyjnych i płynnościowych oraz ich transakcje zabezpieczające,
- handlowy - obejmuje operacje wykonywane na instrumentach finansowych w ramach działalności na rachunek własny i działalności klientowskiej.

Z uwagi na zasadę utrzymywania ryzyka stopy procentowej w portfelu handlowym na ograniczonym poziomie ryzyko to generowane jest przede wszystkim przez pozycje portfela bankowego.

W celu ograniczania ryzyka stopy procentowej portfela bankowego, Grupa Kapitałowa wykorzystuje limity i wartości progowe, a także dokonuje transakcji ograniczających ryzyko na podstawie informacji o poziomie ryzyka (z wykorzystaniem miary wrażliwości dochodu odsetkowego, miary wrażliwości wartości ekonomicznej, analiz szokowych i luki przeszacowań) oraz planowanego rozwoju biznesu. W celu zabezpieczania poziomu przyszłych przepływów pieniężnych oraz zmienności wartości godziwej wynikających z ryzyka zmian stóp procentowych stosuje się zatwierdzone przez Zarząd Banku strategie zabezpieczające z wykorzystaniem transakcji IRS/CIRS w ramach rachunkowości zabezpieczeń, które opisane zostały w nocie „[Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty pochodne](#)”.

• WRAŻLIWOŚĆ DOCHODU ODSETKOWEGO

Wrażliwość dochodu odsetkowego na skokowe przesunięcie krzywej dochodowości określa potencjalny efekt finansowy tego przesunięcia wyrażony zmianą wysokości dochodu odsetkowego w danym horyzoncie czasowym. Zmiana ta wynika z niedopasowania terminów przeszacowań aktywów, pasywów oraz zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych (w szczególności instrumentów pochodnych) wrażliwych na zmiany stóp procentowych. Wrażliwość dochodu odsetkowego w portfelu bankowym Grupy Kapitałowej na skokowe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b. w dół w horyzoncie jednego roku we wszystkich walutach przedstawia poniższa tabela:

NAZWA MIARY	31.12.2024	31.12.2023
Wrażliwość dochodu odsetkowego (mln PLN)	(548)	(1 014)

• **WRAŻLIWOŚĆ WARTOŚCI EKONOMICZNEJ**

Wrażliwość wartości ekonomicznej odzwierciedla zmianę wartości godziwej pozycji w portfelu w efekcie równoległego przesunięcia krzywych dochodowości o 100 p.b. w górę lub w dół (bardziej niekorzystny z wymienionych scenariuszy). Poniższa tabela przedstawia miarę wrażliwości wartości ekonomicznej (stress-test) portfela bankowego Grupy Kapitałowej we wszystkich walutach na 31 grudnia 2024 roku oraz na 31 grudnia 2023 roku:

NAZWA MIARY	31.12.2024	31.12.2023
Wrażliwość wartości ekonomicznej (mln PLN)	(1 660)	(1 567)

Grupa Kapitałowa w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w portfelu handlowym stosuje miarę wartości zagrożonej VaR.

• **WARTOŚĆ ZAGROŻONA**

Miara IR VaR to potencjalna wartość straty, która może wystąpić w normalnych warunkach rynkowych w określonym czasie (tzn. horyzoncie) oraz z założonym poziomem prawdopodobieństwa z tytułu zmian krzywych stóp procentowych. IR VaR w portfelu handlowym Banku przedstawia poniższa tabela:

NAZWA MIARY	31.12.2024	31.12.2023
IR VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN):		
Wartość średnia	7	59
Wartość maksymalna	15	133
Wartość na koniec okresu	5	42

57. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYM

Ryzyko walutowe to ryzyko poniesienia straty z tytułu zmian kursów walutowych generowane przez utrzymywanie otwartych pozycji walutowych w poszczególnych walutach.

Ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian kursów walut do akceptowalnego poziomu odbywa się poprzez odpowiednie kształtowanie struktury walutowej pozycji bilansowych oraz pozabilansowych.

W Grupie Kapitałowej wykorzystywane są następujące miary ryzyka walutowego: wartość zagrożona (VaR) i testy warunków skrajnych.

Kontrola ryzyka walutowego obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej limitów i wartości progowych dotyczących ryzyka walutowego, w szczególności strategicznego limitu tolerancji na ryzyko walutowe.

Grupa Kapitałowa regularnie monitoruje:

- poziom miar ryzyka walutowego,
- stopień wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko walutowe,
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko walutowe.

Grupa Kapitałowa ustanowiła limity i wartości progowe na ryzyko walutowe m.in. na pozycje walutowe, wartość zagrożoną obliczaną w horyzoncie 10-dniowym oraz stratę na rynku walutowym.

• **MIARY WRAŻLIWOŚCI**

Miara FX VaR to potencjalna wartość straty, która może wystąpić w normalnych warunkach rynkowych w określonym czasie (tzw. horyzoncie) oraz z założonym poziomem prawdopodobieństwa z tytułu zmian kursów walutowych. Stress-testy służą do oszacowania straty w przypadku gwałtownych zmian na rynku walutowym, które nie są standardowo opisane za pomocą miar statystycznych.

FX VaR Banku łącznie dla wszystkich walut przedstawia poniższa tabela:

NAZWA MIARY WRAŻLIWOŚCI	31.12.2024	31.12.2023
VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN) ¹	3	3

¹ Biorąc pod uwagę charakter prowadzonej działalności pozostałych spółek Grupy Kapitałowej generujących istotne ryzyko walutowe oraz specyfikę rynku, na którym działają, Podmiot dominujący nie wyznacza skonsolidowanej miary wrażliwości VaR. Spółki te wykorzystują własne miary ryzyka do zarządzania ryzykiem walutowym. Miarę VaR 10-dniowy stosuje KREDOBANK SA, jej wartość na 31 grudnia 2024 roku wyniosła ok. 0,3 miliona PLN oraz na 31 grudnia 2023 roku ok. 0,3 miliona PLN.

• **POZYCJA WALUTOWA**

Wielkość pozycji walutowych w Grupie Kapitałowej prezentuje poniższa tabela:

POZYCJA WALUTOWA ¹	31.12.2024	31.12.2023
EUR	(92)	(59)
CHF	(122)	15
Pozostałe (Globalna Netto)	5	(20)

¹ Pozycje nie uwzględniają pozycji strukturalnych w UAH (678,5 mln PLN) na które Bank uzyskał zgodę KNF na wyłączenie z wyznaczania pozycji walutowych.

Wielkość pozycji walutowych jest kluczowym (poza zmiennościami kursów walutowych) czynnikiem determinującym poziom ryzyka walutowego na jakie narażona jest Grupa Kapitałowa. Na poziom pozycji walutowych wpływają wszystkie transakcje walutowe, jakie zostają zawarte, bilansowe i pozabilansowe, wyjątkiem są pozycje strukturalne w UAH oraz w EUR na które Bank uzyskał zgodę KNF na wyłączenie z wyznaczania pozycji walutowych.

• **STRUKTURA WALUTOWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH**

STRUKTURA WALUTOWA - aktywa finansowe	Waluta w przeliczeniu na PLN						
	PLN	CHF	EUR	USD	UAH	Inne	Razem
31.12.2024							
Kasa, środki w Banku Centralnym	22 434	20	561	238	51	190	23 494
Należności od banków	576	12	2 524	319	1 502	156	5 089
Pochodne instrumenty zabezpieczające	99	-	20	1	-	-	120
Pozostałe instrumenty pochodne	1 787	-	171	41	-	-	1 999
Papiery wartościowe	187 901	-	10 280	11 090	1 260	-	210 531
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	892	-	-	-	-	-	892
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	232 814	2 153	28 616	1 404	922	249	266 158
Inne aktywa finansowe	2 230	2	165	35	2	48	2 482
Suma aktywów finansowych	448 733	2 187	42 337	13 128	3 737	643	510 765

TRUKTURA WALUTOWA - zobowiązania finansowe oraz pozabilansowe	Waluta w przeliczeniu na PLN							
	31.12.2024	PLN	CHF	EUR	USD	UAH	Inne	Razem
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		11	-	-	-	-	-	11
Zobowiązania wobec banków		1 193	58	878	103	-	141	2 373
Pochodne instrumenty zabezpieczające		285	-	-	-	-	-	285
Pozostałe instrumenty pochodne		2 100	-	244	52	-	-	2 396
Zobowiązania wobec klientów		358 590	1 332	37 969	15 031	3 073	3 783	419 778
Otrzymane kredyty i pożyczki		144	-	1 114	-	10	-	1 268
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych		10 323	-	13 134	-	-	-	23 457
Zobowiązania podporządkowane		4 291	-	-	-	-	-	4 291
Pozostałe zobowiązania finansowe		2 740	2	1 170	202	20	93	4 227
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje		529	8	78	5	9	4	633
Suma zobowiązań finansowych		380 206	1 400	54 587	15 393	3 112	4 021	458 719
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne		84 502	75	11 586	5 882	322	777	103 144

STRUKTURA WALUTOWA - aktywa finansowe	Waluta w przeliczeniu na PLN							
	31.12.2023	PLN	CHF	EUR	USD	UAH	Inne	Razem
Kasa, środki w Banku Centralnym		16 256	28	627	157	62	683	17 813
Należności od banków		784	199	6 753	3 883	1 531	203	13 353
Pochodne instrumenty zabezpieczające		253	-	102	-	-	-	355
Pozostałe instrumenty pochodne		3 927	-	-	256	-	-	4 183
Papiery wartościowe		184 695	-	6 427	5 526	836	-	197 484
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży		372	-	-	-	-	-	372
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		211 055	4 317	27 839	1 352	1 045	168	245 776
Inne aktywa finansowe		1 305	1	125	17	3	23	1 474
Suma aktywów finansowych		418 647	4 545	41 873	11 191	3 477	1 077	480 810

STRUKTURA WALUTOWA - zobowiązania finansowe oraz pozabilansowe	Waluta w przeliczeniu na PLN							
	31.12.2023	PLN	CHF	EUR	USD	UAH	Inne	Razem
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		10	-	-	-	-	-	10
Zobowiązania wobec banków		1 343	14	1 673	117	-	4	3 151
Pochodne instrumenty zabezpieczające		544	-	344	-	-	-	888
Pozostałe instrumenty pochodne		5 413	-	-	122	-	5	5 540
Zobowiązania wobec klientów		342 358	1 300	34 073	14 605	2 874	3 983	399 193
Otrzymane kredyty i pożyczki		161	-	1 317	-	11	-	1 489
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych		7 105	-	10 096	-	-	-	17 201
Zobowiązania podporządkowane		2 774	-	-	-	-	-	2 774
Pozostałe zobowiązania finansowe		4 267	4	1 114	172	38	78	5 673
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje		634	5	70	35	2	5	751
Suma zobowiązań finansowych		364 609	1 323	48 687	15 051	2 925	4 075	436 670
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne		78 255	91	10 245	5 110	256	1 201	95 158

58. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOSCI

Ryzyko płynności to ryzyko braku możliwości terminowego wywiązania się z zobowiązań w wyniku braku płynnych środków. Sytuacja braku płynności może wynikać z niewłaściwej struktury aktywów i zobowiązań, w tym pozabilansowych, niedopasowania przepływów pieniężnych, nieotrzymania płatności od kontrahentów, nagłego wycofania środków przez klientów lub innych wydarzeń na rynku.

Grupa Kapitałowa zarządza również ryzykiem finansowania, które uwzględnia ryzyko utraty posiadanych źródeł finansowania oraz braku możliwości odnowienia wymagalnych środków finansowania lub utraty dostępu do nowych źródeł finansowania.

Zapewnienie niezbędnej wysokości środków finansowych koniecznych do wywiązywania się z bieżących i przyszłych (również potencjalnych) zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potrzeb mogących się pojawić w wyniku zmian otoczenia rynkowego odbywa się poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i zobowiązań, w tym pozabilansowych.

Grupa Kapitałowa wykorzystuje następujące miary ryzyka płynności:

- kontraktowa i urealniona luka płynności,
- nadwyżka płynności,
- wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR),
- wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR),
- rezerwa płynności,
- wskaźnik relacji stabilnych środków finansowania do aktywów niepłynnych,
- miary stabilności portfela depozytów i kredytów,
- testy warunków skrajnych (stress-testy płynności).

Kontrola ryzyka płynności obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej limitów i wartości progowych dotyczących ryzyka płynności, w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko płynności.

Grupa Kapitałowa regularnie monitoruje:

- stopień wykorzystania strategicznych limitów tolerancji na ryzyko płynności,
- stopień wykorzystania nadzorczych norm płynności,
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko płynności,
- koncentrację źródeł finansowania,
- wskaźniki wczesnego ostrzegania - monitorowanie ich poziomu ma na celu wczesne wykrycie niekorzystnych zjawisk mogących mieć negatywny wpływ na sytuację płynnościową Grupy Kapitałowej lub sektora finansowego (których przekroczenie uruchamia płynnościowe plany awaryjne).

Grupa Kapitałowa dokonuje również cyklicznych prognoz poziomu ryzyka płynności, które uwzględniają aktualny rozwój działalności Grupy Kapitałowej. Prognozy poziomu płynności uwzględniają przede wszystkim poziom kształtowania się wybranych miar ryzyka płynności w warunkach zrealizowania się prognoz aktywów oraz zobowiązań Grupy Kapitałowej oraz w sytuacji realizacji wybranych scenariuszy stress-testowych.

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem płynności Grupy Kapitałowej są:

- procedury dotyczące zarządzania ryzykiem płynności, w tym w szczególności płynnościowe plany awaryjne,
- limity i wartości progowe ograniczające ryzyko płynności krótko-, średnio- i długoterminowej,
- nadzorcze normy płynnościowe,
- transakcje depozytowe, lokacyjne, transakcje kupna i sprzedaży papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych, a także transakcje kupna i sprzedaży papierów wartościowych,
- transakcje zapewniające długoterminowe finansowanie działalności kredytowej.

Podstawą polityki Grupy Kapitałowej w zakresie płynności jest utrzymywanie odpowiedniego poziomu nadwyżki płynności oraz nadzorczych i wewnętrznych miar ryzyka płynności i finansowania poprzez odpowiednie kształtowanie poziomu portfela płynnych papierów wartościowych oraz stabilnych źródeł finansowania (w szczególności stabilnej bazy depozytowej). W ramach zarządzania ryzykiem płynności Grupa Kapitałowa wykorzystuje również instrumenty rynku pieniężnego, w tym operacje otwartego rynku NBP.

• LUKA PŁYNNOŚCI

Urealniona luka płynności jest zestawieniem poszczególnych kategorii bilansowych i pozabilansowych ze względu na ich urealniony termin zapadalności lub wymagalności. Poniżej prezentowane luki płynności stanowią sumę urealnionych luk płynności Banku (urealnienia w zakresie między innymi pozycji bilansowych oraz pozabilansowych Banku dotyczą osadu depozytów podmiotów niefinansowych i ich wymagalności, kredytów w rachunku bieżącym oraz kart kredytowych ich zapadalności, a także płynnych papierów wartościowych i ich terminu zapadalności), PKO Banku Hipotecznego SA, PKO Leasing SA, KREDOBANK SA i PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA oraz kontraktowej luki płynności pozostałych spółek Grupy Kapitałowej.

	a'vista	0 - 1 miesiąc	1 - 3 miesiące	3 - 6 miesiące	6 - 12 miesiące	12 - 24 miesiące	24 - 60 miesiące	pow. 60 miesiące
31.12.2024								
Urealniona luka okresowa	19 635	130 621	(12 768)	(4 643)	(15 566)	21 456	30 748	(169 483)
Urealniona skumulowana luka okresowa	19 635	150 256	137 488	132 845	117 279	138 735	169 483	
31.12.2023								
Urealniona luka okresowa	8 465	128 262	(15 277)	2 326	(15 132)	13 284	25 761	(147 689)
Urealniona skumulowana luka okresowa	8 465	136 727	121 450	123 766	108 644	121 928	147 689	

We wszystkich przedziałach urealniona skumulowana luka płynności Grupy Kapitałowej wykazywała wartości dodatnie na 31 grudnia 2024 roku oraz na 31 grudnia 2023 roku. Oznacza to nadwyżkę zapadających aktywów nad wymagalnymi zobowiązaniami.

- NADZORCZE MIARY PŁYNNOŚCI**

Grupa Kapitałowa regularnie wyznacza i monitoruje następujące nadzorcze miary płynności (określone przez przepisy zatwierdzone na poziomie Unii Europejskiej):

- wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) – miara, która określa relację płynnych aktywów wysokiej jakości do wypływów netto w horyzoncie 30 dni w warunkach skrajnych,
- wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR) – miara, która określa relację pozycji zapewniających stabilne finansowanie do pozycji wymagających stabilnego finansowania.

NADZORCZE MIARY PŁYNNOŚCI	31.12.2024	31.12.2023
NSFR - wskaźnik pokrycia stabilnego finansowania	156,1%	156,7%
LCR - wskaźnik pokrycia płynności	245,1%	243,4%

W okresie zakończonym 31 grudnia 2024 roku oraz 31 grudnia 2023 roku wartości wskaźników miar nadzorczych utrzymywały się powyżej limitów nadzorczych.

- OSAD DEPOZYTÓW**

Na 31 grudnia 2024 roku poziom osadu depozytów stanowił ok. 93,8% wszystkich depozytów zdeponowanych w Banku (z wyłączeniem rynku międzybankowego), co oznacza spadek o ok. 0,1 p.p. w porównaniu do końca 2023 roku.

- STRUKTURA ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA**

STRUKTURA ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	31.12.2024	31.12.2023
Depozyty ogółem (z wył. rynku międzybankowego)	85,21%	86,84%
Depozyty rynku międzybankowego	0,47%	0,64%
Kapitały własne	9,20%	9,11%
Finansowanie z rynku	5,12%	3,41%
Razem	100,00%	100,00%

58.1. PRZEPŁYWY KONTRAKTOWE ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH GRUPY KAPITAŁOWEJ, W TYM POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

- PRZEPŁYWY KONTRAKTOWE ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH Z WYŁĄCZENIEM POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH**

Kwoty ujawnione obejmują niezdykontowane przyszłe przepływy zarówno z tytułu nominalu, jak i odsetek (jeśli dotyczy) zgodnie z umową za cały okres do momentu wymagalności zobowiązania. W przypadku gdy strona, wobec której Grupa Kapitałowa ma zobowiązanie może dokonać wyboru terminu zapłaty, przyjęto założenie, że pod uwagę brany jest najwcześniejszy termin, wedle którego Grupa Kapitałowa zobowiązana jest do zapłaty zobowiązania. Dla przypadków, gdy Grupa Kapitałowa zobowiązana jest do płatności zobowiązań w ratach, każda rata przypisywana jest do najwcześniejszego okresu, w którym Grupa Kapitałowa może zostać zobowiązana do zapłaty. W przypadku zobowiązań, gdzie rata płatności nie jest stała, przyjęto warunki obowiązujące na dzień sprawozdawczy.

	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Wartość kontraktowa	Wartość bilansowa
31.12.2024							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	11	-	-	-	-	11	11
Zobowiązania wobec banków	2 375	-	-	-	-	2 375	2 373
Zobowiązania wobec klientów	347 658	35 432	24 859	8 764	6 529	423 242	419 778
Otrzymane kredyty i pożyczki	341	-	176	751	-	1 268	1 268
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	1 705	1 739	4 768	16 528	-	24 740	23 457
Zobowiązania podporządkowane	-	100	217	5 057	-	5 374	4 291
Zobowiązania z tytułu leasingu	25	47	190	625	308	1 195	1 145
Pozostałe zobowiązania finansowe	3 082	-	-	-	-	3 082	3 082
Razem	355 197	37 318	30 210	31 725	6 837	461 287	455 405
Zobowiązania pozabilansowe:							
udzielone finansowe	18 078	5 711	30 553	24 802	11 902	91 046	-
udzielone gwarancyjne	12 098	-	-	-	-	12 098	-

	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Wartość kontraktowa	Wartość bilansowa
31.12.2023							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	10	-	-	-	-	10	10
Zobowiązania wobec banków	3 151	-	6	-	-	3 157	3 151
Zobowiązania wobec klientów	309 870	36 269	40 813	10 709	6 824	404 485	399 193
Otrzymane kredyty i pożyczki	29	-	187	1 743	76	2 035	1 489
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	2 729	1 998	4 810	8 355	-	17 892	17 201
Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	3 040	-	3 040	2 774
Zobowiązania z tytułu leasingu	25	48	191	559	315	1 138	1 088
Pozostałe zobowiązania finansowe	4 585	-	-	-	-	4 585	4 585
Razem	320 399	38 315	46 007	24 406	7 215	436 342	429 491
Zobowiązania pozabilansowe:							
udzielone finansowe	17 208	4 606	32 016	17 464	11 628	82 922	-
udzielone gwarancyjne	12 236	-	-	-	-	12 236	-

• POZOSTAŁE INFORMACJE - ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE, W TYM PRZETERMINOWANE

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	31.12.2024	31.12.2023
Zobowiązania finansowe, w tym:	458 719	436 670
Przeterminowane	3	3

- PRZEPŁYWY KONTRAKTOWE ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, DLA KTÓRYCH WYCENA NA DZIEŃ BILANSOWY BYŁA UJEMNA (ZOBOWIĄZANIE) I KTÓRE ROZLICZANE SĄ W KWOTACH BRUTTO**

	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Wartość kontraktowa
31.12.2024						
wypływy (nominał i odsetki)	(12 195)	(8 032)	(7 690)	(6 338)	(1)	(34 256)
wpływy (nominał i odsetki)	11 923	5 706	7 292	6 308	-	31 229

	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Wartość kontraktowa
31.12.2023						
wypływy (nominał i odsetki)	(10 300)	(8 575)	(13 475)	(9 552)	(510)	(42 412)
wpływy (nominał i odsetki)	9 766	7 743	12 206	7 005	141	36 861

- PRZEPŁYWY KONTRAKTOWE Z TYTUŁU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, DLA KTÓRYCH WYCENA NA DZIEŃ BILANSOWY BYŁA UJEMNA (ZOBOWIĄZANIE) I KTÓRE ROZLICZANE SĄ W KWOTACH NETTO (BEZ EFEKTU KOMPENSOWANIA)**

	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Wartość kontraktowa
31.12.2024						
IRS	(368)	(714)	(562)	(360)	(96)	(2 100)
pozostałe: opcje, FRA, NDF	(43)	(8)	(109)	(416)	-	(576)

	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Wartość kontraktowa
31.12.2023						
IRS	(275)	(784)	(1 447)	(768)	(68)	(3 342)
pozostałe: opcje, FRA, NDF	(219)	(338)	(1 153)	(465)	(1)	(2 176)

59. AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ ORAZ PRZENIESIONE AKTYWA FINANSOWE

- ZABEZPIECZENIE LISTÓW ZASTAWNYCH PKO BANKU HIPOTECZNEGO SA**

Zabezpieczeniem hipotecznych listów zastawnych są wierzytelności zabezpieczone hipoteką na nieruchomości wpisanej na pierwszym miejscu. Dodatkowo podstawą emisji hipotecznych listów zastawnych mogą być także środki PKO Banku Hipotecznego SA:

- ulożone w papierach wartościowych emitowanych lub gwarantowanych przez Narodowy Bank Polski, Europejski Bank Centralny, rządy i banki centralne państw członkowskich Unii Europejskiej, Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, z wyłączeniem państw, które restrukturyzują lub restrukturyzowały swoje zadłużenie zagraniczne w ciągu ostatnich 5 lat,
- ulożone w Narodowym Banku Polskim,
- posiadane w gotówce.

W rejestrze zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych zostały również ujęte transakcje CIRS oraz FX-Forward zabezpieczające ryzyko walutowe oraz stopy procentowej wyemitowanych listów zastawnych denominowanych w EUR oraz transakcje IRS zabezpieczające ryzyko stopy procentowej wyemitowanych listów zastawnych w PLN, których oprocentowanie jest stałe.

AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ - AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE HIPOTECZNYCH LISTÓW ZASTAWNYCH	31.12.2024	31.12.2023
wartość nominalna kredytów	15 292	16 768
wartość nominalna dodatkowego zabezpieczenia w postaci papierów wartościowych wyemitowanych przez Skarb Państwa denominowanych w PLN	80	205

- ZABEZPIECZENIE OTRZYMANYCH KREDYTÓW**

Zabezpieczeniem otrzymanego przez Grupę Kapitałową kredytu na wsparcie finansowania projektów inwestycyjnych w Ukrainie są obligacje skarbowe Ukrainy w kwocie 15 milionów PLN.

- ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW POCHODNYCH**

AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ z tytułu instrumentów pochodnych -	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
	Instrumenty pochodne (umowa Initial Margin)		Instrumenty pochodne (inne umowy)	
Wartość bilansowa zabezpieczenia	2 018	780	113	841
Wartość nominalna zabezpieczenia	2 051	747	123	
Rodzaj zabezpieczenia	Papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite			
Wartość bilansowa zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	1 846	712	113	841

- FUNDUSZ OCHRONY ŚRODKÓW GWARANTOWANYCH**

AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ - FUNDUSZ OCHRONY ŚRODKÓW GWARANTOWANYCH	31.12.2024	31.12.2023
Wartość funduszu	798	1 267
Wartość nominalna zabezpieczenia	900	1 100
Rodzaj zabezpieczenia*	obligacje skarbowe	obligacje skarbowe
Termin wykupu zabezpieczenia	25.07.2026	25.04.2024
Wartość bilansowa zabezpieczenia	875	1 110

* Papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite

Aktywami stanowiącymi zabezpieczenie funduszu są obligacje skarbowe z terminem wykupu zapewniającym zabezpieczenie wartości bilansowej przez okres określony ustawą z 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Fundusz jest powiększany lub pomniejszany 1 lipca każdego roku odpowiednio do wysokości sumy stanowiącej podstawę obliczenia kwoty rezerwy obowiązkowej. Środki te traktowane są jako aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych.

- ŚRODKI STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ DO ZAPŁATY SKŁADEK WNOSZONYCH DO BANKOWEGO FUNDUSZU GWARANCYJNEGO**

AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ - Środki stanowiące zabezpieczenie zobowiązań do zapłaty składek wnoszonych do BFG	31.12.2024	31.12.2023
Wartość składki wnoszonej w formie zobowiązań do zapłaty	928	847
Wartość nominalna aktywów w które ulokowano środki odpowiadające zobowiązaniom do zapłaty	1 211	1 062
Rodzaj zabezpieczenia*	obligacje Skarbu Państwa	Obligacje skarbowe
Termin wykupu zabezpieczenia	2026-2031	2024-2031
Wartość bilansowa zabezpieczenia	1 146	1 019

* Papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite

Począwszy od 2017 roku wartość składek wnoszonych w formie zobowiązań do zapłaty stanowi nie więcej 30% składek na rzecz BFG na fundusz gwarantowania depozytów lub fundusz przymusowej restrukturyzacji banków. Aktywami stanowiącymi zabezpieczenie zobowiązań do zapłaty są obligacje skarbowe zablokowane na rzecz BFG w wysokości zapewniającej utrzymanie stosunku wartości praw majątkowych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań do zapłaty do kwoty zobowiązań do zapłaty na poziomie nie niższym niż 110%.

- **OGRANICZENIA PRAWA DOTYCZĄCE TYTUŁU PRAWNEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ**

W latach zakończonych odpowiednio 31 grudnia 2024 roku oraz 31 grudnia 2023 roku nie występowały wartości niematerialne ani rzeczowe aktywa trwałe, do których tytuł prawny Grupy Kapitałowej podlegał ograniczeniu oraz stanowiące zabezpieczenie zobowiązań.

60. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM UBEZPIECZENIOWYM I FINANSOWYM W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ

Grupa stosuje programy zarządzania ryzykiem, w tym procesy dopasowania aktywów do pasywów (ALM), programy zabezpieczające (w dużej mierze realizowane z wykorzystaniem instrumentów pochodnych) oraz programy ubezpieczeniowe (w dużej mierze realizowane poprzez wykorzystanie akcji kwotowej, nadwyżki straty i reasekuracji stop loss). Programy funkcjonują w każdym kraju, w którym Grupa prowadzi działalność i stanowią integralną część ogólnych ram zarządzania ryzykiem Grupy. W spółkach ubezpieczeniowych celem zarządzania ryzykiem poprzez dążenie do utrzymywania poziomu ryzyka w ramach przyjętego poziomu tolerancji jest:

- zapewnienie stabilności i płynności finansowej spółki;
- ochrona wartości kapitału akcjonariuszy;
- zapewnienie realizacji świadczeń i odszkodowań względem klientów;
- wsparcie spółki w prowadzeniu efektywnej działalności.

- **RYZYKO UBEZPIECZENIOWE**

Cele zarządzania ryzykiem osiąga się w szczególności poprzez zapewnianie właściwej informacji o ryzyku, tak aby decyzje mogły być podejmowane z pełną świadomością ryzyka, jakie ze sobą niosą.

Grupa w swoim portfelu posiada umowy ubezpieczeniowe w zakresie działu I (Ubezpieczenia na życie), jak również działu II (pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe), oferując szerokie spektrum ubezpieczanych ryzyk. Ekspozycja Grupy na ryzyka ubezpieczeniowe obejmuje przede wszystkim:

- Ryzyko śmiertelności;
- Ryzyko szkodowości w ubezpieczeniach osobowych i majątkowych, zwłaszcza w zakresie katastrof naturalnych, zdarzeń komunikacyjnych oraz ubezpieczeń ryzyka finansowych
- Ryzyko rezygnacji;
- Ryzyko kosztów;
- Ryzyko inflacji.

Niekorzystna realizacja powyższych ryzyk, tzn. realizacja gorsza niż założona przy wycenie, może przełożyć się na obniżenie wyniku finansowego, w tym wystąpienie straty finansowej.

Rozbieżności pomiędzy oczekiwanymi przepływami uwzględnionymi w zobowiązaniach ubezpieczeniowych a rzeczywistymi płatnościami, które będą miały miejsce w przyszłości, są naturalne i wynikają z losowości zdarzeń ubezpieczeniowych, zarówno w wymiarze liczby szkód, jak i ich wysokości. Dlatego jednym z głównych celów zarządzania portfelem oraz wyceny rezerw jest minimalizacja odchylenia rzeczywistych przepływów pieniężnych od ich prognoz.

Zastosowanie odpowiednich metod statystycznych oraz wykorzystanie aktualnych danych dostępnych na datę raportową ogranicza ryzyko błędnego oszacowania wartości oczekiwanej aktywów i zobowiązań z tytułu ubezpieczenia i reasekuracji. Jednocześnie właściwie zarządzanie portfelem pozwala zredukować wpływ na wynik finansowy potencjalnych odchylenia rzeczywistych przepływów od ich wcześniejszych szacunków. Do głównych instrumentów ograniczających ryzyko ubezpieczeniowe i tym samym mitygujących wahania wyniku oraz zapewniających wystarczalność rezerw na pokrycie przyszłych zobowiązań należy zaliczyć:

- dywersyfikację ryzyka pomiędzy różnymi produktami, a także w ramach poszczególnych produktów, np. poprzez dywersyfikację geograficzną;
- ostrożne podejście do przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, wykluczające ekspozycje narażone na największe ryzyko lub wymagające dodatkowych badań medycznych lub zabezpieczeń;
- ciągły monitoring rentowności posiadanego portfela w podziale na produkty oraz dynamiczne zarządzanie taryfą dla wybranych portfeli;
- stosowanie reasekuracji biernej.

Biorąc pod uwagę różnorodność produktów ubezpieczeniowych oferowanych przez Grupę, obejmujących zarówno ubezpieczenia na życie, jak i ubezpieczenia różnych, nieskorelowanych ryzyk majątkowych, nawet bardzo niekorzystna realizacja oczekiwanych przepływów na pojedynczym produkcie będzie w relatywnie niewielkim stopniu wpływać na łączny wynik finansowy z tytułu ubezpieczeń.

W przypadku ryzyka ubezpieczeniowego występuje ryzyko koncentracji, związane z wystąpieniem zdarzenia, które obejmie dużą liczbę umów. Do kluczowych ryzyk w tym obszarze należy zaliczyć ryzyko katastrof naturalnych oraz ryzyko pandemii. W obu tych przypadkach Grupa mityguje ryzyko koncentracji m.in. poprzez stosowanie umów reasekuracji nieproporcjonalnej.

- **RYZYKO FINANSOWE**

RYZYKO PŁYNNOŚCI - Ryzyko płynności określa ryzyko braku zdolności do terminowego regulowania zobowiązań bez ponoszenia nadzwyczajnych kosztów. W przypadku rozliczeń umów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych ryzyko to jest głównie związane z potencjalnym brakiem dostatecznej płynności posiadanego portfela aktywów. Spółki ubezpieczeniowe przeprowadzają analizę luki oraz pomiar płynności. Ryzyko płynności jest mitygowane poprzez utrzymywanie bufora środków płynnych, planowanie potrzeb płynnościowych oraz dopasowanie struktury inwestycji do wymagalności zobowiązań spółki. W szczególności spółka PKO Życie TU zarządza ryzykiem płynności związanym z transferami oraz wypłatami w produktach z UFK poprzez utrzymywanie nadwyżki aktywów na pokrycie rezerw w postaci płynnych aktywów na odpowiednim poziomie.

RYZYKO KREDYTOWE - Ryzyko kredytowe wynikające z umów objętych zakresem MSSF 17 obejmuje przede wszystkim ryzyko upadłości reasekuratora oraz nieopłacenia należności składkowej przez ubezpieczających. Grupa zarządza ryzykiem upadłości kontrahenta poprzez dywersyfikację reasekuratorów oraz ograniczanie się do reasekuratorów z wysoką oceną kredytową. Z kolei ryzyko nieopłacenia składki przez ubezpieczających jest w większości przypadków mitygowane poprzez wypowiedzenie umowy i ograniczenie ekspozycji na ryzyko ubezpieczeniowe. Biorąc pod uwagę dywersyfikację ekspozycji na ryzyko kredytowe, Grupa nie identyfikuje istotnego ryzyka koncentracji w tym obszarze.

RYZYKO WALUTOWE Ryzyko walutowe określa ryzyko niekorzystnej zmiany aktywów i zobowiązań na skutek zmian kursów walutowych. Grupa nie identyfikuje istotnego ryzyka walutowego w obszarze umów objętych zakresem MSSF 17 z uwagi na specyfikę posiadanego portfela. Niemal wszystkie rozliczenia, zarówno z ubezpieczającymi, ubezpieczonymi oraz reasekuratorami przeprowadzane są w krajowej walucie, a rozliczenia w zagranicznych walutach związane są głównie z likwidacją szkód komunikacyjnych i turystycznych, które miały miejsce poza granicami Polski. Grupa dodatkowo mityguje ryzyko walutowe poprzez istotną reasekurację portfeli narażonych na ryzyko walutowe. Z uwagi na nieistotny poziom ekspozycji netto na ryzyko walutowe, Grupa nie identyfikuje ryzyka koncentracji w tym obszarze.

RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ - Ryzyko stopy procentowej jest związane z niekorzystną zmianą wyceny aktywów i zobowiązań na skutek zmiany rynkowych stóp procentowych. Z perspektywy umów w zakresie MSSF 17, Grupa nie identyfikuje istotnego ryzyka stopy procentowej. W przypadku niemal wszystkich produktów wypłata odszkodowań i świadczeń jest niezależna od bieżącej struktury stóp procentowych. W związku z powyższym, Grupa nie jest narażona na istotne ryzyko koncentracji w obszarze ryzyka stóp procentowych dla umów będących w zakresie MSSF 17. Zmiany stóp procentowych wpływają na wycenę zobowiązań i aktywów z tytułu umów ubezpieczenia i reasekuracji. Z uwagi na stosowaną dekompozycję przychodów i kosztów finansowych na część wykazywaną w rachunku zysków i strat (w oparciu o stopy z momentu początkowego ujęcia) oraz część prezentowaną w innych dochodach całkowitych, efekt zmiany stóp procentowych nie przekłada się na wynik finansowy.

RYZYKO CEN AKCJI - Grupa nie identyfikuje ryzyka cen akcji w obszarze umów w zakresie MSSF 17 z uwagi na pełne zabezpieczenie zobowiązań zależnych od wyceny portfela inwestycyjnego odpowiednimi aktywami. W rezultacie fluktuacje wyceny zobowiązań wynikające ze zmian cen akcji i jednostek uczestnictwa są w pełni odzwierciedlone w wahaniach wyceny posiadanych aktywów.

• KAPITAŁ

Zarządy spółek ubezpieczeniowych Grupy Kapitałowej monitorują wymogi kapitałowe i są bezpośrednio nadzorowane przez lokalne organy regulacyjne. Są one zobowiązane przez Komisję Nadzoru Finansowego do utrzymywania nadwyżki środków własnych ponad wymóg kapitałowy (SCR) zgodnie z reżimem Wypłacalność II.

Wymóg ten ma na celu zapewnienie, że spółki ubezpieczeniowe Grupy Kapitałowej będą w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań w ciągu najbliższych 12 miesięcy na poziomie ufności 99,5%.

Naruszenie tego wymogu – kapitałowego wymogu wypłacalności – skutkowałoby interwencją nadzorczą i działaniami naprawczymi mającymi na celu przywrócenie wymaganego poziomu kapitału. Podejście KNF do pomiaru adekwatności kapitałowej opiera się przede wszystkim na monitorowaniu współczynników wypłacalności oraz innych danych przekazywanych przez spółki ubezpieczeniowe w ramach cyklicznej sprawozdawczości.

Spółki ubezpieczeniowe Grupy Kapitałowej spełniają wszystkie nałożone zewnętrznie wymogi regulacyjne w tym kapitałowe.

• RYZYKO UBEZPIECZENIOWE I FINANSOWE W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ - INFORMACJE FINANSOWE

Poniższa tabela przedstawia analizę terminów wymagalności dla portfeli zawartych umów ubezpieczenia, które są zobowiązaniami, oraz dla portfeli umów reasekuracji biernej, które są aktywami.

	< 1 rok	1-2 lata	2-3 lata	3-4 lata	4-5 lat	> 5 lat	Suma
2024	1 480	530	173	84	53	234	2 554
Umowy ubezpieczenia	1 405	515	166	80	51	232	2 449
Umowy reasekuracji	75	15	7	4	2	2	105
2023	1 441	625	340	189	101	309	3 005
Umowy ubezpieczenia	1 384	607	333	185	100	306	2 915
Umowy reasekuracji	57	18	7	4	1	3	90

ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM GRUPY KAPITAŁOWEJ

61. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Adekwatność kapitałowa jest stanem, w którym poziom ryzyka podejmowanego przez Grupę Kapitałową Banku w związku z rozwojem działalności biznesowej może zostać pokryty posiadanym kapitałem, którego poziom i struktura są adekwatne do obowiązujących wymogów nadzorczych, określonego poziomu tolerancji na ryzyko oraz przyjętego horyzontu czasowego. Proces zarządzania adekwatnością kapitałową obejmuje w szczególności przestrzeganie obowiązujących regulacji organów nadzoru i kontroli, a także określonego w Banku oraz Grupie Kapitałowej Banku poziomu tolerancji na ryzyko oraz proces planowania kapitałowego, w tym politykę dotyczącą źródeł pozyskiwania kapitału.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest zapewnienie odpowiedniego poziomu i struktury funduszy własnych w odniesieniu do skali prowadzonej działalności, wymogów nadzorczych oraz ekspozycji na ryzyko.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową Grupy Kapitałowej obejmuje:

- określanie oraz realizację pożądaných przez Grupę celów kapitałowych,
- identyfikację i monitorowanie istotnych rodzajów ryzyka,
- pomiar lub szacowanie kapitału wewnętrznego na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka oraz łącznego kapitału wewnętrznego,
- ustalanie wartości progowych dla miar adekwatności kapitałowej,
- prognozowanie, monitorowanie oraz raportowanie poziomu i struktury funduszy własnych,
- zarządzanie strukturą bilansu pod kątem optymalizacji jakości posiadanych przez Grupę Kapitałową funduszy własnych,
- kapitałowe działania awaryjne,
- testy warunków skrajnych,

- prognozowanie wymogu w zakresie funduszy własnych,
- ocenę rentowności obszarów biznesowych i segmentów klienta.

Miarami adekwatności kapitałowej są:

- łączny współczynnik kapitałowy (TCR),
- relacja funduszy własnych do kapitału wewnętrznego,
- współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1),
- współczynnik kapitału Tier 1 (T1),
- wskaźnik dźwigni,
- wskaźnik MREL – TREA,
- wskaźnik MREL – TEM.

Celem monitorowania poziomu miar adekwatności kapitałowej jest określenie stopnia spełniania norm nadzorczych oraz identyfikacja przypadków wymagających uruchomienia kapitałowych działań awaryjnych lub przygotowania planu ochrony kapitału.

Podstawowe regulacje obowiązujące w procesie oceny adekwatności kapitałowej to:

- ustawa Prawo bankowe,
- rozporządzenie CRR,
- ustawa z 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach (weszło w życie z dniem 11 czerwca 2021 roku),
- rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 roku w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego,
- ustawa z 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową Grupy Kapitałowej opisane zostało szczegółowo w Raporcie [ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU W GRUPIE KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A.](#)

Minimalny poziom współczynników kapitałowych utrzymywanych przez Grupę Kapitałową, zgodnie z art. 92 rozporządzenia CRR		
łączny współczynnik kapitałowy (TCR)		8%
współczynnik kapitału Tier 1 (T1)		6%
współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1)		4,5%
Wymóg połączonego bufora ponad minima określone w art. 92 rozporządzenia CRR, stanowiący sumę obowiązujących buforów	31.12.2024	31.12.2023
Łącznie:	4,55%	4,54%
zabezpieczającego	2,5%	2,5%
antycyklicznego	0,05%	0,04%
z tytułu zidentyfikowania Banku jako instytucji o znaczeniu systemowym („O-SII”)	2%	2% ¹
Łączny minimalny poziom współczynnika wypłacalności wraz wymogiem połączonego bufora	12,55%	12,54%

¹ Bufor stanowi udział łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z rozporządzeniem CRR. 20 listopada 2023 roku został opublikowany komunikat KNF dotyczący przeglądu adekwatności wskaźnika bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym, zgodnie z którym wysokość bufora O-SII dla poszczególnych banków została utrzymana na poziomie wynikającym z poprzedniego przeglądu, przeprowadzonego w 2022 roku.

minimalny poziom funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych („MREL”, ang. the minimum requirement for own funds and eligible liabilities) w % określony przez BFG	31.12.2024	31.12.2023
MREL (TREA)	15,36	15,36
MREL (TREA) - podporządkowany	13,90	13,78
MREL (TEM)	5,91	5,91
MREL (TEM) - podporządkowany	5,62	5,60

Według stanu na 31 grudnia 2024 roku współczynnik MREL w odniesieniu do łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko „TREA” wyniósł 19,56% oraz MREL podporządkowany 18,26% (zgodnie z ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, instrumenty w kapitale podstawowym Tier I utrzymywane przez podmiot na potrzeby wymogu połączonego bufora nie mogą zostać wykorzystane do spełnienia tego wymogu; bez uwzględnienia tego ograniczenia współczynnik wyniósł odpowiednio 24,25% oraz 22,95%). W odniesieniu do miary ekspozycji całkowitej „TEM” współczynnik MREL wyniósł 10,80% oraz MREL podporządkowany 10,23%.

Poziom adekwatności kapitałowej Grupa w 2024 roku i w 2023 roku utrzymywał się na bezpiecznym poziomie, istotnie powyżej limitów nadzorczych. W całym okresie minimalne wymogi kapitałowe były spełnione

Adekwatność kapitałowa	31.12.2024	31.12.2023 (dane przekształcone)	31.12.2023 (dane opublikowane)
Kapitał własny	52 370	45 227	45 227
kapitały: zakładowy, zapasowy, rezerwowy i fundusz ogólnego ryzyka	34 068	32 318	32 318
niepodzielony wynik finansowy	11 324	10 810	10 810
wynik roku bieżącego	9 304	5 502	5 502
inne całkowite dochody oraz udziały niekontrolujące	(2 326)	(3 403)	(3 403)
Wyłączenia z kapitału własnego:	8 072	3 534	3 534
dekonsolidacja - korekty z tytułu konsolidacji ostrożnościowej	(89)	(109)	(109)
wynik roku bieżącego	9 285	5 505	5 505
zabezpieczenie przepływów pieniężnych	(1 124)	(1 862)	(1 862)
Inne pomniejszenia funduszy:	2 973	3 044	3 036
wartość firmy	961	961	961
inne wartości niematerialne	1 657	1 587	1 587
dotatkowe korekty aktywów (AVA, DVA, NPE, przekroczenie progów z art. 48 CRR) ¹	355	496	488
Przejściowe traktowanie niezrealizowanych zysków i strat od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 CRR	821	-	-
Przejściowe odwrócenie wpływu MSSF 9	810	1 498	1 373
Wynik roku bieżącego zaliczony za zgodą KNF/po zatwierdzeniu podziału zysku przez ZWZ	1 299	1 771	1 697
Kapitał Tier 1	44 255	41 918	41 727
Kapitał Tier 2 (dług podporządkowany)	3 039	2 080	2 080
Fundusze własne	47 294	43 998	43 807
Wymogi w zakresie funduszy własnych	20 362	18 681	18 787
Ryzyko kredytowe	17 542	16 364	16 470
Ryzyko operacyjne ²	2 672	2 163	2 163
Ryzyko rynkowe	115	125	125
Ryzyko korekty wyceny kredytowej	33	29	29
Łączny współczynnik kapitałowy	18,58	18,84	18,65
Współczynnik kapitału Tier 1	17,39	17,95	17,77

¹ AVA – dodatkowa korekta wyceny (additional valuation adjustment), DVA – korekta wartości kredytowej własnej (debt valuation adjustment), NPE – korekta z tytułu niewystarczającego pokrycia odpisami ekspozycji nieobsługiwanych (non-performing exposures).

² Wzrost wymogu na ryzyko operacyjne Grupy wynika z podwyższenia kosztów ryzyka prawnego. Grupa stosuje skalowanie kosztów ryzyka prawnego kredytów hipotecznych CHF w podejściu AMA w celu zapewnienia, aby historycznie poniesione koszty były uwzględniane w adekwatnej skali w relacji do ryzyka, które potencjalnie Bank może jeszcze z tego tytułu ponieść.

Dane wg stanu na 31 grudnia 2023 roku zostały przekształcone w związku z wstecznym zaliczeniem zysku za rok 2022. Kwota 1 697 milionów PLN dotyczy części zysku za 2023 rok zaliczonej za zgodą KNF do funduszy własnych, a kwota 1 771 milionów PLN dotyczy kwoty zysku za 2023 rok po zatwierdzeniu podziału zysku przez ZWZ. Zgodnie z wytycznymi Europejskiego Nadzoru Bankowego (EBA) zawartymi w jednolitym zbiorze pytań i odpowiedzi (single rulebook Q&A) przedstawiającymi stanowisko EBA dotyczące momentu rozpoznawania zysków rocznych oraz śródrocznych w danych dotyczących adekwatności kapitałowej (Q&A 2018_3822, Q&A 2018_4085 oraz Q&A 2013_208), od momentu kiedy instytucja formalnie spełnia kryteria pozwalające jej zaliczyć zysk za dany okres do kapitału Tier I, uznaje się, że zysk ten powinien być zaliczony na datę wsteczną (datę zysku a nie datę spełnienia kryterium) i należy dokonać korekty funduszy własnych na datę, której dotyczy zysk. Z uwagi na fakt, iż 28 czerwca 2024 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku dokonało zatwierdzenia podziału zysku Banku oraz Walne Zgromadzenia spółek Grupy Kapitałowej również dokonały zatwierdzeń podziału zysków spółek, dane na 31 grudnia 2023 roku zostały przekształcone w taki sposób, aby uwzględnić wpływ przedmiotowych podziałów zysków na koniec 2023 roku. W konsekwencji została również ponownie przeliczona wartość wymogu na ryzyko kredytowe, ponieważ data, na którą zysk zaliczony jest do funduszy własnych jest również datą, na którą wyliczane są korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego (SCRA) uwzględniane w tym wymogu. Data zaliczenia wyniku powoduje także konieczność ponownego przeliczenia korekty NPE i przejściowego odwrócenia wpływu MSSF 9.

Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na zaliczenie do Funduszy własnych Banku zysku Grupy Kapitałowej za I półrocze 2024 roku po pomniejszeniu o przewidywane obciążenia w kwocie 1 299 mln PLN, wynik został ujęty w funduszach własnych Grupy w odniesieniu do danych według stanu na 31 grudnia 2024 roku.

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR, na potrzeby adekwatności kapitałowej stosuje się konsolidację ostrożnościową, która, w odróżnieniu od konsolidacji zgodnej z MSSF, obejmuje tylko podmioty zależne spełniające definicję instytucji, instytucji finansowej lub przedsiębiorstwa usług pomocniczych. Ponadto na podstawie art. 19 ust. 1 Rozporządzenia CRR z konsolidacji ostrożnościowej mogą być wyłączone podmioty, których łączna wartość aktywów i pozycji pozabilansowych jest niższa niż 10 mln EUR.

Pozostałe jednostki zależne niekonsolidowane metodą pełną na potrzeby konsolidacji ostrożnościowej wyceniane są metodą praw własności.

Grupę Kapitałową na potrzeby konsolidacji ostrożnościowej stanowią:

- PKO Bank Polski S.A.,
- Grupa Kapitałowa PKO Leasing S.A.,
- PKO BP BANKOWY PTE S.A.,
- PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.,
- Grupa Kapitałowa KREDOBANK S.A.,
- PKO Finance AB,
- PKO BP Finat sp. z o.o.,
- PKO Bank Hipoteczny S.A.,
- Grupa Kapitałowa Bankowe Towarzystwo Kapitałowe S.A.

Z konsolidacji ostrożnościowej wyłączone są podmioty niefinansowe i ubezpieczeniowe.

Szczegółowe informacje o kapitale wewnętrznym (Filar II) i zakresie ujawnianych informacji (Filar III), sposobie ich weryfikacji oraz publikacji zawierają Zasady polityki informacyjnej PKO Banku Polskiego S.A. w zakresie adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłoszeniu udostępnione na stronie internetowej Banku (www.pkobp.pl).

62. DYWIDENDY I PODZIAŁ ZYSKU Z LAT UBIEGŁYCH

28 czerwca 2024 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku PKO Banku Polskiego S.A. (ZWZ) podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Banku osiągniętego w 2023 roku, zgodnie z którą:

28 czerwca 2024 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku (ZWZ) podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Banku osiągniętego w 2023 roku, zgodnie z którą:

- z zysku netto Banku osiągniętego w 2023 roku w wysokości 4 868 360 037,30 PLN przeznaczono do podziału między akcjonariuszy 3 237 500 000 PLN, co stanowiło 66,50% zysku netto Banku osiągniętego w 2023 roku (dalej „zysk przeznaczony do podziału”);
- pozostałą część zysku w kwocie 1 630 860 037,30 PLN przeznaczono na kapitał rezerwowy z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy, w tym dywidendy zaliczkowej zgodnie z § 30 Statutu Banku.

Łączna kwota dywidendy przeznaczonej do podziału między wszystkich akcjonariuszy Banku wypłacona w 2024 roku wyniosła 4 837 500 000 PLN stanowiąc sumę:

- zysku przeznaczonego do podziału
- powiększonego o kwotę 1 600 000 000 PLN pochodzącą z kapitału rezerwowego, utworzonego na podstawie uchwały nr 7/2023 ZWZ z 21 czerwca 2023 roku, wypłaconą przez Bank 1 lutego 2024 roku tytułem zaliczki na poczet dywidendy za rok obrotowy 2023.

Dywidenda na jedną akcję wyniosła 2,59 PLN brutto. Dniem nabycia prawa do dywidendy był 8 sierpnia 2024 roku. Dywidenda została wypłacona 22 sierpnia 2024 roku.

Jednocześnie ZWZ podjęło uchwałę dotyczącą pozostawienia niepodzielonego zysku Banku z lat poprzednich, w kwocie 9 437 974 386,73 PLN zyskiem niepodzielonym.

Polityka dywidendowa oraz zalecenia KNF w zakresie wypłaty dywidendy w 2024 i 2025 roku zostały szczegółowo opisane w rozdziale 7.3 „Dywidenda oraz podział zysku” sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za 2024 rok sporządzonego łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności PKO Banku Polskiego S.A.

POZOSTAŁE NOTY

63. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

ŚRODKI PIENIĘŻNE ORAZ EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się gotówka w kasie oraz środki pieniężne na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy licząc od daty nabycia.

INFORMACJE FINANSOWE

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	31.12.2024	31.12.2023	01.01.2023
Gotówka, rachunek bieżący w Banku Centralnym	23 494	14 061	11 966
Lokaty w Banku Centralnym	-	3 752	3 951
Bieżące należności od banków	3 795	12 394	10 189
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, w tym	5	5	454
- należności od banków	5	5	454
Razem	27 294	30 212	26 560

ŚRODKI PIENIĘŻNE O OGRANICZONEJ MOŻLIWOŚCI DYSPONOWANIA

Środki pieniężne w kwocie 5 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku: 5 milionów PLN), stanowiące środki wpłacone przez uczestników IKE, IKZE, PPE i PSO, które nie zostały do 31 grudnia 2024 roku i odpowiednio 31 grudnia 2023 roku przeliczone przez agenta transferowego na jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych.

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK OTRZYMANE OD:	2024	2023
wykazane w działalności operacyjnej	24 723	23 485
Kredyty i inne należności od banków i środki w Banku Centralnym	2 198	2 098
Dłużne papiery wartościowe	48	69
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20 852	19 704
Należności z tytułu leasingu	1 605	1 574
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	20	40
wykazane w działalności inwestycyjnej	7 539	6 535
Dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	4 695	4 396
Dłużne papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2 844	2 139
Razem	32 262	30 020

KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK - ZAPŁACONE:	2024	2023
wykazane w działalności operacyjnej	(10 614)	(11 515)
Zobowiązania wobec banków	(73)	(88)
Zobowiązania wobec klientów	(7 525)	(7 113)
Leasing	(37)	(34)
Pochodne instrumenty zabezpieczające	(2 202)	(4 108)
Dłużne papiery wartościowe	(764)	(158)
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	(13)	(14)
wykazane w działalności finansowej	(1 044)	(751)
Zobowiązania podporządkowane	(209)	(235)
Emisja papierów wartościowych	(835)	(455)
Kredyty i pożyczki otrzymane	-	(61)
Razem	(11 658)	(12 266)

- **UZGODNIENIE POZYCJI SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ Z DZIAŁALNOŚCIĄ FINANSOWĄ SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH**

2024	Wartość na początek okresu	Ujęte w działalności finansowej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych			Prezentowane w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych (m.in.: odsetki naliczone, różnice kursowe i inne)	Wartość na koniec okresu
		Zaciągnięcie	Spłata	Spłata odsetek od zobowiązań finansowych		
Otrzymane kredyty i pożyczki	1 489	-	(192)	-	(29)	1 268
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	17 201	23 892	(17 892)	(835)	1 091	23 457
Zobowiązania podporządkowane - obligacje podporządkowane	2 774	1 500	-	(209)	226	4 291
Zobowiązania z tytułu leasingu	1 088	366	(286)	-	(23)	1 145
Razem	22 552	25 758	(18 370)	(1 044)	1 265	30 161

2023	Wartość na początek okresu	Ujęte w działalności finansowej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych			Prezentowane w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych (m.in.: odsetki naliczone, różnice kursowe i inne)	Wartość na koniec okresu
		Zaciągnięcie	Splata	Splata odsetek od zobowiązań finansowych		
Otrzymane kredyty i pożyczki	2 294	12	(1 152)	(61)	396	1 489
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	15 510	13 105	(10 914)	(455)	(45)	17 201
Zobowiązania podporządkowane - obligacje podporządkowane	2 781	-	-	(235)	228	2 774
Zobowiązania z tytułu leasingu	896	506	(266)	-	(48)	1 088
Razem	21 481	13 623	(12 332)	(751)	(531)	22 552

INNE WPŁYWY INWESTYCYJNE, W TYM DYWIDENDY	2024	2023
od aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	2	2
od instrumentów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	13	12
Sprzedaż akcji VISA wykazana w działalności inwestycyjnej (inne wpływy inwestycyjne)	48	78
Razem	63	92

W innych wpływach inwestycyjnych ujmowane są wpływy z dywidend oraz wpływy z tytułu sprzedaży kapitałowych papierów wartościowych. W innych wydatkach inwestycyjnych ujmowane są nabycia kapitałowych papierów wartościowych.

W 2024 roku w pozycji „inne wpływy inwestycyjne” Grupa prezentuje efekt transakcji sprzedaży akcji VISA seria A w kwocie 48 milionów PLN (w 2023 roku: 78 milionów PLN).

64. TRANSAKcje ZE SKARBEM PAŃSTWA I JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

• TRANSAKcje ZE SKARBEM PAŃSTWA

Skarb Państwa posiada 29,43% udziału w kapitale zakładowym Banku.

Na mocy ustawy z 30 listopada 1995 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw, PKO Bank Polski S.A. otrzymuje środki z budżetu państwa tytułem wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych.

TRANSAKcje ZE SKARBEM PAŃSTWA	2024	2023
Przychody memoriałowe	64	65
Przychody otrzymane kasowo	7	4
Przychody z tytułu przejściowego wykupu przez budżet państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych „starego” portfela	57	61

Biuro Maklerskie PKO BP pełni funkcję agenta emisji skarbowych obligacji detalicznych na podstawie umowy zawartej 11 lutego 2003 roku z Ministrem Finansów. Biuro Maklerskie PKO BP na podstawie tej umowy otrzymuje wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji agenta emisji - w 2024 roku wynosiło ono 332 miliony PLN, a w 2023 roku wynosiło 222 miliony PLN.

• ISTOTNE TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI ZE SKARBEM PAŃSTWA

Poniżej zaprezentowano zaangażowanie Grupy Kapitałowej oraz wartość zobowiązań Grupy Kapitałowej w stosunku do 10 jednostek powiązanych ze Skarbem Państwa o największym zaangażowaniu łącznym.

ISTOTNE TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI ZE SKARBEM PAŃSTWA*	ZAANGAŻOWANIE BILANSOWE, W TYM Z TYTUŁU KREDYTÓW I INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH		ZAANGAŻOWANIE POZABILANSOWE		ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DEPOZYTÓW	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Kontrahent 1	13 677	16 586	31	32	532	112
Kontrahent 2	-	-	3 150	3 150	2 735	2 350
Kontrahent 3	226	685	2 968	2 360	1	-
Kontrahent 4	229	1 933	2 471	2 246	180	544
Kontrahent 5	871	761	1 884	1 065	95	140
Kontrahent 6	517	60	1 920	2 070	357	1 355
Kontrahent 7	823	915	1 465	1 009	-	-
Kontrahent 8	1 627	1 177	163	640	197	395
Kontrahent 9	-	-	1 501	1 501	365	637
Kontrahent 10	1 006	1 068	419	538	-	-

* Zaprezentowane wartości dotyczą podmiotu dominującego Grupy Kapitałowej.

	2024	2023
Przychody z tytułu odsetek i prowizji	506	594
Koszty z tytułu odsetek i prowizji	82	193

Na 31 grudnia 2024 roku odpis na oczekiwane straty kredytowe na powyższe ekspozycje wyniósł 574 miliony PLN (na 31 grudnia 2023 roku wyniósł 262 miliony PLN).

Wszystkie transakcje z jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa zdaniem Grupy Kapitałowej zawierane są na warunkach rynkowych.

• TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI KAPITAŁOWO

Wszystkie opisane poniżej transakcje ze wspólnymi przedsięwzięciami i jednostkami stowarzyszonymi zostały zawarte na warunkach nieodbiegających od warunków rynkowych. Terminy spłat transakcji mieszczą się w przedziale od jednego miesiąca do siedemnastu lat.

Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
31.12.2024	147	85	195	446
31.12.2023	90	24	178	493

Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
2024	965	900	245	191
2023	900	841	237	192

- **TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI OSOBOWO**

Na 31 grudnia 2024 roku jednostką powiązaną z Grupą Kapitałową poprzez kluczowy personel kierowniczy PKO Banku Polskiego S.A. bądź bliskich członków rodziny kluczowego personelu kierowniczego pozostawało siedem podmiotów. Na 31 grudnia 2023 roku było to cztery podmioty. W roku 2024 i 2023 w Grupie Kapitałowej nie wystąpiły transakcje wzajemne z tymi podmiotami.

65. ŚWIADCZENIA DLA KLUCZOWEGO PERSONELU KIEROWNICZEGO PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Za kluczowy personel kierowniczy Banku uznaje się członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Jako krótkoterminowe świadczenie pracownicze obok wynagrodzenia zasadniczego ujęta została nieodroczonego część składnika zmiennego wynagrodzenia w formie gotówkowej.

Jako pozostałe świadczenie długoterminowe ujęta została odroczonego część zmiennego składnika wynagrodzeń przyznawana w formie gotówkowej.

Jako płatności na bazie akcji rozliczane w środkach pieniężnych ujmowany jest nieodroczonego i odroczonego składnik wynagrodzeń przyznawany w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych (których przeliczenie na gotówkę jest dokonywane po dodatkowym okresie retencyjnym) zgodnie z zasadami opisanymi poniżej.

- **ZMIENNE SKŁADNIKI WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE W GRUPIE KAPITAŁOWEJ BANKU**

Zmienne składniki wynagrodzeń przyznawane są w Grupie w formie: nieodroczonego (w pierwszym roku po roku kalendarzowym stanowiącym okres oceny) i odroczonego (na kolejne pięć lat po pierwszym roku po okresie oceny), przy czym zarówno wynagrodzenie nieodroczone, jak i odroczone jest przyznawane w równych częściach w formie gotówkowej oraz w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych (których przeliczenie na gotówkę jest dokonywane po dodatkowym okresie retencyjnym).

Składnik wynagrodzenia w formie instrumentu finansowego jest przeliczany na akcje fantomowe po przyznaniu danego składnika – z uwzględnieniem mediany średniodziennych cen akcji (Volume Weighted Average Price) Banku na Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie z 1 kwartału roku po okresie premiowania dostępnych w systemie informacyjnym Thomson Reuters albo Bloomberg. Następnie, po okresie retencyjnym i okresie odroczenia, akcje są przeliczane na gotówkę – z uwzględnieniem mediany średniodziennych cen akcji (Volume Weighted Average Price) Banku na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z 1 kwartału roku, w którym dokonywana jest wypłata, dostępnych w systemie informacyjnym Thomson Reuters albo Bloomberg.

Wynagrodzenie odroczone może podlegać redukcji w przypadku pogorszenia wyników finansowych Banku, straty Banku lub pogorszenia innych zmiennych związanych z efektami pracy w okresie oceny osób zajmujących stanowiska kierownicze oraz wynikami nadzorowanych lub kierowanych przez te osoby jednostek/komórek organizacyjnych, które ujawniły się po okresie oceny.

W wybranych spółkach Grupy Kapitałowej również przyznawane są zmienne składniki wynagrodzeń. Zasady zmiennych składników wynagrodzeń dla członków zarządu obowiązywały w spółkach: PKO Bank Hipoteczny SA, PKO BP BANKOWY PTE S.A., PKO TFI S.A., PKO Leasing S.A., Prime Car Management S.A., PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., Kredobank S.A. oraz PKO Faktoring S.A. Jednocześnie w spółkach PKO Bank Hipoteczny S.A., PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., PKO Leasing S.A. i KREDOBANK S.A. zasadami zmiennych składników wynagrodzeń objęci byli pracownicy na wybranych stanowiskach kierowniczych, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka spółki oraz w spółce PKO TFI S.A. – wybrani pracownicy, do których zadań należą czynności istotnie wpływające na profil ryzyka spółki lub zarządzanych przez spółkę funduszy inwestycyjnych.

Szerszy opis znajduje się w rozdziale „ŚWIADCZENIA NA RZECZ OSÓB NADZORUJĄCYCH I ZARZĄDZAJĄCYCH” sprawozdania [ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO S.A. ZA 2024 ROK SPORZĄDZONEGO ŁĄCZNIE ZE SPRAWOZDANIEM ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI PKO BANKU POLSKIEGO S.A.](#)

INFORMACJE FINANSOWE

KOSZTY WYNAGRODZEŃ ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ BANKU (w tysiącach PLN)	2024	2023
Zarząd Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	12 550	14 276
Świadczenia długoterminowe	2 488	1 946
Płatności na bazie akcji rozliczane w środkach pieniężnych ¹	9 736	9 787
Świadczenia z tytułu rozwiązania umów dla członków Zarządu Banku, którzy przestali pełnić swoje funkcje przed datą raportową	5 155	2 700
Razem	29 929	28 709
Rada Nadzorcza Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 990	2 215
Razem	1 990	2 215

¹ Pozycja „Płatności na bazie akcji rozliczane w środkach pieniężnych” obejmuje zarówno koszty rezerw na zmienne składniki wynagrodzeń w formie instrumentu za bieżący okres, jak i efekt aktualizacji wyceny rezerw na zmienne składniki wynagrodzeń w formie instrumentu za poprzednie lata w oparciu o wartość bieżących cen akcji Banku.

KOSZTY WYNAGRODZEŃ ZARZĄDÓW I RAD NADZORCZYCH SPÓŁEK ZALEŻNYCH (w tysiącach PLN)	2024	2023
Zarządy Spółek		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	27 335	33 490
Świadczenia długoterminowe	4 528	3 525
Płatności na bazie instrumentów finansowych rozliczane w środkach pieniężnych	6 905	2 917
Świadczenia dla członków Zarządów Spółek, którzy przestali pełnić swoje funkcje przed datą raportową	9 248	1 448
Razem	48 016	41 380
Rady Nadzorcze Spółek		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2 085	2 415
Razem	2 085	2 415

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE PRZEZ BANK NA RZECZ CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ BANKU PEŁNIĄCYCH SWOJE FUNKCJE NA DATY RAPORTOWE (W TYSIĄCACH PLN)	31.12.2024	31.12.2023
Rada Nadzorcza Banku	-	-
Zarząd Banku	332	159
Razem	332	159

Zgodnie z ustawą Prawo Bankowe, zawieranie transakcji o charakterze kredytowym (kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń) z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku oraz podmiotami z nimi powiązanymi kapitałowo lub organizacyjnie, następuje na podstawie Regulaminu uchwalonego przez Radę Nadzorczą Banku.

Regulamin określa szczególne zasady podejmowania decyzji o zawarciu transakcji z wyżej wymienionymi osobami i podmiotami, w tym szczególnie decyzyjne uprawnione do podejmowania decyzji. W szczególności zawarcie transakcji z członkiem Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku wymaga podjęcia decyzji przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku mogą korzystać z oferowanych przez Bank produktów kredytowych według zasad i na warunkach standardowo oferowanych przez Bank. W szczególności w odniesieniu do tych osób Bank nie stosuje korzystniejszych stóp oprocentowania kredytów.

Warunki oprocentowania i terminy spłaty należności nie odbiegają od warunków rynkowych i terminów spłaty dla podobnych produktów bankowych.

Bank świadczy na rzecz kluczowego personelu kierowniczego Banku, członków Rady Nadzorczej oraz bliskich członków rodzin tych osób standardowe usługi finansowe obejmujące między innymi prowadzenie rachunków bankowych, przyjmowanie depozytów, udzielanie kredytów i inne usługi finansowe. Warunki tych transakcji nie odbiegają od warunków rynkowych.

W 2024 roku członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku pełniący swoje funkcje na 31 grudnia 2024 roku otrzymali wynagrodzenia od jednostek powiązanych z Bankiem w wysokości 53 tysiące PLN (w 2023 roku - 62 tysiące PLN).

- ZMIENNE SKŁADNIKI WYNAGRODZEŃ**

Rezerwa na zmienne składniki wynagrodzeń prezentowana jest w pozostałych zobowiązaniach w pozycji rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze.

REZERWA NA ZMIENNE SKŁADNIKI WYNAGRODZEŃ	31.12.2024 (za lata 2020-2024)	31.12.2023 (za lata 2019-2023)
Zarząd Banku (w tym członkowie Zarządu Banku, którzy przestali pełnić swoje funkcje przed datą raportową)	40	28
Pozostali Risk Takers (osoby zajmujące stanowiska kierownicze bez Zarządu Banku)	104	87
Spółki Grupy Kapitałowej	45	40
Razem rezerwa	189	155
WYNAGRODZENIE WYPŁACONE W ROKU	2024 (za lata 2019-2023)	2023 (za lata 2018-2022)
- przyznane w formie gotówki	30	32
Zarząd Banku (w tym członkowie Zarządu Banku, którzy przestali pełnić swoje funkcje przed datą raportową)	1	5
Pozostali Risk Takers (osoby zajmujące stanowiska kierownicze bez Zarządu Banku)	14	13
Spółki Grupy Kapitałowej	15	14
- przyznane w formie instrumentu	34	15
Zarząd Banku (w tym członkowie Zarządu Banku, którzy przestali pełnić swoje funkcje przed datą raportową)	3	4
Pozostali Risk Takers (osoby zajmujące stanowiska kierownicze bez Zarządu Banku)	25	7
Spółki Grupy Kapitałowej	6	4
Razem wypłacone	64	47

66. LEASING

ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

66.1. LEASING – LEASINGODAWCA

Grupa Kapitałowa występuje jako leasingodawca w odniesieniu do umów leasingu dotyczących użytkowania środków transportu, budynków, w tym powierzchni biurowych, oraz maszyn i urządzeń. Grupa Kapitałowa prowadzi działalność leasingową poprzez spółki z Grupy Kapitałowej PKO Leasing S.A. oraz KREDOBANK S.A.

Umowa leasingu jest zaliczana do leasingu operacyjnego, jeżeli nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania bazowego składnika aktywów. W przypadku tym Grupa Kapitałowa ujmuje opłaty leasingowe jako przychód metodą liniową.

Rzeczowe aktywa trwałe oddane w leasing operacyjny ujmowane są w wydzielonej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej zgodnie z zasadami rachunkowości mającymi zastosowanie do rzeczowych aktywów trwałych (nota dot. zasad rachunkowości: „[Rzeczowe aktywa trwałe](#)”, „[Amortyzacja i umorzenie](#)”, „[Odpisy z tytułu utraty wartości](#)”).

Wynik z tytułu leasingu operacyjnego prezentowany jest w pozycji „[Przychody z tytułu prowizji i opłat](#)”, linia „leasing operacyjny i zarządzanie flotą”. Przychody z tytułu leasingu operacyjnego oraz zarządzania flotą obejmują przede wszystkim opłaty za korzystanie z przedmiotów leasingu, najmu krótkoterminowego oraz wynik netto na usługach zarządzania flotą (w tym serwis, wymiana opon, zapewnienie samochodów zastępczych). Koszty z tytułu leasingu operacyjnego oraz zarządzania flotą obejmują następujące pozycje: serwis mechaniczny, serwis ogumienia, koszty paliw oraz koszty samochodów zastępczych. Przychody z tytułu leasingu operacyjnego ujęte zostały łącznie z kosztami amortyzacji rzeczowego majątku trwałego oddanego w leasing operacyjny.

Po dacie rozpoczęcia leasingu Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych, oraz
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych stałych opłat leasingowych.

Stopa procentowa leasingu stosowana przez Grupę Kapitałową to stopa, która powoduje, że wartość bieżąca opłat leasingowych oraz niegwarantowanej wartości końcowej równa się sumie wartości godziwej bazowego składnika aktywów oraz wszelkich początkowych kosztów bezpośrednich poniesionych przez Grupę Kapitałową.

Umowa leasingu finansowego ujmowana jest jako należność w kwocie równej bieżącej wartości umownych opłat leasingowych powiększonej o ewentualną niegwarantowaną wartość końcową przypisaną leasingodawcy, ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu finansowego są dzielone między przychody z tytułu odsetek i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy procentowej od pozostałej do spłaty należności.

Umowy leasingu finansowego ujmowane są w pozycji „[Kredyty i pożyczki udzielone klientom](#)”.

66.2. LEASING – LEASINGOBIORCA

Do umów leasingu lub umów zawierających leasing Grupa Kapitałowa kwalifikuje umowy, zgodnie z którymi uzyskuje prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów przez dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Grupa Kapitałowa stosuje wyłączenia i nie ujmuje aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązań w odniesieniu do:

- leasingów krótkoterminowych, do których Grupa Kapitałowa zalicza umowy bez możliwości zakupu składnika aktywów, zawarte na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od momentu rozpoczęcia umowy, w szczególności umowy zawarte na czas nieokreślony z krótkim (do 12 miesięcy) terminem wypowiedzenia, bez znaczących kar, przez które rozumie się w szczególności poniesione nakłady z tytułu inwestycji w obcym środku trwałym oraz koszty zmiany lokalizacji,
- leasingów niskocennych (składnik aktywów ma wartość mniejszą niż 20 000 PLN, ustalaną w oparciu o wartość nowego składnika aktywów bez względu na wiek składnika aktywów objętego leasingiem), z wyłączeniem umów najmu powierzchni.

Zobowiązanie z tytułu leasingu Grupa Kapitałowa wycenia początkowo w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie.

Na wartość zobowiązania z tytułu leasingu wpływają:

- stałe opłaty pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem indeksu lub stawki obowiązujących na datę rozpoczęcia,
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- cena wykonania opcji kupna, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo powyżej 50%, że Grupa Kapitałowa skorzysta z opcji kupna,
- kary pieniężne z tytułu wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli umowa leasingu przewiduje opcję wypowiedzenia przez Grupę Kapitałową jako leasingobiorcę.

Grupa Kapitałowa do opłat leasingowych nie zalicza zmiennych opłat uzależnionych od czynników zewnętrznych.

Po początkowym ujęciu Grupa Kapitałowa wycenia zobowiązania z tytułu leasingu w zamortyzowanym koszcie.

Aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu Grupa Kapitałowa ujmuje jako korektę składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. W przypadku gdy w wyniku aktualizacji wyceny wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania została zmniejszona do zera i ma miejsce dalsze zmniejszenie wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, pozostałą kwotę aktualizacji wyceny Grupa Kapitałowa ujmuje jako zysk lub stratę.

Zobowiązanie z tytułu leasingu Grupa Kapitałowa prezentuje w pozycji „[Pozostałe zobowiązania](#)”, linia „Zobowiązania z tytułu leasingu”.

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania, prezentowany w pozycji „[Rzeczowe aktywa trwałe](#)”, podlegają przez Grupę Kapitałową początkowej wycenie według kosztu, który obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez Grupę Kapitałową.

Po początkowym ujęciu Grupa Kapitałowa wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania pomniejszając jego wartość początkową o odpisy amortyzacyjne (umorzenie metodą liniową) i odpis z tytułu utraty wartości oraz koryguje z tytułu aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Grupa Kapitałowa do zdyskontowania przyszłych płatności leasingowych stosuje stopy dyskonta:

- skalkulowane na bazie krzywych rentowności odzwierciedlających koszt finansowania w danej walucie,
- pokrywające tenor najdłuższej umowy leasingowej podlegającej wycenie i odzwierciedlające – dla danej waluty – stają rynkową stopę procentową oraz koszt finansowania Grupy Kapitałowej (tenory umów leasingowych mieszczą się w przedziale od 1 roku do 99 lat),
- odczytane z krzywej dla terminu zapadalności odpowiadającego połowie terminu zapadalności umowy leasingowej.

Wartość krańcowej stopy pożyczkowej dla umów leasingowych Grupa Kapitałowa aktualizuje w okresach kwartalnych.

Grupa Kapitałowa stosuje te same stopy dyskontowe do portfela umów leasingu samochodów oraz nieruchomości, w tym praw wieczystego użytkowania gruntów z uwzględnieniem wpływu zabezpieczenia umowy leasingowej na stosowaną stawkę dyskontową.

Opłaty leasingowe w odniesieniu do umów leasingu krótkoterminowego i niskocennego Grupa Kapitałowa ujmuje jako koszt metodą liniową w trakcie okresu leasingu. Różnice pomiędzy kwotami zapłaconymi i wynikającymi z liniowego rozliczenia kosztów ujmowane są jako czynne lub bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

INFORMACJE FINANSOWE

66.3. LEASINGBIORCA

LEASINGBIORCA - KWOTY DOTYCZĄCE LEASINGU UJĘTE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	2024	2023
Koszty związane z krótkoterminowymi umowami leasingowymi	(17)	(13)
Koszty związane z umowami leasingowymi aktywów o niskiej wartości, które nie są umowami krótkoterminowymi, koszty z tytułu podatku od towarów i usług niepodlegającego odliczeniu oraz koszty opłat eksploatacyjnych	(94)	(89)
Razem	(111)	(102)

Koszt odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu ujmowany jest w pozycji „[Koszty z tytułu odsetek](#)”, linia „leasing”.

Koszty amortyzacji w odniesieniu do aktywów z tytułu prawa do użytkowania ujmowane są w pozycji „[Koszty działania](#)”, linia „Amortyzacja”.

Analiza terminów wymagalności zobowiązań z tytułu leasingu oddzielnie od analiz terminów wymagalności innych zobowiązań finansowych prezentowana jest w nocie „[Przepływy kontraktowe zobowiązań finansowych grupy kapitałowej, w tym pochodnych instrumentów finansowych](#)”, punkt „Przepływy kontraktowe zobowiązań finansowych z wyłączeniem pochodnych instrumentów finansowych”.

W ramach rzeczowych aktywów trwałych z tytułu prawa użytkowania 99% ich wartości stanowią grunty i budynki.

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE z tytułu prawa użytkowania	2024	2023
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	2 115	1 706
Zwiększenia	315	461
Likwidacja i sprzedaż	(18)	(47)
Inne	1	(5)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	2 413	2 115
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(1 053)	(857)
Amortyzacja okresu	(264)	(244)
Likwidacja i sprzedaż	(1)	39
Inne	13	9
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(1 305)	(1 053)
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(4)	(5)
Rozwiązania w okresie	-	1
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	(4)	(4)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	1 058	844
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	1 104	1 058

66.4. LEASINGODAWCA - LEASING OPERACYJNY

W ramach rzeczowych aktywów trwałych oddanych w leasing operacyjny 99% ich wartości stanowi kategoria inne, w tym środki transportu.

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE ODDANE W LEASING OPERACYJNY	2024	2023
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	2 688	2 268
Zwiększenia	1 379	1 037
Likwidacja i sprzedaż	(713)	(632)
Inne	(41)	15
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	3 313	2 688
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(568)	(500)
Amortyzacja okresu	(340)	(284)
Likwidacja i sprzedaż	250	217
Inne	8	(1)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(650)	(568)
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(3)	(4)
Utworzenie w okresie	(7)	-
Inne	-	1
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	(10)	(3)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	2 117	1 764
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	2 653	2 117

ŁĄCZNA KWOTA PRZYSZYŁYCH OPŁAT LEASINGOWYCH Z TYTUŁU NIEODWOŁALNEGO LEASINGU OPERACYJNEGO - LEASINGODAWCA	31.12.2024	31.12.2023
Dla okresu:		
do 1 roku	467	393
od 1 do 2 lat	295	250
od 2 do 3 lat	152	118
od 3 do 4 lat	48	32
od 4 do 5 lat	9	4
Razem	971	797

Dla umów leasingu operacyjnego, gdzie Grupa Kapitałowa jest leasingodawcą, przeciętny okres trwania umowy wynosi z reguły do 38 miesięcy. Leasingobiorca ponosi koszty serwisu oraz ubezpieczeń.

66.5. LEASINGODAWCA - LEASING FINANSOWY

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZIKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

WARTOŚĆ KWOT INWESTYCJI LEASINGOWYCH BRUTTO ORAZ MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGOWYCH NALEŻNYCH 31.12.2024	Inwestycja leasingowa brutto	w tym:		Niezrealizowane przychody	Inwestycja leasingowa netto
		Niedzyskontowane opłaty leasingowe	Niedzyskontowane niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy		
Należności leasingowe brutto:					
do 1 roku	9 398	9 344	54	(1 324)	8 074
od 1 roku do 2 lat	6 568	6 511	57	(807)	5 761
od 2 do 3 lat	4 340	4 309	31	(421)	3 919
od 3 do 4 lat	2 335	2 319	16	(185)	2 150
od 4 do 5 lat	1 028	1 018	10	(62)	966
powyżej 5 lat	452	451	1	(34)	418
Razem brutto	24 121	23 952	169	(2 833)	21 288
Odpisy na oczekiwane straty	(831)	(831)	-	-	(831)
Razem netto	23 290	23 121	169	(2 833)	20 457

WARTOŚĆ KWOT INWESTYCJI LEASINGOWYCH BRUTTO ORAZ MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGOWYCH NALEŻNYCH 31.12.2023	Inwestycja leasingowa brutto	w tym:		Niezrealizowane przychody	Inwestycja leasingowa netto
		Niedzyskontowane opłaty leasingowe	Niedzyskontowane niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy		
Należności leasingowe brutto:					
do 1 roku	8 773	8 720	53	(1 190)	7 583
od 1 roku do 2 lat	6 092	6 031	61	(737)	5 355
od 2 do 3 lat	4 068	4 036	32	(387)	3 681
od 3 do 4 lat	2 193	2 179	14	(172)	2 021
od 4 do 5 lat	961	955	6	(60)	901
powyżej 5 lat	418	417	1	(30)	388
Razem brutto	22 505	22 338	167	(2 576)	19 929
Odpisy na oczekiwane straty	(829)	(829)	-	-	(829)
Razem netto	21 676	21 509	167	(2 576)	19 100

67. INFORMACJE DOTYCZĄCE FIRMY AUDYTORSKIEJ PRZEPROWADZAJĄCEJ BADANIE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

15 grudnia 2022 roku Rada Nadzorcza na podstawie § 15 ust. 1 pkt 2 Statutu Banku dokonała wyboru KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. (KPMG) jako firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania i przeglądu sprawozdań finansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku za lata 2024-2026. KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Inflanckiej 4A, jest wpisana na listę firm audytorskich prowadzoną przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego pod numerem 3546. 14 lutego 2024 roku Bank i KPMG zawarły umowę na przeprowadzenie badania i przeglądu sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku za lata 2024-2026.

Sprawozdania finansowe Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku za lata 2020-2023 były badane przez PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp. k (dalej: PwC) zgodnie z decyzjami Rady Nadzorczej z 13 grudnia 2018 roku oraz 23 września 2021 roku.

ŁĄCZNA WYSOKOŚĆ NALEŻNEGO WYNAGRODZENIA NETTO FIRMY AUDYTORSKIEJ BADAJĄCEJ SPRAWOZDANIE FINANSOWE Z TYTUŁU: (w tysiącach PLN)	2024 (KPMG)	2023 (PwC)
badania sprawozdania finansowego Banku i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej	2 089	1 913
usług atestacyjnych, w tym przeglądu sprawozdań finansowych	1 963	1 737
Razem	4 052	3 650

68. WPŁYW SYTUACJI GEOPOLITYCZNEJ W UKRAINIE NA GRUPĘ KAPITAŁOWĄ PKO BANKU POLSKIEGO S.A.

Sytuacja makroekonomiczna w Ukrainie, w tym sektora bankowego oraz działania podejmowane przez Grupę Kapitałową w związku sytuacją geopolityczną w Ukrainie zostały szeroko opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej za rok zakończony 31 grudnia 2023 roku w nocie „**WPŁYW SYTUACJI GEOPOLITYCZNEJ W UKRAINIE NA GRUPĘ KAPITAŁOWĄ PKO BANKU POLSKIEGO S.A.**”.

Zbrojna agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę ma negatywne konsekwencje dla systemu finansowego i sektora bankowego Ukrainy. Jednakże adaptacja biznesu i ludności do warunków wojennych, ożywienie aktywności gospodarczej, rozwiązanie części problemów logistycznych, wysokie zbiory zbóż i znaczne wydatki budżetowe na odbudowę infrastruktury i obronność doprowadziły do ożywienia wzrostu gospodarczego w 2023 roku, kontynuowanego również w 2024 roku.

Działania wojenne wpłynęły niekorzystnie na ukraiński sektor bankowy zwłaszcza poprzez m.in. zmniejszenie portfela kredytowego w związku z istotnym ograniczeniem udzielania nowych kredytów. Ograniczenia nie dotyczą kredytowania w ramach państwowego programu „5-7-9” wspierającego rozwój małych i średnich przedsiębiorstw i kredytów udzielanych przez banki państwowe sektorom i przedsiębiorstwom o charakterze strategicznym. Jednakże, począwszy od roku 2024 portfel kredytowy zaczął dynamicznie rosnąć - po spadku o -1% r/r w 2023 roku, według wstępnych danych NBU, w 2024 roku portfel kredytowy sektora wzrósł o 11%. W ciągu 2024 roku systematycznie rosła również płynność systemu bankowego - napływ środków klientów do systemu bankowego w 2024 roku wyniósł 16%, w tym depozyty detaliczne wzrosły o 13%, a depozyty korporacyjne o 18%.

W dalszym ciągu obowiązują regulacje Narodowego Banku Ukrainy (dalej NBU) wprowadzające uproszczenia w zakresie wymogów dotyczących bieżącej działalności banków. NBU kontynuuje proces wprowadzania zmian mających na celu zapewnienie terminowej i adekwatnej oceny przez banki ryzyka kredytowego oraz adekwatnej oceny płynności i wymogów kapitałowych. 5 sierpnia 2024 roku weszły w życie uchwały NBU, regulujące nowe podejście do kalkulacji kapitału regulacyjnego banku oraz wdrażające nowe wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej (metoda wyliczania kapitału będzie zbliżona do metody stosowanej w instytucjach kredytowych z obszaru Unii Europejskiej).

Sytuacja płynnościowa KREDOBANK S.A., pomimo trwającego konfliktu w Ukrainie, utrzymywała się na stabilnym i bezpiecznym poziomie. KREDOBANK S.A. nie odnotował istotnego spadku miar płynności czy odpływu depozytów. Współczynniki adekwatności kapitałowej KREDOBANK S.A. na 31 grudnia 2024 roku utrzymują się znacznie powyżej poziomu regulacyjnego.

Na 31 grudnia 2024 roku Grupa dokonała aktualizacji analizy portfela kredytów gospodarczych klientów polskich pod kątem ich narażenia na negatywne skutki konfliktu zbrojnego w Ukrainie. Przyjmując jako próg min. 5% obrotów realizowanych przez klientów z kontrahentami Rosji, Białorusi lub Ukrainy - portfel narażony na ryzyko wynosi 1,7 miliarda PLN (na 31 grudnia 2023 roku 2,5 miliarda PLN). W ramach wyceny ekspozycji kredytowych, Grupa uwzględniła informacje o skali powiązań gospodarczych klientów polskich z kontrahentami z Ukrainy, Białorusi i Rosji, a także dokonała oceny różnych scenariuszy rozwoju sytuacji makroekonomicznej.

Ekspozycje tych klientów podlegały klasyfikacji do Fazy 2 i wycenie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie ich życia. W przypadku oceny, że istnieje wysokie prawdopodobieństwo niewywiązania się przez tych klientów ze swoich zobowiązań kredytowych dokonano przeklasyfikowania ekspozycji do Fazy 3. Ekspozycje detaliczne udzielone obywatelom narodowości rosyjskiej, białoruskiej lub ukraińskiej, które według stanu na 31 grudnia 2024 roku wyniosły 140 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku 151 milionów PLN), Grupa przeklasyfikowała do Fazy 2 i wyceniła ich ryzyko kredytowe w okresie życia tych kredytów.

Na 31 grudnia 2024 roku wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe na ww. portfele wyniosła 78 milionów PLN (na 31 grudnia 2023 roku 80 milionów PLN).

69. REFORMA WSKAŹNIKÓW STÓP PROCENTOWYCH

Na obszarze Unii Europejskiej wyznaczono nowy standard dla opracowywania, udostępniania oraz stosowania wskaźników referencyjnych. Podstawę prawną w tym zakresie stanowi Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 roku w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (dalej „Rozporządzenie BMR”).

- **ZAPOWIEDŹ STOSOWANIA ZAMIENNIKA DLA WSKAŹNIKA WIBOR**

Ustawa o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom z 7 lipca 2022 roku zapoczątkowała reformę wskaźnika WIBOR.

Od 2022 roku działa Narodowa Grupa Robocza ds. reformy wskaźników referencyjnych (NGR) która pracuje nad zapewnieniem wiarygodności, przejrzystości i rzetelności opracowywania i stosowania nowego wskaźnika referencyjnej stopy procentowej. W jej skład wchodzi przedstawiciele Ministerstwa Finansów, NBP, UKNF, BFG, Polskiego Funduszu Rozwoju, GPW w Warszawie, KDPW, Banku Gospodarstwa Krajowego, GPW Benchmark, a także przedstawiciele banków, towarzystw funduszy inwestycyjnych, zakładów ubezpieczeń, firm faktoringowych i leasingowych, podmiotów będących emitentami obligacji, w tym korporacyjnych i komunalnych, izb rozliczeniowych. Prace Narodowej Grupy Roboczej są koordynowane i nadzorowane przez Komitet Sterujący.

1 września 2022 roku Komitet Sterujący (dalej KS) podjął decyzję o wyborze indeksu WIRON jako alternatywnego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, kalkulowanego na podstawie rzeczywistych transakcji ON (overnight) zawieranych z dużymi przedsiębiorstwami oraz instytucjami finansowymi. WIRON miał być kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu rozporządzenia BMR stosowanym w umowach i instrumentach finansowych. Przyjęto Mapę Drogową określającą harmonogram działań, których celem było zastąpienie wskaźnika referencyjnego WIBOR wskaźnikiem WIRON zgodnie z Rozporządzeniem BMR. 13 lutego 2023 roku UKNF ogłosił, że WIRON stał się wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej.

29 marca 2024 roku KS podjął decyzję o rozpoczęciu procesu przeglądu i analizy wskaźników alternatywnych dla WIBOR typu Risk Free Rate (RFR). W okresie czerwca – października 2024 roku trwały konsultacje publiczne.

10 grudnia 2024 roku KS ogłosił decyzję o wyborze propozycji indeksu o technicznej nazwie WIRF- bazującego na depozytach niezabezpieczonych instytucji kredytowych i instytucji finansowych jako docelowego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, który miałby zastąpić wskaźnik referencyjny WIBOR. Administratorem WIRF- w rozumieniu Rozporządzenia BMR będzie spółka GPW Benchmark S.A., wpisana do rejestru Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA). Tym samym KS zweryfikował i zmodyfikował swoją wcześniejszą decyzję o wyborze WIRON. Kolejnym krokiem KS będzie zaktualizowanie Mapy Drogowej w ramach dotychczasowego harmonogramu działań (ostateczny terminu zakończenia reformy wskaźników referencyjnych przypada na koniec 2027 roku) mających na celu zastąpienie wskaźnika referencyjnego WIBOR docelowym wskaźnikiem WIRF, którego finalna nazwa będzie określona w toku dalszych prac. Docelowo WIRF- ma stać się kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu rozporządzenia BMR, który będzie mógł być stosowany w umowach finansowych (np. umowach kredytu), instrumentach finansowych (np. papierach dłużnych lub instrumentach pochodnych) oraz przez fundusze inwestycyjne (np. w ustalaniu opłat za zarządzanie).

- **DOSTOSOWANIE GRUPY KAPITAŁOWEJ I BANKU**

Ewolucja otoczenia prawnego i migracja rynku na wskaźniki referencyjne zgodnie z Rozporządzeniem BMR mają wpływ na działalność Grupy Kapitałowej poprzez zawarte z klientami i kontrahentami umowy, zmianę wycen instrumentów finansowych i konieczność dostosowania procesów i systemów informatycznych.

Grupa Kapitałowa od III kwartału 2020 roku, poczynając od reformy wskaźników referencyjnych LIBOR, prowadzi międzydiscyplinarny projekt nadzorowany przez członków Zarządu Banku z udziałem Zarządu Banku z udziałem przedstawicieli spółek zależnych PKO Banku Hipotecznego S.A., PKO Leasing S.A. i PKO Faktoring S.A. związany z dostosowaniem Banku oraz spółek zależnych do zmian wprowadzanych w ramach reformy wskaźników referencyjnych, w szczególności w zakresie:

- wypracowania i wdrożenia planu awaryjnego w Banku w umowach i regulaminach bankowych,
- dostosowania oferty produktów i usług,
- dostosowania systemów transakcyjnych, księgowych, analitycznych, ryzyka i raportowych,
- dostosowania procesu stosowania rachunkowości zabezpieczeń,
- aneksowania umów i przystąpienia do wyłonionych na rynku standardów,
- współpracy z sektorem bankowym celem wypracowania jednolitej interpretacji przepisów i standardów ich wdrożenia.

W pracach tego projektu uczestniczą przedstawiciele wielu jednostek organizacyjnych Banku, w tym w szczególności odpowiedzialni za obszary produktowe oraz kwestie związane z zarządzaniem ryzykiem oraz finansami. Ze strony spółek uczestniczą przedstawiciele PKO Banku Hipotecznego, PKO Leasing S.A. i PKO Faktoring S.A. Struktura projektu uwzględnia podział na strumienie obejmujące produkty i procesy, w których występuje element stosowania wskaźnika referencyjnego WIBOR oraz cykliczne raportowanie statusów w zakresie poszczególnych strumieni.

Grupa pracuje nad analizą ryzyk i monitoruje je na bieżąco, niemniej jednak ze względu na wczesny etap reformy bardziej szczegółowe informacje dotyczące procesu przejścia będą przedstawiane w miarę postępu prac nad reformą wskaźnika WIBOR. Ponadto, ze względu na brak formalnych informacji w zakresie potencjalnego zdarzenia regulacyjnego, o którym mowa w art. 23c ust. 1 BMR, brak rozporządzenia Ministra Finansów, o którym mowa w art. 61c ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym dotyczącego zamiennika lub choćby projektu takiego rozporządzenia, brak informacji o wysokości spreadu korygującego, jak również brak rynku instrumentów zabezpieczających oraz biorąc pod uwagę obecny etap prac Narodowej Grupy Roboczej i realizacji Mapy Drogowej, aktualnie nie jest możliwe oszacowanie skutków finansowych reformy wskaźnika WIBOR.

Grupa Kapitałowa będzie pracowała nad rozpoczęciem oferowania produktów, w których zastosowany zostanie nowy wskaźnik referencyjny. Wycofanie produktów, w których stosowany jest wskaźnik referencyjny WIBOR lub WIBID będzie następować sukcesywnie.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Grupy na 31 grudnia 2024 roku i 31 grudnia 2023 roku na stawkę WIBOR.

Aktywa finansowe	Ekspozycje z oprocentowaniem opartym o stopę WIBOR	
	31.12.2024	31.12.2023
Należności od banków	3 115	2 878
Papiery wartościowe	21 489	17 410
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	589	253
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	210 516	189 803
Suma aktywów	235 709	210 344

Zobowiązania finansowe oraz pozabilansowe	Ekspozycje z oprocentowaniem opartym o stopę WIBOR	
	31.12.2024	31.12.2023
Zobowiązania wobec klientów	8 130	7 845
Zobowiązania podporządkowane	4 291	2 774
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	1 846	3 683
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	254	359
Suma zobowiązań	14 521	14 661
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	37 679	39 390
Instrumenty pochodne zabezpieczające - nominal	86 337	59 434

Dla nowych kredytów udzielanych klientom korporacyjnym w walutach obcych opartych o zmienne stopy procentowe wykorzystane są nowe wskaźniki referencyjne, tzw. stopy wolne od ryzyka, np. SARON dla CHF, SOFR dla USD, SONIA dla GBP, przy czym zależnie od charakteru produktu naliczanie odsetek odbywa się w trybie dziennym lub z zastosowaniem mechanizmu składania stóp procentowych „z góry”, tj. w oparciu o stawki historyczne lub „z dołu”, tj. na koniec okresu odsetkowego. W zakresie transakcji rynku finansowego Grupa Kapitałowa, jak wspomniano wcześniej, przystąpiła do Protokołu ISDA i prowadzi obsługę i rozliczenie transakcji zgodnie z tym standardem, tj. z zastosowaniem składanych stóp wolnych od ryzyka.

- **RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ**

Zmiany w MSSF umożliwiają przyjęcie założenia, że przyszłe przepływy pieniężne – mimo że będą w przyszłości podlegały zmianom w wyniku przejścia na alternatywne stawki referencyjne – są nadal wysoce prawdopodobne i tym samym możliwe jest utrzymanie dotychczasowych powiązań zabezpieczających.

70. ZDARZENIA, KTÓRE WYSTĄPIŁY PO DNIU, NA KTÓRY SPORZĄDZONO SPRAWOZDANIE FINANSOWE

- 2 stycznia 2025 roku Bank działając na podstawie warunków obligacji oraz po uzyskaniu zgody BFG poinformował obligatariuszy o podjęciu decyzji odnośnie przeprowadzenia przedterminowego wykupu w całości obligacji oznaczonych kodem ISIN XS2582358789. Data wykupu przypadała na 1 lutego 2025 roku, a wypłata kwoty wykupu na 3 lutego 2025 roku, będącego pierwszym dniem roboczym następującym po 1 lutego 2025 roku.
- 16 stycznia 2025 roku w ramach Programu EMTN Bank dokonał emisji obligacji uprzywilejowanych Senior Preferred z terminem zapadalności trzy lata i pięć miesięcy, z możliwością wykonania wcześniejszego wykupu po dwóch latach i pięciu miesiącach od daty emisji (po uzyskaniu zgody BFG), o łącznej wartości nominalnej 750 milionów EUR na podstawie prospektu emisyjnego zatwierdzonego 15 marca 2024 roku przez Commission de Surveillance du Secteur Financier. Kupon emisji jest stały, płatny rocznie, w wysokości 3,375% do daty wcześniejszego wykupu (po tym czasie kupon jest zmienny, z płatnościami kwartalnymi). Agencja Moody's Investors Service przyznała ww. emisji rating na poziomie A3. Obligacje zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Luksemburgu. Bank ma zamiar wprowadzić obligacje do obrotu także na rynku regulowanym w Warszawie.
- 30 stycznia 2025 roku Grupa zawarła aneks do umowy gwarancji zapewniającej nierzeczywistą ochronę kredytową w odniesieniu do portfela wyselekcjonowanych korporacyjnych wierzytelności kredytowych Grupy, zgodnie z rozporządzeniem CRR („Gwarancja”), opisanej szerzej w nocie „**ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE I UDZIELONE**”. Na skutek zawarcia tego aneksu warunki Gwarancji zmieniły się w ten sposób, że całkowita wartość portfela wierzytelności Grupy objętego Gwarancją wynosi 16 886 milionów PLN, a portfel składa się z portfela obligacji o wartości 2 365 milionów PLN („Portfel A”) oraz portfela pozostałych wierzytelności o wartości 14 521 milionów PLN („Portfel B”). Wskaźnik pokrycia Gwarancją wynosi 100% - w odniesieniu do Portfela A oraz 80% - w odniesieniu do Portfela B, przy czym całkowita maksymalna kwota Gwarancji pozostała na niezmienionym poziomie i wynosi 13 982 miliony PLN.
- 14 lutego 2025 roku BSAfer spółka z o.o. (wspólne przedsięwzięcie PKO VC -fizan, będącego w Grupie Kapitałowej Banku) złożyła wniosek do sądu o ogłoszenie upadłości ze względu na swoją niewypłacalność.

- 20 lutego 2025 roku PKO Bank Hipoteczny S.A. (spółka zależna Banku) przeprowadził subskrypcję hipotecznych listów zastawnych serii 15, o wartości nominalnej 800 milionów PLN, wyemitowanych 27 lutego 2025 roku z terminem zapadalności 27 lutego 2029 roku. Listy zastawne są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej w wysokości WIBOR 3M + 0,80 p.p. marży.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU BANKU

Podpisy członków Zarządu Banku oraz osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych znajdują się na oryginalnym dokumencie w wersji polskiej.